

Fåglar i Skåne 2022

Skånes Ornitologiska Förening

Fåglar i Skåne 2022

Utgiven av
Skånes Ornitologiska Förening (SkOF)

Redaktion:
P-G Bentz
Arne Ohlsson
Tomas Svensson

Teknisk redaktör:
P-G Bentz

Anser, supplement nr 84
Vellinge 2023

Innehåll

Förord	3
Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2022	5
Ringmärkningen vid Falsterbo Fågelstation 2022	49
Fågelskydd Spillepeng 2022	77
Storken i Skåne 2022	85
Fågelrapport 2022	93

Denna bok bör citeras:

"SkOF 2023. *Fåglar i Skåne 2022*. Vellinge."

Fåglar i Skåne 2022 är tryckt på FSC-certifierat papper.
Upplaga: 600 ex.

© Skånes Ornitologiska Förening 2023

ISSN 0347-9609
ISBN 978-91-86572-70-9

Omslagsfoton:

Framsida: Baltimoretrupial. Förslöv 16 december 2022. Foto: Christian Nilsson.

Baksida: Biätare. Hagestad 7 juni 2022. Foto: Hans Cronert.

Förord

Det sker mycket under ett skånskt fågelår. I *Fåglar i Skåne 2022* kan du bland annat läsa om hur såväl artsammansättning som fenologi och i viss mån flera arters numerär ständigt förändras, sannolikt på grund av den pågående klimatförändringen.

De standardiserade sträckräkningarna vid Nabben i Falsterbo fortsatte för 50:e hösten i rad under 2022. Tillsammans med Martin Green rapporterar Mattias Ullman hur den gångna hösten sett ut, bland annat vilka arter som visar positiva trender och vilka arter som visar negativa. Över 3,8 miljoner flyttande fåglar räknades och det är den tredje högsta årssumman någonsin.

Med Magnus Grylle som ny stationschef har Falsterbo Fågelstation genomfört sin 43:e säsong med standardiserad ringmärkning. Våren var den fågelrikaste på 38 år, medan hösten var ovanligt fågelfattig. Bland spännande händelser under hösten fanns allt från ett ovanligt rikt flöde av grönsiskor till den tornuggla som ringmärktes 20 oktober

För rehabiliterarna vid Fågelskydd Spillepeng var det gångna året genomgående betydligt lugnare än de närmast föregående. Utöver om-

händertagande av skadade fåglar omfattande det ideella arbetet även inventering av de häckande fåglarna i området, holkstudier och uppföljning av backsvalornas häckning i en av landets största kolonier.

Storkprojektet hade åter ett framgångsrikt år. Ungproduktionen var god och nya gener har tillförts projektet genom de avelsstorkar som importerats från Polen. Årets rapport redovisar dessutom i detalj de intressanta följlningarna av de flyttande storkar som försetts med GPS-sändare.

Under det gångna året har den regionala rapportkommittén godkänt 2 330 inrapporterade observationer. Inte mindre än tre nya arter för Skåne har noterats under året, nämligen dvärgsnäppa, scopolilira och baltimoretrupial. Samtliga dessa är även nya arter för landet. Bland andra rara fågelfynd kan nämnas rekorduppträdande av både vitgumpsnäppa och blek tornseglare.

Med detta vill vi önska
Er Alla trevlig läsning!

Redaktionen

Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2022

Migration counts at Falsterbo in the autumn of 2022

Meddelande nr. 339 från Falsterbo Fågelstation

Mattias Ullman & Martin Green

Flyttande fåglar räknades dagligen under perioden 1 augusti – 20 november från Falsterbonäsets sydvästra udde, Nabben. Detta var det 50:e året i rad med standardiserade flyttfågelräkningar vid Nabben. Totalt räknades nästan 3,8 miljoner flyttande fåglar 2022, vilket utgör den tredje högsta siffran i serien. Bo/bergfink sträckte talrikt, speciellt i månadsskiftet september/oktober och årssumman för detta artpar landade på strax över 1,6 miljoner. Andelen bergfink har uppskattats varje dag och den hamnade på relativt låga 8 %. Årssumman på 833 000 ringduvor var en av de högsta någonsin. Vitkindad gås uppträdde i stort antal igen och 345 000 innebar den fjärde högsta årssumman någonsin. Andra arter som noterades i höga antal var prutgås, bläsand, blå kärrhök, röd glada, brun glada, havsörn, trana, skogsduva, kaja, trädlärka och grönsiska.

Arter som noterades i låga antal var bivråk, fiskgjuse, de flesta arter vadare, gulärla, hussvala och fältpiplärka. Lappsparv uteblev helt för andra året i följd och inte heller någon pungmes bokfördes.

Vädermässigt var säsongen grovt indelad i två helt olika delar. De sex första veckorna av säsongen rådde överlag högtryck, med vindar från nord eller ost. Detta medförde låg koncentration till Falsterbo och låga siffror för många av arterna som sträcker i början på säsongen, t.ex. bivråk och vadarna. Omvänt passerade lågtrycken tätt under de sista två månaderna av säsongen och vindar mellan syd och väst dominerade kraftigt. Detta ger generellt hög koncentration till Falsterbo och siffrorna blev också höga för t.ex. finkar, duvor och många andra senhöstarter.

ALLMÄNT

De standardiserade hösträkningarna vid Nabben startades av Falsterbo Fågelstation hösten 1973 och ingår sedan 1978 som en del av Naturvårdsverkets nationella miljöövervakning. Hösten 2022 var den andra som Mattias Ullman ansvarade för räkningarna och den 50:e totalt. Resultaten redovisas årligen i *Fåglar i Skåne*. Det samlade resultatet presenteras även löpande på Falsterbo Fågelstations hemsida under: <https://www.falsterbofagelstation.se/strack/dagssummor>. Där går det att ladda ner filer med årssummor, samt att ta fram figurer som visar beståndsutvecklingen för olika arter under perioden.

FÄLTARBETE

Under perioden 1 augusti till 20 november upprätthölls daglig bevakning av sträcket. Samtliga arter räknades från gryningen fram till kl. 14.00 vintertid. Om det vid denna tidpunkt fortfarande pågick rovfågelsträck räknades detta fram tills det upphörde. Under ett fåtal dagar, när sträcket på grund av otjänlig väderlek varit obefintligt, har räkningarna avslutats före kl. 14.00. Mattias Ullman räknade 1 augusti t.o.m. 20 november och som assisterande räknare eller avlösare arbetade Måns Karlsson 58 dagar, Emil Lundahl 15 dagar, Juho Könönen 12 dagar, Jon Jörpeland 5 dagar, Tomas Svensson 3 dagar och Björn Malmhagen 1 dag under perioden 11 augusti–10 november. Vi delade upp arterna för att erhålla så god täckning som möjligt. Observationsplats är normalt den sydvästligaste udden, Nabben. Endast under ett fåtal dagar, då vindarna förskjutit rovfågelsträcket mot norr, har observatörerna flyttat upp till Fyren vid middagstid för att täcka sträcket bättre. Alla inblandade tackas varmt för sin medverkan.

Tim Andersen har som vanligt sammanställt sträcksiffror från insträcket vid Stevns klint på Själland, mitt emot Falsterbo. Där var det bevakning 22 dagar i augusti, 19 dagar i septem-

ber, 15 dagar i oktober och 5 dagar i november. Detta är jämförbart med flertalet tidigare höstar. Siffror från Hellebäck, på danska sidan, norr om Helsingör har erhållits från Steen Søgaard. Totalt räknades det 44 dagar där under hösten, vilket kan jämföras med ett medel på 62 dagar sedan 1988.

För vissa arter rovfåglar inkluderas också totalsumman för hösten från lokalen Skansebakken på Själland, belägen ca 2 mil sydväst om Helsingör. Bevakningen där har blivit bättre och bättre under senare år, och speciellt antalet inräknade vråkar imponerar. Hösten 2022 räknades sträcket totalt under 65 dagar vid Skansebakken (17 dagar i augusti, 25 dagar i september och 23 dagar i oktober) och siffrorna kommer från Per Ekberg.

RESULTAT OCH DISKUSSION

Vintern var relativt mild, utan längre perioder med snö och/eller minusgrader i sydligaste Sverige. Mars var generellt mild, medan april och maj var nederbördsfattiga. Sommaren var därefter normal. Nederbörd föll generellt i lagom mängd och i lagom intervaller och häcknings-säsongen har sannolikt varit gynnsam för många arter.

Efter några få dagar precis i början av augusti med västvind, rådde ett långvarigt högtryck över södra Sverige, vilket gav vindar mellan nord och öst under sex veckor i sträck. Detta innebar låg koncentration av fågel till Falsterbo under första halvan av säsongen och de flesta tidiga arter räknades därför i antal under det normala och det gällde i synnerhet bivräk, fiskgjuse, de flesta vadare, samt i viss mån gulärta, backsvala, hus-svala och tornseglare. Från mitten av september och framåt rådde i stället lågtrycksväder, med dominerande friska vindar mellan syd och väst. Detta medförde höga siffror på en hög andel av oktober-arterna, som tex finkar, duvor, lärkor, trastar, vitkindad gås, röd glada och blå kärnhök.

Föregående uppslag t.v.: Rovfågelskrub över Nabben 19 oktober. Foto: Mattias Ullman.

Föregående uppslag t.h.: Sträckräkning 5 oktober 2022. Foto: Björn Malmhagen.

Fjällvråk, 1K, med Falsterbo fyr i bakgrunden. Foto: Mattias Ullman.

I november var det fortfarande ordentligt milt i södra Sverige och detta har möjligen påverkat sträcket negativt för några enstaka senhöstarter.

Ovanligt höga årssummor noterades för arter som vitkindad gås, bläsand, ägretthäger, trana, brun glada, havsörn, ringduva, skogsduva, trädlärka, samt bo/bergfink. På den negativa sidan utmärkte sig i stället bivräk, många av vadarna, kustlabb, fjällabb, pungmes, ortolansparv och lappsparv. Årets sträck uppdelat på tiodagsperioder samt medeltal för åren 1973–2022 visas i Tabell 4.

Antalet arter i sträckprotokollet var i år 172 och det är några arter mer än vad som normalt bokförs på en säsong. Ovanliga eller ej regelbundna arter som noterades som sträckande under året var: spetsbergsgås, rödhalsad gås, praktejder, vitnäbbad islom, toppskarv (3 individer!), aftonfalk, jaktfalk, fjällpipare, svarthuvad mås, rostgumpssvala, citronärla, rosenstare, dvärgsparv och kornsparv. Dock no-

terades inte en enda sällsynt örnart under hösten och det är anmärkningsvärt.

LÅNGSIKTIGA TRENDER

De allra flesta arter som inräknas under sträckräkningarna i Falsterbo uppvisar positiva mönster sett till hela perioden 1973–2022. I Tabell 1 redovisas samtliga 103 arter som har en statistisk säker förändring under hela 50-årsperioden. Av dessa är det 85 arter (83 %) som har ökat i antal och 18 arter (17 %) som har minskat i antal. Totalt 16 av de ökande arterna kan klassas som nytillskott under räkningarna, då de i princip inte alls bokfördes under räkningarnas första tio år. Några av dessa sågs förvisso vid spridda tillfällen, men i så låga antal att medelantalet inräknade individer per år 1973–1982 är lägre än en individ. Bland övriga statistiskt säkert ökande arter har vitkindad gås, trana, bläsgås, sjöorre, röd glada, steglits, kanadagås, gråhakedopping, stenknäck, dubbeltrast, fiskmås, pil-

grimsfalk, havsörn, grågås och brun glada ökat allra kraftigast procentuellt sett. Åt andra hållet är det spillkråka, ortolansparv, fältpiplärka, kråka, turkduva, rödstrupig piplärka, turturduva, bivråk, hussvala, lappsparr, berglärka, fjällvråk, gulsparr, enkelbeckasin och bergand som har minskat allra kraftigast procentuellt sett av de arter som uppvisar statistiskt säkra minskningar. Spillkråkan är givetvis ingen regelbundet utsträckande art i Falsterbo, men faktum är att invasionsrörelser förekom lite då och då fram till 1990. Allra störst antal inräknades åren 1973–1975. Efter 1990 har inte en enda utsträckande spillkråka bokförts.

ROVFÅGLAR OCH FALKAR

De inte åldersbestämda rovfågarna har fördelats efter inräknad andel adulta och juvenila av de åldersbestämda individerna i varje tiodagarsperiod. Totalt 41 394 rovfåglar ligger under medel för hela perioden (45 750). Generellt har siffrorna annars varit något högre efter sekelskiftet. Den överlägset mest talrika rovfågeln numer, sparrhök, bokfördes med strax över 25 000 sträckare, vilket är nära medel för de senaste tio åren. Både ormvråk och bivråk räknades i låga antal. För bivråken var årssumman nytt bottenrekord för andra hösten i rad och det kan åtminstone delvis förklaras av högetryck och fel vindar under artens sträcktopp. Antalet unga bivråkar var jämförbart med antalen ungfåglar de senaste tio åren så häckningen var inte någon katastrof. Över 4 400 röda glador passerade och det är den tredje högsta årssumman någonsin. De allmänt ökande arterna havsörn och brun glada nådde höga årsnoteringar, medan fiskgjuse, lärkfalk och tornfalk räknades i antal klart under medel. Årets största överraskning antalsmässigt var blå kärrhök med 626 bokförda individer, den klart högsta årssumman någonsin. Ängshöken hade en bra häckningssäsong på Öland igen. Vi vet att många ungfåglar blev flygga där och åtta ängshökar passerade Falsterbo. Stäpphök räknades också i antal över medel, speciellt i oktober. Anmärkningsvärt var att ingen enda sällsynt

örn sågs över Falsterbo under hela hösten. Senast detta hände var hösten 2001. En kungsörn sågs från Nabben över Ljungen, men den noterades ej som utsträckande och den ingår därmed inte i räkningarna. Den genomsnittliga ungfågelsandelen av alla rovfåglar hamnar strax under medel, framför allt på grund av aningen låga andelar för de talrika arterna ormvråk och röd glada.

I Figur 1 visas utvecklingen och rullande femårsmedelvärden för de vanligaste rovfågarna i Falsterbo 1973–2022.

Ungfågelsandelen hos de flesta arter sträckande rovfåglar i Falsterbo 1973–2022 visas i Tabell 2.

Bivråk *Pernis apivorus* – 891 ex.

Fram till och med 16 augusti sträckte sju bivråkar ut och det är normalt. Årets första dag med tvåsiffriga antal inföll 17 augusti med 22 adulta sträckare. Speciellt sträcket av adulta under resten av säsongen var därefter oerhört svagt och för andra året i rad var antalet i Falsterbo det lägsta någonsin sedan räkningarna påbörjades. Högsta dagssummor inföll normalt i slutet av augusti, men de var mycket låga 102 ex den 25:e, 83 ex den 29:e och 72 ex den 20:e. Under i princip hela artens sträckperiod rådde högetryck med friska vindar från nordost och därmed låg koncentration till Falsterbo. Sträcket har troligen passerat på hög höjd och på mycket bred front över hela södra Sverige och antalen var låga både i Falsterbo och på Stevns klint. I september var antalen fortsatt låga, med dagsbästa 47 ex 12 september. Årssumman på endast 891 ex är med råge den lägsta summan någonsin. Men allt är inte nattsvart. Antalet juvenila i år var 355 ex, vilket inte är extremt lågt och det visar också att faktiskt fanns rimliga antal adulta i vårt häckningsområde under sommaren. På grund av det låga antalet adulta blev ungfågelandelen påtagligt hög, 40 %. Om man i stället jämför med medel för adulta de senaste tio åren, blir andelen 11 %. Mediandatum för de adulta inföll tidigt, 25 augusti och det var sannolikt en effekt av

TABELL 1

Arter som uppvisar en signifikant ökning eller minskning av sträcksiffrorna i Falsterbo 1973–2022. Arterna är sorterade efter största/minsta procentuella förändring (% 50 år). Denna har beräknats genom att för hela perioden jämföra medelantalet sträckare under de senaste fem åren (2018–2022) med medelantalet sträckare under de första tio åren (1973–1982). Art som inte sågs alls eller räknades i färre antal än en individ per år 1973–1982 har klassats som NY.

Species showing a statistically significant increase or decrease in the number of migrants 1973–2022.

Sign. Spearman Rank: * = $p < 0,05$; ** = $p < 0,01$; *** = $p < 0,001$; ns (not significant) = $p > 0,05$.

Art (ökande)	% 50 år	sign	Art (ökande)	% 50 år	sign
Vitkindad gås	26 893	***	Kricka	103	**
Trana	14 128	***	Grönben	89	**
Bläsgås	12 508	***	Sävsparv	70	*
Sjöorre	5 328	***	Sånglärka	68	**
Röd glada	4 172	***	Trädiplärka	65	**
Steglits	3 361	***	Bo/bergfink	64	*
Kanadagås	3 014	***	Mindre strandpipare	59	**
Gråhakedopping	2 665	***	Gravand	55	*
Stenknäck	2 267	***	Drillsnäppa	45	*
Dubbeltrast	2 031	***	Stenfalk	43	*
Fiskmås	1 408	***	Fiskgjuse	40	**
Pilgrimsfalk	1 374	***	Roskarl	28	**
Grågås	1 369	***	Smalnäbbad simsnäppa	26	**
Havsörn	1 329	***	Brushane	24	*
Brun glada	1 167	***	Större strandpipare	22	*
Prutgås	1 084	***	Tordmule	NY	**
Gråhäger	1 033	***	Vit stork	NY	***
Fisktärna	967	***	Sillgrissla	NY	*
Silvertärna	956	***	Snatterand	NY	***
Skäggdopping	779	***	Spetsbergsgås	NY	***
Myrsnäppa	733	***	Fjällabb	NY	***
Järnsparv	731	***	Stäpphök	NY	***
Bläsand	620	***	Rosenfink	NY	**
Svärta	567	***	Bredstjärtad labb	NY	*
Gulhämpling	547	***	Tobisgrissla	NY	***
Dvärgmås	526	***	Praktejder	NY	*
Skedand	489	***	Svartr. islom	NY	***
Sångsvan	435	***	Ågretthäger	NY	***
Trädlärka	365	***	Skäggmes	NY	***
Gräsiska	358	***	Pungmes	NY	***
Stjärtand	348	***	Bändelkorsnäbb	NY	*
Smålom	318	***			
Rödspov	315	*			
Skogssnäppa	303	***	Art (minskande)	% 50 år	sign
Skräntärna	297	**	Spillkråka	-100	***
Mindre sångsvan	282	***	Ortolansparv	-98	***
Silltrut (2001-2022)	272	***	Fältpiplärka	-95	***
Brun kärrhök	270	***	Kråka	-94	***
Ringduva	247	***	Turkduva	-92	***
Grönsiska	247	***	Rödstrupig pip.	-89	***
Småskrake	207	***	Turturduva	-86	***
Forsärla	192	***	Bivråk	-78	***
Ljungpipare	176	***	Hussvala	-77	***
Kaja	156	***	Lappsparv	-77	**
Mosnäppa	152	***	Berglärka	-64	**
Kustpipare	151	***	Fjällvråk	-62	*
Myrspov	144	***	Gulspurv	-61	***
Sparvhök	144	***	Enkelbeckasin	-45	***
Ångspiplärka	131	**	Bergand	-38	*
Tornfalk	123	***	Råka	-23	**
Kustlabb	116	*	Stare	-9	*
Skogsduva	112	*	Snöspurv	-0,3	*
Småspov	112	*			
Svarttärna	106	*			

TABELL 2

Ungfågelandel (%) bland sträckande rovfåglar i Falsterbo 1986–2022.

Proportion of juveniles (%) among migrating raptors at Falsterbo 1986–2022.

					Medel							
	2019	2020	2021	2022	1986 2022	1986 1990	1991 1995	1996 2000	2001 2005	2006 2010	2011 2015	2016 2020
Bivråk	13	12	42	40	15	13	10	11	13	14	14	23
Brun glada	19	49	26	28	22	15	22	7	26	25	35	35
Röd glada	63	65	54	55	70	83	76	75	76	65	62	61
Havsörn	21	33	18	25	37	36	36	29	52	38	44	32
Brun kärrhök	66	70	69	76	72	76	78	77	74	68	66	67
Blå kärrhök	71	61	67	72	66	60	57	66	74	68	72	66
Stäpphök	60	40	53	70	53	25	0	100	46	72	66	47
Ängshök	50	60	100	88	60	51	51	69	75	57	55	49
Duvhök	100	91	100	100	95	96	95	100	95	82	94	98
Sparvhök	84	79	74	74	79	79	80	73	78	80	79	84
Ormvråk	40	47	42	46	47	38	44	53	49	49	51	47
Fjällvråk	25	10	44	36	28	25	19	19	35	39	30	22
Mindre skrikörn	-	0	0	-	1	0	0	0	8	0	0	5
Kungsörn	100	100	-	-	72	43	72	100	75	100	48	100
Fiskgjuse	41	51	40	64	49	50	51	60	51	40	44	48
Tornfalk	82	82	76	77	78	70	75	79	81	80	80	83
Aftonfalk	92	67	-	100	78	50	78	100	100	50	50	87
Stenfalk	78	71	67	80	83	88	86	82	91	81	81	79
Lärfalk	74	82	81	83	85	89	84	87	85	86	83	83
Pilgrimsfalk	47	39	44	49	33	40	33	29	29	34	33	35
Medel	59	55	55	65	56	51	52	61	61	57	54	58

låg koncentration till Falsterbo kring sträcktoppen i månadsskiftet. De juvenila passerade mer normalt, med mediandatum 10 september. Bivråken har generellt minskat drastiskt sedan 1970-talet, men sedan millennieskiftet har en liten uppgång noterats i Falsterbo under ca tio år. Efter två år med mycket låga antal, har nu medeltalet i sen tid sjunkit något igen. Enligt de svenska standardrutterna under häckningstid har ingen förändring av antalen i Sverige skett under 2000-talet. Sommarpunktrutterna visar dock på en viss nedgång under samma period. Vid Stevns räknades endast 246 ex under hösten och det utgör 28 % av Falsterbos summa, vilket är lägre än normalt. Även vid Stevns är årssumman den lägsta någonsin. På västra Själland noterades några dagar i slutet av augusti med tydligt högre antal och vi vet att över 3 000, kanske även över 4 000, ex har räknats där. Uppe vid Hellebäck noterades mycket låga 87 ex, där

medel för perioden 1988–2019 ligger på 639. Vid Skansebakken, 2 mil sydväst om Helsingör, räknades totalt 3 161 ex under hösten. Dag med högst antal där var 29 augusti då 1 107 ex passerade mot syd i frisk vind från nordnordöst. Samma dag räknades 83 ex i Falsterbo.

Brun glada *Milvus migrans* – 99 ex.

Årets första, en adult, passerade 4 augusti och redan den 20:e var årssumman uppe i nio adulta. Totalt i augusti bokfördes 28 ex, varav fyra ungfåglar. Under första septemberdekaden noterades endast två ex, sannolikt en följd av högt trycksvädet som rådde då. I mitten av september ökade antalen igen och dagsbästa inföll den 19:e med 15 ex och ytterligare 10 ex sträckte ut följande dag. I likhet med några andra arter rovfåglar, t.ex. stäpphök, stenfalk och pilgrimsfalk, var antalen i oktober lite högre än normalt. Inte mindre än 29 bruna glador note-

rades i oktober, där nio ex den 4:e, sju ex den 9:e och tre ex så sent som den 19:e, sticker ut. Årets sista, en 2K-fågel, sträckte ut tillsammans med en flock röda glador 5 november. Årssumman stannade på 99 ex, endast slagen av förra årets 102 ex. Andelen ungfåglar i år var 28 %, marginellt högre än föregående år, men ändå något lägre än flertalet år i sen tid. Mediandatum för arten inföll 19 september. Med ett annat väderläge i månadsskiftet augusti/september hade antalen förmodligen blivit högre och då troligen också med ett något tidigare mediandatum. Antalen bruna glador var mycket stabila i Falsterbosträcket under 1970-, 1980- och 1990-talen. Därefter har kurvan pekats ganska brant uppåt, både under 2000-talet och under 2010-talet. Enligt den senaste skattningen i *Sveriges fåglar* (Wirdheim & Green 2023) bedöms ca 50 par häcka i landet och med nuvarande trend kommer arten att öka ytterligare. Vid Stevns klint noterades 45 insträckande, vilket är klart över medel. Åtminstone fem av dessa sågs dock inte i Falsterbo. Vid Hellebäck, i norra delen av sundet, sågs ingen brun glada under hösten för andra året i rad. Vid Skansebakken sträckte sju ex under hösten.

Röd glada *Milvus milvus* – 4 427 ex.

Ganska höga 161 ex (en mycket hög andel ungfåglar) räknades totalt i augusti. Sträcket kom sedan i gång på allvar 19–20 september med 140 respektive 411 ex. Höga dagssummor därefter inföll 4 oktober med 688 ex, 9 oktober med 584 ex och 19 oktober med 593 ex. Efter flera veckor med milt väder kom ett kallluftsinbrott med både snö och minusgrader 19 november och dagen efter, på avslutningsdagen, sträckte ganska höga 132 ex ut. Årssumman på 4 427 ex är den tredje högsta någonsin, endast slagen av 4 654 ex 2020 och 4 574 ex år 2017.

Arten ökar fortfarande snabbt i södra Sverige och håller på att sprida sig i delar av Mellan-sverige, så möjligen kommer vi att kunna vänja oss vid årssummor på över 4 000 ex i Falsterbo. Notera dock tecknen på att ökningen av antalet

sträckare i Falsterbo har planat ut något under de allra senaste åren. En mycket hög andel av alla röda glador åldersbestämdes under hösten och ungfågarna utgjorde ”endast” 55 %. Det är den lägsta noteringen någonsin och andelen ungfåglar har också minskat succesivt sedan 1980-talet. Att ungfågelproduktionen blir lite sämre är naturligt när tätheterna av de häckande paren har ökat snabbt, som de gjort, åtminstone i Skåne. Trots att röd glada oftast sträcker i flockar, skiljer det en del i sträcktoppen för de adulta och juvenila. Mediandatum för de adulta var 13 oktober och för ungfågarna 26 september. Av de 292 ex som räknades i november, var hela 93 % adulta.

Röd glada har ökat kraftigt i antal, både under häckningstid och som övervintrare i Sverige sedan 1980-talet och övervintrar numera möjligen i fyrsiffriga antal i södra Sverige under milda vintrar. Vid Stevns räknades 2 399 ex. Det utgör 54 % av Falsterbos summa och det är också den högsta årssumman någonsin där. Vid Hellebäck sträckte 35 ex under hösten och vid Skansebakken 198 ex.

Havsörn *Haliaeetus albicilla* – 65 ex.

Årets första passerade 8 augusti. Fram t.o.m. 12 augusti hade 7 ex sträckt ut, där alla utom en var subadulta. Totalt i augusti bokfördes 25 ex, varav sex passerade den 23:e. I september följde 22 ex, i oktober 13 ex, varav inte mindre än tio ex 19 oktober och i november noterades totalt fem ex. Mediandatum för samtliga i år inföll den 12:e september och det är uppenbart att havsörnen tidigare lagt sitt sträck i sen tid, jämfört med hur det såg ut för 20 år sedan när huvuddelen passerade i oktober. Möjligen blir konkurrensen mellan havsörnarna för stor numer när arten blivit allmän, så att fåglarna rör sig söderut tidigare på säsongen. Eller också är den allt tidigare passagen i Falsterbo ett resultat av ett starkt växande bestånd i södra Sverige på relativt nära avstånd från Falsterbo? De subadulta fåglarna passerade generellt nästan tre veckor tidigare än de adulta och ungfågarna. Av

totalt 65 ex under hösten var 13 adulta, 36 sub-adulta och 16 (25 %) årsungar. Denna fördelning är normal för senare år, men trenden visar att andelen ungfåglar minskat något i sen tid. Årets 65 ex är den näst högsta årstotalen någonsin, endast slagen av 71 ex föregående år.

I de delar längs Östersjökusten där beståndet idag är som allra tätast syns sedan en tid tillbaka en nedgång i antalet producerade ungar per påbörjad häckning, vilket precis som nämns för den röda gladan ovan är helt naturligt. Havsörnens formidabla återkomst och fortsatta ökning pågår i oförminskad skala i hela landet, vilket syns i alla datakällor som handlar om förändringar i fågelbeståndens storlek. Ännu finns inga tecken på någon avmattning i ökningstakten, även om häckningsframgången som sagt har minskat något i de delar av landet där beståndet är som allra tätast.

Vid Stevns noterades 48 sträckare (74 % av Falsterbos summa). Minst tolv av fåglarna vid Stevns har dock inte setts i Falsterbo, men om de har följt kusten söderut från norra Själland eller sträckt ut över Skånes västkust är oklart.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus* – 734 ex.

Enstaka fåglar passerade under första veckan, men första dag med tvåsiffrigt blev 9 augusti då 27 ex, varav 17 juvenila sträckte ut. Under hela artens normala sträcktopp rådde högttryck med friska nordostliga vindar och inga höga dagssummor noterades därför under året. 58 ex 22 augusti och 43 ex 10 augusti var faktiskt årets två högsta dagssummor. Årets totalsiffra på 734 ex är också den lägsta sedan 2015. Ungfågelandelen under året låg på 76 % och det är lite över medel. Mediandatum för ungfåglarna inföll tidigt i år, 22 augusti och det är också sannolikt en effekt av låg koncentration till Falsterbo under ordinarie sträcktopp. För de adulta honorna inföll mediandatum 27 augusti och för hanarna 4 september. Årets totalsiffra är som sagt låg i ett 20-års-perspektiv, men i Falsterbo syns annars en tydlig och snabb uppgång i sträcksiffrorna under 1980-talet och 1990-talet.

Därefter har antalen legat relativt oförändrade. Motsvarande mönster syns också i inventeringar under häckningstid i Sverige, med en tydlig ökning under slutet av förra seklet och därefter en relativt stabil nivå. I Finland är mönstret liknande, men i Norge, där arten är förhållandevis ovanlig, verkar den fortfarande öka (Winnem 2020).

Vid Stevns klint räknades 363 ex (49 % av Falsterbos summa) under hösten. Vid Hellebäck, med mindre bevakning än normalt, noterades endast 2 ex, vilket kan jämföras med 62 ex i medel för perioden 1988–2020. Vid Skansebakken räknades 187 ex.

Blå kärrhök *Circus cyaneus* – 626 ex.

Årets fyra första noterade fåglar var alla gamla hanar, där den första passerade 6 augusti. I augusti totalt bokfördes fem fåglar, där årets första ungfågel sträckte ut den 30:e. I första halvan av september var antalet fortsatt låga. I andra halvan av september noterades fem olika dagar med tvåsiffriga antal, där 15 ex den 21:e var högst. I oktober ökade antalen ytterligare, med bland annat 21 ex den 3:e, 30 ex den 4:e och 41 ex den 9:e. På morgonen 10 oktober var vinden frisk från sydsydost och det hade varit ganska kyligt under natten. Mycket stora mängder tättingar, duvor och kråkfåglar vällde ut över oss inifrån Falsterbo. Efter någon timme noterade vi också att enstaka blå kärrhök passerade långt ute över havet. De första vi såg passerade i söder och de hade då alltså gått ut över havet någonstans mellan Kämpinge och Ängsnäset. Efter ytterligare någon timme passerade nästan alla ute i Öresund, i väster, och flera gånger kom två eller tre ex tillsammans. När dagen var slut hade 81 ex räknats och det är den näst högsta dags-siffran någonsin för Falsterbo. Det var 6 gamla hanar, 2 gamla honor, 46 honfärgade, 26 1K och 1 ex som bokfördes 10 oktober. Efter detta följde ytterligare fyra datum i oktober med över 20 utsträckande per dag och i november tre olika datum med tvåsiffriga antal, med bland annat 11 ex så sent som 16 november. Den högsta

Blå kärrhök, 1K hane. Nabben 13 oktober. Foto: Mattias Ullman.

dagssiffran någonsin är 101 ex 8 oktober 2011. Årstotalen för 2011 blev 471 ex och det var för övrigt också samma år som den extremt höga årssumman för fjällvråk, också starkt beroende av gnagare. Årets totalsumma på 626 ex är den högsta någonsin. Tidigare fanns endast två årssummor på över 500 ex och de inföll 1977 och 1978. Årets mycket höga totalsiffra kom överraskande, bland annat då arten generellt minskat något under 30 år. Goda häckningsresultat för blå kärrhök brukar kopplas samman med god förekomst av gnagare och de år med många ungfåglar i Falsterbo brukar också sammanfalla med höga antal av tornfalk under slutet av augusti och första halvan av september. Så var det alltså inte i år dock. Årets ungfågelandel på 72 % är över medel, men inte extremt hög. Den mycket höga årssumman är rimligen ett resultat av både en god häckningsframgång och av hög koncentration till Falsterbo under senhösten. Mediandatum för samtliga fåglar 2022 inföll 11 oktober. Generellt har sträckpassagen i Falsterbo senarelagts med en vecka sedan 1970-ta-

let, förmodligen som en följd av mildare höstar. För de enskilda kategorierna inföll mediandatum i år 19 oktober för hanarna, 17 oktober för honorna och 10 oktober för ungfågeln. Att sträcktoppen för de adulta var sen i år kan också vara ett resultat av att många genomförde en lyckad häckning. I Sverige uppskattas cirka 400 par häcka och populationen bedöms ha varit stabil under 2000-talet, men minskat i storlek under senare delen av 1900-talet. Ungfågelproduktionen i norra Sverige är beroende av gnagare och under 2000-talet har det gått 3–4 år mellan åren med riktigt bra häckningsframgång. En god andel av fåglarna i Falsterbo kommer troligen öster ifrån, men i Finland bedöms arten fortsatt minska i antal. Vid Stevns räknades 175 ex under hösten (28 % av Falsterbos summa), men korrelationen mellan lokalerna var relativt låg.

Stäpphök *Circus macrourus* – 27 ex.

Årets första, en hona, passerade 17 augusti. Totalt under månaden sträckte tre fåglar ut och

Stäpphök, 1K hona. Nabben 23 september. Foto: Mattias Ullman.

det är färre augustisträckare än normalt under de senaste 20 åren. I september ökade passagen något med fyra ex första dekad, två ex andra dekad och sju

ex den tredje dekad. Under många av de "bra stäpphöksåren" sedan den tydliga ökningen år 2000, har antalet minskat snabbt kring mitten av september – så alltså inte i år. I början på oktober var det fortsatt många individer i rörelse och hela nio ex räknades in under första dekad. Årets två sista, båda ungfåglar, sträckte ut 13:e och 14:e oktober. Totalt 27 ex blev det under året och det är den femte högsta årstotalen i Falsterbo. Sedan år 2011 ligger alla årssummor mellan 13 och 43 ex, med ett medelvärde på 26 ex per år. Årets 27 ex fördelades på 2 hanar, 6 honor och 19 ungfåglar. Ungfågelandelen på 70 % i år är den högsta sedan 2015. Mediandatum i år inföll 30 september och detta är tydligt senare än normalt. Orsaker till detta kan vara lite senare häckning än tidigare år, men säkerligen är det också en effekt av låg koncentration till

Falsterbo i skiftet augusti/september, då huvuddelen av sträcket ofta passerar och kanske även av milt väder långt in på hösten.

Arten har ökat snabbt i nordvästra Ryssland sedan sekelskiftet. Några häckningar konstateras varje år i Finland och det är inte omöjligt att enstaka par även häckar i Sverige numera. Sedan arten började öka i Falsterbo, kring år 2000, har en tidigareläggning av sträcket skett. Sedan 1986 har 407 utsträckande stäpphökar räknats i Falsterbo och av dessa var 232 (57 %) juvenila. Antalet bestämda hanar är faktiskt fler än de bestämda honorna, trots att hanar av kärhökarna generellt har en lägre koncentration till Falsterbo. Detta kan indikera att enstaka honor av stäpphök blir felbestämda till blå kärhök. På Stevns sågs i år nio insträckande, men minst fyra av dessa sågs inte på Nabben.

Ängshök *Circus pygargus* – 8 ex.

Årets första var en äldre hona 10 augusti. Under resten av månaden följde fem ungfåglar och

i september ytterligare två ungfåglar. Totalt åtta ex är en normal årssumma under 2000-talet, där en liten ökning skett sedan början på seklet. Detta sedan några år med väldigt låga siffror precis i början på 2000-talet. Mediandatum för alla fåglarna var normala 25 augusti. Sedan 1986 har 326 ängshökar sträckt ut vid Falsterbo och 193 (59 %) av dessa har varit ungfåglar. Snittet i Falsterbo för både 2000- och 2010-talet har varit åtta ex per år. Häckningarna på Öland gick inte riktigt lika bra som de senaste två åren, men antalet flygga ungar i år blev ändå troligen över 30, vilket är bra i ett längre perspektiv. Från resten av landet har det rapporterats 16 lyckade häckningar med 35 flygga ungar som resultat. Årets ungfågelandel på 88 % är klart över medel. I sträckserien har årssummorna varit relativt jämna, men med en tillfällig uppgång under 1990-talet. Arten är för sällsynt och lokal för att den ska fastna i generella inventeringsresultat, men med hjälp av riktade inventeringsinsatser inom åtgärdsprogrammet för att hjälpa arten under häckningstid, framför allt på Öland, vet vi att arten ökat långsamt de senaste åren. Vid Stevns bokfördes två ungfåglar som insträckande och båda dessa hade först setts på Nabben. I Finland häckar mycket få par och en hög andel av de som ses i Falsterbo på höstarna bör vara svenska fåglar.

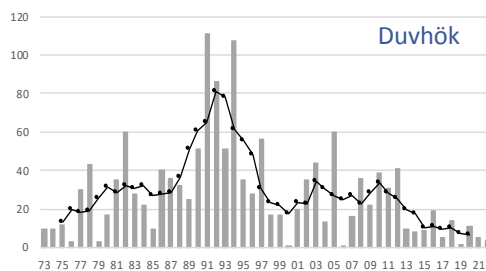
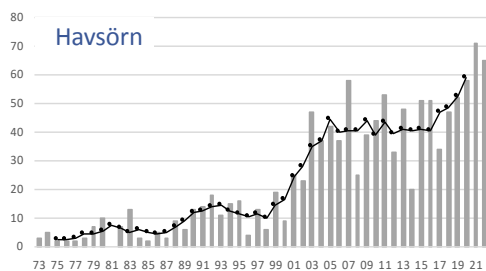
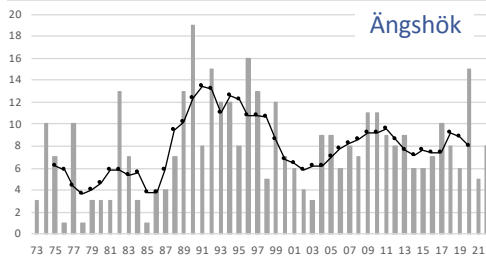
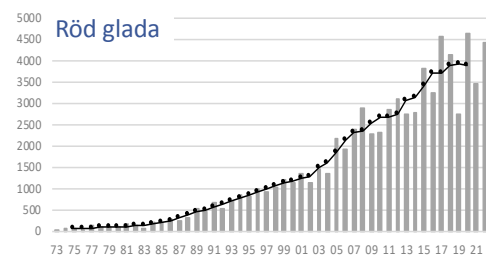
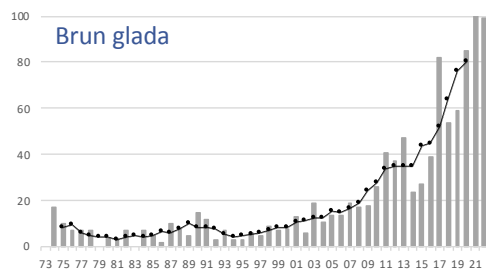
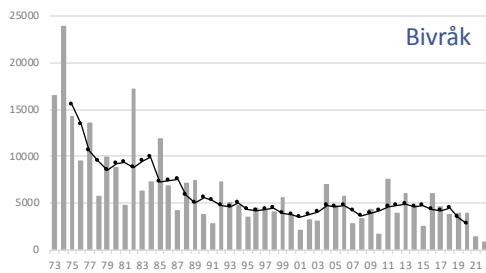
Duvhök *Accipiter gentilis* – 4 ex.

Ganska länge såg det ut som att Nabben skulle bli helt utan duvhökar i år, men en ungfågel passerade 14 november och ytterligare tre följde den 18:e. Fyra fåglar totalt är förstås långt under medel för denna, i Falsterbo, snabbt minskande art. Notera dock att duvhöken ökade som sträckare i Falsterbo från 1970-talet till mitten av 1990-talet för att sedan minska lika kraftigt igen. De senaste årens antal är lika låga som de allra lägsta årssummorna på 1970-talet. Sett till hela perioden ligger medeltalet på 28 ex och under de senaste tio åren på strax över tolv ex. Som vanligt var alla individer ungfåglar. Av de 87 ex som bokförts från 2013 och framåt har endast två varit adulta. Mediandatum 18 no-

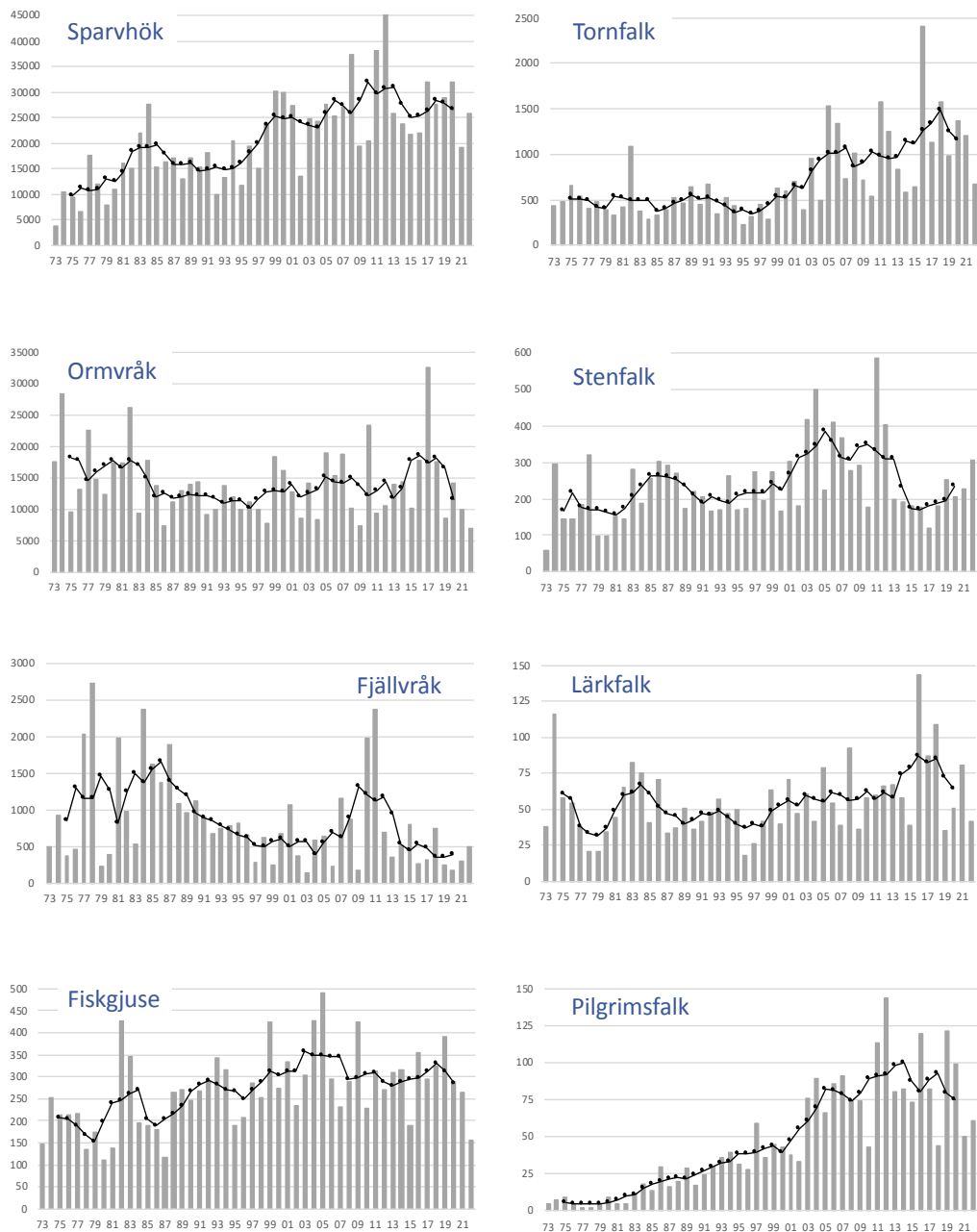
vember är tydligt senare än normalt. Man hade kunnat tänka sig att lägre antal i Falsterbo i sen tid beror på ökad övervintring, men Svensk Fågeltaxerings vinterpunktrutter visar även de på en tydlig minskning, en minskning som i stort har inträffat under 2000-talet. Även de stora generella övervakningsprogrammen under häckningstid visar på negativ utveckling under 2000-talet, även om förändringarna inte är statistiskt säkerställda i dessa. Intressant nog visar de svenska standardrutterna att duvhöken minskat i antal i norra Sverige under 2000-talet, men samtidigt att beståndet i södra Sverige har varit stabilt under samma tid. Även i Finland är trenden negativ. Under 1990-talet bokfördes i snitt 51 ex per år i Falsterbo, under 2010-talet var motsvarande siffra 15 ex och de senaste tre åren är årssummorna 11, 5 och 4 ex. Vid Stevns klint sågs två insträckande, en i mitten på september och en i början på oktober. Båda datum är extremt tidiga och de lär inte ha passerat Falsterbo i vilket fall. Uppe vid Hellebäck bokfördes en fågel under hösten, jämfört med ett medeltal på fjorton för perioden 1988–2020.

Sparvhök *Accipiter nisus* – 25 760 ex.

Små antal var som vanligt i gång redan i början av augusti och höstens första tresiffriga antal noterades redan den 9:e, något tidigare än normalt. I augusti följde sju dagar med över 200 sträckande per dag och två dagar med över 500 ex. Under första halvan av september var antalen relativt låga, säkerligen en effekt av ihållande högttryck och friska vindar från nordost, och ingen dagssumma nådde över 300 ex då. I mitten av september förändrades vädret till ett mer lågtrycksbetonat och med vindar från västsektorn. Antalen ökade då och högsta dagssumma i september blev 822 ex den 17 september. I början av oktober ökade antalen ytterligare och hela fem dagssummor nådde över 1 000 ex vardera, bland annat med 1 326 och 1 442 ex 9–10 oktober. Från mitten av oktober och resten av perioden var dagssummorna lägre, men totalsiffran för året, 25 760 ex, är ändå tydligt högre än för-

Figur 1. Sträcket av 16 rovfågelarter i Falsterbo 1973–2022 med rullande 5-års medelvärden.
The migration of 16 raptor species at Falsterbo 1973–2022 with rolling five-year averages.

Figur 1 – forts. Sträcket av 16 rovfågelarter i Falsterbo 1973–2022 med rullande 5-års medelvärden.
The migration of 16 raptor species at Falsterbo 1973–2022 with rolling five-year averages.

ra årets siffra och nära medel för de tio senaste åren. Månadssummorna för året blev 4 895 (augusti), 4 951 (september), 14 366 (oktober) och 1 548 (november). Mediandatum var 4 oktober för samtliga. Ingen köns- och åldersbestämning görs numera utan sparvhökarna räknas om efter genomsnittet per tiodagarsperiod från specialstudien åren 1986–2000 (Kjellén 2001). De unga honorna kulminerade redan 30 augusti, nästan en vecka tidigare än normalt. Sträcktoppen för de unga hanarna var i stället något senare än normalt, 4 oktober. De adulta kuminerade 16 oktober och där var honorna i snitt några dagar tidigare än hanarna. Ungfågelandelen på 74 % är lägre än normalt och delvis troligen en effekt av låg koncentration till Falsterbo i början av säsongen. Sparvhöken är den art av rovfåglar som har överlägset längst sträckperiod och är minst beroende av enstaka toppdagar. Vid Stevns bokfördes i år 6 309 ex (24 % av Falsterbos summa) och det är den högsta summan där sedan 2018. Uppe vid Hellebäck räknades låga 534 sparvhökar och det är faktiskt tionde året i rad med antal under medel där. Snittet vid Hellebäck för hela perioden (1988–2021) ligger annars på 1 217 ex per år, men motsvarande siffra för år 2013 och framåt är endast 542 ex. Sverige bedöms ha en stabil sparvhökspopulation på 44 000 par (Wirdheim & Green 2023), men i Finland har arten minskat långsamt som häckfågel sedan 1990-talet. Under ganska precis samma tid som räkningarna i Falsterbo pågått och generellt visat på en långsiktig ökning av antalet passerande sparvhökar har antalet övervintrande sparvhökar minskat i Sverige. Anledningen till denna minskning skulle kunna vara att antalet småfåglar under vintern i Sverige idag är betydligt lägre än för 50 år sedan.

Ormvråk *Buteo buteo* – 7 001 ex.

Mycket små antal noterades som vanligt under augusti och början av september, men ingen dagssumma nådde över 50 ex då. Första dag med tresiffrigt antal var 12 september, då 108 ex passerade. Antalen ökade 19–20 september, då

711 respektive 395 ex sträckte ut, men totalt 1 681 ex under månaden imponerar inte. Årets två högsta dagssummor noterades som vanligt i oktober, med 862 ex den 9:e och 2 583 ex den 19:e. Totalt i oktober räknades låga 4 752 ex. Årssumman på 7 001 är tydligt under medel och faktiskt den lägsta någonsin i Falsterbo.

Långsiktigt sett minskade ormvråken tydligt i Falsterbo under andra halvan av 1990-talet, men har sedan återhämtat sig till antal nära de från 1970-talet. Årssummorna skiljer sig markant och tydligt mer än hos den allra mest talrika rovfågeln sparvhök. Kanske är detta delvis en effekt av att ormvråken är mer beroende av enstaka toppdagar. Under de senaste tio åren har årssummorna (förutom årets) varierat mellan 8 710 ex (2019) och 32 692 ex (2017). Under i princip hela artens sträckperiod i år, rädde vindar från västsektorn och den låga årssumman är inte helt enkel att förklara. Ofta förklaras en låg årssumma i Falsterbo av att fler fåglar sträcker ut över Nordvästskåne i stället och det var troligen fallet även 2022 (se nedan).

Ungfågelsandelen på 46 % är normal. Långsiktigt varierar ungfågelsandelen betydligt mindre än för fjällvråken och det är också naturligt då ormvråken inte är lika beroende av gnagare. Mediandatum för både de adulta och ungfågellarna inföll 14 oktober. Ormvråk, liksom flera andra kortflyttare, tycks idag ha senarelagt sträcket i Falsterbo några dagar jämfört med 1970-talet. Att höstarna har blivit längre och mildare är troligen förklaringen till detta. I inventeringar under häckningstid har arten ökat svagt sedan 1980-talet. Vinterpunktrutorna visar på en svag, men statistiskt säker, ökning av antalet övervintrare under samma tid som sträckräkningarna i Falsterbo pågått. Denna ökning har helt skett efter 1980-talets kalla vinturar. Vid Stevns räknades 3 289 ex (47 %) under säsongen. Uppe vid Hellebäck på danska sidan räknades 8 853 under hösten. Siffran är tydligt under medel på 14 626 ex (åren 1988–2019), men ändå över Falsterbos siffra. Uppenbart i år var att det vissa dagar sker ett bra utsträck i

Ormvråk på sträck förbi Nabben 3 oktober. Foto: Bengt Grandin.

norra Öresund, även om nästan inga noteras i Falsterbo. Detta verkar kunna ske både om det är ostvind och högtryck, om det är västvind och disigt i Falsterbo alternativt frisk-hård västvind. Både 2 och 11 oktober var det frisk-hård västvind och klart i Falsterbo. Båda dagarna noterades noll utsträckande ormvråkar i Falsterbo och båda dagarna över 1 100 insträckande vid Hellebäck, i norra Öresund. Vid Skanesbakken noterades 21 050 ex under hösten, med klart bästa dag 3 oktober då 5 415 ex passerade mot väst eller sydväst. Den dagen blåste det frisk vind från nordväst i Falsterbo och endast 65 ex sågs där.

Fjällvråk *Buteo lagopus* – 510 ex.

Årets första noterades punktligt 19 september då tre adulta passerade. Första datum med tvåsiffrigt var 8 oktober då 22 ex bokfördes. Årets två högsta dagssummor var 70 ex 14 oktober och 51 ex 28 oktober. Årsumman på 510 ex är strax över medel för de senaste tio åren, men långsik-

tigt har en tydlig minskning skett sedan 1980-talet. Under hela 1980-talet var t.ex. medelantalet 1 398 ex per år och den högsta årssumman någonsin är från 1978 då 2 733 ex räknades. Sedan de två överlägsna toppåren under 2000-talet, 2010 och 2011 då 1 991 respektive 2 380 ex sträckte ut, har ingen årssumma överstigit 1 000 ex och fem av årssummorna understeg 500 ex. Ungfågelsandelen i år på 36 % är tydligt över medel på 28 % (sedan år 1986). Trots att årssummorna minskar tydligt långsiktigt har ungfågelandelen i Falsterbo inte sjunkit nämnvärt sedan 1986, då åldersbestämning av rovfåglar infördes. Mediandatum inföll aningen sent för båda kategorierna, 14 oktober för de adulta och 24 oktober för ungfågarna. Standardrutterna visar att det svenska fjällvråkbeståndet i stort har varit stabilt under 2000-talet, om än med markanta variationer mellan år beroende på gnagarförekomsten. År 2022 var i det perspektivet ett relativt gott år då antalen var klart högre än under bottenåren. I långtidsperspektivet saknas storskaliga data från

häckningstid, men bilden från lokala och regionala inventeringar är entydig. Sedan 1980-talet har det häckande beståndet minskat ordentligt i storlek, precis som antalet sträckare i Falsterbo. Detta visas också av antalet övervintrare i Sverige som enligt vinterpunkttrutterna har minskat signifikant sedan 1975. En minskning som i praktiken har skett sedan slutet av 1980-talet. Vid Stevns räknades 141 ex under hösten (28 % av Falsterbos summa).

Kungsörn *Aquila chrysaetos* – 0 ex.

En yngre fågel vände över Skanörs ljunng 14–16 oktober. Sannolikt samma individ sågs insträckande på Stevns 17 oktober i frisk sydostlig vind, men den sågs aldrig utsträckande från Nabben. I snitt sträcker knappt två kungsörnar, i princip alltid yngre fåglar, ut i Falsterbo per höst. Antalen var lite lägre på 1970-talet, men har sedan varit stabila sedan 1980-talet. Ingen utsträckande fågel noterades heller åren 2014–2017 eller 2021.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus* – 157 ex.

Enstaka fåglar sträckte som vanligt redan under första augustidekaden. Antalen var dock låga och den ökning vi normalt ser kring 20 augusti uteblev nästan helt. Totalt under månaden var det bara tre dagar med tvåsiffriga antal och dagsbästa var ovanligt låga 13 ex 25 augusti. I september var antalen ännu mer beskedliga; ingen dag med tvåsiffrigt noterades och totalt sträckte endast 47 ex under månaden. Endast 157 ex bokfördes och det är den lägsta årssumman sedan 1987. Under hela artens sträckperiod rådde högtryck, med bra sikt och vindar från nord eller ost. Detta har sannolikt gjort koncentrationen till Falsterbo tydligt lägre än normalt. Av sträckarna var 64 % ungfåglar. Det är klart över medel och möjligen en effekt av lägre koncentration av de adulta fåglarna under den långa perioden av högtryck i augusti/september.

De adulta kulminerade 22 augusti och ungfåglarna fyra dagar senare. Båda datum är några

Fiskgjuse, 1K, på sträck förbi Nabben 15 augusti. Foto: Mattias Ullman.

dagar tidigare än normalt. Sträcktoppen passerar numera generellt tre dagar tidigare än på 1970-talet och det är troligen en effekt av att arten anländer tidigare på våren. I Falsterbomaterialet syns en jämn och ganska tydlig ökning från 1970-talet fram till ungefär år 2010. Trenden bekräftas av inventeringar under häckningstid, där fiskgjusen ökade fram till millennieskiftet. Därefter har beståndet legat på en ganska jämn och hög nivå. Sverige är det land i Europa utanför Ryssland med störst bestånd, ca 4 100 par (Wirdheim & Green 2023). Vid Stevns klint, på danska sidan, sträckte 81 ex in (52 % av Falsterbos summa), vilket är klart färre än normalt. Vid Skansebakken räknades totalt 201 ex under hösten. Dag med högst antal där var 29 augusti då 28 ex passerade.

Tornfalk *Falco tinnunculus* – 674 ex.

Totalt 100 ex passerade under första dekaderna i augusti och det är mer än normalt. Antalen ökade dock inte nämnvärt under slutet av månaden, som de brukar göra. Faktiskt var de två högsta dagssummorna under månaden redan 9 och 14 augusti med 32 respektive 26 ex. Liksom för fiskgjuse och brun kärrhök skedde ingen ökning av tornfalkar under slutet av augusti, sannolikt p.g.a. rådande väderläge med högt tryck. Detta högt tryck höll i sig nästan sex veckor framåt från början av augusti och det innebar låg koncentration av rovfåglar till halvön. Antalen var fortsatt låga hela september och dagbästa under månaden var mycket beskedliga 30 ex den 8:e. Årssumman stannade på 674 ex och det är den lägsta årssumman sedan 2015. Tornfalken har annars ökat kraftigt och antalet sträckare i Falsterbo har generellt varit dubbelt under 2000-talet jämfört med hur det såg ut på 1970- och 1980-talen. Årsmedel under 2010-talet var 1 231 ex med över 2 400 ex under toppåret 2016. Årets låga siffra kom därför som en överraskning. Sträcktoppen inföll också ovanligt tidigt; 25 augusti för ungfågarna och 7 september för de adulta. Ungfågelandelen på 77 % ligger något under medel. Ökningen ge-

nerellt sedan millennieskiftet sker ganska kraftigt över hela Sverige och den syns både i standardrutten och sommarpunktrutten. Vid Stevns räknades 148 ex under hösten. Andelen av Falsterbos summa på 22 % är lägre än normalt och årssumman är även där mycket låg. Vid Hellebäck bokfördes endast 12 ex.

Aftonfalk *Falco vespertinus* – 1 ex.

En ungfågel sträckte ut 21 augusti. Ett ex ligger strax under medel för en art som tycks ha ökat något i sen tid. Under 2000-talet har arten uteblivit helt i protokollet under fem av åren och toppåret 2019 noterades inte mindre än tolv ex. Under hösten 2022 noterades klart fler aftonfalkar än normalt runt om i södra Sverige. Flera av dem var märkta med färgringar och de var kläckta i Ungern. Även om något 100-tal aftonfalkar sågs i Sverige totalt under hösten 2022 bleknar dessa siffror i jämförelse med de 1 870 ungfåglar som beräknas ha setts i Finland under augusti och september. Varför inte fler fåglar sågs i Sverige eller vart fåglarna i Finland var på väg kan man undra. Förmodligen handlar det om något slags ungfågelspridning från kolonierna i Sydosteuropa innan den riktiga höstflytten tar fart. Likt den större invasionen 2019 tycks en viss rörelse mot norr eller nordväst ha pågått och likt tidigare år var alltså koncentrationen till Falsterbo låg. Förutom den utsträckande fågeln på Nabben sågs minst tre ungfåglar på Skanörs ljunget och även bland de fåglar som faktiskt hamnar på halvön är koncentrationen till Nabben låg, helt i enlighet med tidigare mönster. Vid Stevns sågs två ungfåglar under hösten. En utsträckande i slutet av augusti och en insträckande i september.

Stenfalk *Falco columbarius* – 306 ex.

Årets första, en adult hona, passerade redan 2 augusti, vilket är ovanligt tidigt. Fram t.o.m. 25 augusti bokfördes totalt nio ex, vilket också är lite mer än normalt. Sträckarna ökade dock inte påtagligt under första halvan av september, vilket de ofta gör. Månadens högsta siffra blev

Stenfalk över Nabben 2 augusti. Foto: Bengt Grandin.

beskedliga tolv ex 23 september. Lite förvånande ökade antalen i stället i början av oktober med årets två högsta dagssummor, den 7:e och 8:e då 41 respektive 18 ex passerade. Totalt sett räknades också tydligt fler fåglar i oktober än i september; 168 mot 115 ex. Speciellt för ungfåglaerna låg sträcktoppen sent, 3 oktober. De gamla hanarna kulminerade mer normalt 11 oktober och för samtliga individer blev medianen 5 oktober. Att sträcktoppen låg lite senare än normalt i år kan möjligen vara en effekt av hög koncentration under hela senhösten, då friska vindar från syd och väst dominerade kraftigt. Notabelt är att sträcktoppen också låg något sent för pilgrimsfalk, stäpphök och blå kärrhök. Höstens 306 sträckare är högsta årssumman sedan 2012, efter nio år i rad med ganska låga antal. Det återstår att se om årets antal är starten på ett trendbrott. Ungfågelandelen på 80 % är under medel och möjligen en effekt av att koncentrationen till Falsterbo var låg under första halvan av september, då många av ungfåglaerna normalt passerar. Stenfalkens utveckling under häckningstid i Sverige är intressant. Den är faktiskt den enda svenska rovfågel som minskat signifikant i antal i standardrutterna sedan millennieskiftet. Den noterade minskningen har skett helt och hållet nedanför fjällkedjan, medan beståndet i fjällen har varit stabilt under samma

period. I ett längre perspektiv visar lokala inventeringar i fjällvärlden på ett stabilt bestånd sedan 1970-talet. Detsamma skulle kunna sägas om antalet passerande stenfalkar i Falsterbo. Med undantag för högre antal under en del år i början av 2000-talet har antalet passerande stenfalkar varit i stort oförändrat sedan 1970-talet. Vid Stevns räknades låga 53 ex (17 % av Falsterbos summa) in under hösten.

Lärkfalk *Falco subbuteo* – 42 ex.

Årets första, en ungfågel, sträckte ut 9 augusti. Under resten av månaden noterades endast ytterligare tre ex, vilket är lågt. Under första halvan av september, när antalen brukar öka i Falsterbo, var det fortfarande ovanligt gles mellan fåglarna. Dagsbästa blev beskedliga fem ex 8 september och totalt under månaden bokfördes låga 36 ex. Årets sista sträckte ut 16 oktober och det är lite senare än normalt. Totalsumman på 42 ex är tydligt under medel. Sett över hela perioden ligger medel på 55 ex, men enbart under 2010-talet är motsvarande siffra 72 ex och toppåret 2016 noterades inte mindre än 143 ex. Lärkfalk är en av få rovfågelarter som ofta noteras i högre antal efter vindar från ost eller sydost under flera dagar i rad i börjanmitten av september. Under hela artens sträckperiod 2022 rådde dock friska vindar från nordost och detta har troligen gjort koncentrationen till Falsterbo låg. Mediandatum för samtliga fåglar inföll 10 september och ungfåglaerna kulminerade ett par dagar tidigare än de adulta. Årets ungfågelandel på 83 % är normal. Antalen i Falsterbo har varit relativt stabila sedan räkningarna påbörjades, men med en viss ökning under de senaste tio åren. Detta speglas också i svenska inventeringar under häckningstid, där en uppgång noterats under de senaste 20 åren. Precis som i Falsterbo har antalen under de allra senaste åren varit lägre även i inventeringarna under häckningstid. Vid Stevns räknades 18 ex (43 %), men överensstämmelsen med Falsterbo gällande enskilda dagar var påfallande låg.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus* – 61 ex.

Årets första, en adult, sträckte ut 8 augusti, men totalt under månaden noterades endast tre ex, vilket är klart under medel. Under första septemberdekaden sträckte fem ex, vilket också är relativt lågt då de adulta hanarna ofta toppar då. Sträcktoppen inföll i år senare än vanligt, med sexton ex sista septemberdekaden och tretton ex den första oktoberdekaden. Dagsbästa under hösten, fyra sträckare, noterades fem olika datum; 17:e, 29:e och 30 september samt 8:e och 16 oktober. Månadssiffror blev tre ex i augusti, 28 ex i september, 26 ex i oktober och fyra i november. De mycket få sträckarna i augusti medförde sena mediandatum, speciellt för de adulta som blev 29 september och för ungfågeln, 3 oktober. Ungfågelandelen på 49 % är högt över medel på 33 % och den högsta noterade andelen i Falsterbo sedan 2010. Rimligen är detta en effekt av att koncentrationen till Falsterbo var låg under första halvan av säsongen, då de adulta normalt kulminerar. Totalt 61 sträckare räknades in under året. Det är över medel för hela serien, men tydligt under medel för 2000-talet. Även om årets siffra är aningen högre än förra året har vi nu två år i rad med ganska låga antal. Gemensamt för de två senaste åren är fel vindar och väderläge under sträcktoppen för de adulta samt att fågelinfluensan bevisligen även drabbat en del falkar. Projekt Pilgrimsfalk meddelar att de även i år drabbats av fall av influensan, med både döda adulta och ungfåglar som följd, troligen dock i mindre utsträckning än 2021. Antalet par, totalt i Sverige, som projektet hade kännedom om, var högre än 2021 och antalet kläckta ungar, 430 stycken, var också tydligt högre. Pilgrimsfalk är en av arterna med kraftigast ökning sedan räkningarna inleddes, med endast sex sträckare per år i medeltal på 1970-talet och 98 per år på 2010-talet. Den svenska populationen bedöms i dag ligga på 550 par (Wirdheim & Green 2022) efter att ha ökat tydligt ända sedan 1970-talet. Ringåterfynd av västsvenska pilgrimsfalkar tyder på att dessa i allmänhet sträcker västerut över Kattegatt, på

väg mot övervintring i Väst Europa, i stället för att passera södra Skåne (Tommy Järås & Peter Lindberg, brev, 2022). Huvuddelen av falkarna som passerar Falsterbo tros i stället komma från norra Sverige, Finland och Ryssland. Vid Stevns räknades 18 ex (30 % av Falsterbosumman) in under hösten, men minst 11 av dessa sågs inte i Falsterbo. Uppe vid Hellebäck var säsongssumman mycket låg, endast två sträckare i år, mot tio i medeltal under perioden 1988–2020. Vid Skansebakken noterades 23 ex under hösten.

Jaktfalk *Falco rusticolus* – 1 ex.

En ung jaktfalk sträckte målmedvetet mot sydväst 9 oktober och sågs även insträckande på Stevns ca 40 minuter senare. Tidigare i serien har fjorton jaktfalkar bokförts sedan starten 1973 och inte mindre än tre av dessa sågs 1986. Senast det begav sig var i oktober 2016, då en ungfågel sträckte ut. Generellt har jaktfalken minskat något som häckfågel i Sverige under perioden. Varför jaktfalken minskat är oklart, men åtminstone i Norrbotten har det noterats att pilgrimsfalken ökat samtidigt som den större släktingen minskat. De adulta jaktfalkarna har ripor som basföda, så det är inte självklart att det är konkurrens om bytena som gjort att den minskat. Sommaren 2022 visade ett bra resultat i Jämtland, där minst 17 lyckade häckningar konstaterades med inte mindre än 49 flygga ungar som resultat. Notabelt i Jämtland under sommaren var också att det fanns gott om gnagare. Om jaktfalkarna ibland också jagar gnagare eller om det bara innebär mindre konkurrens om deras normala byten vet vi ej.

ÖVRIGA ARTER

Andfåglar

För prutgässen innebär 36 737 ex det näst bästa året någonsin, endast slaget av 49 418 ex hösten 1993. Förutom att det uppenbarligen gått bra för arten på häckningsplatserna under sommaren, bidrog också rådande vindar till att höga antal passerade Falsterbo under slutet av september och hela oktober. Sträcktoppen inföll 26–27 september då 12 200 respektive 10 300 ex räknades. Fortfarande under sista veckan i oktober passerade tresiffriga antal i princip varje dag och detta är ytterligare ett tecken på en god häckningssäsong. Årets ungfågelandel i Falsterbo på 35 % är högt över medel (Tabell 3). Vitkindad gås noterades i höga antal igen och 345 000 sträckare är den fjärde högsta årssumman någonsin. Alla höga siffror ligger i sen tid och alla årssummor är naturligtvis skyhögt över medel. Högsta dagsiffror i år var 73 400 och 63 700 ex 9:e respektive 19 oktober. Grågäsen bokförs numera i lägre antal i Falsterbo än under 2010-talet, och årets

summa på 3 900 är klart under medel för de senaste 20 åren. Lätt minskande antal i Falsterbo kan hänga ihop med ökade antal övervintrare i södra Sverige. Samtidigt lämnar huvuddelen av grågässen Sverige under hösten och det är uppenbart att arten ökar generellt. Spetsbergsgås räknades med hela 94 ex och det är högsta antalet någonsin i Falsterbo. Det är andra året i rad med högt antal för en art som inte är årlig i sträckprotokollet, men som har ökat tydligt som övervintrare i både Danmark och Sverige i sen tid. Årets siffra för bläsgås på 2 400 ex, är precis över medel för en art som annars ökat kraftigt på lång sikt. Västvindar rådde under i princip hela oktober i Falsterbo och siffrorna för både bläsgås och sädgås hade sannolikt blivit högre med mer ostvindar.

Knölsvan noterades i antal strax under medel under hösten, sångsvan strax över medel och mindre sångsvan tydligt över medel. För alla tre svanarterna gällde generellt att sträcket passerade lite senare än normalt och speciellt för de två större arterna fanns nog många individer kvar i södra Sverige när räkningarna slutade, då no-

TABELL 3

Ungfågelsandel (%) bland ett urval sträckande arter i Falsterbo 1986–2022.

Yearly proportion of juveniles (%) among a number of migrants at Falsterbo 1986–2022.

					<i>Medel</i>							
	2019	2020	2021	2022	1986	1986	1991	1996	2001	2006	2011	2016
					2022	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020
Knölsvan	1	3	7	6	5	-	-	-	-	6	6	3
Mindre sångsvan	1	11	13	14	10	15	8	11	13	10	7	7
Sångsvan	20	5	19	12	9	6	6	12	11	12	7	8
Prutgås	17	24	16	35	14	19	17	8	12	6	14	15
Trana	7	7	9	9	12	25	21	11	10	12	11	9
Bredstjärtad labb	100	0	100	100	62	29	42	52	89	64	93	63
Kustlabb	53	50	31	48	53	55	68	57	62	45	42	45
Fjälllabb	100	100	-	100	98	80	99	92	100	99	100	100
Dvärgmåås	59	46	19	17	48	62	76	53	46	44	37	33
Silltrut	22	41	53	17	30	-	-	-	29	31	27	32
Tretåig måås	100	93	100	100	88	84	58	85	97	87	95	96
Skräntärna	22	23	23	19	16	15	15	12	17	11	19	17
Fisktärna	28	46	26	34	33	34	40	38	25	30	34	27
Silvertärna	52	54	30	39	37	26	40	39	38	36	46	38
Småtärna	71	52	57	40	53	-	-	-	-	-	57	54
Svarttärna	89	94	79	80	87	77	94	98	79	83	89	94

vember var mild. För båda arterna sångsvan var ungfågelandelen lite högre än normalt.

Efter en kraftig nedgång under 1990-talet har antalet gravänder ökat igen. I Danmark har förekomsten under häckningstid gått ner långsiktigt och det gäller även de standardiserade räkningarna i Sverige. Årets siffra är den lägsta sedan 2015, men möjligen en effekt av högttrycksväder och låg koncentration till Falsterbo i augusti. Nästan alla simänder räknades i höga antal under hösten. För bläsand blev det den näst högsta årssumman någonsin och årets 35 600 sträckare är tidigare bara marginellt slagen av siffran från 2021. Även kricka, snatter-, gräs-, stjärt- och skedand räknades i antal tydligt över medel.

Alla dessa simänder har också ökat generellt under minst 10 eller 20 år i Falsterbo, och i stort även som höstrastare och övervintrare i Sverige totalt sett. Däremot minskar bläsand och kricka under häckningstid i både Sverige och Finland för närvarande. Det förefaller rimligt att ök-

ningen i Falsterbo i stället beror på att det går bra för änderna som häckar i Ryssland, vilka troligen utgör en stor majoritet av de fåglar som passerar södra Sverige under hösten.

Vigg hade ett bra år igen och årets 1 416 ex är långt över medel långsiktigt. Den minskade i Falsterbo under 1990- och 2000-talen, men en tydlig ökning har noterats från 2013 och framåt. Den tidigare minskningen i Falsterbo sammanfaller tidsmässigt med en ordentlig ökning av antalet övervintrare i svenska vatten, främst i Östersjön. Detta är säkerligen en effekt av mindre isbeläggning i sen tid. Någon sentida uppgång motsvarande den i Falsterbo har inte noterats i något av systemen med inventeringar under häckningstid. Antalet höstrastande vigg i Sverige har under de senaste tio åren minskat något, samtidigt som ingen förändring skett under samma period av antalet övervintrande vigg. Bergand har ökat som övervintrare i svenska vatten sedan 1980-talet. I Falsterbo syns dock inte motsvarande ökning, vilket rimligen är ett

Sträckande spetsbergsgäss. Nabben 2 november. Foto: Mattias Ullman.

Sträckande gudingar. Nabben 23 september. Foto: Mattias Ullman.

resultat av att fler fåglar än på 1970-talet väljer att övervintra i Östersjön. Årets siffra på 157 sträckare är under medel. Ejderens uppgång fram till 1990-talet har följts av en kraftig nedgång sedan dess. Årets 87 700 sträckande är dock den högsta årssumman sedan 2014. Det finska Östersjöbeståndet har halverats sedan mitten på 1990-talet, men uppvisar en liten ökning de allra senaste åren (Below m.fl. 2019). Några tecken på att utvecklingen vänt syns inte i det svenska ejderbeståndet. Möjligen är minskningen inte längre lika kraftig, men några positiva tecken syns inte. Räkningar på många håll visar att det finns betydligt mycket färre honor är hanar numera. Att dödligheten är högre hos honorna förklaras till stor del av att ruvande ådor dödas av havsörn och, i alla fall i Finland, även av mink och mårddhund. Ytterligare en förklaring till ökad dödlighet hos ådorna kan vara att dessa drabbas hårdare av försämrad kondition pga. sämre födokvalitet under senare tid. Alfågeln sträckte med 356 ex och detta är faktiskt den

högsta årssumman någonsin, marginellt högre än siffran från 1973. Vi har nu fyra år i rad med antal tydligt över medel i Falsterbo, men antalen är ändå oerhört små jämfört med de antal som övervintrar i Östersjön. Alfågeln har minskat kraftigt som övervintrare i Östersjön under 2000-talet och övervintringsområdet har också förskjutits norrut, rimligen en effekt av mindre isbeläggning.

Sjöorren är den dykand som för närvarande ökar mest i Falsterbo. Årets 18 700 är långt över medel även om det är tydligt under förra årets rekordsiffra. Sträcktoppen tycks infalla tidigare på säsongen nu jämfört med 1970- och 1980-talen. Antalet höstrastande och övervintrande sjöorrar i Sverige har också ökat. Arten är intressant då det är den enda av de musselätande, marint övervintrande och under vintern utsjöbankslevande dykänderna som ökar i antal även totalt sett på internationell nivå.

Minskningen hos svärtan har planat ut efter sekelskiftet och höstens 1 456 utgör en ny

Tranor på sträck förbi Nabben 10 oktober. Foto: Mattias Ullman.

hög årssumma. I Falsterbos serie har svärtan ökat tydligt de senaste tio åren och även antalet övervintrare i Östersjön har haft en signifikant uppgång under samma period. Det i Östersjön häckande beståndet av svärta har däremot minskat kraftigt i omgångar under de senaste 50 åren, men möjligen finns nu positiva tecken i det allra senaste. Inom den nationella kustfågelövervakningen har en statistiskt säker ökning noterats under häckningstid för perioden 2015–2022. Knipan har minskat generellt vid Nabben sedan 1980-talet, men en viss ökning kan skönjas de senaste tio åren. Med årets 995 ex har vi tre höga årssummor i rad i Falsterbo. Antalet övervintrare i Sverige har ökat rejält i långtidsperspektivet, men under den senaste tioårsperioden har ingen förändring skett. Även småskraken nådde en mycket hög årssumma och årets 6 427 ex är näst högsta siffran i vår serie, endast slagen av förra året. Arten har ökat tydligt under tio eller femton år i Falsterbo nu, efter att tidigare minskat under 1970-talet och 1980-talet. Antalet häck-

are i den finska skärgården har ökat under perioden (Below m.fl. 2019) medan antalen under häckningstid i Sverige har varit relativt stabila sedan sekelskiftet. Precis som hos många andra änder finns dock en långtidsökning av antalet övervintrare i Sverige. Tabell 3 visar ungfågelandelar för ett urval valda arter.

Lommar – trana

För andra året i rad blev det nytt årsrekord för smålom och totalt 1 358 ex bokfördes. Bästa dagen slogs också nytt dagsrekord med 265 ex 13 november. Arten har ökat tydligt i våra räkningar sedan sekelskiftet och den har även ökat i Sverige under häckningstid under samma period. De sistnämnda ökningarna har skett i Norrland och norra Svealand, medan beståndet i Götaland istället minskat i storlek under samma tid. För storlommen syns ingen förändring i Falsterbo sedan arten började räknas för 20 år sedan och årets resultat är precis över medel. Samtliga tre doppingar har ökat långsiktigt efter bytet av

räknare 2001. Varken skäggdopping eller gråhakedopping räknades i samma höga antal som förra året, men båda årssummorna överstiger medel. I likhet med flertalet andra vattenlevande arter har antalet övervintrande skäggdoppingar ökat i Sverige under perioden. Minst två olika svarta storkar noterades under året och möjligen kan det ha varit tre olika individer som var inblandade. Årsmedel ligger på strax över ett ex per år och långsiktigt är det svårt att se någon tydlig trend. Det går bra för de vita storkarna från det skånska storkprojektet och årets summa på 62 ex är bland de högre i vår serie. Alla högre årssummor ligger förstås i sen tid. Hela tre olika toppskarvar sträckte förbi Nabben mot söder under hösten. Detta är första gången någonsin som arten noteras i vår serie och arten har fram till nu dessutom varit extremt sällsynt söder om Kulaberg. Antalen i både Halland och Nordvästra Skåne har långsamt ökat vintertid under minst tio år och den fortsätter att öka och sprida sig som häckande längs den svenska Västkusten och

i södra Norge. Sydligaste svenska häckningsplatsen idag är Hallands Väderö i nordvästra Skåne. Både gråhäger och ägretthäger slog nya årsrekord 2021. För ägretten var det snubblande nära ett nytt årsrekord igen, men 243 ex räckte inte riktigt fram. Totalt 729 gråhäger är den tredje högsta årssumman någonsin och notabelt är att siffrorna från de tre senaste åren också är de tre högsta i vår serie. Gråhägern har ökat signifikant i vår serie sedan starten och även ökat i antal under häckningstid i både Sverige och Finland. Till skillnad från sin släkting sträcker ägretthägern ganska jämnt fördelat över hela säsongen, men ofta med en topp i månadsskiftet september-oktober. Dagsbästa i år var 44 ex 30 september och mediandatum inföll samma dag, mer än 1,5 månader efter mediandatum för gråhäger. I år häckade ägretthägern på minst fem lokaler i Götaland och det är svårt att se att den inte kommer att öka ytterligare de närmaste åren. Över 15 000 sträckande tranor igen innebär det näst högsta antalet sedan över 18 000 räknades in 2013 och

Ägretthägrar väster om Nabben 30 september. Foto: Mattias Ullman.

arten fortsätter öka långsiktigt i stora delar av norra Europa. Ungfågelandelen i år på 9 % är något högre än de senaste tre åren, men ändå under medel (Tabell 3).

Vadare

Förutom de fem första dagarna i augusti rådde högttrycksväder med vindar mellan nord och öst under sex veckor i sträck i augusti–första halvan av september. Detta gav låga eller mycket låga antal av flertalet arter vadare. Ett undantag var grönbena som faktiskt bokfördes i antal över medel. För småsnäppa, spovsnäppa och kustpipare tydde antalen med ungfåglar (både sträckare och rastare) i september och oktober på att det faktiskt varit en bra häckningssäsong på tundran för dessa. Ett annat undantag var tofsvipa där årets 951 ex är en av de högre siffrorna i vår serie.

Arter som strandkata, större strandpipare, kustsnäppa, sandlöpare, småsnäppa, spovsnäppa, kårnsnäppa, myrspov, storspov, småspov, svart-

snäppa, rödbena, gluttsnäppa, drillsnäppa och roskarl, vilka alla har sin sträcktopp i augusti, räknades i låga antal under hösten och det var mycket sannolikt ett resultat av rådande väder och låg koncentration till Falsterbo.

Tofsvipan har minskat långsiktigt under häckningstid i fågeltaxeringarna, och minskningen har tyvärr tagit ny fart efter sekelskiftet. I Falsterbo minskade arten under 1990- och början av 2000-talet, men en liten uppgång har därefter skett igen. Årets 951 sträckare är den högsta summan sedan 2016 och över medel. Vi har helt nyligen upptäckt att det finns en stor skillnad i utvecklingen för tofsvipa mellan å ena sidan västra Sverige och Norge där antalen minskat kraftigt i sen tid, och östra Sverige och Finland där viporna klarat sig betydligt bättre. I Finland har antalen t o m ökat ordentligt. Visar den senaste ökningen i Falsterbo på ett mera östligt ursprung för de passerande tofsviporna? Det stora, i huvudsak, fjällhäckande beståndet av ljungpipare har varit i stort oförändrat i storlek under

Kustpipare rakt över Nabben 5 november. Foto: Mattias Ullman.

2000-talet, men i Falsterbo syns en tydlig ökning sedan 1990-talet och det förklaras troligen av att huvuddelen av sträckarna kommer längre öster ifrån. Detaljerade studier av ljuslogg-försedda ljungpipare i de svenska fjällen visar att dessa i väldigt liten utsträckning flyttar via södra Sverige, de flyttar istället via Norge och Danmark mot övervintringsområden i Västeuropa och Nordafrika. Dessa resultat stöds också av färgringmärkta fåglar både i det svenska häckningsområdet och under höstrastning i Skåne. Det finns inga tecken på att dessa grupper skulle vara desamma och de stora mängderna med höstrastande ljungpipare i Skåne kommer troligen österifrån. Större strandpiparen noterades i relativt låga antal för tredje året i rad och årets summa är den lägsta sedan 2002. Storspoven minskar i Sverige enligt flera olika inventeringar och summan i Falsterbo i år är också under medel. Jämfört med många andra arter vadare är säsongssummorna i Falsterbo betydligt jämnare,

så möjligen är arten lite mindre väderberoende än övriga arter. Efter förra årets rekord för småspov räknades i år endast 13 ex, vilket är under medel. I Falsterbo har arten ökat sedan sekelskiftet, men motsvarande ökning syns inte i häckfågelinventeringarna. Rödspoven noterades i år med fem ex vilket är över medel. Samtliga fåglar i år var ungfåglar och säkerligen av den isländska underarten *Limosa limosa islandica*. Denna ökar för närvarande på Island och i Norge och det är troligen också anledningen till högre antal sedda ungfåglar i södra Sverige de senaste åren. Enkelbeckasinen har haft ett stabilt bestånd de senaste 20 åren enligt Svensk Fågeltaxerings standardrutter och sommarpunktrutter. Däremot har antalen minskat rejält sedan 1970-talet, i alla fall i södra Sverige. Även i Falsterbo har arten minskat långsiktigt och årets siffra är också strax under medel för de tio senaste åren.

Alla *Calidris*-vadare utom mosnäppa räknades i år i antal under eller strax under medel. Median-

Kärnsnäpporna som passerar Nabben har sannolikt ett östligt ursprung. Foto: Mattias Ullman.

Sträckande unga svartsnäppor. Nabben 13 oktober. Foto: Bengt Grandin.

datum för flera arter tycks ha tidigare lagts några dagar och detta kan också innebära att en högre andel av de adulta fåglarnas sträck passerar Falsterbo i juli, innan räkningarna inleds. I år sågs dessutom relativt få juvenila vadare på sträck. Vädret i slutet av augusti och september gjorde att koncentrationen till Falsterbo var låg. Kärrsnäppan har ökat i antal i svenska fjällen under åtminstone 20 år, men huvuddelen av fåglarna som passerar Falsterbo kommer sannolikt längre öster ifrån. Årets 3 469 ex är klart under medel och den lägsta årssumman sedan 2012. En liten minskning i Falsterbo tycks också ha skett de senaste tio åren. Endast 38 spovsnäppor och 50 småsnäppor är klart under medel och andra året i rad med låga antal för båda arterna. Brusnanen har inräknats i ganska oförändrade antal i Falsterbo sedan 1970-talet, men med en viss ökning sedan sekelskiftet. Årets 182 ex är klart under medel. Arten minskar tydligt som häckfågel i hela Norden, men huvuddelen av fåglar-

na i Falsterbo kommer säkerligen från Ryssland. De fyra svenska *Tringa*-arterna, skogssnäppa, rödbena, svartsnäppa och gluttsnäppa räknades i år i antal under medel. I de inventeringar som täcker de svenska häckande bestånden bäst har svartsnäppan minskat, skogssnäppan och rödbenan ökat något och gluttsnäppan haft stabila antal under 2000-talet. Grönbenan uppvisar också ett stabilt bestånd i svenska häckfågelinventeringar, men i Finland har arten minskat tydligt sedan lång tid tillbaka. Trots detta ses en ökande trend i Falsterbo och årets 190 ex är klart över medel. För drillsnäppan var årets 15 ex klart under medel. Endast två sträckande smalnäbbade simsnäppor under hösten, för andra året i rad, stärker en minskande trend de senaste tio åren.

Måsfåglar – alkor

Skrattmåsen minskade under 1980-talet och 1990-talet, men har sedan början på 2000-talet ökat tydligt i Falsterbo och årets 16 563 sträck-

are är den näst högsta årssumman hittills, endast marginellt slagen av förra året. Som vanligt passerande en hög andel av skrattnåsar under de två första veckorna av augusti. I svenska inventeringar under häckningstid syns dock ingen vändning uppåt igen under perioden, men i Finland har däremot skrattnåsen ökat i antal under senare år. Även dvärgmåsar har ökat i Falsterbo under de senaste tio åren och årets 611 ex är klart över medel, även om det inte är i närheten av förra årets höga summa. Arten ökar också i olika inventeringar, speciellt i Mellansverige. I norr, där huvuddelen av det svenska häckande beståndet finns, har antalen varit ganska stabila under de senaste tio åren. Under hösten bokfördes två olika unga svarthuvade måsar på Nabben. Arten är inte årlig i våra räkningar, men en liten population verkar ha etablerat sig i Blekinge just nu och arten sprider sig även norrut i Västeuropa. Fiskmåsen har ökat tydligt i Falsterbos serie sedan sekelskiftet och årets 9 898 ex fortsätter den trenden. Motsvarande ökning syns inte i häckfågelinventeringar i Norden och sannolikt kommer en hög andel av fiskmåsar öster ifrån. Silltrut har i vår serie endast räknats sedan sekelskiftet, men en tydlig ökning ses under de tio senaste åren. Åtminstone den västliga silltruten, *Larus fuscus intermedius* (Nordsjösilltrut), har expanderat kraftigt i Nordvästra Europa under perioden och det är säkerligen dessa som utgör majoriteten av fåglarna i Falsterbo. Årets 128 ex är över medel.

För skräntärnan innebär årets 21 ex i Falsterbo att vi nu har sju höstar i rad med antal över eller klart över medel. Sträcktoppen i år passerade tidigt, redan i mitten av augusti. Detta kan möjligen förklaras av att den närliggande kolonin på danska ön Saltholm expanderat snabbt och i år höll minst 30 par skräntärnor.

Även i de svenska kolonierna i Östersjön har arten ökat lite under hela 2000-talet. Både fisk- och silvertärnor räknades i antal över medel, även om summorna inte var i närheten av förra årets rekord. Sträcktoppen passerade påfallande tidigt i år och mycket få tärnor noterades faktiskt efter

10 augusti, troligen som en effekt av rådande högtrycksväder. Båda arter ökar generellt, både i Falsterbo samt i inventeringar i Sverige och Finland, men det finns tecken på att silvertärnans ökning har avstannat och eventuellt t.o.m. har förbytts i en viss nedgång under senare år. Små-tärnan hade ett bra år igen med 118 sträckare och en viss uppgång har också noterats i lokala inventeringar i Sydvestskåne under senare år. Svarttärnan var i år den art som stack ut mest positivt av de arter som sträcker i början på säsongen. Trots högtryck och vindar från nordost under nästan hela augusti och halva september räknades i år 92 ex, vilket är högsta summan sedan 2013. Inte mindre än 33 ex passerade på säsongens första dag, i samband med västvind och dålig sikt. Utöver dessa noterades ytterligare 58 ex i augusti och de flesta av dessa sågs faktiskt i högtrycksväder. Andelen adulta på 20 % i år är högre än normalt och möjligen en effekt av den tidiga sträcktoppen. Generellt har tyvärr svarttärnan minskat i antal på häckningslokalerna i Sverige under flera år i sträck. Huvuddelen av de som passerar Falsterbo kommer troligen öster ifrån, men även här har trenden varit negativ under de senaste tio åren.

Alla fyra labbarterna hade ett dåligt eller måttligt år i Falsterbo. Endast en enda ungfågel vardera av fjällabb och bredstjärtad labb sågs i Falsterbo, men i övriga Östersjön var uppträdandet inte riktigt lika dåligt. Endast 23 kustlabbar under hösten är klart under medel. Andelen kustlabbar som passerade söder om Nabben, d.v.s. inifrån Östersjön var också lägre än normalt.

Sillgrissla noterades med 80 ex under hösten. Det är den näst högsta årssumman på fjorton år för en art som annars minskat tydligt långsiktigt. Tordmulens 81 ex är över medel för de senaste 20 åren. Antalen som ses i Falsterbo av dessa två arter är starkt beroende av västliga stormar som pressar ner alkor i Kattgatt och Öresund. En mycket stor andel av fåglarna som räknas i Falsterbo häckar alltså inte i Sverige. Tobisgrissla noterades med inte mindre än sju ex, vilket är klart över medel.

Del av ringduveflock över Nabben 10 oktober. Foto: Mattias Ullman.

Duvor – hackspettar

Efter en kraftig nedgång för skogsduvan, främst under 1990-talet, har trenden vänt, vilket den även gjort i häckfågelinventeringarna i Sverige och Danmark. Årets 24 000 är den högsta årssumman någonsin och vi har nu sju höstar i rad med antal över eller klart över medel. Den 17 oktober räknades inte mindre än 5 730 ex och detta är nytt dagsrekord. Ringduvan är en av de arter som visat en jämn ökningstakt i Sverige under flera årtionden och alla riktigt höga årssummor i Falsterbo är från de senaste tio åren. Årets 833 000 sträckare är den tredje högsta årssumman hittills. På morgonen 19 oktober var det klart väder och vinden relativt frisk från nord. Ganska snart efter gryningen sågs stora moln av ringduvor långt i öster, nätt och jämnt synliga från Nabben. På grund av vinden sträckte de ganska snabbt rakt mot söder. Efter ytterligare någon timme ökade antalet och många av flockarna var nu på över 3 000 ex vardera. Flera gånger under morgontimmarna sågs samtidigt

över 20 000 ringduvor i stora och mycket täta flockar långt i öster när de flög ut över havet. Efter några intensiva morgontimmar avtog som vanligt sträcket snabbt och det nya dagsrekordet 317 000 ex var ett faktum. Även 17 oktober räknades imponerande 140 000 ex. Generellt har arten ökat tydligt även i svenska inventeringar under häckningstid de senaste årtiondena.

Turkduvan har minskat tydligt i Falsterbo under nästan 30 år och sex utsträckande i år stärker den trenden. Även i svenska vinterinventeringar minskar arten, trots milda vintrar. Tornseglaren är en av de arter som endast räknas från och med 11 augusti. Eftersom en hög andel av alla tornseglare försvinner under augusti kommer arten på sikt att räknas från 1 augusti i stället. Detta för att få bättre data, även om artens sträckvanor gör att koncentrationen till Falsterbo är låg. Årets 2 231 ex är klart under medel för en art som minskat försiktigt sedan sekelskiftet. Arten tycks minska i hela Norden för närvarande. I Sverige och Finland har anta-

Jorduggla rastande på Nabben 14 november. Foto: Mattias Ullman.

let tornseglare minskat i en i stort oförminskad takt sedan 1970-talet. Mycket tyder på att antalet idag blott motsvarar en fjärdedel av de som fanns i mitten av 1970-talet. Sämre tillgång på lämpliga boplatser i byggnader samt minskande mängd flygande insekter bedöms vara de stora anledningarna bakom den kraftiga nedgången.

Normala fyra sträckande jordugglor räknades under hösten. Det är något över medel för hela perioden, där ingen tydlig trend ses. Jordugglan är för sällsynt för att observeras i tillräckliga antal i vinterpunkttrutterna, men milda och snöfria vintrar i södra Sverige kan möjligen innebära att fler övervintrar. Enstaka större hackspettar var ute på Nabben och vände, liksom en eller två gröngölingar. Inga utsträckande hackspettar alls sågs dock under året och även denna höst var ganska tom på invasionsarter.

Varfågel – stare

Varfågel är en av relativt få arter som hade högst antal sträckare på 1970-talet. I Falsterbo mins-

kade den snabbt under 1980- och 1990-talen, men har därefter ökat lite igen. Årets 33 ex är klart över medel för hela perioden och den högsta summan sedan 2014. Under samma period som Falsterboräkningarna har pågått har antalet vintervarfåglar i Sverige inte förändrats på något markant sätt förutom en svagt negativ tendens. Siffror från häckningstiden finns i princip enbart från 2000-talet och inte heller där har någon säker förändring skett. Variationen mellan år är stor, både under sommar och vinter, med en relativt tydlig koppling till gnagarförekomst inom häckningsområdet.

Kajan har ökat tydligt i Falsterbo sedan sekelskiftet och nästan 96 000 sträckare under hösten är den tredje högsta årssumman hittills. Generellt har arten ökat både under häckningstid och som övervintrare i Sverige det senaste halvsekle. Mediandatum i Falsterbo har senarelagts lite sedan 1990-talet och detta kan möjligen också ha ett samband med att fler fåglar försöker övervintra. Även råkan hade ett bra år i Falsterbo

och över 9 300 ex är den hösta noteringen sedan 1995. Råkan ökade i vinterpunktrutterna fram till millennieskiftet ungefär och har därefter uppvisat stabila vinterantal i Sverige. Över 700 utsträckande kråkor är högsta årssumman sedan 2013 för en art som annars minskat mycket kraftigt under nästan hela perioden. På 1970-talet noterades flera år med över 10 000 sträckande och arten är en av de som har minskat allra kraftigast i Falsterbo sedan sträckräkningarna påbörjades 1973. Generellt går det dåligt för arten i alla inventeringar i Norden. Kråkan är av allt att döma ännu en i raden av förlorare i det moderna jordbrukslandskapet. Inte minst har den påverkats negativt av nedläggningen av jordbruk i stora delar av de skogsdominerade delarna av landet. För närvarande klarar sig kråkan bättre i tätbebyggda områden och längs våra kuster. Både råka och kaja tycks ha anpassat sig bra till ett modernt jordbruk, men inte kråkan.

Mesar sträckte i små antal under hösten. Ingen enda pungmes noterades och arten har nu sex år i rad med mycket låga antal i Falsterbo.

Även häckningarna i Skåne har generellt gått dåligt i sen tid och det svenska beståndet är i nuläget väldigt litet. Nästan 5 300 trädlärkor innebär den näst högsta årssumman någonsin, endast slagen av år 2020. Högsta dagssummor var 822 respektive 520 ex så pass tidigt som 28:e och 30 september, men även i slutet av oktober noterades flera dagar med över 100 sträckare per dag. Arten har ökat tydligt i Falsterbo sedan 1980-talet och ytterligare efter sekelskiftet. Av alla årssummor i serien är de fem högsta från de senaste sex åren, så troligen kommer arten att öka ytterligare. Den verkar också vara på försiktig spridning norrut i landet som häckfågel och detta kan på sikt ge en mer utdragen sträckperiod. Sånglärkan minskade snabbt under 1980- och 1990-talen, men har därefter återhämtat sig i Falsterbomaterialet. Årets 4 300 ex är den högsta siffran sedan 2006. Nationellt syns en liten tendens till förbättrat läge under allra senaste åren. Detta efter en i stort kontinuerlig minskning av antalen sedan 1970-talet. Berglärkan är en av de arter som minskat sedan 1970-talet och

Varfågel över Nabben 20 oktober. Foto: Bengt Grandin.

årets två ex är under medel både på kort och lång sikt. Även i år räknades ca 25 000 ladusvalor och det är mycket nära medel för en art som fluktuerat ganska kraftigt sedan 1970-talet. Backsvalan har minskat kraftigt sedan 1980-talet och en rikstäckande inventering har därför utförts de senaste åren för att få en samlad bild av det aktuella läget. Den stora anledningen till nedgången är sannolikt igenläggning och återställning av grustäcker runt om i landet. I Falsterbo syns ingen förändring sedan sekelskiftet och årets 2 530 ex är nära medel för de senaste tio åren, men lågt i ett längre perspektiv. För den generellt minskande hussvalan noterades endast 1 292 sträckare, en av de lägsta årssummorna hittills i vår serie. Även i häckfågelinventeringar har arten minskat tydligt under det senaste halvseket.

Staren minskade kraftigt under 1980- och 1990-talen, men trenden har vänts och de senaste tio åren ser mer positiva ut. Årets 138 000 ex är lägre än föregående år, men befäster ändå

en viss ökning i sen tid. Vi har nu sex höstar i rad med sexsiffriga antal sträckare och det är en klar ökning jämfört med början av seklet. Högsta dagsnotering var 28 100 den 1 november och möjligen kan en viss senareläggning av sträcket noteras för staren, i likhet med flera andra kortflyttare. De ökande siffrorna i Falsterbo efter 2010 stöds dock inte alls i inventeringar under häckningstid i Sverige. Dessa visar nämligen inte några tecken på att minskningen avbrutits eller ännu mindre på någon återhämtning. Varifrån kommer alla stararna som räknas i Falsterbo? Kommer de från delar av Sverige där det trots allt nu åter går bättre för stararna eller från länder längre österut med en annan utveckling än den i Sverige? Stöd för den senare tanken finns i att antalen i Finland faktiskt ökat något, förvisso från en låg nivå, under 2000-talet.

Trastar – piplärkor

Såväl björktrast som rödvingetrast återfinns bland de långsiktigt minskande arterna, vilket

Den negativa trenden för staren har vänt. Foto: P-G Bentz.

Dubbeltrasten har ökat kraftigt i antal under det senaste decenniet. Nabben 13 oktober. Foto: Bengt Grandin.

överensstämmer med utvecklingen under häckningstid i Sverige. Över 25 000 björktrastar räknades i år och det är den högsta årssumman sedan 2011. Ganska höga 5 200 ex noterades redan 17 oktober och högsta dagsnotering var 9 300 ex 30 oktober. Rödingetrasten är överlag nattsträckare, men speciellt vid disigt väder kan ibland tusen- eller tiotusentals sträcka ut på Nabben även dagtid. Under hösten räknades dryga 2 900 ex och det är under medel. Dubbeltrasten har ökat kraftigt i Falsterbo på bara tio år och årets 1 217 sträckare är över medel för perioden. Långsiktigt har arten ökat mycket kraftigt i Falsterbo sedan 1970- och 1980-talen. Även i svenska häckfågeltaxeringar har arten ökat kraftigt sedan 1970-talet. Samma utveckling har skett i Finland. Pilfinkens årssumma på endast 42 sträckare är mycket låg, men antalen varierar kraftigt och under ett antal höstar har faktiskt arten uteblivit helt.

För trädpiplärkan räckte det i år med en "bra" dag för att nå över medel. Årsumman blev

27 300 och av dessa passerade mer än hälften, 14 300, på en enda dag, 21 augusti. På grund av väderläget var koncentrationen av flyttande fåglar till Falsterbo troligen låg i månadsskiftet augusti/september. Gulärta bokfördes med 27 700 ex och det är klart under medel. Åtminstone den sydliga gulärten ökar annars generellt i olika inventeringar, medan den nordliga gulärten har haft ett stabilt svenskt bestånd under 2000-talet. Forsärlan har nått en hög och relativt jämn nivå efter sekelskiftet. Årets 319 ex är något under medel för 2010-talet, men tydligt över medel för hela perioden. Inventeringar under häckningstid visar att forsärlan fortsätter att öka och att spridningen norrut har gått relativt fort. Idag finns arten i goda antal även i fjällnära miljöer. Endast två fältpiplärkor är långt under medel för en art som minskat snabbt och drastiskt. Länsstyrelsen har påbörjat åtgärder för att rädda de områden och den biotop där fältpiplärkan finns, men artens framtid i Sverige är ändå mycket osäker. Fältpiplärkan häckar idag

endast i begränsade delar av Skåne och antalet par fortsätter att minska och kan nu räknas i några få tiotal. Efter förra årets uppräckning med 22 rödstrupiga pipplärkor räknades i år endast 9 ex. Vi har nu fem höstar i rad med antal långt under medel för en art som tycks minska snabbt. Arten bedöms i häckfågelinventeringar allmänt som minskande, men dataunderlaget bakom denna bedömning är svagt. Skärpiplärkan noterades med 59 ex och det innebär en ny, hög årssumma. Långsiktigt har arten minskat, men trenden har vänt i Falsterbo och under de tio senaste höstarna är antalen lite högre igen. Åtminstone i finska skärgården har antalen ökat långsamt under ca 30 år. I den relativt nystartade nationella kustövervakningen i Sverige viss på ett helt stabilt bestånd sedan 2015.

Finkar – sparvar

Artparet bo-/bergfink räknades i år i strax över 1,6 miljoner individer och det är klart över medel. För andra hösten i rad har bo- och bergfink separerats under sträcket och andelen bergfink hamnade på 8 %, vilket är lågt. Första dag med större antal "fink" var 17 september, då 55 800 räknades. I slutet av månaden noterades riktigt höga antal med 281 000 respektive 431 000 bofinkar 29:e och 30:e. Under hela veckan 28 september – 4 oktober blåste friska vindar mellan syd och väst och det var disigt med stundtals duggregn. Detta ökar koncentrationen till Falsterbo och på dessa sju dagar räknades över 980 000 bofink och över 25 000 bergfink. Ännu i mitten på oktober var passagen av bofink hög med bland annat 83 800 den 13:e och 61 600 den 17:e. Detta var fjärde hösten i rad med stort antal bo-/bergfink. Artparet bo-/bergfink brukar i stora drag utgöra hälften av alla fåglar som räknas i de standardiserade sträckräkningarna i Falsterbo och i år hamnade andelen på 42 %.

Stenknäcken har ökat tydligt i Falsterbos serie sedan räkningarna började, men årets 24 ex är mycket nära medel. Stenknäcken är till stora delar stannfågel och vinterbeståndet har ökat sedan mitten av 1970-talet i Sverige. Under de

senaste 25 åren syns en kraftig ökning av det häckande beståndet enligt Svensk Fågeltaxerings standardrutter. Domherren är en av de arter som varierar mest mellan åren och det är inte meningsfullt att leta trender på kort sikt. Likt andra invasionsarter styrs uppträdandet under hösten mycket av mängden mat längre norrut. Årets 424 ex är mycket högre än föregående år, men ändå långt under medel. Totalt sett syns en liten nedgång i Falsterbos siffror i sen tid.

Gulhämpling är en av arterna med tydligast ökning i Falsterbo sedan början av perioden. Årets 21 ex är tredje högsta årssumman någonsin och alla högre summor ligger i sen tid. Arten är för sällsynt för att registreras i de generella inventeringarna under häckningstid, men det svenska beståndet bedöms som ökande under 2000-talet. Rosenfinken ligger på en förhållandevis jämn nivå i Falsterbo, trots att den minskat signifikant som häckfågel i både Sverige och Finland sedan toppåren på 1990-talet. Årets sex ex är precis över medel för en art som har varierat påfallande lite i antal de senaste femton åren. Årets 1 667 mindre korsnäbbar var en klar uppräckning jämfört med föregående år, men ändå klart under medel för denna invasionsart, vars uppträdande varierar mer än hos den större släktingen. Större korsnäbb hade ett bra år och 1 059 sträckare är klart högsta årssumman sedan 2017. Resultatet är över medel och både i Falsterbos serie och i inventeringar under häckningstid syns en ökning sedan sekelskiftet.

Ett av årets mest glädjande uppträdanden var grönfinkens. Efter en oerhört låg årssumma 2021 bokfördes i år 14 610 ex. Det är klart över medel för de senaste sju åren, för en art som minskat mycket snabbt. Grönfinken ökade tydligt i hela Falsterbos serie fram till år 2006 då 121 000 ex bokfördes. Därefter minskade den drastiskt, i första hand beroende på ett parasitangrepp som leder till sjukdomen gulknopp. Grönfinken är uppenbarligen mer känslig för parasiten än många andra arter. Parasiten orsakar skador i mun och svalg, vilket medför svårigheter att äta och därmed svält. Nationellt ses

Gråsisken visar en uppgång jämfört med de tre senaste åren. Foto: Bengt Grandin.

ingen förbättring av läget för grönfinken i de inventeringar som görs. Minskningen fortsätter utan avmattning. Vinterhämpling minskade något i år igen och 1 575 ex är faktiskt den lägsta årssumman sedan 2011. Arten räknades i Falssterbo i högst antal under 1970-talet och därefter i tydligt lägre antal under en lång period. En viss uppgång har noterats i sen tid och sett till hela 2000-talet är årets siffra inte låg.

Hämplingen sträckte i stort antal och över 55 000 ex är en av de högsta siffrorna i serien. Arten minskade kraftigt, likt flera andra jordbruksarter, under många år på 1980-, 1990- och inledningen av 2000-talet. Under de senaste tio åren har dock en tydlig återhämtning skett och detta syns också i flera nordiska inventeringar under häckningstid. Nästan 11 000 gråsiskor är en stor upprykning jämfört med de tre senaste åren och högt över medel. Arten har ökat som sträckare i Falsterbo sedan sekelskiftet och i svenska häckfågelinventeringar under de senaste tio åren.

Förutom årssumman på nästan 47 000 sträckande steglitsor hösten 2020 är årets 40 616 ex den överlägset största i vår serie. Redan 7 oktober passerade 2 480 ex, vilket är tidigt för denna art. Dagsbästa var 3 790 ex mer normalt 2 november och fyrsiffriga antal räknades under inte mindre än fjorton dagar under hösten. Att arten ökar generellt är ställt utom tvivel och antalen varje höst numera ligger högt över de som räknades för bara 10–15 år sedan. Arten ökar även snabbt som övervintrare i landet.

Grönsiskan började sträcka redan i augusti i år och 1 320 ex redan 31 augusti är tidigt för så stora antal. Flockarna ökade markant i mitten på september och årssumman blev mycket höga 144 000. Summan är den nästa högsta någonsin i vår serie och den ökande trenden fortsätter. Antalet grönsiskor har ökat i Sverige under häckningstid de senaste 25 åren. Antalen varierar dock kraftigt mellan åren och just 2022 var inte ett år med några högre antal under häckningstid. Även i Finland har arten ökat i antal sedan 1970-talet.

Steglitsflock passerar Nabben 29 oktober. Foto: Mattias Ullman.

För fältsparvarna var hösten överlag medioker. Lappsparv uteblev helt, precis som under 2017, 2018 och 2021 och trenden de senaste 20 åren pekar brant nedåt. Nedgången i Falsterbo syns också i standarddrutterna där index sjunkit sedan millennieskiftet ungefär. De senaste tio åren visar dock standarddrutterna inte på någon förändring av antalet häckande lappsparvar i Sverige. Ortolansparven noterades för femte året i rad med ett enda ex. I nuläget är det mycket svårt att se någon ljusning för en art som på 1970-talet var allmän i Falsterbo, ibland i småflockar. Snösparv bokfördes med 157 ex. Det är faktiskt den högsta årssumman sedan 2004, men under medel i ett längre perspektiv. Gulsparven har minskat i både vinter- och sommarpunkttrutter sedan 1970-talet. Minskningen på det nationella planet verkar av allt att döma fortsätta. I Falsterbo tycks minskningen har avtagit under de senaste 20 åren. Årets 1 168 sträckare är på samma nivå som de tre föregående höstarna, men ändå tydligt under medel för 2010-talet. Sävspärven däremot har generellt ökat under de senaste

10–20 åren, efter att ha minskat under 1980- och 1990-talen. I år räknades inte mindre än 4 037 ex och det är en av de högsta årssummorna för arten i Falsterbo. Även i standarddrutterna syns en viss uppgång under häckningstid de senaste tio åren. Dvärgsparven noterades med två sträckande fåglar i år jämfört med fem ex både 2020 och 2021. I svenska standarddruttr räknas för få fåglar för att det ska resultera i några säkra trender, men bilden som ges är trots allt positiv. Att fåglarna sträcker i Falsterbo så pass sent under hösten, i månadsskiftet oktober/november, indikerar dock snarare ett långväga östligt ursprung. Notabelt under hösten var också att två olika kornsparvar sträckte, en i slutet av augusti och en i början på november. Arten är annars långt ifrån årlig i Falsterbos serie. En liten ökning av antalet häckare, utanför kärnområdet på Österlen har de senaste åren noterats på olika håll i Skåne samt på södra Öland. Det återstår att se om dessa små populationer kan etablera sig mer permanent och om det i så fall ökar förekomsten i Falsterbo.

REFERENSER

(I rapporten har faktauppgifter från nedan listade källor använts)

- Below, A., Lehtikoinen, A., Mikkola-Roos, M., Kurvinen, L. & Laaksonen, T. 2019. Bird populations in Finnish archipelago in 1980-2018. – *Linnut-vuosikirja 2018*:56-67.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. 2023. *Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2022*. – Rapport. Biologiska institutionen, Lunds Universitet.
- Livbom, A. & Corell, M. (red.) 2022. Fågelrapport 2021. – Birdlife Sverige. – *Fågelåret 2021*:63-197.
- Wirdheim, A. & Green, M. 2023. *Sveriges fåglar 2022*. – BirdLife Sverige, Halmstad.

SUMMARY

Migrating birds were counted daily, from the southwestern tip of the Falsterbo Peninsula, between August 1 and November 20. This was the 50th season in a row when similar counts were done. In total, almost 3.8 million birds were counted. This is the third highest sum since the start in 1973. Chaffinch and Brambling are historically counted together and this year the sum of this species pair was just over 1.6 million birds. Over 800 000 Wood pigeons is one of the highest yearly sums ever. Barnacle goose was counted in high numbers again and 345 000 is the fourth highest total number ever. Other species noted in high amounts were Brent, Wigeon, Hen harrier, Red kite, Black kite, White-tailed eagle, Crane, Stock dove, Jackdaw, Wood lark and Siskin. Species counted in lower numbers than usual were Honey buzzard, Osprey, most species of waders, Yellow wagtail, House martin and Tawny pipit. Lapland bunting was not recorded at all, for the second season in a row and Penduline tit was also missing. Weather conditions were roughly divided into two very different periods. During the first six weeks, there was a high pressure with winds from north and east each day. This meant low concentration to Falsterbo of many

of the species that migrate early in the season, for instance Honey buzzard and many of the waders. In the last two months of counting, low pressures with fairly strong winds from the south or west dominated largely. This generally means high concentration to Falsterbo and numbers were also high for many of "late-season-migrating" species, such as doves, finches and perhaps most remarkably, Hen harrier.

For extensive periods of the season counts were made together with Måns Karlsson. Other people helpful with counting were Emil Lundahl, Juho Könönen, Jon Jörpeland, Tomas Svensson and Björn Malmhagen.

MATTIAS ULLMAN

Södergatan 8

SE-231 70 Anderslöv

mattias.ullman@telia.com

MARTIN GREEN

Biologiska Inst., Ekologihuset

SE-223 62 Lund

martin.green@biol.lu.se

TABELL 4
Sträcket i Falsterbo hösten 2022 uppdelat på dekader, totalsumma för året och medel för perioden 1973–2022.
Migration at Falsterbo in the autumn 2022 divided in decades, totals and yearly mean 1973–2022.

	Aug I	Aug II	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Okt I	Okt II	Okt III	Nov I	Nov II	Totalt 2022 Total 2022	Medel 1973–2022 Mean 1973–2022
Knölsvan	14	4	24	31	32	24	39	87	29	29	124	437	602
Sångsvan	0	0	0	0	0	0	0	2	3	25	282	312	224
Mindre Sångsvan	0	0	0	0	0	0	0	33	7	142	185	367	207
Sädgås	0	0	0	0	0	148	28	9	20	10	29	244	311
Spetsbergsgås	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	87	94	5
Bläsgås	0	0	0	0	0	1363	346	218	239	143	105	2414	1623
Grågås	19	135	127	0	118	146	711	1979	322	148	281	3986	3918
Kanadagås	0	0	0	0	57	0	7	0	0	2	23	89	126
Vitkindad gås	0	15	6	0	0	8830	126000	119080	37683	26260	27820	345694	75112
Prutgås	0	0	0	2670	122	28546	1927	499	2590	336	47	36737	11989
Rödhalsad gås	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4	429
Gravand	121	39	77	12	4	3	0	4	0	0	0	260	9408
Bläsand	0	207	360	4004	2041	20730	2061	4040	1047	450	705	35645	34
Snatterand	0	0	27	4	0	0	2	23	6	42	131	235	1178
Kricka	50	283	347	620	465	563	84	91	48	30	88	2669	454
Gräsand	0	0	0	0	0	11	19	83	68	200	438	819	1109
Stjärband	0	3	28	136	200	1190	219	199	137	23	55	2190	1
Skedand	0	56	36	42	58	147	12	28	20	3	12	414	210
Brunand	0	0	7	11	0	11	0	0	1	8	3	41	42
Vigg	4	14	0	45	15	154	42	144	41	154	803	1416	508
Bergand	0	0	0	0	0	6	0	4	24	71	52	157	215
Ejder	690	120	15	170	415	13420	20840	32940	11960	5590	1550	87710	90882
Praktejder	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2	1
Alfågel	0	0	0	0	0	0	2	0	22	113	219	356	69
Sjöorre	4310	1325	2000	2280	2365	3580	200	290	210	647	1565	18772	7894
Svärta	32	0	26	9	62	261	41	74	178	285	488	1456	410
Knipa	0	0	0	0	0	0	26	37	68	140	724	995	360
Salskrake	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	11	12	2
Småskake	0	0	0	70	166	1246	601	626	318	885	2515	6427	1799
Storskrake	0	1	0	3	0	5	2	4	15	6	131	167	44
Smålom	0	0	0	9	78	317	78	79	77	302	418	1358	423
Storlom	1	4	8	9	24	22	22	10	11	19	0	130	124
Vitråbbad islom	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1
Skåggdopping	0	0	0	1	3	3	8	6	2	4	1	28	10

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug I	Aug II	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Okt I	Okt II	Okt III	Nov I	Nov II	Totalt 2022 Total 2022	Medel 1973-2022 Mean 1973-2022
Gråhakedopping	4	0	0	3	1	6	4	8	3	9	2	40	26
Svarthakedopping	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	
Havssula	1	0	0	0	7	3	21	5	30	18	9	94	
Toppskarv	0	0	0	0	1	0	1	1		0	0	3	
Ågretthäger	12	4	17	17	39	55	15	39	13	24	8	243	24
Häger	347	132	79	26	44	22	10	49	6	5	9	729	229
Svart stork	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1
Vit stork	0	2	60	0	0	0	0	0	0	0	0	62	17
Bivråk	4	120	414	198	97	30	27	1	0	0	0	891	6223
Brunglada	3	6	19	2	36	3	19	10	0	1	0	99	21
Glada	38	64	59	10	635	426	1503	1328	72	34	258	4427	1477
Havsörn	4	4	17	7	10	5	3	10	0	0	5	65	24
Brun kärrhök	86	139	248	79	87	40	37	14	2	0	2	734	673
Blå kärrhök	2	1	2	4	52	34	210	167	67	43	44	626	273
Stäpphök	0	1	2	4	2	7	9	2	0	0	0	27	8
Ängshök	1	1	4	1	1	0	0	0	0	0	0	8	8
Duvhök	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	28
Sparvhök	295	1319	3281	1315	2730	906	7602	5365	1399	1377	171	25760	20683
Ornvråk	9	3	144	56	1446	179	1342	3349	61	16	396	7001	14146
Fjällvråk	0	0	0	0	4	7	76	232	126	34	31	510	856
Fiskgjuse	15	24	70	33	12	2	0	1	0	0	0	157	268
Tornfalk	100	118	100	116	78	54	55	41	7	1	4	674	714
Aftonfalk	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Stenfalk	1	4	14	19	43	53	103	47	18	2	2	306	237
Lärkfalk	1	0	3	20	6	10	1	1	0	0	0	42	55
Jaktfalk	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	
Pilgrimsfalk	1	0	2	5	7	16	13	11	2	1	3	61	47
Trana	0	0	5	15	2646	5000	4586	3568	10	3	36	15869	2936
Strandskata	80	15	30	3	2	15	0	0	0	0	0	145	299
Skärfläcka	47	4	7	9	3	0	0	0	0	0	0	70	67
Mindre Strandpipare	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5
Större Strandpipare	114	53	215	70	38	29	1	0	0	0	0	520	1151
Fjällpipare	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	
Ljungpipare	61	103	234	32	81	40	105	75	20	18	65	834	725
Kustpipare	47	16	23	7	27	32	77	35	6	5	0	275	332
Tofsvipa	0	0	0	0	0	0	0	378	0	8	565	951	612
Kustsnäppa	22	2	14	10	54	1	2	0	0	0	0	105	582

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug I	Aug II	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Okt I	Okt II	Okt III	Nov I	Nov II	Totalt 2022 Total 2022	Medel 1973-2022 Mean 1973-2022
Sandlöpare	1	0	0	0	0	5	11	5	0	0	0	22	64
Småsnäppa	4	3	3	17	7	12	3	1	0	0	0	50	92
Mosnäppa	4	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	7	4
Spovsnäppa	17	9	3	2	1	5	0	1	0	0	0	38	108
Skårnäppa	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	3	7	
Kårnsnäppa	1595	340	380	140	205	545	96	118	40	10	0	3469	5498
Myrsnäppa	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2
Brushane	16	14	6	18	34	69	24	0	0	1	0	182	213
Enkelbeckasin	22	16	20	26	27	31	6	29	0	0	0	177	269
Rödspov	1	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	5	2
Myrspov	37	7	6	0	1	2	7	0	0	0	0	60	294
Småspov	12	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	13	22
Storspov	81	39	59	4	7	4	0	0	0	0	0	194	231
Svartsnäppa	10	6	9	1	2	5	0	0	0	0	0	33	70
Rödbena	27	20	6	1	2	0	0	0	0	0	0	56	189
Gluttsnäppa	29	9	29	1	28	2	1	0	0	0	0	99	181
Skogssnäppa	9	0	2	1	2	0	0	0	0	0	0	14	16
Gröbena	110	43	19	8	8	2	0	0	0	0	0	190	114
Drillsnäppa	9	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	43
Roskarl	9	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	13	36
Smalnåbbad simsnäppa	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	2
Bredstjärtad labb	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	8
Kustflabb	1	0	1	2	1	11	6	0	1	0	0	23	44
Fjällabb	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	11
Svarthuvad mås	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	
Dvärgmås	0	1	0	2	23	27	66	44	0	317	131	611	489
Skrattmås	6630	1762	1712	574	572	690	945	1424	345	687	1222	16563	8119
Fiskmås	1269	740	774	558	384	1099	1556	1158	336	1283	741	9898	3889
Silltrut	20	31	22	12	20	6	11	4	2	0	0	128	110
Tretåig mås	0	0	0	0	0	0	0	0	6	8	1	15	11
Skråntärna	8	8	1	4	0	0	0	0	0	0	0	21	12
Fisktärna	1299	172	76	8	10	8	2	0	0	0	0	1515	3187
Silvertärna	244	16	8	2	0	2	0	0	0	1	0	273	403
Fisk-/silvertärna	4260	465	213	74	15	0	0	0	0	0	0	5017	
Småtärna	96	14	7	1	0	0	0	0	0	0	0	118	70
Svarttärna	47	21	23	0	0	1	0	0	0	0	0	92	55
Sillgrissa	0	0	0	1	2	14	16	6	5	7	2	53	208

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug I	Aug II	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Okt I	Okt II	Okt III	Nov I	Nov II	Totalt 2022 Total	Medel 1973-2022 Mean 1973-2022
Tordmule	1	0	0	1	1	7	5	7	16	15	2	55	49
Sillmule	0	0	0	0	0	11	10	5	15	11	1	53	
Tobisgrissla	0	0	0	1	1	1	2	0	1	0	1	7	2
Skogsduva	0	0	0	46	1296	1288	6682	11374	2653	556	154	24049	9324
Ringduva	0	0	0	0	390	25430	87100	549310	104320	33910	33280	833740	333336
Turkduva	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	6	42
Gök	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	2
Jorduggla	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	0	4	3
Tornseglare	0	2056	148	18	6	2	1	0	0	0	0	2231	6948
Trädlärka	0	0	0	0	70	1835	1325	980	766	256	57	5289	1559
Sånglärka	0	0	0	0	19	106	1102	1785	961	308	46	4327	1951
Berglärka	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2	9
Backsvala	0	1038	774	490	145	70	11	2	0	0	0	2530	3303
Ladusvala	0	3050	6002	4654	5621	5309	886	85	17	27	0	25651	25498
Rostgumpssvala	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
Husvala	0	460	360	412	29	29	1	1	0	0	0	1292	4501
Fåltiplärka	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	23
Trädpiplärka	1100	7140	16687	1428	811	185	7	2	0	0	0	27360	25115
Ångspiplärka	0	0	0	14	4439	8330	5010	3078	1690	245	89	22895	11018
Rödstrupig piplärka	0	0	0	1	3	4	1	0	0	0	0	9	49
Skärpiplärka	0	0	0	2	14	21	13	6	2	1	0	59	38
Gulärka	810	7890	12740	4940	1236	135	8	4	2	0	0	27765	39377
Citronärka	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Forsärka	1	3	4	12	70	81	67	53	26	1	1	319	222
Sädesärka	0	3	40	139	243	123	57	42	2	1	0	650	1235
Sidensvans	0	0	0	0	0	0	0	50	2045	245	56	2396	1266
Järnsparv	0	0	0	0	45	41	13	18	4	0	1	122	172
Koltrast	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Bljörktrast	0	0	0	0	0	0	0	5516	11710	685	7600	25511	9773
Taltrast	0	0	0	0	0	11	0	6	0	0	0	17	899
Rödvingetrast	0	0	0	0	0	0	715	600	1565	13	94	2987	4156
Dubbeltrast	0	0	0	0	0	180	273	686	72	1	5	1217	668
Skäggnäsa	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0	0	13	40
Stjärtnes	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	12	26
Svartnes	0	0	0	0	0	0	0	4	1	0	0	5	596
Blåmes	0	0	0	0	0	65	270	1655	380	0	0	2370	27904
Talgöxe	0	0	0	0	0	0	0	13	32	0	0	45	848

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug I	Aug II	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Okt I	Okt II	Okt III	Nov I	Nov II	Totalt 2022 Total 2022	Medel 1973-2022 Mean 1973-2022
Variågel	0	0	0	0	0	3	9	13	7	1	0	33	21
Kaja	0	0	0	0	0	20	9580	56900	17305	9820	2320	95945	41696
Råka	0	0	0	0	0	107	995	5709	1107	1097	363	9378	6318
Kråka	0	0	0	0	0	1	18	465	182	25	26	717	2798
Stare	2280	1930	235	0	533	8810	12640	32225	23070	49430	7450	138603	116655
Rosenstare	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Pilfink	0	0	0	0	0	0	1	41	0	0	0	42	308
Bofink	0	0	0	1240	95820	767000	362600	182920	49630	11900	3250	1474360	896857
Bergfink	0	0	0	0	1567	16150	32350	24420	38370	14510	5800	133167	0
Gulhämpling	0	0	0	0	0	3	3	9	5	1	0	21	9
Grönfink	0	0	0	0	0	50	1570	5350	4230	2600	810	14610	33830
Steglits	0	0	0	0	0	1100	6110	6786	11440	12010	3170	40616	6461
Grönsiska	0	10	1375	6893	38300	37910	36550	12050	5360	5200	1230	144878	46759
Hämpling	0	0	0	0	1243	7360	20740	13110	8880	4175	210	55718	27350
Vinterhämpling	0	0	0	0	0	0	3	94	259	639	580	1575	2001
Gräsiska	0	0	0	0	0	0	22	968	3610	4430	1915	10945	3838
Mindre Korsnäbb	902	333	158	20	46	46	89	15	28	18	12	1667	3125
Större Korsnäbb	0	0	0	0	2	75	156	171	303	287	65	1059	778
Rosenfink	2	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	6	5
Domherre	0	0	0	0	0	0	0	17	222	155	30	424	969
Stenknäck	0	0	0	0	0	0	0	6	17	1	0	24	20
Snösparv	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3	149	157	135
Gulspär	0	0	0	0	0	1	33	222	542	269	101	1168	2611
Ortolansparv	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	30
Dvärgspär	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2	0
Sävsparv	0	0	0	15	205	1104	548	760	1104	215	86	4037	1751
Kornspär	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0
Total	27247	31989	50070	33953	167925	973251	7594641095654	349699	193050	111562	3794115	1991854	

Insamlingen till stöd för Falsterbo Fågelstation fortsätter.

Fågelstationen har tilldelats 90-konto:

Pg 900301-3; Bg 900-3013

Obs! Betalningsmottagare: Skånes Ornitologiska Förening

Ringmärkningen vid Falsterbo Fågelstation 2022

Ringing at Falsterbo Bird Observatory 2022

Meddelande nr. 340 från Falsterbo Fågelstation

Sophie Ehnborn, Magnus Grylle & Marc Illa

Under det gångna året genomfördes den standardiserade ringmärkningen vid Falsterbo Fågelstation för det 43:e året i obruten följd. I och med detta tillfogades ytterligare ett års värden till tidsserierna som stationen främst arbetar med vårserien, höstserien samt Flommen. Totalt under detta program ringmärktes 19 268 fåglar av 105 arter, och därutöver kontrollerades ytterligare 68 fåglar av 19 arter redan ringmärkta någon annanstans. Bortom det standardiserade programmet genomfördes insatser för att ringmärka speciella arter eller artgrupper (sumphöns, tärnor, ugglor, tornseglare, hussvala med flera) inklusive märkning av boungar. I detta sammanhang märktes 1 004 fåglar, där märkningen av ugglor under hösten är speciellt minnesvärd.

Årets totalsumma är medelmåttig, men bortom totalen döljer sig den fågelrikaste vårsäsongen på 38 år och en mager höst som endast gav 8 694 ringmärkta fåglar i fyrträdgården och 3 446 i Flommen.

Alla sifferuppgifter och återfynd finns även tillgängliga på fågelstationens hemsida www.falsterbofagelstation.se/ringmarkning.

INLEDNING

Ringmärkningen i Sverige har pågått under en väldigt lång tid (120 år). De allra flesta fåglarna ringmärkta i Sverige genom alla dessa år har ringmärkts av entusiaster som obetalda har stigit upp i ottan för att märka fåglar. Andra har investerat tid och kraft i att tålmodigt spana av stora skogsområden för att lokalisera rovfågelbon, för att sedan klättra i träd och klippor för att märka boungar i de bon de lokaliserat. Andra har byggt holkar och ringmärkt ungarna i dessa. Listan på ansatser är mycket längre än dessa få exempel och varierar med de lokala förutsättningarna, dess art(er) och de miljöer som finns till hands. Tyst, obemärkt och oberoende, har alla dessa ringmärkare tillsammans byggt mycket av vårt vetande om våra fåglar.

Denna tidiga typ av ringmärkning var tämligen individualistisk. Individen var i centrum, både som ringmärkare och som märkt fågel. Återfyndet(n) var belöningen för den ensamme ringmärkaren. Gradvis har detta förändrats. Numera har vi två typer av data. Information om varje ringmärkt individ som förr samt de kollektiva data som dessa individers data tillsammans skapar om märkningen sker på ett dokumenterat sätt år efter år. Görs detta så bildas trender, eller embryon till trender, då materialen från en enskild källa ibland är allt för små för att resultaten ska kunna säkerställas statistiskt. Falsterbo fågelstation var tidigt ute med att skapa trender tack vare det framsynta arbete som inleddes redan 1980. Alla fågelstationer och märkare arbetar utefter principen "gräv där du står". Vi har alla har vår egen unika mix av arter och antal och ingen täcker allt. Men, med denna ansats att bygga trender blir det även möjligt och önskvärt att kombinera data från flera källor. Vi kan stärka varandra. Då kan embryon till trender enligt ovan tillsammans med andra dataset plötsligt bilda ett statistiskt säkert budskap.

Ofta reses frågor i ringmärkarboden i Falsterbo, utefter linjen "Undrar om det är flera som har märkt... färre... flera.. senare... eller tidigare...". Många av dessa frågor får lämnas obesvarade då data från andra håll ofta inte finns tillgängliga. Det lär finnas ett kinesiskt ordspråk som lyder "Bästa tidpunkten för att plantera ett träd var för tjugo år sedan. Näst bästa är nu." Det samma kan sägas om trendbyggande med hjälp av ringmärkning. Falsterbo Fågelstation välkomnar och uppmanar därför andra stationer och ringmärkare till att börja med att bygga trender med hjälp av sina data. Materialen behöver inte vara omfattande. Viktigast är att de samlats in på ett känt sätt, helst under en lång tid. Är insatsen (nät/fällor/tid) känd och konsekvent över tid kan tidsserier skapas. Även stickprovsdata som "varje veckoslut i september" blir med tiden värdefulla. Skapade trender är synnerligen relevanta för framtida miljöuppföljning. Det kan till och med vara som så, att bra data redan är insamlat, men inte sammanställt och presenterat, så att det kan jämföras med andra liknande material.

Miljöuppföljning har (tyvärr) framtiden för sig. Förståelsen att förändringar sker börjar sjunka in även bland den breda allmänheten. Detta torde borga för en ökad insikt i vikten att följa vad som pågår. Med detta som bakgrund har ringmärkningen fortfarande en stor roll att spela, trots att vi hållit på i 120 år - redan.

METODIK

Standardiserad ringmärkning genomfördes 2022 för 43:e året i följd, och de tre tidsserier som stationen bygger med hjälp av ringmärkning blev alla ett år längre. Dessa tre tidsserier är:

- Vårserien baserad på data från Fyrträdgården vid Falsterbo fyr insamlade från 21 mars till 10 juni.
- Höstserien baserad på data från Fyrträdgår-

Föregående uppslag t.v.: Ringmärkt tajgablåstjart i Fyrträdgården, Falsterbo 2 oktober. *Foto: Mattias Ullman.*
Föregående uppslag t.h.: Amandine Doré ringmärker tornugglan. *Foto: Björn Malmhagen.*

den vid Falsterbo fyr insamlade från 21 juli till 10 november.

- Flommenserien baserad på data från Flommen insamlade från 21 juli till 30 september.

Ringmärkning bedrivs dagligen vid respektive plats under säsong enligt ovan. Samtliga fåglar inom det standardiserade programmet fångas med slöjnet. Standardinsatsen för alla tre tidsserierna är 20 nät. Detta anpassas dagligen till rådande väderläge. Vind är en faktor som nästan alltid styr och gör att insatsen, antalet uppsatta nät, ibland minskas, eller att dagar helt ställs in. Detsamma gäller regn, då vi inte fångar några fåglar. Fåglarnas säkerhet går alltid i första hand. Inga artificiella lockmetoder används inom den standardiserade fångsten vid stationen. Märkningen inleds i gryningen och pågår minst fyra timmar på våren och minst sex timmar på hösten, eller till dess att antalet märkta fåglar går ned till under tio per timme.

Årets siffror för det standardiserade programmet är direkt jämförbara med tidigare publicerade årsrapporter. Falsterbos standardiserade program inleddes 1980 och är de siffror som behandlas här om inte något annat anges.

Termen "historiskt medelvärde" avser alltid ett medelvärde baserat på hela tidsserien. För jämförelser i närtid används termen "10-års medelvärde", vilket då baseras på de senaste tio årens data för en tidserie.

Klockslag anges alltid i svensk normaltid (UTC+1) då sommartidsförändringar inträffar under säsong.

Väderuppgifter hämtas från SMHI publicerade på nätet: <https://www.smhi.se/klimat/klimatet-da-och-nu/manadens-vader-och-vatten-sverige> och direkt från väderstationen vid Falsterbo fyr.

VÄDER 2022

Mars

Redan vid säsongstarten var våren i antågande med temperaturer på ungefär fem plusgrader och ibland däröver. Dessutom var det mycket måttlig vind inledningsvis, med första vindmätningen för säsongen med två siffror (11 m/s) inte

avläst förrän efter fem ringmärkningsdagar, den 26:e. De sista dagarna i månaden, från den 26:e och framåt, blev de mest utmanande i mars, med relativt stark vind och/eller, vind från öster. Det traditionella "aprilvädret" anlände redan i slutet på mars, då de två sista marsdagarna blev de kallaste så långt under säsongen med nattfrost ända ute vid fyren.

April

Nattfrosten fortsatte in i april under de två första dagarna trots mulet väder. Det blåste också kraftigt av och till i början på månaden och hela den första fulla aprilveckan 4–10:e gick i vindens tecken med tre inställda dagar. Därefter blev april lugn, mycket lugn, med en enda vindavläsning med över 10 m/s, den 21:a med 11 m/s. I övrigt pendlade vinden kring 5 m/s. Vädret var ofta halvklart, med endast några enstaka "strålände vårdagar". Det kom regn då och då, men inget som störde fångstverksamheten och regnmängden var helt normal för april. Detsamma gällde temperaturen som även den var väldigt nära medel.

Maj

Månaden inleddes lika lugnt som april slutade. Hela första veckan var vädermässigt stillsam. Därefter dryga två veckor som dominerades av växlande väder beroende på en serie av lågtryckspassager, där Falsterbo trots detta skönades från hårda vindar och regn. Från den 24:e och framåt ändrades detta. Sista majveckan blev den tuffaste i hela maj med flera riktigt blåsiga dagar och då även regn. Månaden blev trots detta väldigt medelmåttig med avseende på vind, nederbörd och temperatur. Värt att notera är att maj var mycket varm i hela Västeuropa.

Juni

De sista tio dagarna av säsongen påminde en del om mitten på maj. Det var omväxlande väder under hela perioden med ganska svaga vindar utom natten mellan den 2:a och 3:e. De svaga vindarna kom sällan från samma riktning två

Snabbt väderomslag 8 april. Fotona tagna med 18 minuters mellanrum. Foton: Sophie Ehnborn.

Nyanlända starar vilar ut på fyren den dimmiga morgonen 14 april. Foto: Sophie Ehnborn.

dagat i rad. Det var ofta mulet och de fagra försommardagarna lyste (!) med sin frånvaro. Det kom regn tillfälligtvis, men lyckligtvis inte under de tidiga morgontimmarna. Sammanfattningsvis var juni mindre blåsigt, något varmare, och aningen torrare än normalt.

Juli

I landet som helhet var juli väldigt varm, speciellt mot slutet på månaden, då vår höstmärkning startar. Värmen kulminerade just den 21:a med långt över 30 grader på många håll i norra Småland/Östergötland. Lyckligtvis låg högttrycket som orsakade detta en bit norröver, så i Falsterbo var temperaturerna inte extrema. När högttrycket avvecklades märktes detta även hos oss då det gav tillfälligtvis starka vindar den 26:e. Avslutningen på månaden blev lugn på näset. Längre norrut var vädret oroligare med en del regn.

Augusti

Hösten syntes inte till förrän i slutet på månaden. Fram till dess var det varmt i hela landet inklusive

näset. Fram till och med den 28:e hade vi temperaturer på över 20 grader. Det regnade väldigt lite, samtidigt som det också var ovanligt lugnt, med 10 m/s som mest, avläst endast en gång.

September

Månaden började med att bjuda Falsterbo Bird Show på hyggligt väder. Halvklart och inte alltför varmt var perfekt för mingel. Andra veckan började med sydostliga vindar som efter hand friskade i och tvingade Flommengänget att ställa in torsdagen den 8:e. Veckan därpå upprepades ungefär samma mönster, men då kom vinden från väster. Det tvingade fram tre stängda dagar i Flommen och en i fyrträdgården. Från den 17:e avtog vinden och höll sig sedan under 10 m/s i över en vecka i sträck. De sista fem dagarna blev återigen blåsiga och märkning i Flommen genomfördes endast under två av dessa. Sammanfattningsvis: tidvis blåsigt, normal nederbörd (fast ovanligt mycket regn nordost om Falsterbo), och även normal temperatur.

Oktober

Månaden inleddes med vind. De tre första dagarna bjöd sällan på mindre än 10 m/s, mestadels från NW. Sedan en kort lucka mellan lågtryckspassagera (4:e och 5:e) följt återigen av ökande vind som höll i sig (i huvudsak) fram till och med 11 oktober. Från den 12:e och framåt ändrades väderläget. Resten av månaden blev lugn med endast enstaka väderavläsningar med 10 m/s eller högre. De klara dagarna var få, i stället var det muligt och disigt mestadels. Som i övriga Sverige var det varmt för årstiden i Falssterbo. I stora delar av allra sydligaste Sverige var det fortfarande meteorologisk sommar sista oktober. Så summeringen lyder: torrt och varmt.

November

Värmen höll i sig i ända fram till säsongsavslutningen den 10:e, då temperaturen fortfarande låg på ungefär +11 grader. En dag ”bläste bort”, då ringmärkningen fick ställas in helt (6:e) och även dagen därpå var väldigt blåsigt. I övrigt var det (för att citera Sophie Ehnbohm) typiska no-

vemberdagar, blåsiga men med lite solglimtar. Värt att notera är att meteorologiskt sett så var det fortfarande sommar på många håll, när vi stängde höstsäsongen den 10:e.

VÅRSÄSONGEN

Fyren 21 mars–10 juni (För sifferuppgifter: Tabell 1 och Appendix)

Vårsäsongen 2022 gav ett exceptionellt resultat med 7 128 fåglar märkta. Detta är den högsta siffran någonsin sedan fångsten standardiserades. Summan är inte unik, men något liknande har inte noterats sedan 1984. Det var 38 år sedan. Föga anade laget som märkte då, endast den femte standardiserade vårsäsongen, att 1984 års vårtotal skulle stå sig under så lång tid. Detta understryker vikten av långsiktighet i verksamheten. Det tog lång tid att inse hur speciell våren 1984 faktiskt var. Då, 1984, märktes endast hundratalet färre fåglar (7 022) jämfört med 2022 och dessa två vårar sticker verkligen ut. Tredje högsta vårsiffran (5 724, år 2008) ligger som synes ungefär 1 400 lägre.

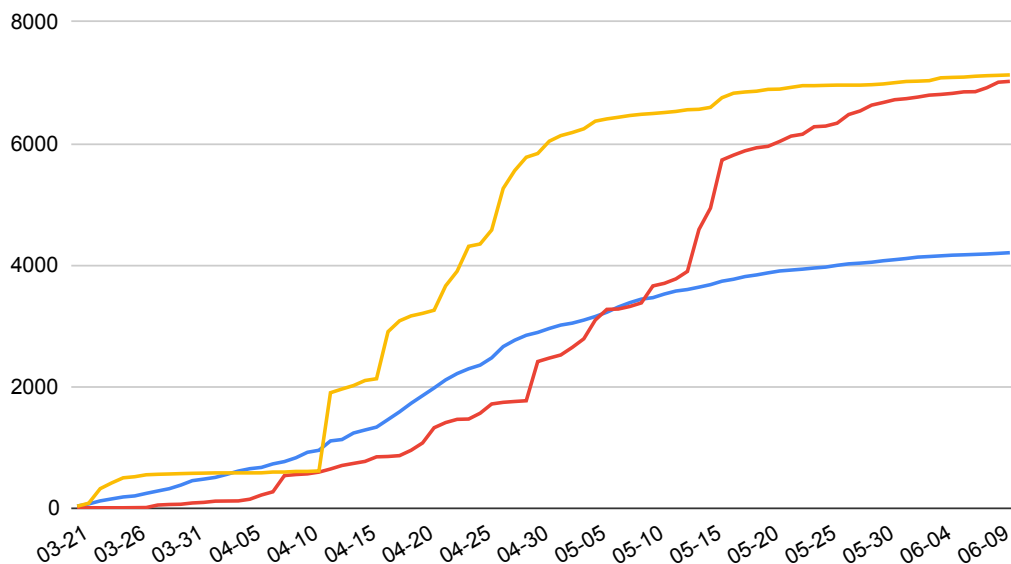
Gransångaren fanns inte med på listan över de tio vanligaste märkarterna 1984. Nu innehar arten tredjeplatsen.
Foto: P-G Bentz.

Likheten mellan dessa två toppvårar inbjuder till jämförelser mellan dem. Mycket har hänt på 38 år. Vissa arter har ökat och andra minskat samtidigt som hela sträckförloppet har förskjutits. Man måste vara försiktig att dra långtgående slutsatser av eventuella jämförelser, det är två enskilda år om än båda exceptionella. Men inte desto mindre är det intressant och spännande att jämföra de två, inte minst som inspiration till mer djuplodande analyser.

Som synes (Figur 1) började vårsäsongen 2022 väldigt bra, för att redan den 28:e hamna i ett "stiltje" som varade i ända fram till 11 april. Under dessa 15 dagar märktes endast 63 fåglar och ringmärkarna beklagade troligen sin otur med säsongen, då säsongsumman låg klart under vårt tio-årsmedeltal. Allt vände 12 april då den högsta dagsiffran någonsin på våren noterades med 1 287 märkta fåglar. Ett sätt att summera dagen är: "då kom rödhakarna". Fram till och med den 11:e hade 206 rödhakar märkts. Den 12:e märktes 1 141! En än mer sann summering av den 12:e så här i efterhand är "då började rödhakarna komma". Från denna vändning

dröjde det mer än tre veckor innan märksiffrorna stannade under 50 fåglar totalt två dagar i rad. Många av dessa dagar med mycket fågel toppades återigen av rödhake (Tabell 1E). Om man bortser från den tröga april-inledningen följt av detta kraftiga hopp i 2022-års kurvan, kan man med lite god vilja se att förloppet 2022 i stort var likt 10-års medelvärdet, om än mycket högre. Vi ser till exempel att hälften av totalsumman nås kring 21 april både för 10-års medelvärdet och för 2022. För 34 år sedan var förloppet ett helt annat som synes av den röda kurvan. Då nåddes hälften av totalsumman inte förrän två veckor senare, kring 9 maj. Detta ska dock inte tolkas som om sträcket har förskjutits två veckor i tid. Fördelningen mellan de arter vi märker har förändrats. Vissa arter som normalt kommer senare har minskat, medan andra (tidigare) arter har ökat. I och med detta förändras det totala flyttförloppet.

Det finns alltid ett stort element av slump i jämförelser mellan enstaka år. Trots detta är det sju arter som är gemensamma i tio-i-topp mellan 1984 och 2022. Dessa är som synes alltfjänt

Figur 1. Kumulativa märksiffror. Blå linje avser medeltal de senaste tio åren, tänkt att illustrera "hur det brukar se ut nu för tiden". Gul linje ger 2022 års siffror och som jämförelse 1984 års siffror i rött.

En av de tre gulhämplingar som ringmärktes vid Fyren, här en 3K+ hane, märkt 7 maj. Foto: Sophie Ehnborn.

En annan fåtalig art vid Fyren på våren. En av de två sävsångare som märktes, denna 9 maj. Foto: Sophie Ehnborn.

TABELL 1 – Antal ringmärkta fåglar under våren 2022

1A: De tio talrikaste arterna vårsångerna 2022 och 1984. MV avser här 10-års medelvärde "nu" (2012–2021) och "då" (1980–1989) och INX (index) avser procent av dessa (N/MV).

2022				1984			
ART	N	MV	INX	ART	N	MV	INX
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	3 879	1 230	315	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	3 291	1 545	213
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	1 024	765	134	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	1 234	1 112	111
Gransångare <i>Ph. collybita</i>	433	226	192	Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	258	193	134
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	241	138	175	Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	231	191	121
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	240	92	261	Ärtsångare <i>Curruca curruca</i>	210	114	184
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	209	118	177	Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	178	103	173
Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	168	110	153	Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	159	103	154
Ärtsångare <i>Curruca curruca</i>	160	128	125	Trädgårdsångare <i>Sylvia borin</i>	151	71	213
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	135	219	62	Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	112	66	170
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	128	70	152	Koltrast <i>T. merula</i>	107	67	160

1B: De tio arter (med ett 10-års medelvärde över 20) som var talrikast under vårsången 2022 relativt sina medelvärden, presenterade i fallande indexordning.

ART	N	MV	INX
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	3 879	1 230	315
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	240	92	261
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	433	226	192
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	128	70	183
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	209	118	177
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	241	138	175
Hämpling <i>Linaria cannabina</i>	39	24	163
Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	168	110	153
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	1 024	765	134
Ärtsångare <i>Curruca curruca</i>	160	128	125

TABELL 1 – Forts.

1C: Samtliga åtta arter (med ett 10-års medelvärde över 20 märkta fåglar) som 2022 låg under detta 10-års medelvärde under vårsäsongen 2022.

ART	N	MV	INX
Törnsångare <i>Curruca communis</i>	17	52	33
Talgoxe <i>Parus major</i>	13	38	34
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	18	48	38
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	53	117	45
Härmsångare <i>Hippolais icterina</i>	21	45	47
Grönfink <i>Chloris chloris</i>	13	23	57
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	135	219	62
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	21	30	70

1D: Dags- (DTOT) och säsongssummor (STOT), vilka är bland de fem högsta för respektive art under vårsäsongen 2022.

ART	DTOT	RANG	STOT	RANG
Sparvhök <i>Accipiter nisus</i>	1	4	-	-
Hornuggla <i>Asio otus</i>	1	1	1	1
Större hackspett <i>Dendrocopos major</i>	1	2	-	-
Hussvala <i>Delichon urbicum</i>	-	-	26	4
Gårdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	46	1	209	1
	43	2	-	-
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	1 141	1	3 879	1
	611	4	-	-
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	-	-	128	1
Rödvingetrast <i>Turdus iliacus</i>	-	-	21	2
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	1	5	-	-
Kärrsångare <i>A. palustris</i>	12	2	-	-
Årtsångare <i>Curruca curruca</i>	-	-	160	5
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	59	1	240	1
	42	2	-	-
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	96	1	433	1
Brandkronad kungsfågel <i>Regulus ignicapilla</i>	-	-	12	4
Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	12	2	-	-
Pilfink <i>Passer montanus</i>	-	-	6	4
Gråsparv <i>P. domesticus</i>	1	4	-	-
Bergfink <i>Fringilla montifringilla</i>	-	-	12	5
Gulhämpling <i>Serinus serinus</i>	-	-	3	2
Hämpling <i>Linaria cannabina</i>	-	-	39	1

trogna besökare i protokollen, nu 38 år senare. Ett exceptionellt år är alltid baserat på att dessa arter märks i stora antal vilket framgår av indexen (Tabell 1A). 1984 var det lövsångare som tog täten med aldrig tidigare noterade mängder

med mer än dubbelt så många märkta som normalt, medan det 2022 var rödhake i topp.

Scenförändringen mellan rödhake och lövsångare är signifikant. Lövsångare minskar tyvärr. Numera är det rödhake som är ryggraden i

TABELL 1 – Forts.

1E: De fem högsta dagssummorna, datum samt de tre talrikaste arterna under vårsäsongen 2022.

DATUM	SUMMA	VARAV MEST	ANTAL
2022-04-12	1 287	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i> Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i> Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	1 141 46 41
2022-04-17	775	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i> Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i> Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	611 66 43
2022-04-27	684	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i> Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i> Gransångare <i>Ph. collybita</i>	341 136 96
2022-04-24	410	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i> Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i> Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	218 72 42
2022-04-22	401	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i> Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i> Gransångare <i>Ph. collybita</i>	240 84 27

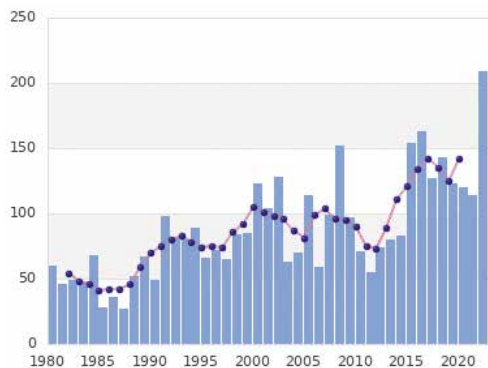
vårsäsongen, vilket till stor del förklarar förändringen i flyttningsförloppet (Figur 1) då rödhake anländer mycket tidigare än lövsångare. Goda vårsiffror kräver numera många rödhakar helt enkelt, och 2022 blev därvidlag extremt med ett index på 315. Den 12 april gav som enskild dag en i stort sett normal säsongssiffra, men det stannade inte där utan rödhake fortsatte att märkas i höga antal hela april (Tabell 1E) och även långt in i maj exemplifierat med en hög dagssumma (100) 1 maj.

Med 2022 som referens är det tre arter som fallit bort från topp tio (koltrast, trädgårdsångare och bofink) jämfört med 1984 och tre som tillkommit (gärdsmyg, svarthätta och gransångare).

Att trädgårdssångarna fallit ur topp-tio är inte en överraskning även om fyndbilden på våren är lite svårtolkad. Med stöd av höstsiffrorna kan vi med fog påstå att de minskar. Under åttiotalet märkes regelbundet många på höstarna (i snitt 282) men den tiden är förbi. Sedan dess har höstsummorna alltmer närmare sig 100. Koltrast

ligger däremot i en ökande trend och "borde" varit med bland de topp-tio även 2022. Ofta märks det många koltrastar under den tid i slutet på mars och början på april, just då vi hade en tung period 2022, vilket troligtvis är orsaken till dess frånvaro bland de tio detta år. Bofink är en art med en svagt negativ trend men detta är troligen inte orsaken till dess frånvaro utan även bofink missades antagligen under den sista delen av mars och början på april.

Gransångare ligger 2022 på tredje plats. Det är ingen slump att den nu är topp-tio. Den har ökat stadigt under lång tid. Då, 1984, låg den utanför tio-i-topp på 17:e plats rankat på medelvärde "då". Med rådande trender är det endast en tidsfråga innan gran- och lövsångare byter plats. 2022 var dock ett extremt bra år för gransångare med ett index på 192, alltså nästan dubbelt så många som under ett normalår. De två andra nykomlingarna på tio-i-topp, gärdsmyg och svarthätta ökar båda två de också. De har alltså även de, i likhet med gransångaren, gått bättre än många andra arter under lång tid.

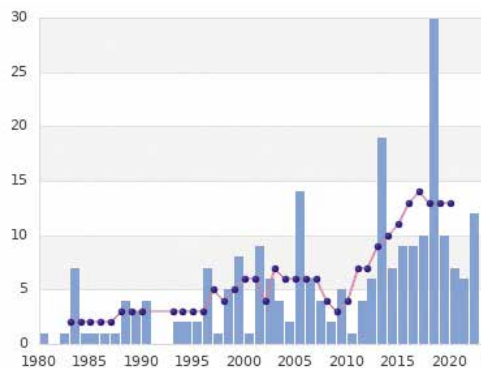

Figur 2. Antalet ringmärkta gårdsmysgar våarna 1980–2022.

Index 2022 för svarthätta är väldigt högt (261), överträffat endast av rödhake.

I stort sett alla topp-tio-arter hade riktigt bra år 2022, med ett par undantag. Lövsångare hade ett index på 134, alltså klart högre än 10-års medelvärdet trots allt, fast mycket mindre “mer” än alla andra topp tio arter, undantaget koltrast och järnsparv. Så lövsångare fortsätter som väntat att visa (relativt sett) svaga siffror. Det låga indexet för järnsparv är intressant. Det är den enda topp-tio-arten som har ett lägre index än normalvärdet. Troligen “smög” de in i landet, trots allt, under de två veckorna i april då vädret var besvärligt och fångsten begränsad. Om detta stämmer har de en annan strategi än rödhakarna, som helt sonika väntade tills vädret slog om, och då kom väldigt många i stort sett samtidigt.

Ytterligare ett indicium på att säsongen var speciell är att 14 dagar märktes fler än 100 fåglar, varav tre dagar (12, 17 och 27 april) gav fler än 500 märkta fåglar. Återigen är det endast 1984 som är jämförbar med lika många +500 dagar. Fångsten ställdes in elva dagar vilket är ett par dagar mer än vårt medelvärde. Vanligtvis ställs mellan fem och tio dagar in under våren. Inga rariteter märktes. Ett antal arter märktes dock i endast ett exemplar, där den ensamma stjärtnes väcker speciell sympati då stjärtnes vanligtvis alltid uppträder (och märks) i

Figur 3. Antalet ringmärkta brandkronade kungsfåglar våarna 1980–2022.

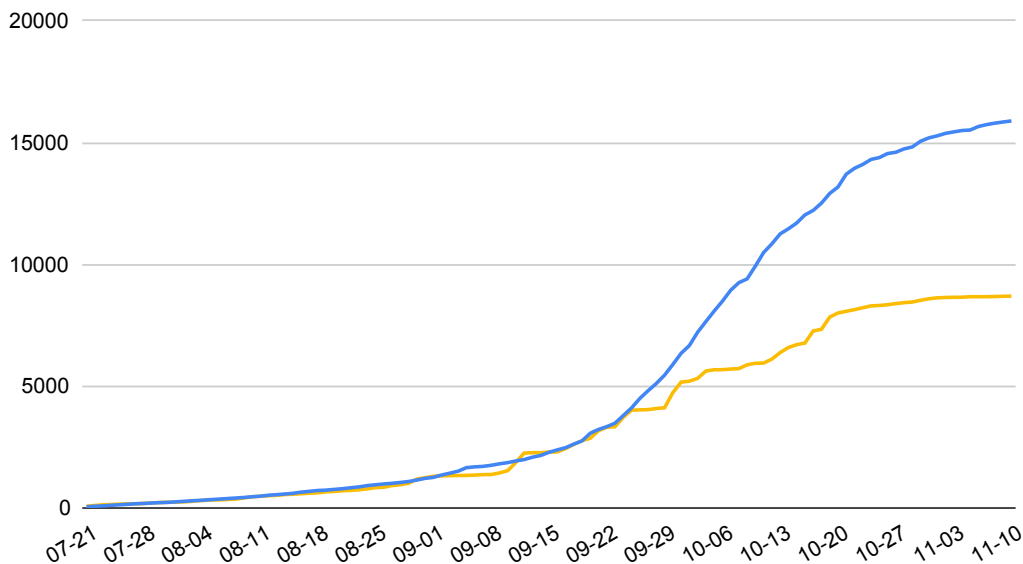
grupp. Hornugglan som fångades 20 maj förtjänar också att uppmärksammas. Det var den första någonsin på våren. Sju arter nådde den högsta säsongssumman någonsin och tre arter maktade med att få in två dagar bland de fem bästa någonsin under 2022 (Tabell 1D).

Trots att säsongen var så bra totalt sett fanns det ändå en grupp med åtta arter som märktes i lägre antal än normalt (Tabell 1C). Fyra av dessa är kortdistansflyttare. Järnsparv har kommenterats ovan, och för de andra tre (talgoxe, grönfink och bofink) är kanske orsaken densamma, svackan tidigt i april då få fåglar märktes. De övriga fyra (grå flugsnappare, törnsångare, trädgårdssångare, och härmsångare) är alla tropikflyttare. Kanske drabbades de delvis av den svaga perioden från 24 till 30 maj. En fingervisning ges av de tolv kärnsångare som märktes 4 juni (2:a högsta dagssumman någonsin på våren). Ett litet och sent inflöde kan här anas.

HÖSTSÄSONGEN

Resultat: Fyren 21 juli–10 november (För sifferuppgifter: Tabell 2 och Appendix)

I fyrträdgården började höstmärkningen i en väldigt normal takt. Under de första sex veckorna låg de dagliga märksiffrorna väldigt nära 10-års medelvärdet och i slutet på augusti låg totalsiffran för 2022 endast 28 fåglar från 10-års medelvärdet. En djupare analys visar att

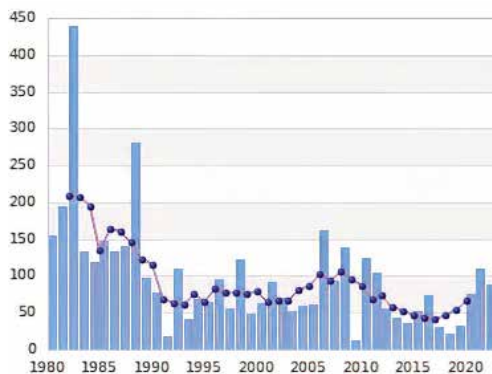

Figur 4. Kumulativa märksiffror. Blå linje avser medeltal de senaste tio åren, tänkt att illustrera "hur det brukar se ut nu för tiden". Gul linje visar siffrorna för hösten 2022 vid Fyren.

några av tropikflyttarna visade bra siffror, vilket är glädjande. Svartvit flugsnappare landade på index 168 till exempel och även trädgårdssångare nådde över 10-års medelvärdet.

I början på september tappade säsongen 2022 dock fart. Som alltid berodde detta på vädret, med en period av stark vind, dessutom, från främst öster. En av de arter som trots allt märktes under denna period var grönsiska.

Tack vare inflödet av grönsiska och tidiga hyggliga siffror av rödhake, återhämtade sig säsongen och låg på medel igen, till och med exakt på 10-års medelvärdet, 24 september. Denna upphämtning var emellertid tillfällig. Från och med sista veckan i september tappade 2022 mark dag för dag jämfört med 10-års medelvärdet. Inga riktigt bra dagar kom. Med nöd och näppe nåddes över 500 fåglar två dagar (Tabell 2C). Siffrorna för

Figur 5. Antalet ringmärkta svartvita flugsnappare höstarna 1980–2022.

Svartvit flugsnappare, 1K. Foto: P-G Bentz.

Grönsiskorna

Grönsiskorna var inte många inledningsvis. Fram till 10 september hade endast fem individer märkts vid Fyren. Men de var i faggorna, det var känt via observationer på Nabben och märkningen i Flommen, där de anlät tidigare med ungefär 40 märkta vid denna tid. Tidiga rörelser brukar följas av större och så blev även fallet 2022. Öppningen kom 11 september med 180 märkta. De följande 50 dagarna bjöd i stort sett alltid på grönsiska vid fyren. Under denna tid var det endast en dag av tio som inte hade grönsiska i protokollet. Totalsumman blev så hög, 1 727, att det blev den mest märkta arten under hela säsongen. Grönsiska är en art som vi antingen märker väldigt många utav eller väldigt få. Det är vanligt att ett år med över 1 500 märkta följs av ett år med endast en tiondel så många. Medelvärden blir därför tämligen intetsägande då de i praktiken aldrig förekommer. Andra ansatser måste till. Årets siffra var den sjätte högsta genom tiderna. Fyra av dessa sex högsta siffror har registrerats sedan 2010. Kanske kan detta analyseras vidare?

Grönsiska har aldrig tidigare varit den mest märkta arten trots tidigare höga säsongssummor. Högsta antalet märkta är 2 899 (1988). Då var det tre andra arter som märktes i ännu högre antal, trojänarna rödhake, kungsfågel, och blåmes. Detta mönster har allt sedan dess upprepats med viss variation. Ofta har det varit blåmes som märkts i större antal än grönsiska. Kanske var det ett paradigmskifte vi bevittnade 2022. Vi anar att de stora blåmesåren kanske är ett minne blått (!). Framtiden är kanske snarare grönsiskans med 2022 som första år i denna nya era.

dess båda dagar tillsammans nådde inte vårens toppdag, vilket är anmärkningsvärt. Våren bjöd för övrigt på tre dagar som alla blev bättre än höstens bästa (30 september) som endast resulterade i 621 fåglar. De dagar många fåglar märktes, bars siffrorna mestadels upp av grönsiska, som på så vis "räddade säsongen". Utan grönsiskorna hade det varit mycket tid till förfogande i ringmärkningsboden.

Den främsta men inte enda orsaken till dessa låga siffror var bristen på rödhakar. En medelsäsong hade gett ytterligare sjuhundra. De var inte ensamma om att visa svaga siffror, alla topp-tio arter 2022 hade en svag höst med undantag av invasionsarterna, grön- och gråsiska.

Till och med gransångare som i stort sett ständigt går bra hade ett index på endast 89.

Orsaken till de låga märksiffrorna kan troligen hänföras till vindförhållanden under hösten. Antalet helt inställda dagar var lågt (2) men många dagar var utmanande med begränsningar i antalet uppsatta nät. Slutsumman, 8 694 är den nionde lägsta höstsäsongssumman inom det standardiserade programmet, alltså lågt, men inte extremt.

Trots de få fåglarna totalt bjöd den standardiserade märkningen i Fyrträdgården på en rad ovanliga arter denna höst: blåstjärt, höksångare, kungsfågelsångare och trädgårdsträdkrypare är kanske de som drog mest uppmärksamhet.

En av höstens tre märkta varfåglar. Fyren 20 oktober. Foto: Björn Malmhagen.

Fem år sedan sist, men nu en fin säsongsavslutning. Kungsfågelsångare ringmärkt 10 november i Fyrträdgården. Foto: Björn Malmhagen.

TABELL 2 – Antal ringmärkta fåglar vid Fyren under hösten 2022

2A: De tio talrikaste arterna (N) jämte referensvärden MV (10-års medelvärde) och procent av dessa N/MV (INX).

ART	N	MV	INX
Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	1 727	670	258
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	1 683	2 472	68
Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	836	4 164	20
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	796	796	100
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	607	3 368	18
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	558	628	89
Lövsångare <i>Ph. trochilus</i>	362	523	68
Gråsiska <i>Acanthis flammea</i>	208	83	251
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	189	294	64
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	183	265	69

2B: De tio arter (med ett 10-års medelvärde över 20) som var talrikast under höstsäsongen 2022 relativt sina medelvärden, presenterade i fallande indexordning.

ART	N	MV	INX
Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	1 727	670	258
Gråsiska <i>Acanthis flammea</i>	208	83	251
Rödvingetrast <i>Turdus iliacus</i>	48	21	229
Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	89	53	168
Pilfink <i>Passer montanus</i>	131	80	164
Sparvhök <i>Accipiter nisus</i>	50	41	122
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	113	98	115
Årtsångare <i>Curruca curruca</i>	100	89	112
Koltrast <i>Turdus merula</i>	110	104	106
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	796	796	100

2C: De fem högsta dagssummorna, datum samt de tre talrikaste arterna vid Fyren under höstsäsongen 2022.

DATUM	SUMMA	VARAV MEST	ANTAL
2022-09-30	621	Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	268
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	137
		Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	53
2022-10-19	502	Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	118
		Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	98
		Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	86
2022-10-17	496	Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	136
		Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	76
		Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	76
2022-10-01	432	Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	365
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	13
		Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	11
2022-09-24	387	Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	339
		Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	33
		Flera	2

TABELL 2 – Forts.

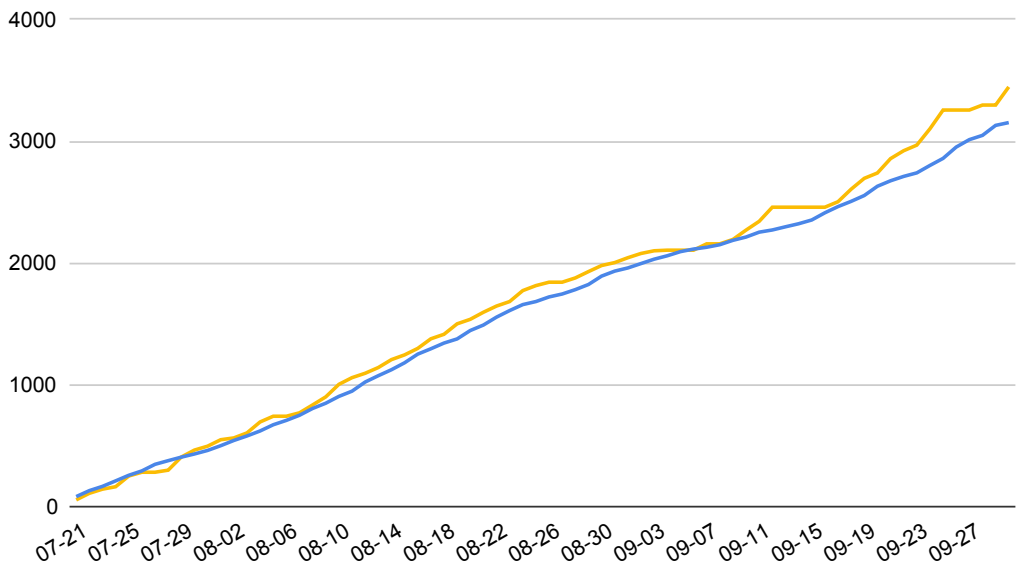
2D: Dags- (DTOT) och säsongssummor (STOT), vilka är bland de fem högsta för respektive art under höstsäsongen 2022.

ART	DTOT	RANG	STOT	RANG
Tornfalk <i>Falco tinnunculus</i>	1	5	-	-
Ringduva <i>Columba palumbus</i>	2	2	5	1
Ringtrast <i>Turdus torquatus</i>	1	1	1	1
Koltrast <i>T. merula</i>	29	5	-	-
Rödvingetrast <i>T. iliacus</i>	15	2	48	4
Gräshoppsångare <i>Locustella naevia</i>	1	5	-	-
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	-	-	5	2
Kärrsångare <i>A. palustris</i>	3	2	-	-
Höksångare <i>Curruca nisoria</i>	1	4	-	-
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	97	4	-	-
Brandkronad kungsfågel <i>Regulus ignicapilla</i>	7	1	30	2
Trädgårdsträdskrypare <i>Certhia brachydactyla</i>	1	1	-	-
Gråsiska <i>Acanthis flammea</i>	-	-	208	5
Stenknäck <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	1	5	-	-

Resultat: Flommen 21 juli–30 september (För sifferuppgifter: Tabell 3 och Appendix)

Även i Flommen började säsongen i en väldigt normal takt. I slutet på juli låg antalet märkta fåglar nära nog precis på medelvärde för de senaste tio åren. I hela augusti tvingades vi en-

dast ställa två dagar (6:e och 27:e) och detta gav effekt. Genom hela månaden låg 2022 stadigt över 10-års medelvärdet. Två tusen märkta fåglar nåddes till exempel 2022 den 31 augusti vilket är 3–4 dagar tidigare än 10-års medelvärdet. Det var inga antalsmässigt spektakulära dagar i

Figur 6. Kumulativa märksiffror. Blå linje avser medeltal de senaste tio åren, tänkt att illustrera "hur det brukar se ut nu för tiden". Gul linje ger 2022 års siffror från Flommen.

TABELL 3 – Antal ringmärkta fåglar i Flommen under hösten 2022

3A: De tio talrikaste arterna (N) jämte referensvärden MV (10-års medelvärde) och procent av dessa N/MV (INX).

ART	N	MV	INX
Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	904	1 021	89
Sävsångare <i>A. schoenobaenus</i>	695	492	141
Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	353	185	191
Sävspurv <i>Emberiza schoeniclus</i>	251	181	139
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	181	114	159
Lövsångare <i>Ph. trochilus</i>	176	221	80
Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	174	128	136
Kärrsångare <i>Acrocephalus palustris</i>	111	120	93
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	109	74	147
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	87	44	198

3B: De tio arter (med ett 10-års medelvärde över 20) som var talrikast under hösten 2022 relativt deras medelvärden, presenterade i fallande indexordning.

ART	N	MV	INX
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	87	44	198
Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	353	185	191
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	181	114	159
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	109	74	147
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	695	492	141
Sävspurv <i>Emberiza schoeniclus</i>	251	181	139
Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	174	128	136
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	41	36	114
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i>	47	43	109
Gulärta <i>Motacilla flava</i>	41	38	108

3C: De tio arter (med ett 10-års medelvärde över 20) med lägst index hösten 2022 relativt deras 10-års medelvärden, listade i stigande indexordning.

ART	N	MV	INX
Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	38	144	26
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	36	65	55
Törnsångare <i>Curruca communis</i>	39	51	76
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	176	221	80
Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	904	1021	89
Kärrsångare <i>A. palustris</i>	111	120	93
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	72	69	104
Gulärta <i>Motacilla flava</i>	41	38	108
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i>	47	43	109
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	41	36	114

augusti, men allt som oftast märktes ungefär 50 fåglar. September förlöpte helt annorlunda. Det blev mycket mer berg- och dalbana med omväxlande inställda dagar och riktigt bra dagar.

Redan ett par dagar in i månaden började det blåsa och vi fick ställa in helt flera gånger (5:e, 6:e, 8:e, 13:e-16:e, 26:e, 27:e, samt 29:e) allt som allt tio dagar. Dagarna då märkning kunde

TABELL 3 – Forts.

3D: De fem högsta dagssummorna, datum samt de tre talrikaste arterna i Flommen under hösten 2022.

DATUM	SUMMA	VARAV MEST	ANTAL
2022-09-25	154	Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	97
		Sävsparv <i>Emberiza schoeniclus</i>	29
		Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	28
2022-09-30	149	Sävsparv <i>Emberiza schoeniclus</i>	64
		Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	23
		Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	22
2022-09-24	134	Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	59
		Sävsparv <i>Emberiza schoeniclus</i>	29
		Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	27
2022-09-21	118	Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	41
		Sävsparv <i>Emberiza schoeniclus</i>	19
		Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	18
2022-09-12	116	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	40
		Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	21
		Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	13

3E: Dags- (DTOT) och säsongssummor (STOT), vilka är bland de fem högsta för respektive art i Flommen under hösten 2022.

ART	DTOT	RANG	STOT	RANG
Kungsfiskare <i>Alcedo atthis</i>	1	1	2	4
Göktyta <i>Jynx torquilla</i>	1	4	-	-
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	-	-	109	5
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	20	4	-	-
Trastsångare <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	1	4	-	-
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	43	4	118	3
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	-	-	17	3
Bergfink <i>Fringilla montifringilla</i>	1	5	-	-
Hämpling <i>Linaria cannabina</i>	1	4	-	-

genomföras blev då i gengäld ofta bra, om än inga riktigt stora dagar. Alla de bästa dagarna inträffade i september och fyra av dessa i slutet på månaden, med den allra bästa dagen den allra sista dagen för säsongen (Tabell 3C).

Årets totalsiffra, 3 446 är 293 fåglar högre än 10-års medeltalet. Om man verkligen vill för enkla kan detta förklaras med ett ord; grönsiska. 2022 märktes 353 i Flommen. De blev den mest märkta arten vid Fyren och kom här in på en tredje plats. Detta gör att totalsumman för hela Flommenssäsongen blev hygglig.

Vid en vidare analys av de olika arterna framträder en splittrad bild (Tabell 3A). Två Flommen-arter utmärker sig 2022. Sävsångare nådde ett index på 141 och sävsparv 139. För de två klassiska vassarterna gick det däremot sämre. Både kärr- och rörsångare gick 2022 sämre än 10-års medelvärde, trots att säsongen som helhet var normal. Kärrsångare nådde 93 och rörsångare 89. I Flommen fortsatte gransångarens framgångssaga med ett index på 159, trots att det märktes färre än vanligt av dem vid Fyren. Denna Flommenssäsong blev de talrikare än

En mycket ovanlig gäst i Flommen – den blott tredje märkta under alla år. Höksångare 30 juli. Foto: Marc Illa.

En av två märkta 2022. Kungsfiskare i Flommen 5 augusti. Foto: Björn Malmhagen.

En av de två göktytor som ringmärktes i Flommen under hösten. Foto: Marc Illa.

lövsångarna om än med en hårsman. Gärdsmyg hade en riktigt bra säsong i Flommen. Det märktes nära nog dubbelt så många som vanligt, vilket gör att gärdsmyg blev en av de tio talrikaste arterna märkta i Flommen 2022.

I andra änden av skalan hade ett antal arter ett svagt år. Väldigt få blåmesar fångades, vilket vi tror helt enkelt beror på att de inte behöver flytta numera. Järnsparvarna var också väldigt få. De ligger i en ökande trend, men kanske hade många av dem inte gett sig av när vi stängde? De är kortdistansflyttare och hösten var väldigt varm. Den enda arten som sticker ut här på minussidan är törnsångare som endast nådde ett index på 76.

När det gäller "russin i kakan" så är Flommen alltid spännande. Sällan märkta och därmed spännade arter har en förmåga att dyka upp i märkprotokollet från Flommen. De är inte alltid ovanliga i sig, men då och då är de även det – rara. 2022 märktes en rad sådana arter: dvärgbeckasin (2), kungsfiskare (2), göktyta (2), citronärsla (1), blåhake (2) trastsångare (3) (en fågel två gånger). Fredagen den 5:e augusti blev

i detta avseende dagarnas dag. Tre av dessa fåglar märktes då.

ÖVRIG RINGMÄRKNING

Märkning utanför det standardiserade programmet omfattar märkning av boungar (pullmärkning) samt spontanmärkning av vissa artgrupper när tillfälle ges. 2022 försiggick detta i huvudsak i fyra sammanhang.

Boungar

Pullmärkningen i Fyrträdgården:

Som tidigare märktes holkhäckande fåglar i Fyrträdgården. Det resulterade i: tornseglare 10, hussvala 102, talgoxe 11 samt stare 135.

Pullmärkningen på Landgrens holme:

I samband med den normala översynen och uppföljningen av häckningarna på Landgrens holme tog Mikael Kristersson tillfället i akt att märka: skärfläcka 17, tofsvipa 3 samt kentsk tärna 99.

Ytterligare tio fåglar märktes som boungar: kattuggla 1 (i holk) och tornfalk 9 (kyrkorna).

Allt som allt märktes 387 boungar av nio arter.

Flygga fåglar

Övrig märkning vid Flommen:

Vid Flommen går det att kombinera övrig märkning med standardiserad märkning utan att den senare påverkas. Flommengruppen passade på så vis på att märka ett stort antal fåglar 2022. Några exempel: gråhäger 1, vattenrall 11, sparvhök 30, trädpiplärka 62 och gulärla 117.

Fångst av ugglor:

Vid några tillfällen gjordes försök att ringmärka ugglor kring Fyrträdgården. Den bästa natten, inföll mellan 19:e och 20 oktober, då inte mindre än 78 ugglor märktes enligt följande: tornuggla 1, hornuggla 75 samt jorduggla 2.

Det har senare visat sig att aldrig tidigare har så många ugglor märkts under en och samma natt i Sverige. Vid samma tillfälle märktes också 14 sånglärkor.

Tornugglan var så klart nattens starkast lysande stjärna. Arten har märkts tidigare i stationens

regi, men detta var under 1960-talet, med de senast märkta 1967.

Allt som allt märktes 617 individer av 56 arter inom ramen för övrig märkning (flygga).

ÅTERFYND OCH KONTROLLER

Under året har det kommit in 91 kontroller fördelade på 26 arter av fåglar som ringmärkts i Falsterbo. De arter med flest återfynd är rörsångare (17), kentska tärna (12), rödhake (12) och blåmes (8). Åtta av de kentska tärnorna är avlästa i fält i Danmark, Tyskland och Polen. De övriga är funna döda av fågelinfluensa i Danmark, Tyskland, Nederländerna och Belgien. En av rörsångarna klarade sträckan Falsterbo till Navarra i Spanien på sex dagar (1788 km)! En rödhake kontrollerades av ringmärkare under sitt åttonde kalenderår, en respektabel ålder. En grönsiska blev tagen av en katt i Norge på sitt sjunde levnadsår. Några arter som sällan ger

Tornugglan som ringmärktes natten till 20 oktober. Foto: Björn Malmhagen.

återfynd är t.ex. dvärgbeckasin (skjuten i västra Frankrike efter 63 dagar), brandkronad kungsfågel (återfångad i Bingsmarken, Skåne året efter märkning) och bergfink (funnen i Nordnorge året efter märkning).

Antalet främmande kontroller (av fåglar ringmärkta utanför Falsterbonäset) var 68 fördelade på 19 arter. Tjugo av dessa var ringmärkta utomlands. De talrikaste var rörsångare (11), rödhake (8), gransångare (10) och blåmes (6). Fågelinfluensans härjningar orsakade fynd av fyra döda adulta kentska tärnor i Skanör, samtliga märkta som boungar (tre i Danmark och en i Blekinge). Mindre vanliga arter bland fynden är en pilfink som ringmärktes i Blentarp som ungfågel och återfångades i Falsterbo en månad senare. En bergfink ringmärkt i Lindesnes, Norge kontrollerades i Falsterbo året efter. Även en grönsiska ringmärkt i Norge återfångades i Falsterbo som 6K, dvs. fem år gammal.

Antalet egna kontroller, dvs. fåglar märkta i Falsterbo som återfångas efter minst tre månader, blev 162 fördelade på 25 arter. Talrikaste var stare (32), rörsångare (22), ärtsångare (15), blåmes (12), pilfink (11), och sävsparv (13). Mindre vanliga arter var större hackspett, grön göling och hornuggla med ett fynd vardera.

TACK

Tack till Per Andell, P-G Bentz, Jan Dahlen, Amandine Doré, Sophie Ehnbohm, Bernat Garcia Esplugas, Magnus Grylle, Arne Hegemann, Max Hellicar, Marc Illa, Leo Jhaveri, Nalân Karaca, Milla Karlsson, Johanna Klein, Mikael Kristersson, Jesse van Lon, Johan Lorentzon, Julia Lorentzon, Björn Malmhagen, Gittan Matsson, Stephen Menzie, Tim Micallef, Jaime Miralles Imperial, Sissel Sjöberg, Lejla Skrijelj, Alex Starace och Alex Turnbull.

Vi vill också tacka alla som har hjälpt till tillfälligt och/eller gjort insatser under helger och vid andra tillfällen när det helt enkelt behövs mer folk!

Ringmärkningsverksamheten finansierades bl.a. genom följande källor:

- Anslag från Länsstyrelsen Skåne och Lunds Djurskyddsfond.
- Egna inkomster från guidning och försäljning.
- Alla som har bidragit till fågelstationens verksamhet genom vår insamlingskampanj. Det stärker vår strävan att göra ännu bättre jobb framöver.

Till alla riktas ett stort och varmt tack!

REFERENSER

SMHI. Väder och Vatten. <http://www.smhi.se/klimatdata/manadens-vader-och-vatten/sverige>.

APPENDIX. RINGMÄRKNINGEN 2022 / RINGING TOTALS IN 2022

Antal ringmärkta fåglar vid Falsterbo 2022 fördelade på kategorier (standard- resp. övrig märkning).

Numbers of ringed birds at Falsterbo 2022 divided into categories (standardised and other ringing).

	Standardiserad ringmärkning						Övrigt		Totalt
	Standardised ringing						Miscellaneous	Total	
	Fyren, vår		Fyren, höst		Flommen, höst		Flygg	Pull	
	Lighthouse		Lighthouse		Reed bed		Fledged	Nestlings	
	spring		autumn		autumn				
	2022	mv	2022	mv	2022	mv	2022	2022	
Gräsand <i>Anas platyrhynchos</i>	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Smådopping <i>Tachybaptus ruficollis</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Gråhäger <i>Ardea cinerea</i>	-	-	-	-	1	-	1	-	2
Sparvhök <i>Accipiter nisus</i>	1	1	50	33	-	1	30	-	81
Tornfalk <i>Falco tinnunculus</i>	-	-	1	1	-	-	1	9	11
Vattenrall <i>Rallus aquaticus</i>	-	-	-	-	3	1	11	-	14
Småfläckig sumphöna <i>Porzana porzana</i>	-	-	-	-	-	1	2	-	2
Rörhöna <i>Gallinula chloropus</i>	-	-	-	-	-	-	4	-	4
Sothöna <i>Fulica atra</i>	-	-	-	-	-	-	5	-	5
Skärfläcka <i>Recurvirostra avosetta</i>	-	-	-	-	-	-	-	17	17
Större strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>	-	-	-	-	-	-	13	-	13
Totsvipa <i>Vanellus vanellus</i>	-	-	-	-	-	-	-	3	3
Småsnäppa <i>Calidris minuta</i>	-	-	-	-	-	-	4	-	4
Spovsnäppa <i>C. ferruginea</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Kärnsnäppa <i>C. alpina</i>	-	-	-	-	-	-	39	-	39
Dvärgbeckasin <i>Lymnocyptes minimus</i>	-	-	-	-	2	-	7	-	9
Enkelbeckasin <i>Gallinago gallinago</i>	-	-	-	-	4	1	11	-	15
Rödbena <i>Tringa totanus</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Skogssnäppa <i>T. ochropus</i>	-	-	-	-	-	1	1	-	1
Grönben <i>T. glareola</i>	-	-	-	-	-	4	6	-	6
Drillsnäppa <i>Actitis hypoleucos</i>	-	-	-	-	-	2	1	-	1
Kentsk tärna <i>Thalasseus sandvicensis</i>	-	-	-	-	-	-	-	99	99
Ringduva <i>Columba palumbus</i>	-	-	5	1	-	-	-	-	5
Gök <i>Cuculus canorus</i>	-	-	-	1	-	-	1	-	1
Tornuggla <i>Tyto alba</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Kattuggla <i>Strix aluco</i>	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Hornuggla <i>Asio otus</i>	1	-	-	-	-	-	84	-	85
Jorduggla <i>A. flammeus</i>	-	-	-	-	-	-	14	-	14
Törnseglare <i>Apus apus</i>	-	-	-	-	-	-	1	10	11
Kungsfiskare <i>Alcedo atthis</i>	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Göktyta <i>Jynx torquilla</i>	3	2	2	2	2	1	-	-	7
Gröngöling <i>Picus viridis</i>	-	-	3	-	-	-	-	-	3
Större hackspett <i>Dendrocopos major</i>	1	1	5	8	-	-	-	-	6
Trädlärka <i>Lullula arborea</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Sånglärka <i>Alauda arvensis</i>	-	-	-	-	-	-	14	-	14
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	-	-	-	1	109	49	-	-	109
Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	4	3	-	3	174	133	13	-	191
Hussvala <i>Delichon urbicum</i>	26	7	12	5	-	7	-	102	140
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	3	7	63	108	41	28	62	-	169
Ängsplärlärka <i>A. pratensis</i>	-	-	1	6	2	2	17	-	20
Skärpiplärka <i>A. petrosus</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Gulärka <i>Motacilla flava</i>	-	-	2	3	41	45	117	-	160
Citronärka <i>M. citreola</i>	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Forsärka <i>M. cinerea</i>	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Sädesärka <i>M. alba</i>	9	12	29	23	9	13	-	-	47
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	209	89	796	674	87	40	6	-	1 098
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	135	171	109	226	36	54	1	-	281
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	3 879	1 156	1 683	2 364	72	70	17	-	5 651
Näktergal <i>Luscinia luscinia</i>	4	12	9	5	-	-	-	-	13
Blåhake <i>L. svecica</i>	-	2	-	-	2	1	1	-	3
Blåstjärt <i>Tarsiger cyanurus</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Svart rödstjärt <i>Phoenicurus ochruros</i>	3	7	1	5	-	-	-	-	4

APPENDIX. Forts. / Cont'd.

	Standardiserad ringmärkning Standardised ringing						Övrigt Miscellaneous		Totalt Total
	Fyren, vår Lighthouse spring		Fyren, höst Lighthouse autumn		Flommen, höst Reed bed autumn		Flygg Fly	Pull Fledged Nestlings	Total
	2022	mv	2022	mv	2022	mv	2022	2022	
Rödstjärt <i>Ph. phoenicurus</i>	168	106	141	176	10	7	-	-	319
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i>	-	4	2	7	47	48	-	-	49
Stenskvätta <i>Oenanthe oenanthe</i>	1	2	1	7	1	4	1	-	4
Ringtrast <i>Turdus torquatus</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Koltrast <i>T. merula</i>	65	58	110	62	-	-	-	-	175
Björktrast <i>T. pilaris</i>	-	4	1	4	-	-	-	-	1
Taltrast <i>T. philomelos</i>	128	55	189	259	1	2	9	-	327
Rödvingetrast <i>T. iliacus</i>	21	8	48	24	-	-	2	-	71
Gräshoppsångare <i>Locustella naevia</i>	-	-	1	1	1	4	-	-	2
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	2	1	5	1	695	564	2	-	704
Kärmsångare <i>A. palustris</i>	18	14	6	4	111	97	-	-	135
Rörsångare <i>A. scirpaceus</i>	12	23	19	20	904	1 658	-	-	935
Trastsångare <i>A. arundinaceus</i>	-	-	-	-	3	2	-	-	3
Härmsångare <i>Hippolais icterina</i>	21	35	37	40	4	2	-	-	62
Höksångare <i>Curruca nisoria</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Ärtsångare <i>C. curruca</i>	160	112	100	78	6	5	-	-	266
Törnsångare <i>C. communis</i>	17	61	28	45	39	37	-	-	84
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	18	52	113	153	6	3	1	-	138
Svarthätta <i>S. atricapilla</i>	240	70	101	121	4	3	3	-	348
Kungsfågelsångare <i>Phylloscopus proregulus</i>	-	-	1	1	-	-	-	-	1
Grönsångare <i>Ph. sibilatrix</i>	1	3	7	20	-	1	-	-	8
Gransångare <i>Ph. collybita</i>	433	116	558	281	181	43	4	-	1 176
Lövsångare <i>Ph. trochilus</i>	1 024	1 089	362	942	176	504	-	-	1 562
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	241	173	607	2 469	1	6	3	-	852
Brandkronad kungsfågel <i>Regulus ignicapilla</i>	12	6	30	6	-	-	2	-	44
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	21	21	39	58	-	2	-	-	60
Mindre flugsnappare <i>Ficedula parva</i>	2	3	1	7	-	-	-	-	3
Svartvit flugsnappare <i>F. hypoleuca</i>	23	31	89	95	2	3	-	-	114
Stjärtmes <i>Aegithalos caudatus</i>	1	1	-	59	-	-	1	-	2
Svartmes <i>Periparus ater</i>	-	1	1	60	-	-	-	-	1
Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	23	17	836	3 822	38	99	23	-	920
Talgöxe <i>Parus major</i>	13	35	122	592	-	2	39	11	185
Nötväcka <i>Sitta europaea</i>	-	-	-	1	-	-	1	-	1
Trädkrypare <i>Certhia familiaris</i>	-	2	8	29	-	-	-	-	8
Trädgårdsträdskrypare <i>C. brachydactyla</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Pungmes <i>Remiz pendulinus</i>	-	-	-	-	1	15	-	-	1
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	5	15	9	14	17	7	-	-	31
Varfågel <i>L. excubitor</i>	-	-	3	2	-	-	-	-	3
Skata <i>Pica pica</i>	-	-	2	2	-	-	1	-	3
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	35	21	-	9	1	3	8	135	179
Gråsparv <i>Passer domesticus</i>	1	-	2	6	-	-	-	-	3
Pilfink <i>P. montanus</i>	6	2	131	71	-	2	-	-	137
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	53	105	183	213	2	2	14	-	252
Bergfink <i>F. montifringilla</i>	12	6	17	51	1	1	1	-	31
Gulhämpling <i>Serinus serinus</i>	3	1	-	-	-	-	-	-	3
Grönfink <i>Chloris chloris</i>	13	28	31	79	-	2	2	-	46
Steglits <i>Carduelis carduelis</i>	2	3	3	3	-	-	-	-	5
Grönsiska <i>Spinus spinus</i>	-	68	1 727	647	353	97	2	-	2 082
Hämpling <i>Linaria cannabina</i>	39	19	12	6	1	-	-	-	52
Gräsiska <i>Acanthis flammea</i>	6	6	208	77	-	2	-	-	214
Domherre <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	2	4	21	55	-	-	5	-	28
Stenknäck <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	1	1	1	-	-	-	-	-	2
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	1	3	4	31	-	-	-	-	5
Sävsparv <i>E. schoeniclus</i>	6	10	2	18	251	199	1	-	26
Summa	7 128	3 865	8 694	14 197	3 446	3 880	617	387	20 272
Taxa	52		65		45		56	9	106

SUMMARY – Ringing at Falsterbo Bird Observatory 2022

For the 43rd consecutive year, long-term monitoring, by way of standardised ringing, took place at the Falsterbo Bird Observatory. In order to establish consistent data for 2022, certain species or species groups, such as owls and terns, were targeted.

In 2022, a total of 19,268 birds representing 105 species were ringed.

Lighthouse garden

Spring (21st March - 10th June): 7,128 birds were ringed

Autumn (21st July- 10th November): 8,694 birds were ringed.

Reed Bed at Flommen

Autumn (21st July - 30th September): 3,446 birds were ringed.

Miscellaneous ringing

1,004 birds were ringed (617 full-grown and 387 nestlings).

Spring

The Spring total is remarkable as it is the highest spring total ever. We haven't seen such numbers since the spring of 1984 which had a similar total.

High overall numbers in the spring translated to high numbers for many species. The most common species ringed during Spring 2022 was Robin, with an all-time-high total of 3,879 (about three times the 10 year average of 1,230). In second place was Willow Warbler with a total of 1,024 (well above the 10 year average). Common Chiffchaff also continued its unstoppable rise with 433 ringed (almost twice as many as normal) and Blackcap almost tripled its presence with 240 birds ringed compared to the average of 92.

The 12th of April was the Falsterbo Bird Observatory's busiest day with a staggering total of 1,287 birds ringed – our highest spring total ever! Almost 90% or 1,141 of the total were Robins. This is the highest number of Robins ever ringed in spring. Other prominent days of note were 17th and 27th April when 775 and 684 birds were ringed (of those totals Robins were 611 and 341).

In the category of "Seldom-ringed species" caught in the spring: a Long-eared Owl (first ever during the spring season), a Greenish Warbler and two Red-breasted Flycatchers.

The Spring season started warm and settled but then traditional "April weather" struck. Towards the end of March, temperatures were low and the wind was strong. Fortunately, this weather pattern did not last throughout the month. By the 11th of April the weather changed and was settled throughout the month with only one day above 10 m/s. May continued along the same lines up until the 24th, when strong winds and rain again appeared – dashing the hopes of an early summer. The first weeks of June were cloudy with a few hours of sun.

Autumn

Surprisingly, this remarkable spring was followed by a very slow autumn. A total of 8,694 birds were ringed at the lighthouse during Autumn 2022. This is the ninth lowest amount ever. All ringed species numbers fell when compared to the ten year average. For example, even Chiffchaff came in well below 100 (with an index of 89). Despite (or perhaps because of) the warm weather, good ringing days were not many and gave few birds. Only two days made it beyond 500 birds, the 30th of September (621) and the 19th of October (502).

Notable birds during the standardised ringing included a Red-flanked Bluetail (again!), a Ring Ouzel, a Pallas's Leaf Warbler, and a Barred Warbler.

The number of birds ringed at Flommen totaled 293 for the autumn of 2022. This number was above the ten year average. Reed Warbler (904) was the most numerous species, followed by Sedge Warbler (695). Two Flommen species also did well this year, Sedge Warbler with an index of 141 and Reed Bunting with an index of 139. The other two Flommen specialities – Reed and Marsh Warbler had a weak season with an index of 89 and 93.

Unusual birds ringed included Jack Snipe (2), Kingfisher (2), Citrine Wagtail (1), and Great Reed Warbler (3).

From the Miscellaneous category, highlights included Water Rail (11), Spotted Crake (2), Long-eared Owl (84), Short-eared Owl (14), and Barn Owl (1). The most numerous nestlings ringed were Sandwich Tern (99), House Martin (102) and Starling (135).

The Autumn season began with very warm weather throughout all of Sweden and remained relatively settled until early September. The rest of September through the first week of October was more challenging with very windy days scattered throughout. Warm weather then lingered all the way from the second week of October through the end of the season in November. Meteorologically, we did not experience true autumnal weather until after the closure of the season (10th November).

Recoveries

In 2022, a total of 91 recoveries of 26 species were reported – the most common were Reed Warbler (17), Sandwich Tern (12), and Blue Tit (8).

A notable overseas recovery was a Reed Warbler that flew from Falsterbo to Navarra, Spain in six days – a distance of 1,788 km! Eight of the Sandwich Tern's rings were read in fields found in Denmark, Germany, and Poland.

Unfortunately, other Sandwich Terns were found dead due to bird flu in the countries of Denmark, Germany, The Netherlands, and Belgium.

Two recoveries of "old birds" are noteworthy. An eight year old Robin was controlled by a ringer and is

hopefully still "out there" and a seven year old Eurasian Siskin was taken by a cat in Norway.

Recoveries of non-Falsterbo ringed birds

In 2022, 68 birds of 19 species that were ringed elsewhere were reported. The most common were Reed Warbler (11), Robin (8), Chiffchaff (10), and Blue Tit (6) and one five year old Eurasian Siskin came from Norway. Four ringed adult Sandwich Terns were found dead in Skanör from the bird flu – these were originally ringed as immatures, three in Denmark and one in Blekinge (the eastern neighbouring province).

Retraps

There were 162 long-term retraps of 25 species (at least three months after ringing) of birds ringed at Falsterbo. The most common were Starling (32), Reed Warbler (22), Lesser Whitethroat (15) and Blue Tit (12).

Unusual long-term retraps were a Great Spotted Woodpecker, and a Long-eared Owl.

Conclusion

As we enter our 44th year at the Falsterbo Bird Observatory, we welcome applications for ringers and assistant ringers to help continue with our valuable long-term monitoring.

SOPHIE EHNBOM, MAGNUS GRYLLE

& MARC ILLA

Falsterbo Fågelstation

Fyrvägen 35

SE-239 40 Falsterbo

falsterbo@skof.se

En del av årets personal 2 oktober 2022

Bakre raden från vänster: Damon Groot, Stephen Menzie och Sophie Ehnborn.

Mellersta raden: Max Hellicar, Marc Illa, P-G Bentz, Amandine Doré och Per Andell.

Främre raden: Jesse van Lon, Lejla Skrijelj, Johan Lorentzon, Julia Lorentzon, Tim Micallef och Björn Malmhagen.

Foto: Falsterbo Fågelstation.

Fågelskydd Spillepeng 2022

Kenneth Bengtsson

Fågelskydd Spillepeng drivs som ett samarbetsprojekt mellan SkOF och SYSAV (Sydskånes Avfallsaktiebolag) och genomförde under 2022 den 26:e säsongen. Arbetet följde mönstret från föregående säsonger, med bevakningen av när-områdets fågelliv och rehabilitering av skadade fåglar som de främsta uppgifterna. Det område som bevakas och som benämns Spillepeng är strandängarna, rekreationsområdet och SYSAVs verksamhetsområde.

Allmänt om fågellivet

Januari och februari var ganska artfattiga. De första gravänderna kommer traditionellt tidigt och i år blev datumet 3 januari. Men sen gick det trögt och som mest sågs nio ex under månaden. Januaries talrikaste vadare är sedan några år storspoven och hela 47 sådana kunde räknas in 6 januari. Den nog mest spännande företeelsen under månaden var att det sågs ovanligt många brunänder i bukten vid flera tillfällen – som mest 30 ex nyårsdagen. En storm 29-30 januari genererade ett extremt högvatten som dränkte stora delar av ängarna och stormen var nog också anledning till att en stormfågel hittades död ute på Västkustvägen.

Februari var mycket blåsigt och ett envist högvatten gjorde att det blev ett enahanda och mager fågelliv. Först under de sista dagarna upplevdes vårystra fåglar. Fyra skärfläckor sågs den 24:e och 128 strandkator 26:e februari.

I mars kulminerade strandkatorna med hela 226 ex vid ett tillfälle. De första skedänderna dök upp och skärfläckorna toppade med 42 ex. En rödhalsad gås sågs också under månaden.

April blev utan överraskningar såvida vi inte ska räkna de negativa. T.ex. sågs inga dvärgmåsar eller svarttärnor i bukten. Rastande vadare var också få vilket kanske berodde på ett långvarigt högt tryck. Fåglarna passerade väl bara förbi oss. Maj var även den en ganska intetsägande månad. Flera arter, t.ex. törnsångare, näktergal och gök var ovanligt sena men å andra sidan var rödstjärt och ärtsångare talrika på fritidsområdet. I slutet av maj upptäcktes också en rävföringring i backsvalehögen. Helt plötsligt och utan att vi hade annat något fanns det åtta rävingar alldeles in på oss! Mer om dessa rävar under avsnittet "Backsvala"

Från och med mitten av juni fram till början av september var skräntärnorna i fokus. Arten har ökat som rastare hos oss och det beror sannolikt på en ökad population på Saltholm.

Under den omtalade perioden sågs upp till 33 individer och många av dem var ungfåglar. Den senaste, en adult, sågs 15 september (figur 1). Från 21 augusti och en månad framåt gästades vi också av en, från någonstans, förrymd svart svan. Under hög- och sensommaren var även två havsörnar, flera vita storkar och ett hyfsat antal rastande vadare dagliga glädjeämnen. Bl.a. noterades 230 rastande kärrsnäppor 16 juli – en hög siffra för Spillepeng. Brushanar, större strandpipare och enkelbeckasiner uppträdde också i goda antal. Bland småfåglar kan en jätteansamling av finkar 29 september nämnas. Tillsammans med åtskilliga bo- och bergfinkar drog även en flock på cirka 500 steglitsar runt i området.

För fjärde året i rad rastade en bländvit och mycket vacker skrattnås i bukten. Den sågs första gången 1 november och senast 4 december. Denna tidtabell, med ankomst 30 oktober till 1 november och avfärd 1-9 december, har den hållit sedan den först sågs 2019.

Året avslutades med förvisso gott om fåglar i området men så gott som uteslutande av de vanliga arterna. Det var vardag som gällde – både för oss och för fåglarna.

Häckfågelinventering

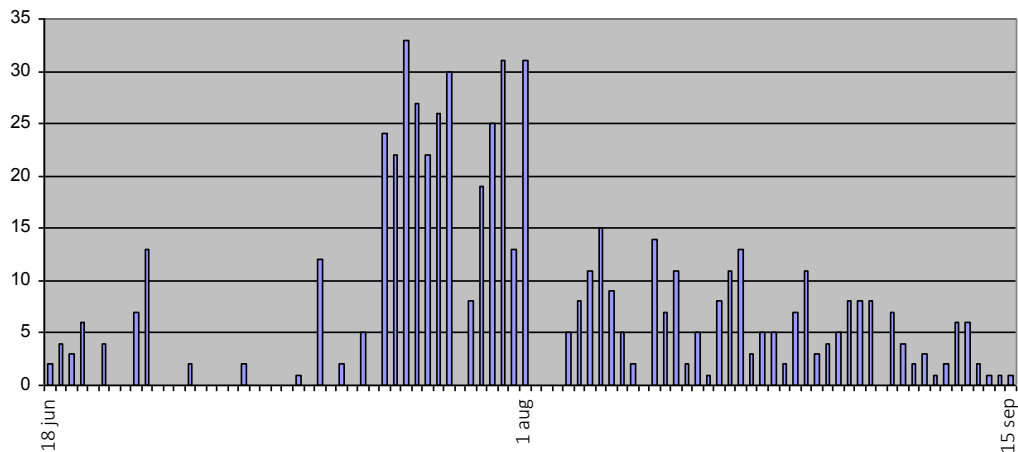
Totalt noterades 44 häckande arter på strandängarna, rekreationsområdet och på deponin. Det var en minskning med en art från 2021. Backsvalan återkom efter ett års frånvaro medan gulärta och härmsångare uteblev som häckfåglar. För strandängarnas del bokfördes 15 häckande arter.

Strandängsvadarna håller tillsynes ganska stabila stammar från år till år, men ser vi det lite på sikt har bestånden minskat ganska rejält. I följande redovisning ges årets resultat med en tillbakablick på 2000-talet. *Tofsvipan* minskade till 22 par från fjorårets 24. Som mest fanns 45 par 2006. *Strandskatan* är tämligen stabil men sakta på väg nedåt. Årets tre par ska jämföras med fjor-

Föregående uppslag t.v.: Lärkfalken som rehabiliterades framgångsrikt. Foto: Kenneth Bengtsson.

Föregående uppslag t.h.: Det rastade rekordmånga skräntärnor i bukten sensommaren 2022.

Foto: Kenneth Bengtsson.

Figur 1. Antalet rastande skrântärnor i bukten 18 juni – 15 september.

årets fyra och åtta par 2006. *Större strandpipare* har länge hållit sig på två häckande par men i år blev det bara ett. Arten var betydligt talrikare förr men under 2000-talet har som högst tre par häckat (2008). *Rödbenan* var som vanligt svårin- venterade, men antalet vuxna individer på lo- kalen indikerade en population på omkring tio par vilket var en minskning med ett par sedan

2021. Som mest under 2000-talet fanns 30 par 2005. Ungproduktionen var som vanligt svår att beräkna men det sågs stora ungar av tofsvipa, rödbena och strandskata. *Mindre strandpipare* kunde konstateras med ett häckande par denna säsong. Arten ses årligen på framför allt Tågarps hed, men konstaterade häckningar är ovanliga. Om paret lyckades är dock okänt.

Knölsvanhonan med fyra ungar kläckta i Borgen. Foto: Kenneth Bengtsson.

Skärfläckan visar en negativ trend. Från inte mindre än 29 par 2019 och 21 par 2020 blev det bara sex par 2021 och ynkliga tre par 2022. Det gick dessutom uselt för dessa tre – några ungar kläcktes, men de blev bara få dagar gamla. *Grågäsen* sågs med fyra ungvullar, vilket är betydligt färre än under toppåren.

De senaste åren har varit usla för *ejdern* och den absoluta botten nåddes 2020, då blott fyra ungar sågs. 2021 blev det något bättre med 18 sedda ungar och 2022 dubblades antalet till som mest 35 ungar. Man får vara glad för det lilla!

Knölsvanen häckar normalt med 6–10 par i området, varav de flesta på revlarna. 2022 blev det just tio par och vi förväntade oss att det skulle gå som vanligt – d.v.s. uselt. Högvatten brukar ta de flesta bona och de få ungar som kläcks brukar inte bli gamla. Men för första gången på mycket länge växte sju ungar ur tre kullar upp i bukten. Ett par hann kläcka på den yttre reveln innan högvatten tog boet medan ett annat par lade om på den inre reveln efter ett annat högvatten och

lyckade kläcka i mitten av juli. En av tre ungar härifrån nådde flygg ålder trots det sena kläckdatumet. Det tredje paret kläckte på en bottenfast "borg" som klarade alla högvatten under ruvingen – se foto. Men en dryg vecka efter kläckningen lättade boet ankare och flöt iväg!

Gräsanden fick även i år fram få ungar, medan *gravanden* och *småskraken* lyckades bättre. Ett par *snatterand* gjorde häckningsförsök men detta misslyckades. Däremot gick det bra för *skäggdoppingen* i Segeå. Hela sju par gick till häckning och det blev ett godkänt antal vuxna ungar.

Det är osäkert om det skedde någon *rävför-yngring* på ängarna under 2022. Vi såg inga rävar där under hela säsongen. Däremot ynglade minst ett par inne på deponiområdet – i backsvalehögen!

Bestånden av *tättingar* inne på rekreationsområdet var tämligen stabilt. Särskilt bra gick det för *svarthätta*, *rödstjärt* och *steglits* medan såväl *björktrast* som *bofink* saknades som häckfåglar för andra året i rad.

Några av de åtta rävingarna i backsvalehögen. Foto: Kenneth Bengtsson.

Betet på ängarna fungerade väl och noterade störningar från allmänheten var mycket få och föga allvarliga.

Ringmärkning på Spillepeng 2022

Totalt ringmärktes 307 fåglar, varav 212 pull. 73 fåglar märktes efter rehabilitering och bara 22 i samband med nätfångst (Tabell 1). De mest anmärkningsvärda arterna var smålom, smådopping och lärkfalk – samtliga i samband med rehab.

Vi fick några intressanta återfynd under året. En ung skrattnås som tillsammans med några andra måsar hade fastnat i en linhärva i Malmö hamn i januari 2019 rehabiliterades lyckosamt och sågs i januari 2022 i London. Två andra återfynd fixade vi själv. En pilfink som vi ringmärkte som pull 2015 hittades nydöd i en annan holk cirka 50 meter från märkplatsen i januari 2022. Den blev således drygt sex år gammal. Frågan är om den någonsin hade lämnat Spillepengsområdet? Gamla råkor har blivit något av en specialare för oss. Vi tog hand om

TABELL 1.
De vanligaste märkarterna under 2022.

Art	Antal	Varav pull
Talgoxe	161	153
Pilfink	36	31
Blåmes	31	28
Ringduva	11	
Gräsand	10	
Fiskmås	10	

Europas äldsta råka 2019 och sedan dess har vi fått ytterligare fyra råkor som varit äldre än 20 år. Dessa fyra kommer från vår egen ringmärkning. Det senaste fyndet gjorde vi själv och det gäller en ännu (januari 2023) levande råka som höll till i Malmö hamnområde hösten och vintern 2022-23. Den var då (årsskiftet) 21 år och 6 månader gammal. Totalt har vi nu uppgifter om sex råkor äldre än 20 år och fyra av dem har uppvisat marginellt till måttligt inslag av gradvis grånande fjädrar. Detta har vi genom ringmärkta kajor kunnat konstatera är ett åldersfenomen (Tabell 2).

Den gamla och gradvis grånade råkan med trolig partner i Malmö hamn hösten 2022.

Foto: Kenneth Bengtsson.

TABELL 2.

Fakta om de sex åldriga råkorna.

Ring	Ålder	Märk-plats	Märk-datum	Fynd-plats	Fynd-datum	Gradvis grånad	Ålder	Status
8085338	3K+	Torreberga	96 07 07	Staffanstorps	19 12 07	Marg. grånad	25 år 5 mån	Död
8098337	3K+	Spillepeng	98 06 07	Turelund, Burlöv	21 08 16	?	25 år 1 mån	Skjuten
8085365	1K	Spillepeng	95 06 24	Svaneskolan, Lund	20 04 02	Måttl. grånad	24 år 9 mån	Död
8088284	1K	Spillepeng	97 07 06	Gunnesboskolan, Lund	20 06 05	?	22 år 11 mån	Död
8101982	2K	Spillepeng	02 05 11	Blidögatan, Malmö	23 01 28	Måttl. grånad	21 år 6 mån	Avläst
8085445	2K	Spillepeng	96 05 19	Hemsögatan, Malmö	16 01 24	Måttl. grånad	20 år 6 mån	Död

Rehabilitering

Årets resultat blev 475 fall omfattande 495 fåglar. Det var färre antal fall än både 2020 och 2021. En förklaring till de färre fallen var att vi slapp onormal dödlighet i Malmös parker och paradoxalt nog också ett mycket kraftigt utbrott av gulknopp bland ringduvorna. Utbrottet var så kraftigt samt geografiskt och tidsmässigt om-

fattande att vi till slut tvingades säga nej till alla fall med duvor inblandade. Det blev oss övermäktigt. Duvperioden varade från augusti till en bit in i november. Influenzafallen var däremot ungefär lika många som föregående år och det handlade om perioden januari t.o.m. 13 maj samt december. Totalt blev det 37 vitkindade gäss och några andra bl.a. en av vardera havssula, gråhäger och pilgrimsfalk.

Året var genomgående betydligt lugnare och under några månader var telefonen nästan kusligt tyst. Det gällde då framförallt mars med 15 fall och oktober med 16 fall. Normalt har vi minst det dubbla under dessa månader.

Bland ovanligare arter med positivt utfall kan nämnas en av vardera smålom, smådopping och lärkfalk samt följande med negativ utgång: bi-vråk, ljunpipare, pärluggla och törnskata. Pilgrimsfalk och havssula har nämnts ovan.

Fall med fiskmåsar dominerar under högsommarna och det handlar tyvärr oftast om vingbrott och andra hopplösa skador. Under 2022 blev det totalt 152 omhändertagna fiskmåsar varav bara 20 kunde rehabiliteras. Av de 152 individerna hämtades 136 under månaderna maj–augusti och det är ungefär jämnt skägg mellan skadade ungar och äldre fåglar. Vi har teorier om varför skadebilden är så hög under sommaren, men detta återkommer vi till i ett annat sammanhang.

En nödlandad smålom hämtades i Lomma.
Foto: Kenneth Bengtsson.

TABELL 3.
De tio vanligaste vårdarterna under 2022.

Art	Antal individer	Antal frisläppta	Uppklarn. procent
Fiskmåsar	152	20	13
Ringduva	55	21	38
Gråtrut	42	13	31
Vitkindad gås	37	0	0
Stadsduva	28	10	36
Knölsvan	24	15	63
Gräsand	21	13	62
Tornseglare	16	5	31
Kaja	14	3	21
Omrörak	11	4	36

Året bjöd bara på två andkullar som behövdes födas upp – en gräs- och en gravandskull. För gräsandskullen vet vi att uppfödningen lyckades – åtminstone gällande en unge. Den sköts nämligen under jakt i Nordanå i november. En annan ringmärkt gräsand flyttade vi, tillsammans med hennes ungvull, från Torrdockan på f.d. Kockums område i Malmö till hamnbassängen utanför. Denna gräsandshona födde vi själv upp 2018 och hon kom då från en instängd ungvull i centrala Malmö. Från släppet i Segeå 7 juli 2018 finns en notering om att denna kull ”sam iväg och följde en udda hona länge. Hon verkade irriterad”. Då var ungarna 32 dagar gamla och nu vet vi att åtminstone en hona klarade den fortsatta uppväxten.

Utöver de 475 fallen svarade vi i telefon 3 015 gånger och körde förgäves vid 166 tillfällen. I 41 av dessa tillfällen var fågeln död när vi kom fram.

Holkstudie

Talgoxe: I år blev det 20 häckande par talgoxe i våra holkar. Tre kullar flög ut innan de kunde ringmärkas och i övriga blev det 3–13 ungar och ett snitt på 7,7 ungar. Samtliga kullar lämnade holkarna lyckligt. Blåmes fick vi i fyra holkar och där misslyckades ett par. Elva kalla ägg kunde räknas när det var över. Övriga tre par fick 8–11 ungar, totalt 28, och samtliga ringmärktes.

Pilfinkarna har blivit färre, åtminstone i våra holkar. Men ett okänt antal par hittar boplatser

under taken på våra byggnader. I holkarna blev det nio förstakullar och fyra andrakullar. Totalt ringmärktes 31 ungar och antalet ungar per kull varierade mellan en till sex.

Statens vilt

Vi hanterade ovanligt få fåglar inom kategorin Statens vilt detta år. Följande arter och individer blev det: Bivråk 1, tornfalk 4, lärkfalk 1, pilgrimsfalk 2. Lärkfalken rehabiliterades lyckosamt och övriga skickades till NRM eller SVA.

Backsvala

Sedan backsvalorna etablerade en koloni hos oss 1999 var arten lokalen trogen t.o.m. 2020. Men 2021 nobbade de vår brant och valde istället en jordhöj i Malmö hamn. Vi saknade backsvalornas gemytliga läte den sommaren. Men 2022 var jordhögen i hamnen borta och svalorna återkom till oss. De kom också i större antal än under senare år – totalt blev det 345 häckande par – så många har vi inte haft sedan 2017. Det gick också bra för dem, åtminstone till en början. Inga ras förekom och allt verkade länge vara lugnt. Men – så dök rävarna upp! Utan vår vetskap hade ett rävpar ynglat i grushögens baksida och 26 maj upptäckte vi åtta rävungar som lekte i branten. Med tiden blev det en hel del predation, främst genom grävning uppifrån brantens tak. Slutresultatet för svalorna bedömdes ändå ha varit ganska gott. För rävarna gick det dock sämre. Samtliga ungar drabbades av skabb och försvann successivt under sensommaren, antingen genom egen dödlighet eller via skyddsjakt.

Aktiva under året var Kenneth Bengtsson, Mikael Averland, Brita Berbig, Patric Mårtensson, Arne Ohlsson och Anders Åkesson.

FÅGELSKYDD SPILLEPENG

Storken i Skåne 2022

Petter Albinson

Det gångna året var året då grunden lades för den sista etappen i Storkprojektets arbete. Ungproduktionen i hägn ökade kraftigt igen och en ny import av avelsdjur från Polen gjordes i samarbete med Nordens Ark.

Storkprojektet drivs gemensamt av Skånes Ornitologiska Förening (SkOF) och Naturskyddsföreningen i Skåne. Från SkOFs sida ingår Anders Linus Larsson, Per-Erik Larsson, Ola Olsson och Staffan Åkeby i ledningsgruppen. Naturskyddsföreningen representeras av Linda Birkedal, Ida Möller, Christer Neideman och Olle Lindeberg. Petter Albinson är anställd som projektledare och Britta Levin biträdande projektledare på 80 respektive 20 procent.

Ett sjuttiotial volontärer är projektets ryggrad och deras sammanlagda arbete motsvarar nästan tre heltidstjänster.

Häckning

År 2022 häckade 61 par i frihet, en minskning med två par jämfört med 2021. 44 av dessa par fick flygga ungar, samma antal som 2021. Totalt blev 104 ungar flygga. Det är ett mycket gott resultat. I två bon blev så många som fyra ungar vardera flygga, vilket är mycket ovanligt i Sverige i nutid. Sedan 1946 har det endast hänt en gång tidigare, nämligen 2021. Det är mycket glädjande att det nu händer igen, dessutom hos två andra par och på andra platser än 2021.

Uppfödningen av storkar i hägn visade återigen goda resultat, efter det exceptionellt dåliga året 2021. 49 par häckade och fick sammanlagt 105 flygga ungar. Det kan jämföras med 52 par och 47 flygga ungar 2021. Vi kan därmed avskrika farhågan vi hade om att en viktig delorsak till de dåliga resultaten var avtagande fertilitet hos avelsstorkarna. Huvudorsakerna tycks istället vara dåligt väder i kombination med stridigheter storkarna emellan som uppstod på grund av den mängd nya storkar som tillkom strax före häckningen.

Återvändare

Så många som 23 nya storkar återkom 2022, efter att ha flyttat från Skåne som årsungar och tillbringat ungdomsåren utomlands. Majorite-

Utsikt från ett storkbo ovanpå hägnet i Fulltofta.
Foto: Per-Erik Larsson.

ten av dem, 14 st, häckade eller gjorde häckningsförsök.

Utöver dessa ingick 35 individer som återkommit till Sverige två gånger eller mer bland de häckande. Det är en mycket viktig och glädjande utveckling att den flyttande andelen av populationen stadigt ökar. Att storkarna har ett normalt flyttmönster är en absolut förutsättning för det långsiktiga målet, att återskapa en storkstam som klarar sig utan mänsklig hjälp.

Utsläppta storkar

Samtliga hägnuppfödda ungar släpptes ut, med undantag för en som fick avlivas på grund av en sent upptäckt missbildning. Merparten, 99 st, släpptes i det stora publika storksläppet 30 juli och de resterande fem släpptes ut 29 augusti.

Fem vuxna och väletablerade par släpptes ut från de fyra utsläppshägnen mellan 16 mars och 1 april. I Killhult, Månslunda och Vitaby släpp-

Föregående uppslag t.v.: Storkhälsning. Foto: P-G Bentz.

Föregående uppslag t.h.: En mäktig syn! 100 storkar lämnar Skåne på väg söderut över Sandhammaren. I denna flock flyger elva GPS-försedda storkar. Foto: David Erterius.

tes ett par per hägn ut. På dessa platser har det tidigare saknats häckande storkar, men på alla tre ställen så resulterade utsläppen i en första häckning. På de två sistnämnda platserna var det dock inte det utsläppta paret som häckade ihop, utan istället bildade den ena utsläppta storken par med en fri stork. I Sniberup, där det tack vare tidigare utsläpp redan fanns ett frihäckande par, häckade dock inget av de två nyutsläppta paren. En av de utsläppta, 1760, bildade istället par med en ny återvändare och häckade vid Sillaröd, ca 11 km bort. I området kring Sillaröd har det saknats häckande storkar trots goda förutsättningar och denna spontana etablering får ses som en stor framgång, om än oväntad.

Flyttning

Flyttningen var återigen en stor framgång. De problem som fanns fram till 2010 med att få storkungarna att flytta söderut får ses som ett passerat kapitel. Endast tre av de 208 ungar som hade möjlighet att flytta, stannade över vintern och de får ses som undantagen som bekräftar regeln, även om hundraprocentig flyttning givetvis är att föredra.

Elva av de hägnstorkar som släpptes ut från Hemmestorp var försedda med GPS-sändare, så att vi kan följa deras flyttning söderut. Med hjälp av dessa, som består av en GPS-mottagare, GSM-sändare, solcell och batteri får vi en

mängd information såsom datum, klockslag, var den befinner sig (longitud och latitud), höjd, hastighet, temperatur, solinstrålning och batteriets status. Storleken är som två små tändsticksaskar och vikten är ca 25 g. Tidigare har vi använt ryggmonterade sändare, i år prövar vi även sändare som monteras på ena benet

Flyttningen söderut skedde till största delen under augusti månad. Redan 6 augusti sträckte 100 storkar österut från Sandhammaren, förbi Bornholm mot Polen (Figur 1).

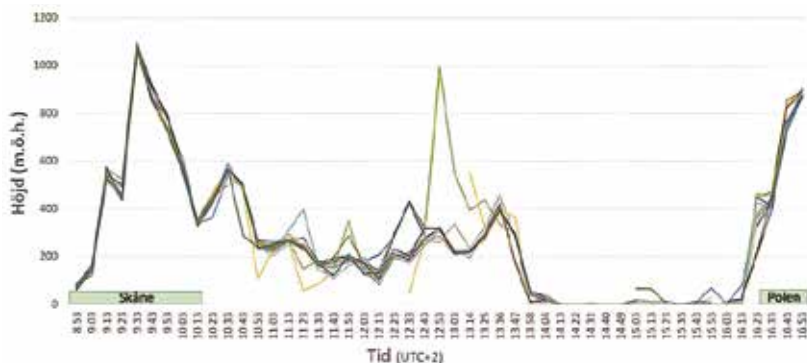
Samtliga elva GPS-storkar var med i den stora gruppen 6 augusti. Det är imponerande att fåglarna vågar sig ut över öppet hav endast en vecka efter att de släppts ut från Hemmestorpshägnen 30 juli. GPS-storkarna startade sin resa söderut från en plats strax öster om Vombsjön kl. 09:00 och lämnade Sandhammaren, 23 km öster om Ystad, kl. 10:18 på ca 400 meters höjd. Flygresan gick norr om Bornholm och fåglarna nådde polska kusten kl. 16:28. Alla GPS-storkarna har hållit ihop under resan över Östersjön. Fåglarna har tagit höjd flera gånger under första halvan av flygningen, troligen av "uppvindar", medan andra halvan har tillryggelagts genom aktiv flygning på låg höjd (Figur 2).

Nära det polska fastlandet har fåglarna snabbt kunnat ta höjd för fortsatt resa. De flög på "uppvindar", upp till 1 300 m.ö.h. ca 13 mil in i landet innan de landade för övernattnings kl 20:00.

Figur 1. Storkarnas flygväg 6 augusti 2022. En resa på 40 mil från Vombsjön till Pila i norra Polen.

Kartunderlag: Google Earth Pro.

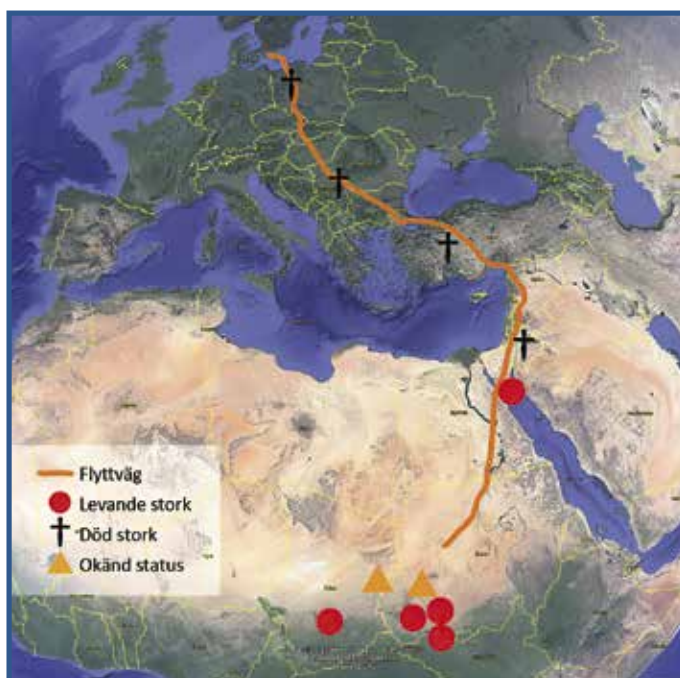

Figur 2. Storkarnas flyghöjd över Östersjön, från Vombsjön i Skåne till Koszalin i Polen.

Dagens flygväg på ca 40 mil, varav 21 mil över Östersjön, tog elva timmar, vilket ger en snithastighet på 36 km/timme. Flyghastigheten är dock betydligt högre vid glidflykt från hög höjd. Storkarna kunde då nå en hastighet på upp till 80–90 km/timme.

En av storkarna kolliderade med en kraftledning vid första övernattningen. I samarbete med BirdLife Sveriges kontakter kunde fågeln hämtas och vi har fått GPS-sändaren tillbaka.

Gruppen fortsatte samlat, men några dagar senare förolyckas en stork på den rumänska sidan av Donau. Storkarna nådde Istanbul och Bosporen 14 augusti. Därefter sker en viss spridning och fåglarna förflyttar sig i olika takt via Israel mot Afrika. Sju av storkarna når Röda havet mellan 21 augusti och 6 oktober. Ibland är storkarna på platser utan mobiltäckning och då kommer ingen information under långa perioder. Under resan har ytterligare storkar avlidit eller så har

Figur 3. Flyttvägen för de elva storkarna som lämnade Skåne 6 augusti 2022.

Symbolerna visar deras positioner vid årsskiftet 2022/2023.

Kartunderlag: Google Earth Pro.

GPS-utrustningen slutat fungera. Vid årsskiftet 2022/2023 lämnade fem storkar regelbundet uppgifter om sin position. En stork fanns i Egypten, en i Tchad och tre i södra Sudan (Figur 3).

Fågelinfluensa

Spridningen av fågelinfluensan, som periodvis varit högaktuell sedan 2020, var mycket närvarande även under 2022. Endast en stork påträffades med påvisad smitta, 18 mars nära Fulltoftahägnen. Storken i fråga hade sitt bo ovanpå storkhägnen och oron var under en tid stor att smittan spridits till hägnstorkarna. Inga ytterligare sjukdomsfall kunde dock hittas varken bland hägnstorkarna eller de fria. Vi upplever dock att ovanligt många storkar har försvunnit under 2021 och 2022 och det kan inte uteslutas att vissa av dem kan ha duktat under i fågelinfluensa, men inte påträffats.

De hårdare smittskyddsrutiner som infördes 2021 för skötseln av hägnstorkarna har, med smärre justeringar, nu blivit rutin.

Nya storkar

En mycket stor andel av avelsstorkarna i projektet är gamla och kom hit med de importörer från Polen som gjordes 2004 och 2009. Många av dem var vuxna redan då och är följaktligen över 20 år gamla. Även om den drastiska minskning i ungproduktion som vi såg under 2021 hade andra huvudorsaker än minskad fertilitet så kan vi se att flera individer inte längre får ungar. Några har även avlidit eller avlivats på grund av åldersrelaterade hälsoproblem. De kommande åren kan tyvärr en ökande åldersavgång förväntas.

Enligt vår bedömning så är den svenska storkstammen ännu inte stor nog för att vara självuppehållande och livskraftig om risken för slumpvisa negativa faktorer vägs in.

Mot bakgrund av detta beslutades därför 2021 att ett antal nya avelsstorkar skulle importeras från Warszawa Zoo. Importen planerades av vår samarbetspartner Nordens Ark och 32 storkar ankom till dem 15 februari. Det var mestadels ungfåglar på sitt första eller andra år,

men även ett fåtal äldre individer. De hölls i karantän i smågrupper till 23 mars, då 20 av dem kunde flyttas ner till våra hägn i Skåne. Tolv av dem kommer att gå kvar på Nordens Ark. Framtida ungar från dessa kommer att förflyttas ner till Skåne och släppas ut med dem som föds upp här. Detta görs sedan tidigare med de tio häckande paren på Nordens Ark. Det ger Storkprojektet en värdefull avlastning i den resurskrävande uppfödningen.

Utåriktad information

Med slopade covid-restriktioner och vackert väder blev det stora storksläppet ett mycket välbesökt arrangemang. Inte mindre än 1 083 besökare såg när storkungarna steg till våders, nästan dubbelt så många besökare som året före och ett nytt rekord. Även guidningsverksamheten vid hägnen kunde återupptas i full skala, och totalt genomfördes 37 guidningar, åtta föredrag runtom i Skåne och Storkprojektet deltog på flera andra publika evenemang. Storkprojektets egna arrangemang samlade över 2 000 personer och en stor mängd människor träffade projektets representanter på exempelvis Falsterbo Bird Show, Hovdaladagarna eller Bosjöklosterdagarna. Till detta kommer alla de tusentals människor som årligen besöker avelshägnen på egen hand. Sedan många år har Storkprojektet en självgående och entusiastisk programgrupp bestående av volontärer som planerar och genomför alla publika arrangemang.

Mediauppmärksamheten under året var mycket stor. Det material som SVTs naturprogram *Mitt i naturen* spelade in under 2021 kunde äntligen sändas som tänkt i deras temaserie om återförvildande. Ursprungligen var det tänkt att sändas 2021, men covid-pandemin omöjliggjorde inspelning av vissa inslag från utlandet och fick därför skjutas upp. En del av materialet från oss publicerades dock på SVT Play 2021.

Under det gångna året publicerades även ett flertal inslag och tidningsartiklar om projektet i både lokal och rikstäckande press. Särskilt upp-

Masterstudenten Lejla Skrijelj från Lunds Universitet berättar för besökarna om storkarnas beteende vid häckning.
Foto: Per-Erik Larsson.

märksammat var ringmärkningen och storksläppet. Det senare uppmärksammades bland annat av TV4 och SVT.

Även i sociala medier var uppmärksamheten kring projektet stor. I slutet av året hade projektet över 3500 följare på Facebook, ca 600 fler än vid årets början.

Tack

Ekonomiskt stöd till projektet kom från kommunerna Eslöv, Helsingborg, Hörby, Höör, Kristianstad, Kävlinge, Lomma, Lund, Simrishamn, Sjöbo, Svedala, Tomelilla och Ystad. Stort stöd kom även från Alvins fond, City-Gross, Flyinge Kungsgård, Kraftringen, Lions

Club i Hörby, Lunds djurskyddsfond, Länsstyrelsen i Skåne, Nordens Ark samt ett stort antal privatpersoner.

Projektets faddrar och medlemmarna i föreningen Storkens Vänner gav även detta år ett ovärderligt stöd.

Sist, ett innerligt tack till alla volontärer som hjälper till i vått och torrt!

STORKPROJEKTET
info@storkprojektet.se

Fågelrapport 2022

Ola Elleström, Greger Flyckt, Joakim Hagström, Oskar Löfgren, Ola Marklund, Petter Olsson, Klas Rosenkvist, Roine Strandberg, Tomas Svensson, August Thomasson och Mattias Ullman.

Skåne stoltserade under 2022 med hela tre nya arter för Sverige! Först ut var den dvärgsnäppa som i mitten av maj gästade de fina våtmarkerna vid Klingavälsåns mynning. Under hösten kunde därefter Sveriges första scopolilira bestämmas utifrån utmärkta bilder tagna från Kullen. Sist ut var den baltimoretrupial som dök upp vid en fågelmatning i Förslöv. Då mongolpipare under hösten 2022 delades upp i arterna kamtjatkapipare och tibetpipare, vilka båda är anträffade i Skåne, har nu 445 arter noterats i landskapet (siffran inkluderar obestämd madeira-/atlantpetrell samt obestämd dvärglärka). Bland andra rara fågelfynd kan nämnas rekorduppträdande av både vitgumpsnäppa och blek tornseglare och att det i landskapets sydvästligaste hörn osannolikt nog gjordes strandfynd av både död rosenmås och död sibirisk knölsvärta. I årsrapporten kan man också läsa om häckningar av biätare, härfågel och stytlöpare, liksom mer dystra nyheter som till exempel fortsatt kräftgång för arter som rödspov (blott en handfull häckande par), rödstrupig piplärka, ortolansparv och lappsparr.

Fågelrapporten 2022 är den 48:e i ordningen och bygger i huvudsak på rapporter inkomna till Artportalen (www.artportalen.se). Fågelobservationer som har granskats och godkänts av BirdLife Sveriges raritetskommitté är markerade med *, medan observationer som granskats och godkänts av Rrk Skåne är markerade med °. För sällsyntare arter redovisas i rubriken två siffror inom parentes. Dessa anger antalet observerade exemplar t.o.m. 2021 respektive antalet under 2022. Systematiken och nomenklaturen följer BirdLifes SVERIGELISTA 2022 (version 8, november 2022; birdlife.se/tk), vilket innebär rejäla omkastningar i ordningsföljden om man jämför med tidigare *Fåglar i Skåne* (FiSk). Ett antal vetenskapliga namn har också ändrats. Kunskapen om fåglars släktskap är i nuvarande föremål för mycket forskning och sannolikt kommer gällande artföljd att ändras ytterligare efter hand.

Från och med hösten 2010 granskar och godkänner Rrk Skåne observationer som dokumenterats med fotografi, där arttillhörigheten framgår med önskvärd tydlighet, även utan raritetsblankett. Detta för att förenkla bedöm-

ningsprocessen i de fall där all övrig nödvändig information finns att tillgå i Artportalen. Vi vill uppmuntra till att fotografera, filma och ljuddokumentera såväl sällsynta som tidsmässigt avvikande fåglar, då foton och läten i de flesta fall säger mer än tusen ord! I förekommande fall godtas inte fynd överhuvudtaget utan foto-/ljuddokumentation, t.ex. för de flesta fenologiska observationer där framför allt nya rekord är extra uppseendeväckande eller för mycket svårbestämda arter som är i stort sett omöjliga att bedöma utifrån enbart en textbeskrivning. Andra arter är utgångna från Skåne eller delar av Skåne och kräver därför dokumentation, t.ex. järpe (hela Skåne) och orre (Linderödsåsen). Tänk på att bilder och ljudinspelningar kan försvinna från en hemsida med tiden och att en hemsidereferens därför inte garanterar att dokumentationen finns kvar. Bilder/inspelningar skall därför alltid bifogas raritetsblanketten! Deadline för rapporteringen är 31 januari påföljande år, därefter underkänns samtliga observationer som kräver beskrivning och inte rapporterats på blankett. För vårfenologi gäl-

SKÅNES REGIONALA RAPPORTKOMMITTÉ 2022

Ledamot

Ola Elleström
Greger Flyckt
Joakim Hagström

Ansvarsområde

Blankettadministration, arkiv

Johan Lorentzon
Oskar Löfgren

Fynddatabas

Ola Marklund
Petter Olsson
Klas Rosenkvist

Roine Strandberg
Tomas Svensson

Fenologi
Sammanställande, redaktör

August Thomasson

Mattias Ullman

Texter i fågelrapporten

Gäss-svanar, tärnor, lärkor-svalor, ärlor-piplärkor
Vadare förutom bl.a. arktiska, rödspov
Stäppflyghöna-duvor, tjockfot-skärfläcka,
ljungpipare-fjällpipare (utom kustpipare), vadarsvalor,
sidensvans, trastar-järnsparvar, gulhämpling

Seglare, gökar, "arktiska vadare", ugglor-hackspettar,
flugsnappare
Måsar-trutar
Sångare, sparvfinkar
Rovfåglar (utom sällsynta örnar och *Milvus*-glador), falkar,
trädgårdsträdkrypare, starar, sparvar
Fenologi
Nilgås-änder, labbar (utom storlabb), rördrom, finkar,
baltimoretrupial
Skogshöns-nattskärna, vattenrall-trana, storlabb, alkor,
havsfåglar
Doppingar-flamingoer, lommar, storkar-pelikaner (utom
rördrom), skarvar, sällsynta örnar, *Milvus*-glador,
sydlig kärrsnäppa, isländsk rödspov

Föregående uppslag t.v.: Vitgumpad buskskvätta. Landön 13 september. Foto: Hans Cronert.

Föregående uppslag t.h.: Vitgumpsnäppa tillsammans med kärrsnäppa. Nabben, Falsterbo 30 augusti. Foto: Ronny Malm.

Tretåig mås, 2K. Yttre Kattvik 30 januari. Foto: Tommy Holmgren.

ler detsamma 31 juli. Tänk på att ju förr man beskriver sitt fynd desto mer rättvisande och utförlig blir beskrivningen. Var noga med att beskriva utseende på den aktuella fågeln och, det tål att upprepas: glöm inte att bifoga eventuell dokumentation till blanketten – en referens till att det finns bilder i Artportalen duger inte! Förbluffande ofta inkommer innehållslösa eller alltför kortfattade blanketter som inte fungerar som underlag för publicering av fynd.

För att hålla en hög kvalitet i fågelrapporten förbehåller sig Rrk Skåne rätten att sälla fritt bland rapporter avseende arter som normalt inte kräver blankett. Detta är oundvikligt om redogörelsen för fåglarnas uppträdande i Skåne ska bli rättvisande och hålla hög kvalitet. Anledningen till detta är att rapporteringen till Artportalen nu är mycket omfattande, vilket medför att många uppenbara fel smyger sig in

och att det är omöjligt att lyckas hitta och hinna validera alla avvikande fynd.

För att få mer initierade redogörelser för utvalda häckfåglar har som vanligt flera ornitologer skrivit om sina skånska specialiteter. Merparten har hämtats från redogörelsen ”Rara arter 2022” (Anser 2022:4).

Bilderna handplockas i stor utsträckning via Artportalen (fotograferna kontaktas givetvis) och väljs med målet att illustrera fågelåret på ett relevant sätt. Rrk uppmanar därför att era mest intressanta bilder inte bara ligger på era hårdiskar utan faktiskt också hamnar i rapportssystemet!

Ett stort tack till alla inblandade för att de gjort årets utgåva av fågelrapporten möjlig. Hans-Åke Gustavsson och Nils Kjellén har i vanlig ordning korrekturläst manuset. Vi välkomnar också Joakim Hagström som ny skribent.

Prutgås *Branta bernicla*

Trots att prutgås är en vanlig sträckare som övervintrar relativt nära så är den nästan lika fåtalig som rariteten rödhalsad gås under januari och februari. De få fynden under dessa månader utgjordes av 1 ex Kabusa 1.1 (Andreas Wernersson), 2 ex på samma plats 6–8.1 (Thomas Nilsson, Åsa Jacobsson m.fl.) och 1 ex Stavstensudden 14.1–22.2 (Harald Ris m.fl.). Från slutet av mars noterades enstaka sträckande fåglar i samband med sjöfågelspaning.

Det egentliga vårsträcket inleddes med 49 ex Kåseberga 13.5 (Sven Splittorff). Första större antal sågs 19.5 med 3 639 str Kåseberga (Sven Splittorff) och 2 250 str NO Löddesnäs. (Lars Nilsson). Sedan följde några härliga sträckdagar i Kåseberga med 7 420 ex 20.5 (Sven Splittorff, Thomas Nilsson), 17 420 ex 21.5 (Sven Splittorff), 13 290 ex 23.5 (Sven Splittorff) samt 7 100 ex Smygedungen 25.5 (Nils Kjellén). Därefter räknades inga höga antal. Även i år finns det knappt några observationer alls längs inlandsrutten, där det skånska värrekordet om 50 000 str NO Lund räknades på kvällen 21.5 1999. Flockarna som väljer inlandet passerar vanligen på natten, vilket naturligtvis förklarar en del men det kan också vara så att väder avgör vilken väg gässen tar. Är det mulet och blåsigt föredras sannolikt kustlinjen i högre grad.

Höststräcket kom igång ordentligt med 2 140 ex Sandhammaren 8.9 (Sven Splittorff, Thomas Nilsson, Gert Ljungqvist) och högsta antal blev 17 817 str Sandhammaren 27.9 (Gert Ljungqvist, Thomas Nilsson, Magnus Stangenberg m.fl.). Även på Nabben, Falsterbo blev det en fin höst med 36 737 ex, det näst bästa året någonsin, endast slaget av 49 418 ex hösten 1993. Förutom att det uppenbarligen gått bra för arten på häckningsplatserna under sommaren, bidrog också rådande vindar till att höga antal passerade Falsterbo under slutet av september och hela oktober. Högsta dagsantal blev 12 200 str 26.9 och 10 300 str 27.9. Fortfarande under sista veckan i oktober passerade tresiffriga antal i princip varje dag, vilket är ytterligare ett tecken

på en god häckningssäsong. Årets ungfågelandel i Falsterbo på 35% är högt över medel (Mattias Ullman).

Det sista större antalet i sydost gäller 5 150 str Baskemölla 23.10 (Bengt Andersson). I december sågs totalt 13 ex, de flesta under första halvan av månaden.

Svartbukig prutgås

Branta bernicla nigricans° (81, 1)

Enda fyndet gäller 1 ad Nabben, Falsterbo 26.9 (Mattias Ullman, Måns Karlsson, Nils Kjellén m.fl.). *B. b. nigricans* har haft en ökande tendens och vanligen brukar skarpa ögon plocka ut dessa i större utsträckning än detta år. Lite märkligt med tanke på att *B. b. hrota* hade ett bra år, men troligen bara en tillfällighet.

Ljusbukig prutgås *Branta bernicla hrota*

Trots att det endast ses ett fåtal prutgäss i mars och april så är det inte helt ovanligt att någon av dem är ljusbukig. Så även i år, då 1 ex sågs vid Vegeåns mynning 7.4 (Tobias Christoffersson). Under det intensiva vårsträcket av prutgäss under andra halvan av maj sågs totalt 8 ex 19–29.5.

Hösten bjöd på 11 ex i samband med prutgåssträck, varav 3 ex på Nabben, Falsterbo 26.9 (Mattias Ullman, Måns Karlsson, Nils Kjellén). I slutet av oktober, när sträcket av prutgäss mattats av, noterades 1 str O Smygedungen 23.10 (Roy Blad) och 2 str S med vitkindade gäss Ön, Limhamn 28.10 (Björn Olsen).

Summa 23 ex är ett relativt högt antal, speciellt som det inte sågs några flockar i samband med havsfågelspan i nordväst.

Rödhalsad gås *Branta ruficollis*

Under årets inledning sågs ensamma individer vid Vombs ängar 20.1 (Kent Nilsson), 28.2 (Thomas Liebig, Christer Lind, Magnus Larsson) och 22.3 (Anders Kjellberg). Detta kan såklart röra sig om olika individer, men troligast är ändå att det är samma fågel som när den inte sågs uppehöll sig på andra platser. Gässen i Vombsänkan flyger runt över stora

Allt fler rödhalsade gäss tillbringar vintern i Västeuropa. Här passerar en familj förbi Nabben 27 oktober.
Foto: Mattias Ullman.

områden och en fågel som står på Vombs ängar en dag kan lika gärna vara en mil därifrån nästa dag.

En annan individ upptäcktes vid Björkelundadammen, Oxie 16.3 (Mats Havskogen, Krister Olsson) och sågs senare på olika lokaler kring Lommabukten 19.3–18.4 (Martin Dribe, Mats-Åke Persson, Mikael Grantén m.fl.). För ovanlighetens skull gjordes även ett fynd på Bjärehalvön, då 1 ex sågs vid Norrebro hamn 15.4 (Göran Ericson, Eva Engberg, Lars Michael Nielsen m.fl.), men faktum är att arten sågs på samma plats i april 2021. Våren avslutades med 1 rast Vombs ängar 19–26.4 (Krister Hjalte, Elias Melchert Thelaus, Leif Karlsson m.fl.) samt 1 str med vitkindade gäss över centrala Malmö 3.5 (Ola Elleström). Fem individer under första halvåret är något mindre än vi vant oss vid på senare år, och skillnaden beror på att det för ovanlighetens skull inte sågs en enda rödhalsad gås när sträcket av vitkindad gås kulminerar i mitten av maj.

Hösten bjöd på ett flertal spektakulära fynd. Inledningsvis sågs 2 str Tosteberga ängar 2.10 (Magnus Ny), 1 rast Skatteberga 5–7.10 (Da-

niel Melchert, Petter Olsson, Wilhelm Lennman m.fl.), 1 rast Lomma Södra 8.10 (Lars Nilsson), 2 rast Vombs ängar 9–17.10 (Jens Morin, Mikael Calner, Olle Holst m.fl.) och 1 rast Landön 19.10 (Hans Berggren). Så långt ett ganska normalt år – men det skulle bli ändring på det. Vid Nabben, Falsterbo sträckte nämligen en familjegrupp om 2 ad + 2 juv 27.10 (Nils Kjellén, Mattias Ullman, Måns Karlsson m.fl.). Därefter sträckte hela 6 ex tillsammans vid Äspet 2.11 (Tobias Ljungquist m.fl.), följda av 7 ex tillsammans förbi Ravlunda 5.11 (Bengt Andersson). Däremellan ytterligare ett ströfynd av 1 str förbi Limhamn och därefter rastande på Bunkeflo strandängar 28.10 (Björn Olsen, Tomas Svensson, Christel Stenberg m.fl.).

De totalt 13 individer som sågs i östra Skåne vid dessa två tillfällen skulle kunna vara de 13 ex som sträckte i samlad flock förbi Revsudden i Kalmarsund 25.10 men som sedan delat upp sig. Oavsett vilket utgör de tillsammans med flocken vid Nabben några av de enda fynden av grupper av fler än två fåglar i Skåne. Den enda liknande observationen sedan tidigare är 6 ex Nabben 7.10 1990. Antalet fynd under

året är inte det allra största hittills, men tack vare flockarna så hamnar årssumman på minst 30 individer, vilket slår det tidigare rekordet på 23 ex från 2019.

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Artens enorma ökning under samtliga årstider är väldokumenterad och sträcksiffror som för bara något decennium sedan ansågs extrema är numera vardagsmat, I år noterades ett nytt värrekord då 201 000 str NO vid Salviken 10.5 (Nils Kjellén, Kenny Nordström). Sträcket gick på bred front denna dag och antalet som verkligen passerade Skåne kan vi bara spekulera i. Sverigerekordet lyder på 406 000 str O vid Gökalv, Blekinge 14.5 2017. Den allra högsta sträcksiffran i Skåne någonsin utgörs av 216 300 Nabben 4.10 2019.

Antalen i Falsterbo varierar en del beroende på vindar under de bra sträckdagarna, på att många gäss sträcker på natten och på att många stannar kvar om höstens avslutning är mild. Årets säsong bjöd på totalt 345 694 ex, med 63 700 ex 19.10 på Nabben som bästa dag (Mattias Ullman, Måns Karlsson).

Årets största koncentration av rastande fåglar var 40 000 ex Vombs ängar 20.10 (Krister Hjalte).

Stripgås *Anser indicus*

Enda fyndet under första halvåret var 1 ex Sandön 10.5 (Anders Lindén, Rolf Svensson, Henrik Johansson m.fl.). Därefter gjordes ett något bisartt fynd av en troligen förrymd individ som låg ensam i ett vassparti vid Ugglejö, N Skurup (gm Magnus Billqvist). Därefter följde 1 ex Prästafäladen, Svalöv 9.9 (David Olausson), 1 ex kring Farhult–Rönnen–Sandön 31.8–16.9 (Henrik Johansson, Mona Hansson, Peter Franzén m.fl.), 1 ex Näsbyholmssjön med omgivningar 16.9–13.10 (Mikael Wikström, Birger Risberg, PG Bentz m.fl.) samt 1 ex Inre Foteviken 23.9 (Anders Hansson). Totalt bör cirka fem individer ha varit inblandade i uppträdandet, vilket är kring det normala.

[Snögås *Anser caerulescens*]

Årets enda observation avser 1 ex av den blåa morfen ("blågås") str SV Kåseberga 20.10 (Sven Splittorff). Senare år visar på en tydlig minskning av observationer, till exempel sågs inga alls 2019–2020.

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

Efter några år där artens uppträdande först ökat rejält och sedan legat tämligen oförändrat så tog ökningen fart på nytt. Under årets inledning fanns större ansamlingar på flera håll, till exempel 67 ex Möllarp, Svalöv 5.1 (Johan Gustafsson), 50 ex Ingelstråde, Höganäs 9.1 (Lars-Göte Nilsson), 129 ex Åhus kärr 15.1 (Greger Flyckt, Magnus Ny) samt hela 160 str O Käglinge Hästbacke 15.1 (Stefan Cherrug). I nordost blev flockarna efterhand ännu större med 175 ex Friseboda 18.1 (Nils Kjellén), 191 ex SO Härnestad by 22.1 (Johan Elmberg) och rekordhöga 202 ex Åhus kärr 28.2 (Uno Unger, Tommy Järås, Nils Abrahamsson m.fl.).

Höststräcket kom igång sent men två höga dagssummor noterades på Nabben, Falsterbo innan säsongen där var över i form av 39 str SV 18.11 (Mattias Ullman) och 45 str SV 20.11 (Mattias Ullman). Sträckande flockar av spetsbergsgäss ses inte årligen i Falsterbo, så observationerna förstärker intrycket av att arten ökar rejält. Andra noterbara antal var 39 str Kullen 30.10 (Henrik Johansson, Klas Rosenkvist) och 40 ex Olseröd 30.12 (Thomas Lindblad, Ulf Gärdenfors).

Fjällgås *Anser erythropus*^o

En artren flock om 40 ex uppehöll sig vid Lundåkrabukten 24.3 (Nils Kjellén, Eva Fredriksson m.fl.). Det är tredje året i rad som en större flock rastar på denna lokal, efter 26 ex 2020 och 12 ex 2021. Dessa fjällgäss har påtagligt inrutade flyttvägar, eller snarare rastplatser och det är såklart väldigt trevligt att Skåne numera får ta del av detta. Upptäcktsdatum har varit 27 mars 2020 och 23 mars 2021. Årets flock delade senare upp sig och efter att drygt halva flocken dragit vidare

För tredje året i rad sågs en stor flock fjällgäss i Lundåkrabukten. Av de 40 fåglarna kunde nio identifieras på individnivå, två vilda märkta som adulta, tre utsättningsfåglar från 2016 och fyra utsättningsfåglar från 2021. Fåglarna har övervintrat vid viktiga Oudeland van Strijen i Nederländerna. Foto: Mats-Åke Persson.

fanns 18 ex kvar vid Lundåkra 25–27.3 innan de uppehöll sig vid Saxåns mynning 30.3–5.4. Dessa var årets enda observationer! Vid Svartåmynningens naturreservat i Östergötland dök 21 av gässen upp 26.3 och där fanns de och senare sannolikt även resten av flocken från Lundåkra (totalt 39 ex) ända till Valborg.

Precis som 2021 fortsatte sedan många av gässen till Stornäset i Medelpad, men några valde i stället Lillfjärden i Hälsingland. Förra året fortsatte sedan alla till Ammarnäs i Lycksele lappmark, men i år sågs där endast 13 ex. I stället valde majoriteten, som mest 50 ex att översomra i Lillfjärden.

Under sydsträcket används huvudsakligen Hjälstaviken i Uppland som rastlokal. Som mest sågs där 79 ex 9.9, varefter de snabbt minskade. Det rör sig alltså sannolikt om i stort sett hela den svenska populationen som ses på ett fåtal lokaler, och av dessa sågs ungefär hälften vid Lundåkrabukten i mars.

[Svart svan *Cygnus atratus*]

Årets observationer av denna rymling utgörs av 1 ex Tosteberga ängar 31.7 (Per Johan Ulfendahl, Kerstin Ulvendahl) samt 1 ex som upptäcktes vid Alnarps strandängar 15.8 (Tomas Flyman m.fl.) och sedan sågs på olika ställen i Lommabukten fram till 18.9. Vad som bör ha varit en annan individ sträckte mot SV vid Lagunens småbåtshamn, Limhamn 30.8 (Karl Pettersson) då fågeln i Lommabukten fanns kvar i sitt vanliga område senare samma dag.

Mindre sångsvan *Cygnus colombianus*

I januari sågs 9 ex, varav 4 ex fanns i Levrasjön 22.1 (Magnus Ny). Tendensen att arten ökar vintertid bröts för andra året i rad. I samband med ökande temperaturer kom nya fåglar in i februari, som mest 10 str Flommen 6.2 (Leon Berthou) och 14 str Kåseberga 15.2 (Sven Splittorff).

Avsaknad av hastiga väderomslag gjorde att riktigt höga dagssummor uteblev under vår-

sträcket. I stället sträckte det på i maklig takt under en tiodagarsperiod från mitten av mars utan spektakulära antal. Som mest sågs 56 rast Mjölkalångafälten, Tyringe 17.3 (Leif Nordin) och 65 str Smygedungen 25.3 (Nils Kjellén).

Höstens första blev 1 ad Fulltofta 27.9 (Lars Helgesson, Inger Svensson, Petter Olsson m.fl.). Höststräcket blev ganska normalt avseende totalt antal, men precis som vårsträcket utan större dagssummor. Som mest noterades 100 rast Gäddängen 23.10 (Mikael Wigforss) och

63 str Löddesnäs 15.11 (Lars Nilsson). På Nabben, Falsterbo räknades totalt 367 ex, en god årssumma men fördelade på många dagar. Högsta dagssumma blev 48 ex 14.11 (Mattias Ullman).

Nilgås *Alopochen aegyptiaca*

Det låga antalet nilgäss håller i sig, och kanske var det inte mer än fyra fåglar som ligger bakom årets skörd. Fynden var följande: 3 ex Håslövs ängar 15.3 (Hans Cronert m.fl.), 3 ex Häljaröds hamn 27.3 (Henrik Johansson), 1 ex Sandön 10.5 (Henrik Johansson) och 24.5 (Olof Strand), 1 ex. Svalöv 26.5 (Stig Larsson, Peter

Lindmark m.fl.) och 3 ex. Äspet 25.6 (Ramona Wennerberg).

Mandarinand *Aix galericulata*

I Rönne å i Ängelholm sågs två hanar under året. I övrigt 1 hane Gärnsås slott 12.1–2.4 (Lennart Jeppsson, Sven Johansson m.fl.), 1 hane Östarödsdammarna 6.5 (John Kvarnbäck), 1 hane Revet, Simrishamn 11.5 (Lars Johansson) och 1 hane Skäralidsdammen 1–20.11 (Emil Lundahl m.fl.).

Årta *Spatula querquedula*

Vårens första fynd var en hane som passerade Kåseberga 17.3 (Sven Splittorff). Den största ansamlingen rastande fåglar var 16 ex Klingavälsåns mynning 22.4 (Jens Morin, Erik Sjögren).

Blåvingad årta *Spatula discors** (5, 1)

En ung hane upptäcktes 8.12 vid Lunds reningsverksdammar (Nils Kjellén m.fl.) och fanns kvar året ut. Detta är Skånes blott sjätte fynd. Övriga rör ensamma hanar 1997, 1998, 2004 och 2008 samt en hona 2007. I Sverige finns nu totalt 31 fynd av arten.

Skånes sjätte blåvingade årta blev en långstannande ung hane vid Lunds reningsverksdammar.
Foto: Mattias Ullman.

Snatterand *Mareca strepera*

Ett nytt dagsrekord sattes när 311 ex räknades vid Sandhammaren 13.10 (Gert Ljungqvist, Staffan Sundin, Thomas Nilsson m.fl.). Föregående sträckrekord var 275 ex Simrishamn 5.11 2016. Största ansamlingen rapporteras från Krankesjön med 500 ex 8.11 (Sören Svensson).

Bläsand *Mareca penelope*

För tredje året i rad blev det säsongrekord i Sydostskåne i och med att 92 280 ex bokfördes under hösten (de två föregående räknades 90 575 ex resp. 63 305 ex). Två dagar bjöd på mer än 10 000 fåglar: 11 249 ex Sandhammaren 26.9 (Gert Ljungqvist, Thomas Nilsson m.fl.) och 10 040 ex Sandhammaren 13.10 (Gert Ljungqvist, Staffan Sundin m.fl.). Även i Falsterbo är de högsta sträcksummorna från de senaste åren: rekordet är 37 886 ex från 2021 följt av årets 35 645 ex (därefter kommer 23 858 ex från 2017). Dagsrekordet i Falsterbo är 9 420 ex 14.9 2021.

[Chilebläsand *Mareca sibilatrix*]^o

En hane Stavstensudden 19.5–2.6 (Ola Marklund, Alf Pålsson, Nils Kjellén). Spontana fynd

är inte att tänka på vad gäller denna and från södra Sydamerika.

Amerikansk bläsand

Mareca americana^o (19, 2)

Två fynd under året: en hane vid Ribersborg 16–18.4 (Viggo Norrby m.fl.), och en hane vid Välluvs våtmark 10.10–31.12 (Sonja Gunnarsson, Mikael Jönsson, Olof Strand m.fl.). Den senare rör sannolikt den fågel som sågs i Helsingborgstrakten både 2019 och 2020. Antalet fåglar i Skåne räknas därför endast upp ett steg och ligger nu på 20.

Simandshybrider

I vanlig ordning fanns en hane snatterand x gräsand vid Lunds reningsverk (Kjell Wallin, Raul Vicente, Nils Kjellén m.fl.). Därtill sågs 1 hane Övedsbäcken 6.3 (Jens Morin) och 1 hane Nöbbelövs mosse 24.9 (Michael Tobler). En bläsand x gräsand rapporterades från Nöbbelövs mosse 25.9 (Mats Hansson). En mer udda hybridvariant rör det som (åtminstone tills vidare) bedöms vara en hybrid mellan chilebläsand och stjärtand och som sågs först i Lomma

Hane av chilebläsand vid Stavstensudden. Foto: Ola Marklund.

Bilder från Nabben på vad som bedömds vara den mycket ovanliga hybridkombinationen chilebläsand x stjärtand. Bilden överst är tagen 7 augusti och bilden nederst 18 september. *Foton: Mattias Ullman.*

Rödhuwad dykand, hane. Hörde 16 mars. Foto: Mattias Ullman.

20.7 (Kristian Ståhl) och därefter till och från vid Nabben 7.8–18.9 (Mattias Ullman m.fl.).

Rödhuwad dykand *Netta rufina*[°] (77, 5)

Under årets inledning sågs en hona vid Krageholmssjön 19.1–18.3 (Staffan Sundin, Leif Karlsson m.fl.) och en ad hane vid Hörde hamn 1.1–18.3 (Jan-Olov Svedberg, Rune Larsen m.fl.). Hörde-fågeln – som funnits på plats sedan november 2021 – sågs inte varje dag, men några av dagarna när den var borta sågs istället rimligen samma hane vid Torsjön (Gustav Tallroth, Elin Rostedt m.fl.). Andra halvåret bjöd på en hane vid Simrishamn 28.7 (David Erterius, Bengt Bengtsson m.fl.) och två hanar i Kranke-sjön 20.11–4.12 (Per Karsten, Petter Olsson, Sören Svensson m.fl.). Detta ger oss totalt upp till fem individer under året.

Brunand *Aythya ferina*

Årets största ansamling rapporteras från Västra Ringsjön 19.10 då 1 213 ex räknades (Mattias Persson).

Bergand *Aythya marila*

Likt föregående år fanns det gott om bergänder i Laholmsbukten. Som mest rapporterades 760 ex från Malen, Båstad 10.1 (Anders Wänge Kjellson).

Praktejder *Somateria spectabilis*[°]

Under årets inledning kunde en ad hane avnjutas i Skanörs hamn åtminstone 15.1–9.3 (Joakim Hagström, Emil Lundahl m.fl.). Under typisk sträcktid sågs först en hane rasta vid Hittarp 14.3 (Oskar Lindberg, Bengt Andersson m.fl.). Därefter sågs tio på sträck: en hane Barsebäckshamn–Lomma 18.3 (Kenny Nordström, Arne Holgersson m.fl.), en hane Kåseberga–Löderups strandbad 23.3, en hane Kåseberga 25.3 (Sven Splittorff, Thomas Nilsson m.fl.), en hona Barsebäckshamn 25.3 (Tomas Flyman), en 3K Barsebäckshamn 27.3 (Kenny Nordström, Daniel Melchert m.fl.), en 3K hane Domsten–Lomma–Malmö 27.3 (Olof Strand, Mårten Müller, Lars Nilsson, Stefan Cherrug m.fl.), en hane Kåseberga. 28.3 (Sven Splittorff,

TABELL 1

Andfågelsäck i sydöstra Skåne under våren 2022 samt historiska säsong- och dagsrekord. Sträckande fåglar från sträckan Smygehuk–Friseboda tas i beaktande, men när det gäller vårsträcket dominerar siffrorna av rapporter från sydkusten (framför allt Kåseberga som idogt bevakas av Sven Splittorff). För vårsträck av sjöorre och ejder i Öresund hänvisas till respektive arttext. Vindangivelser är baserade på SMHI:s öppna data från Falsterbo. Nya rekord är markerade i rött.

Säsongssumma					Högsta dagsnotering 2022			Högsta dagsnotering före 2022			
Art	2022	Högsta före 2022	Antal	Plats & Datum	Vind	Antal	Plats & Datum	Vind	Antal	Plats & Datum	Vind
Nilgås	-	2 (2007)	33	Kåseberga 26.4	V 2	1	Flera dagar		1	Flera dagar	
Gravand	714	1 962 (2007)	7	Kåseberga 22.3	SO 3	567	Kåseberga 4.3 (2007)		567	Kåseberga 4.3 (2007)	SV 2
Rostand	-	1 (2013)	99	Kåseberga 28.4	SV 3	1	Kåseberga 22.5 (2013)		1	Kåseberga 22.5 (2013)	S 6
Årla	30	54 (2002)	21	Kåseberga 2.5	V 3	24	Kåseberga 19.4 (2002)		24	Kåseberga 19.4 (2002)	SO 2
Skedand	492	1 380 (2021)	112	Kåseberga 17.3	SO 8	889	Kåseberga 2.5 (2021)		889	Kåseberga 2.5 (2021)	SO 7
Snatterand	194	285 (2020)	43	Kåseberga 17.3	SO 8	41	Kåseberga 5.6 (2017)		41	Kåseberga 5.6 (2017)	SV 5
Bläsand	739	7098 (2018)	89	Kåseberga 2.5	V 3	5167	Kåseberga 4.4 (2018)		5167	Kåseberga 4.4 (2018)	SV 3
Gräsand	333	2672 (2018)	1 039	Kåseberga 28.4	SV 3	983	Kåseberga 4.4 (2018)		983	Kåseberga 4.4 (2018)	SV 3
Stjartand	461	691 (2002)	4	Haväng 14.5	NV 9	210	Kåseberga 27.3 (2016)		210	Kåseberga 27.3 (2016)	S 5
Kricka	5 843	4 095 (2002)	171	Kåseberga 5.5	V 3	1 700	Kåseberga 19.4 (2002)		1 700	Kåseberga 19.4 (2002)	SO 2
Brunand	5	97 (2013)	85	Kåseberga 18.4	SO 3	43	Kåseberga 29.4 (2013)		43	Kåseberga 29.4 (2013)	SV 7
Vigg	932	2 494 (2021)	2	Kåseberga 3.4	V 6	1 732	Kåseberga 2.5 (2021)		1 732	Kåseberga 2.5 (2021)	SO 7
Bergand	210	1581 (2018)	29 111	Kåseberga 3.4	V 6	1 235	Kåseberga 23.4 (2018)		1 235	Kåseberga 23.4 (2018)	V 5
Alförrädare	-	2 (1999, 2002)	2	Kåseberga 3.4	V 6	1	Flera dagar		1	Flera dagar	
Praktejder	6	12 (1995, 2001, 2005)	29 111	Kåseberga 3.4	V 6	4	Kåseberga 25.3 (1998)		4	Kåseberga 25.3 (1998)	S 6
Ejder	167 576	686 473 (1996)	299	Kåseberga 17.4	NV 2	287 150	Kåseberga 8.4 (1996)		287 150	Kåseberga 8.4 (1996)	O 4
Svårta	2 261	1 782 (2021)	2 805	Kåseberga 18.4	SO 3	159	Kåseberga 27.4 (2008)		159	Kåseberga 27.4 (2008)	SO 4
Sjöorre	26 897	27 018 (2020)	211	Kåseberga 20.3	O 10	6 880	Kåseberga 6.4 (2008)		6 880	Kåseberga 6.4 (2008)	SV 3
Alfågel	2 940	10 871 (2005)	52	Kåseberga 20.3	O 10	1 986	Kåseberga 23.4 (1996)		1 986	Kåseberga 23.4 (1996)	O 5
Knipa	811	2324 (2018)	75	Kåseberga 20.3	O 10	366	Kåseberga 27.3 (2018)		366	Kåseberga 27.3 (2018)	SO 3
Salskrake	-	181 (2018)	496	Kåseberga 22.3	SO 3	95	Kåseberga 27.3 (2018)		95	Kåseberga 27.3 (2018)	SO 3
Storskrake	511	819 (2018)	75	Kåseberga 20.3	O 10	119	Kåseberga 13.4 (2013)		119	Kåseberga 13.4 (2013)	V 2
Småskrake	7 792	10 117 (2021)	496	Kåseberga 22.3	SO 3	869	Kåseberga 15.4 (2013)		869	Kåseberga 15.4 (2013)	SO 5

TABELL 2

Andfågelsräck i sydöstra Skåne under hösten 2022 samt historiska säsong- och dagsrekord. Sträckande fåglar från sträckan Smygehuk-Friseboda tas i beaktande. För höststräck vid Nabben, Falsterbo hänvisas till separat avsnitt i FiSk. Vindangivelser är baserade på SMHI:s öppna data från Sandhammarens och Skillinge. Nya rekord är markerade i rött.

Säsongssumma

Högsta dagsnotering 2022

Högsta dagsnotering före 2022

Art	2022	Högsta före 2022	Antal	Plats & Datum	Vind	Antal	Plats & Datum	Vind
Nilgås	-	5 (2003)				5	Sandhammarens 25.10 (2003)	V 4
Gravand	1 148	1 742 (2007)	101	Kåseberga 7.7	V 1	333	Sandhammarens 9.7 (2001)	V 3
Rostand	-	26 (2014)				26	Simrishamn 28.6 (2014)	S 4
Ärtå	6	16 (1992)	2	Simrishamn 26.8	NO 4	7	Brantevik 18.8 (1994)	SV 2
Skedand	1 489	2 137 (2020)	181	Sandhammarens 13.10	S 6	556	Sandhammarens 29.8 (2018)	SO 2
Snatterand	1 314	883 (2020)	311	Sandhammarens 13.10	S 6	275	Simrishamn 5.11 (2016)	O 6
Blåsand	92 280	90 575 (2021)	11 249	Sandhammarens 26.9	SV 6	19 840	Sandhammarens 24.9 (2001)	NO 14
Gräsand	5 615	8 647 (2014)	423	Sandhammarens 14.11	SO 5	3 010	Mälarhusen 24.10 (2014)	S 9
Stjärtand	5 061	4 624 (2001)	661	Sandhammarens 26.9	SV 6	2 917	Sandhammarens 24.9 (2001)	NO 14
Kricka	14 604	13 551 (2020)	1 769	Sandhammarens 2.9	O 4	2 458	Sandhammarens 28.8 (2020)	SO 4
Brunand	67	299 (2001)	9	Kåseberga 4.7	SV 5	270	Simrishamn 21.10 (2001)	O 9
Vigg	4 543	6 331 (2020)	803	Kåseberga 31.10	NV 1	1 845	Sandhammarens 13.10 (2013)	O 5
Bergand	1 183	8 065 (1989)	235	Friseboda 14.11	SO 5	3 745	Sandhammarens 21.9 (1996)	O 9
Alförrädare	-	6 (2004)				6	Brantevik 12.10 (2004)	SO 6
Praktejder	7	21 (2001)	2	Simrishamn 16.11	O 13	8	Sammanräkn. 21.10 (2001)	O 9
Ejder	187 997	533 601 (1992)	16 343	Sandhammarens 13.10	S 6	174 600	Brantevik 12.10 (1988)	O 10
Svärta	4 767	6 451 (2021)	540	Friseboda 14.11	SO 5	1 900	Brantevik 10.11 (1984)	O 13
Sjöorre	92 045	143 543 (2021)	6 030	Sandhammarens 29.7	O 2	15 043	Sandhammarens 6.9 (2017)	O 3
Alfågel	9 116	26 850 (1984)	1 422	Simrishamn 16.11	O 13	18 600	Simrishamn 20.11 (1999)	NO 12
Knipa	3 566	5 245 (2014)	528	Kåseberga 13.11	SV 1	1 053	Brantevik 28.10 (1989)	S 8
Salskrake	28	137 (2021)	10	Kåseberga 15.12	V 3	81	Simrishamn 7.12 (2021)	SO 8
Storskrake	529	983 (2021)	57	Sandhammarens 14.11	SO 5	293	Brantevik 28.11 (1993)	N 5
Småskrake	18 504	20 264 (2020)	1 249	Sandhammarens 14.11	SO 5	4 752	Sandhammarens 28.10 (2000)	SV 5

Året bjöd på många praktnejdrar. Bilderna visar en ung hane som passerade Brantevik i november samt en långstannade adult hane vid Skanör. Foton: Magnus Ullman resp. Tommy Holmgren.

Magnus Stangenberg), en hane Kåseberga 30.3 (Sven Splittorff, Sören Hedberg) samt två ad hane Kåseberga 3.4 (Andreas Wernersson, Tomas Svensson, Jon Jörpeland m.fl.). Våren avslutades med en hane som rastade vid Halsarevet, Jonstorp 11–17.4 (Anders Carlberg, Thomas Svanberg, Dan Persson m.fl.). Totalt bjöd alltså våren på hela 13 individer – en fin siffra även i ett längre perspektiv.

Utöver en ad hane som sågs kring Falsterbonäset 26.9–31.12 (Måns Karlsson, Mattias Ullman m.fl.) noterades på sju sträckande fåglar under hösten. Först ut var en ad hane Sandhammaren 28.9 (Sven Splittorff, Gert Ljungqvist m.fl.). Oktober bjöd sedan på en ad hane Sandhammaren 13.10 (Gert Ljungqvist, Staffan Sundin m.fl.) och en hane Smygedungen 22.10 (Roy Blad). November stod dock för flest med en hane Simrishamn–Gislövshammar–Sandhammaren–Falsterbo 3.11 (Bengt Legnell, Sven Splittorff, Mattias Ullman m.fl.), en 1K hane Brantevik 14.11 (Magnus Ullman), samt en 2K hane och en ad hane förbi flera lokaler i Sydostskåne 16.11 (Elias Melchert Thelaus, David Erterius, Magnus Ullman, Sven Splittorff m.fl.).

Med 13 fåglar under våren och åtta under hösten landar vi på 21 individer. Antalet tangerar fjolårets och vi har nu haft två år med goda antal praktnejdrar!

Ejder *Somateria mollissima*

Vårens sträckspaning i Sydostskåne lyckades bara fånga upp usla 167 576 ex, med 29 111 ex Kåseberga 3.4 (Jon Jörpeland, Andreas Wernersson m.fl.) som bästa dag. Låt oss hoppas att detta var ett olycksfall i arbetet (ofta är bevakningen bara god under morgontimmarna) och att siffrorna våren 2023 är tillbaka på nivån kring 300 000 som vi legat på under flera år. Även Öresund noterade sin lägsta summa någonsin med endast 19 401 ex under våren.

Svärta *Melanitta fusca*

Det rikliga sträcket längs Skånes kuster fortsätter. Under våren slogs både dags- och säsongsrekord i sydost när totalt 2 261 ex bokfördes. Det nya skånska dagsrekordet är nu 299 ex Kåseberga 17.4 (Sven Splittorff, Fredrik Andersson). Det blev inga rekord under hösten, men säsongssumman i sydost landade på 4 767 ex och

En hane sibirisk knölsvärta hittades död i Skanörs hamn 8 mars. Foto: Christina Mikkelsen.

är den andra högsta någonsin. Falsterboräkningarna noterade också sin näst högsta säsongssumma i och med de 1 456 ex som räknades under hösten (rekordet är fjolårets 2 616 ex).

Största rastande ansamling var 1 100 ex Malen, Båstad 6.1 (Musse Björklund, Mårten Müller, Victor Tapper).

Sibirisk knölsvärta *Melanitta stejnegeri** (2, 3)
De två hanarna som sågs vid Malen i Båstad i slutet på december 2021 fanns kvar i början på januari (Mikael Bauer, Mårten Müller, Musse Björklund m.fl.). Dessa fåglar var Skånes första, men det dröjde inte länge innan ytterligare ett fynd gjordes då en ad hane hittades död vid Skanörs hamn 8.3 (Christina Mikkelsen).

Sjöorre *Melanitta nigra*
Återigen sågs fler vårsträckande fåglar längs sydkusten än längs Öresund (26 897 resp. 14 685 ex).

Amerikansk sjöorre
*Melanitta americana** (12, 1)
En hane sträckte förbi Simrishamn 6.9 (Anton Kvarnbäck, Hans Larsson). Fyndet är Skånes trettonde.

Salskrake *Mergellus albellus*

Inte mindre än 820 ex sågs på den skånska sidan av Valjeviken, nära Edenryds hamn 28.12 (Mats-Åke Persson). Även under årets inledning fanns många fåglar i detta område. Som mest rapporterades då 260 ex 1.1 (Linda Niklasson). Från Skåne i övrigt är 105 ex Börringesjön 21.1 (Mattias Ullman) den enda rapporten rörande fler än hundra exemplar.

Storskrake *Mergus merganser*

Största rapporterade ansamling var 1 100 ex Vombsjön 13.12 (Elias Melchert Thelaus).

Dykandshybrider

Hane brunand x vigg rapporterades från Lomma kustdammar 1.1–5.3 (Ingemar Andell, Per Olof Lippe m.fl.) och från Kalkbrottet, Klagshamnss udde 3.1 (Martin Berg, Mårten Wikström).

Hybridhanen vitögd dykand x vigg som periodvis setts vid Lunds reningsverk sedan 2013 noterades i år under perioderna 21–31.1 (Oscar Stahle) och 22.11–31.12 (Anton Blanch, Elias Melchert Thelaus, Sven Jönsson m.fl.). Därtill sågs en knipskrakshane vid Höja boställe 31.1 (Mona Hansson) och 20.3 (Henrik Johansson).

Tjäder *Tetrao urogallus*

Under året gjordes 13 fynd från norra och nord-östra Skåne. Av dessa gällde fyra tuppar och två honor under våren. Ett spel rapporterades 16.4. Årets sydligaste bokfördes strax norr om Tyringe. Den 2.9 rapporterades fyra hanar och 3 honor födosökande i Örkelljunga kommun, vilket är tangerat flock-rekord med noteringar från 2018 och 1985.

Orre *Lyrurus tetrix*

Antal spelande tuppar uppgick till minst 20 under perioden 12.3–4.6, samtliga från landskapets nordligaste delar. Detta är jämförbart med de senaste åren som gav 19 (2021), 28 (2020) och 15 (2019). Den riktade inventeringen 2018 resulterade i 166 spelande tuppar, vilket visar på hur dåligt spontanrapportering lyckas presentera populationen. Utanför häckningssäsongen inkom endast cirka fem rapporter.

[Rödhöna *Alectoris rufa*]

Från kärnområdet runt Karsholms gods rapporterades i år som mest 22 ex 20.11 (Hans Cronert), vilket är ungefär lika många som toppåret 2020. Dock noterades endast enstaka individer under våren. Även i år inkom rapporter från Fjälkinge, inte så långt därifrån; 2 ex 22.4–21.5 (Anders Jarnemo, Roine Strandberg). Utöver dessa kända platser noterades 6 ex Olseröd 15–18.12 (Thomas Lindblad) samt 2 ex Räng 17.10 (Anders Coxnell).

[Kungsfasan *Syrnaticus reevesii*]

Under året rapporterades endast fem tuppar; 1 Trolle-Ljungby 2.1 (Matthis Kaby), 1 Törringelund 8–17.3 (Mark Hammarstedt, Stefan Cherug m.fl.), 2 Vannebergaholmen 30.4 (Magnus Ny), samt 1 norr om Glimåkra 11.10 (Patrik Ulvdal). För de två sistnämnda är det svårt att utesluta inblandning av vanlig fasan. Detta är en tydlig nedgång i båda kärnområdena; öster om Kristianstad och Oxie–Svedala jämfört med förra året. Kanske ett tecken på att den illegala utsättningen minskat eller att jakttrycket ökat

här. Det sist nämnda fyndet ligger utanför det normala fyndområdet och tyder på att utsläpp sker även på andra platser.

Vaktel *Coturnix coturnix*

Perioden 2.5–14.8 rapporterades totalt cirka 110 spelande vaktlar. Detta är 15 fler än förra året, vilket tyder på att den positiva trenden sedan den låga noteringen av endast 50 individer 2018 fortgår. Som mest noterades mellan 3–4 ex på fyra olika lokaler. Enda höstfyndet blev en som stöttes på Lilla Hammars näs 21.9 (Mattias Jonsäter).

Nattskärra *Caprimulgus europaeus*

Totalt noterades ungefär 100 spelande nattskärnor på 72 lokaler 9.5–8.8. Detta är högsta siffran sen 2007 då hela 130 spelande fåglar noterades. Som flest noterades fyra spel vid Fårabäck 5.6–1.7 (Didrik Weber, Anders Jönsson m.fl.) samt Stavshult 5.6 (Lars Olsson). Antalet inblandade lokaler är 20–30 fler än de senaste åren. Ökningen kommer framförallt från norra delarna av landskapet, där ovanligt många rapporter inkom i mitten av juni. En säkerställd häckning rapporterades från Svenskemyr i form av två ägg i bo 9.6 (Ward Tamsyn) följt av minst en ungfågel 18.8 (Samuel Persson), en av färre än tio säkerställda häckningar i landskapet. Under hösten noterades enstaka rastande fåglar, framför allt i södra delen av landskapet. Observationerna gjordes från 10.8 fram till 2.10 då 1 ex rastade vid Salviken (Jonas Nilsson).

Tornseglare *Apus apus*

Årets första tornseglare noterades i Kattarp 2.5 (Ronny Johansson). Bland sena seglarfynd (efter 15.10) kunde ingen säkert bestämmas till tornseglare. Se texten för blek tornseglare för obestämda seglare under oktober och november.

Blek tornseglare *Apus pallidus** (21, 7)

Liksom 2020 gjordes flera fynd av blek tornseglare under en period om drygt två veckor i skiftet oktober/november. Först ut var 1 ex Stenshuvud

Blek tornseglare. Stenshuvud 25 oktober. Foto: David Erterius.

25.10 (Hans Larsson, David Erterius m.fl.). I Simrishamn gjordes sedan följande fynd: 1 1K 26.10 (Hans Larsson, David Erterius m.fl.), 1 ex 3.11 (Magnus Nilsson), 1 ex 4.11 (Jörgen Bernsmo, David Erterius m.fl.), 1 ex 7.11 (Jörgen Bernsmo, David Erterius m.fl.) och 1 1K 9.11 (Bengt Andersson, Jörgen Bernsmo). Foton saknas på fågeln från 3.11, för övriga fynd från Simrishamnstrakten är bedömningen att det rörde sig om olika individer. I nordvästra Skåne sågs 1 ex Kullen 3.11 (Stefan Siwersson, Dan Persson, Lars Göte Nilsson) och 1 ex Rekekroken, Jonstorp 5.11 (Thomas Svanberg, Mårten Müller).

Under samma tidsperiod gjordes dessutom tre fynd av seglare som inte kunde säkert bestämmas: 1 str SV Rönne 25.10 (Nick Gräntz), 1 ex Dalby 4.11 (Johan Larsson m.fl.) och 1 ex Norra Häljaröd (Johan Åhlén).

Höstens fynd från Skåne och övriga södra Sverige gjordes i samband med ett aldrig tidigare skådat massuppträdande i nordvästra Europa.

Oktober 2022 präglades av långvariga högtryck och värmeböljor över stora delar av västra Europa och var den varmaste som hittills uppmätts (Copernicus 2022). I Nederländerna – huvudsakligen längs kusten – rapporterades under perioden 15.10–15.11 uppemot 159 bleka tornseglare från 85 olika platser (Waarneming 2023), medan det i Storbritannien rapporterades blek tornseglare från 71 lokaler samt över 100 obestämda seglare enbart under den sista veckan i oktober (Bird Guides 2022). Många av fynden gäller mindre flockar. Notera att observationerna från Nederländerna och Storbritannien i huvudsak gäller ännu ej validerade rapporter. Svenska Rk har godkänt 17 ex från hösten, nytt årsrekord efter 14 ex 2020.

Turturduva *Streptopelia turtur*^o

Endast 1 ex Herculesdammarna 22–28.5 (Fredrik Blomqvist, Annelie Larsson, Carina Mattsson m.fl.) och 1 ex Furuboda 20–22.6 (genom Jörgen Bernsmo). Årets två fynd speglar den långsiktigt

Turturduva vid Herculesdammarna. Arten minskar och blir allt mer sällsynt i Sverige. Foto: Sven Englund.

negativa trenden i Skåne. Fågeln vid Herculesdammarna hördes spela första dagen och var sedan försvunnen tills den visade sig fint igen på den sista dagen.

Kornknarr *Crex crex*

Totalt hördes elva spelande kornknarrar på följande åtta lokaler: Västra Näsbyholm 17–21.5 (Staffan Rodebrand, Alexander Zackrisson m.fl.), Färingtofta 19.5–19.6 (Petra Borgcrantz), Skarhult 22.5–4.6 (Anders Kling, Tord Andersson m.fl.), Araskoga 26.5 (Sheelan Barazani), Axeltorpsviken 29.5–4.7 (Magnus Ny, Hazem Aljahmani m.fl.), Mölleröka 8–19.6 (Lars Lundquist, Lars Helgesson m.fl.), Stora Herrestad 1.7 (Leif Sildén) samt Stångby mosse 13–21.7 (Ulf Mörte, Wilhelm Lennman m.fl.).

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*

Totalt rapporterades fem spelande från fyra olika lokaler och tre av dessa hördes mer än en natt; 2 spel Isternäset 21–25.4 (Linda Niklasson, Magnus Ny m.fl.) och 1 spel Slabältorna 22–28.5 (Lars Johansson, Lars Lundquist m.fl.).

Likt förra året en relativt låg summa. Medel under 2010-talet var elva spelande/år. Efter en hög höstsiffra förra året, noterades i år mer normala 9 ex på sju lokaler 4.8–10.8. Som flest noterades 3 ex Löddesnäs 17–22.8 (Lars Nilsson, Petter Olsson m.fl.).

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

I år rapporterades 156 par med häckningskriterier från 145 lokaler. Kläckta ungar noterades på 29 av dessa. Både antalet par, antalet lokaler och antalet kläckta ungar är tydligt högre än förra året och möjligen är detta en effekt av en mild vinter. Högsta rastnoteringar var 30 ex Hasslarps dammar 1.9 (Henrik Johansson) och 28 ex Torupa flo 12.8 (Sven Johansson). Högsta vintersiffror var 24 ex Lunds reningsverk 4.2 (Nils Kjellén) och 21 ex Landskrona hamn 23.12 (Peder Weibull).

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

Cirka 180 par noterades i lämplig häckbiotop på cirka 135 lokaler och kläckta ungar noterades på 22 av dessa. Både antalet par och lokaler är lite

högre än föregående år. Trenden just nu är annars att det dyker upp fler och fler smådammar och liknande som passar gråhaken, men att nästan alla lokaler endast håller ett par. Dessutom är häckningsframgången generellt ganska dålig. Under vårsträcket räknades låga 123 ex förbi Käseberga (Sven Splittorff m.fl.) med dagsbästa på 18 ex 3.4 (Jon Jörpeland, Andreas Wernersson). Under hösten räknades 340 str förbi Österlen (Elias Melchert Thelaus, Lars Johnsson, Gert Ljungqvist m.fl.). Högsta dagssiffra var 18 str Sandhammaren 30.9 (Sven Splittorff m.fl.). Hösttotalen är tydligt högre än föregående år.

Svarthalsad dopping *Podiceps nigricollis*

Vinterfynd har börjat bli regelbundna i sen tid. Ett ex sågs vid Hörte hamn 1.1–12.4 (Mattias Ullman m.fl.) och förefaller ha fullbordat en övervintring. Vårens första var 1 rast Silvåkratornet 13.4. Under resten av våren sågs arten faktiskt bara på fyra lokaler, men vid två av dessa noterades ett flertal adulta med lyckade häckningar som resultat. Vid Rönneholms mosse

häckade tre par och tre kullar med åtta ungar kunde ses i juli (Johan Svedholm, Lars Helgeson m.fl.). Vid Gäddängen, Fulltofta fanns hela fyra par under våren och tre av dessa fick ut totalt åtta ungar (Lars Lundquist m.fl.). Vid Örtofta sågs ett par i början av juni och 1 1K sågs 26.7–7.8 (Dan Hammarlund m.fl.), men det är inte alls säkert att ungfågeln var producerad på lokalen. Övriga höstfynd var 2 1K Näsbyholmsjön 28–31.7 (Johan Claesson, Mattias Ullman m.fl.), 1 1K Alnarps strandängar 5–20.8 (Tomas Flyman m.fl.) samt 1 ex Näsbyholmssjön 16.9 (P-G Bentz). Året avslutades med 1 ex Hörte hamn 26–31.12 (Erik Törnvall, Tunyapat Pinwanichkul m.fl.) och det var rimligen fågeln från januari som var tillbaka. Minst 16 producerade ungar är den klart högsta noteringen på många år.

Styltlöpare *Himantopus himantopus*° (17, 2)

Ett par fanns först vid Skarhult dammar 23–28.4 (Lars-Olof Nilsson m.fl.) där parning observerades. Därefter försvann paret för att senare

Svarthalsad dopping med ungar. Gäddängen, Fulltofta 26 juni. Foto: Christian Nilsson.

Styltloppare på bo. Örtofta sockerbruksdammar 7 maj. Foto: Christian Nilsson.

dyka upp i Örtofta sockerbruksdammar 1–27.5 (Gottfrid Sjödahl, Anders Emmerman m.fl.). I Örtofta la paret ägg och ruvade nästan tiden ut, men häckningen misslyckades och de lämnade lokalen. Troligen var detta samma par som sågs 2021 och då påbörjade bobygge. Kanske blir 2023 året då styltloppare för första gången får ut ungar i Skåne och Sverige?

Skärfläcka *Recurvirostra avosetta*

Efter en kommunvis bedömning av antalet par som gick till häckning hamnade siffran på minst 469 par, varav 44 i inlandet. Medelvärde mellan åren 2012 och 2021 är 443 par, så årets siffra får räknas som normal. Av Skånes bestånd finns hela 67% på en och samma lokal, Landgrens holme i Vellinge. Från de flesta andra kustlokaler är rapporterna bristfälliga varför osäkerheten i hur många par som egentligen finns i Skåne är stor. Bland annat missas sannolikt många av de häckningar som misslyckas på ett tidigt stadium vilket försvårar bedömningen av totalantalet. Antalet häckande par fördelades mellan

kommunerna enligt följande: Burlöv 3, Båstad 1, Eslöv 3 (inland), Helsingborg 1, Höganäs 7, Kristianstad 45, Kävlinge 3, Lomma 10 (8 inland), Lund 31 (inland), Malmö 4, Staffanstorps 2 (inland) och Vellinge 359.

Två vinterfynd gjordes: 1 ex. Måkläppen 4–11.1 (Mikael Wigforss m.fl.) och 1 ex. Måkläppen 2.12 (Per Johan Ulfendahl).

Kustpipare *Pluvialis squatarola*

Året inleddes med 1 ex Måkläppen 1–11.1 (David Olausson m.fl.). Vårsträckets högsta antal var 34 rast Foteviken 19.5 (Mattias Ullman) och 25 str Smygehuk 30.5 (Nils Kjellén). De högsta siffrorna under höststräcket var 73 str Åhus 28.8 (Johan Elmberg), 48 str Sandhammaren 26.9 (Gert Ljungqvist) och 100 rast Knösen, Falsterbonäset 29.10 (Martin Gierow).

Från välbevakade sträcklokaler längs sydkusten rapporterades totalt under hösten 297 str Nabben 17.7–5.11 (Mattias Ullman m.fl.) och 175 str Sandhammaren 13.7–4.10 (Sven Splittorff, Gert Ljungqvist m.fl.).

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*

Två vinterfynd av troligen samma individ: 1 ex Måkläppen 1–4.12 (Mikael Wigforss, Petter Olsson m.fl.) och 1 ex Skanörs revlar 7.12 (Johan Östberg, Björn Malmhagen).

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Ett sent fynd av 1 1K Örtofta sockerbruksdammar 2.10 (David Gustavsson, Jonas Nilsson). I Artportalen finns sen tidigare tre oktoberfynd och ett novemberfynd i Skåne.

Fjällpipare *Charadrius morinellus*

Blott ett vårfynd med 1 ex Buskerödsvägen, Höganäs 24.5 (Thomas Svanberg). Hösten bjöd på tre fynd, alla rörande ensamma fåglar på Falsterbonäset: 1 ad str Nabben 11.8 (Mattias Ullman, Måns Karlsson), 1 str S Lilla Hammars näs 4.9 (Simon Carrington, Eskil Friberg m.fl.) och 1 str Nabben 12.9 (Mattias Ullman, David Erterius m.fl.). Sammantaget ett ovanligt sparsamt uppträdande.

Myrspov *Limosa lapponica*

Under de inledande vintermånaderna observerades 3 ex Måkläppen 1–22.2 (David Olausson m.fl.) och 1 ex Vegeåns mynning 26.2 (Björn Björnson).

I likhet med tidigare vårar rastade större flockar av myrspovar i grunda vikar längs västkusten, där de största samlingarna var 45 ex Saxåns mynning 7.4 (Ulf Stähle), 62 ex Farhultsviken 24.4 (Henrik Johansson) och 101 ex Lomma Södra 3.5 (Peter Anderson). Vårens högsta sträcksiffror var 220 str Kåseberga. 23.5 (Sven Splittorff), 150 str Buskeröd, Höganäs kommun 24.5 (Thomas Svanberg) och 355 str Kåseberga. 31.5 (Sven Splittorff).

De högsta sträcksiffrorna under hösten noterades från Sandhammaren: 126 ex 21.7 (Gert Ljungqvist, Niklas Westermarck), 129 ex 23.7 (Sven Splittorff, Staffan Sundin) och 173 ex 27.7 (Gert Ljungqvist). Totalt sträckte 969 ex Sand-

hammaren 13.7–26.9 (Sven Splittorff, Gert Ljungqvist m.fl.). Längs sydkusten i övrigt var sydsträcket blygsamt på grund av att vädret dominerades av högttryck och vindar från nord och öst. Totalt räknades endast 72 str på Nabben 17.7–2.10 (Mattias Ullman m.fl.). Den största samlingen rastande myrspovar under höststräcket sågs en regnig julidag, med 114 ex Rönnen 15.7 (Karl G Nilsson).

I december observerades 2 ex Måkläppen 1–8.12 (Mikael Wigforss m.fl.).

Rödspov *Limosa limosa*

Beståndet ligger kvar på en oroväckande låg nivå. I år fanns fyra par vid Håslövs ängar och två par på Isterhäset, men tyvärr finns inget som talar för att de lyckades få ut några flygga ungar. Det ser tyvärr mörkt ut för de skånska rödspovarna (Anser 2022:4).

Isländsk rödspov *Limosa limosa islandica*

Minst 8 ex var kvar kring Bakdjupet, Skanör 1.1–26.2 (Johan Lorentzon m.fl.). Den 28.2 dök 8 ex upp vid Lundåkrabukten (Thomas Liebig m.fl.) och de utgör troligen samma fåglar. Därefter var 7 ex tillbaka vid Bakdjupet i mitten på mars. Under våren sågs 5 ex vid Börringe

Den isländska rödspoven har ökat kraftigt på Island och allt fler ses i Sverige. Fotot visar en fågel vid Sandön 4 september. Foto: Henrik Ehrenberg.

mad 19.4–1.5 (Lars Sundlöf, Mattias Ullman m.fl.) och det är den största vårflocken som setts i landskapet hittills. Höstens första var 1 1K str Nabben 8.8 (Mattias Ullman) vilket är den tidigaste ungfågeln som är sedd i Skåne. Under resten av hösten sågs minst 20 ex, och samtliga åldersbestämda var ungfåglar. Som vanligt var det en mycket tydlig koncentration till västra Skånes kuster och 2 ex vid Börringe mad 24–30.9 (Tommy Eriksson m.fl.) utgör enda undantaget. Under året har minst 30–40 ex setts. Rasen har ökat kraftigt på Island under ganska lång tid och man bedömer att klimatrelaterade orsaker har gett bättre häckningsframgångar där. Populationen på Island uppskattades till 68 000 par 2007. Den har säkerligen ökat ytterligare efter det och häckar sedan ett antal år även i Norge.

Roskarl *Arenaria interpres*

Ett händelsefattigt år. Två vinterfynd gjordes: 1 ex Strandbaden Höganäs 22–24.12 (Dan Persson, Klas Rosenkvist, Bengt Johansson) och 2 ex Kämpinge 28–29.12 (Peter Öhrström, David Olausson). Inga inlandsfynd och inga fynd på lämpliga häckplatser. Årets största ansamling blev låga 10 ex Nabben 29.8 (Per Johan Ulfendahl).

Kustsnäppa *Calidris canutus*

Enda vinterobservationen i början av året var 1 ex Farhultsviken 15.2 (Lars Helgesson). Vårsträcket var klen och de enda högre dagssiffrorna för sträckande fåglar noterades i Kåseberga med 78 ex 30.5 och 80 ex 31.5 (Sven Splittorff). Vårens största ansamling av rastande fåglar var 140 ex Lundåkrabukten 1.6 (Peter Salmon).

Den bästa sträcklokalen under hösten var Sandhammaren, där totalsiffran blev 260 str 15.7–26.9 (Sven Splittorff, Gert Ljungqvist m.fl.) och de högsta dagssiffrorna var 62 str 23.7 (Sven Splittorff, Staffan Sundin) och 78 str 27.7 (Gert Ljungqvist). I Smygehuk var höstens totalsiffra 172 str 23.7–7.8 (Roy Blad, Matts Lindbladh m.fl.), där den högsta dagsnoteringen var 58 str 23.7 (Roy Blad, Matts Lindbladh).

På Nabben räknades totalt 161 str 27.7–2.10 (Mattias Ullman m.fl.). Höstens största ansamlingar av rastande var 80 ex Sandön 30.8 (Mikael Wigforss), 66 1K Farhultsviken 2.9 (Nick Gräntz), 50 ex Äspet 2.9 (Ingrid Eriksson m.fl.), 100 ex Nabben 17.9 (Fredrik Åstrand, Lars Andersson) och 146 ex Skanörs revlar 28.9 (Timmy Micallef). I december noterades en del ströobsar på Falsterbonäset, där den högsta siffran under slutet av månaden var 5 ex Måkläppen 23.12 (Karl-Gustav Sjölund).

Brushane *Calidris pugnax*

Årets första brushanar var 2 ex Klingavälsåns utlopp 18.3 (Sven Jönsson, Robert Rydbeck m.fl.). Efter fjolårets exceptionella uppträdande under hösten var antalet rastare betydligt blygsammare. Största ansamlingen under vårsträcket var 195 ex Klingavälsåns mynning 22.4 (Jens Morin) och under höststräcket 204 ex Nöbbelövs mosse 7.9 (Michael Tobler).

I vanlig ordning spelade rastande brushanar på flera lokaler under våren men inga fynd gjordes under juni i lämplig häckningsbiotop. Brushanen anses inte längre häcka i Skåne. Årets sista fynd var 1 ex Sandön 15.11 (Rolf Svensson).

Myrsnäppa *Calidris falcinellus*

Minst 24 ex bedöms ha påträffats på sex lokaler under vårsträcket. Detta var andra året i rad med låga antal, betydligt lägre jämfört med den senaste 10-årsperioden (medelvärde för våruppträdandet 2012–21 var 53 ex). Först ut var 2 ex Äspet 16.5 (Ulf Nilsson m.fl.), och vårsträckets största ansamling blev låga 6 ex Äspet 26.5 (Krister Hjalte m.fl.).

Under sydsträcket 8.7–10.9 påträffades minst 40 ex vilket är lika många som förra året. Detta var den näst lägsta antalet höstfåglar sedan 2010. Majoriteten var koncentrerade till några få lokaler: Nabben i sydväst, Rönnen/Sandön i nordväst och Äspet i nordost. Inga större ansamlingar påträffades och enda observationerna av mer än två myrsnäppor var 3 ex Äspet 14.7 samt 4 ex Nabben 23.7 (Måns Karlsson).

Enda inlandsfynden var 4 ex Klingavälsåns utlopp 24–25.5 (Sven Jönsson m.fl.) och 1 ex Örtofta sockerbruksdammar 17.6 (Mats Hansson).

Årets sista blev 2 1K Salviken 10.9 (Robert Tuveson).

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

Vårens spovsnäppor utgjordes av sex fynd om sju individer: 1 rast Äspet 16–17.5 (Thomas Lindblad m.fl.), 1 rast Stavstensudden 20–24.5 (Alf Pålsson), 1 rast Klingavälsåns utlopp 22–23.5 (Alan Harkess m.fl.), 1 rast Äspet 26–27.5 (Krister Hjalte m.fl.), 2 rast Farhultsviken 3–4.6 (Henrik Johansson, Klas Rosenkvist) och 1 rast Rönnen 6.6 (Johan Åhlén m.fl.).

Under sydsträcket av äldre fåglar var de största siffrorna 18 str Sandhammaren 13.7 (Sven Splittorff m.fl.), 62 rast Äspet 20.7 (August Thomasson), 47 rast Järavallen 20.7 (Petter Olsson), 18 rast Risteören, Örnahusen 23.7 (Magnus Ullman), 40 str Världens ände, Ystad 23.7 (Niklas Westermarck) och 130 rast Nabben 24.7 (Mikael Bauer). Högsta antalet i Nordvästskåne var 13 rast Rönnen 15.7 (Nick Gräntz). Största gruppen ungfåglar var 42 1K Nabben 3.9 (Emil Lundahl, Mattias Ullman m.fl.). Årets sista spovsnäppa var en extremt sen 1K vid Bakdjupet, Falsterbonäset 1–6.11 (Petter Olsson, Robert Rydbeck m.fl.). Sedan tidigare finns dock ett decemberfynd.

Mosnäppa *Calidris temminckii*

Vårens första var 1 ex Torupa flo, Ravlunda 27.4 (Sven Johansson). Antalet mosnäppor som rastade under våren uppskattas till 152 ex fördelat på 35 lokaler. Totalsiffrorna för de bästa rastlokalererna var: 19 ex Äspet 4–22.5, 15 ex Farhultsviken 2–24.5, 13 ex Rönnen 2–22.5, 12 ex Stångby våtmark 6–22.5 och 11 ex Klingavälsåns utlopp 4–21.5. De enskilt största samlingarna under våren var 10 ex Rönnen 5.5 (Kaj Möller) och 9 ex Äspet 18.5 (Jan Linder). Höstens största samlingar var 8 ex Rönnen 26.7 (Henrik Johansson) och 8 ex Spillepeng 19.8 (Björn Olsen). Sista fyndet var 1 1K Nabben 22.9 (Emil Lundahl m.fl.).

Sandlöpare *Calidris alba*

Under januari sågs en sandlöpare 6–26.1 vid Klören och Sibirien, Södra Utmarken (Bengt Paulsson m.fl.), rimligen samma individ som höll till i området under december 2021. Vårens största flock sågs som vanligt på Måkläppen med som mest 40 rast 23.5 (Nils Kjellén). Bland andra ansamlingar under våren kan nämnas 18 rast Lundåkrabukten 16.5 (Anders Jönsson, Björn Löfman) och 5 rast Lomma Södra 8.6 (Lars Nilsson, Kristian Ståhl). Övriga fynd bestod av ensamma eller ett fåtal individer längs kusterna.

Under hösten sågs flest sträckande sandlöpare vid Sandhammaren, där bästa dagsnoteringen var 50 str 22.9 (Sven Splittorff, Magnus Stangenberg) och totalsiffran för hela hösten blev 321 str 13.7–21.11 (Sven Splittorff, Gert Ljungqvist m.fl.). De största rastande flockarna bestod av 68 1K Klören 24.9 (Nick Gräntz), 37 ex Sandhammaren 23.10 (Leif Karlsson) och 34 ex Måkläppen 12.11 (Mikael Wigforss). I december sågs 6 ex Häljaröds hamn 18.12 (Ulrika Tollgren), 1 ex Strandbaden, Höganäs 18.12 (Dan Persson), 4 ex Lomma saltsjöbad 19.12 (Mikael Grantén) och på Falsterbonäset som mest 20 ex Måkläppen, 27.12 (Mats Havskogen).

Sydlig kärrsnäppa *Calidris alpina schinzii*

Kring kärnområdet i Foteviken fanns 16–18 ad (Mattias Ullman, Stefan Cherrug). Åtminstone fem par gick till häckning, men samtliga bon blev prederade innan kläckning. Vid Äspet sågs 1 1K 1.7 (August Thomasson) och den kom säkerligen från en öländsk häckning. Ännu ett dåligt år och underarten har minskat med över 95 % på 100 år.

Skärsnäppa *Calidris maritima*

Flest skärsnäppor fanns som vanligt i nordväst. Under perioden januari–april fanns här övervintande fåglar. Största antalen månadsvis var: 35 ex Rålehamn, Tjällran 27.1 (Nils Kjellén), 25 ex Lervik, Vejbystrand 10.2 (Paul Tufvesson, Stefan Siwersson), 28 ex Torekovs rev 26.3 (Nick Gräntz) och 27 ex Torekovs rev 16.4 (Nick Gräntz).

I Malmö fanns det skärnsnäppor jan–april. Majoriteten av perioden fanns där 1–6 ex men liksom under december 2021 sågs tvåsiffriga antal 20.3–10.4. Högsta antal blev 25 ex Scaniaparken 5.4 (Anders Rydlöv), vilket är den största ansamlingen som någonsin påträffats utanför nordväst. Under jan–mars gjordes fyra fynd av ensamma fåglar längs sydkusten (Löderup – Måkläppen). Sista vårobservationerna blev 10 ex Hallands Väderö 8.5 (Klas Rosenkvist) och 5 ex Torekovs rev 8.5 (Henrik Johansson).

Hösten bjöd på en helt annan fyndbild med betydligt fler fynd längs ost- och sydkusten.

Första noteringen gjordes i sydost med 1 str Sandhammaren 1.10 (Sven Splittorff, Magnus Stangenberg). Under oktober till mitten av november gjordes, likt 2021, ovanligt många fynd längs ost- och sydkusten. Både mängden fyndlokaler och antalet fåglar var större än tidigare. Största antalen var: 13 ex Äspet, Åhus, 13.10 (Håkan Wittzell), 7 ex Tosteberga ängar 18.10 (Jan Linder) och 11 str Sandhammaren 1.11 (Gert Ljungqvist, Bengt Legnell). I december gjordes endast två fynd längs ovan nämnda kuststräcka: 1 ex Måkläppen 1.12 (Mikael Wigforss) och 1 ex Äspet, Åhus, 6.12 (Kristen Hjalte).

Runt Malmö och i Nordvästskåne fanns det fåglar under hela perioden oktober–december. I Malmöområdet sågs regelbundet en handfull individer med största antal 7 ex Piren, Ön 9.12 (Jörgen Adolfsson). I vanlig ordning sågs de största ansamlingarna i nordväst: 15 ex Gröthögarna 5.11 (Mikael Haraldsson) och 25 ex Torekovs rev 22.12 (Nick Gräntz).

Småsnäppa *Calidris minuta*

Under våren sågs uppskattningsvis 13 individer på olika

lokaler, där de enda observationerna av fler än en fågel var 3 rastande Stavstensudden 18–28.5 (Lars Sundlöf m.fl.) och 3 rastande Lundåkrabukten 20–28.5 (Nils Kjellén m.fl.).

Höststräckets största flockar av rastande småsnäppor noterades på Nabben och Äspet. De högsta antalen under de adulta fåglarnas flyttning var 8 ex Nabben 24.7 (Mikael Bauer) och 7 ex Äspet 24.7 (Kristen Olsson), medan motsvarande siffror under ungfåglarnas flyttperiod var 31 1K Nabben 10.9 (Björn Malmhagen, Mattias Ullman m.fl.) och 26 1K Äspet 23.9 (Kristen Hjalte m.fl.). Årets sista observation var rejält sen med 1 rast Järvallen, Lundåkrabukten 1.11 (Nils Kjellén).

Dvärgsnäppa *Calidris minutilla** (0, 1)

1 ex Klingavälsåns utlopp 13–14.5 (Jens Morin m.fl.) glädde hundratals lyckliga skådare

Detta var det första fyndet i Sverige av denna nordamerikanska vadare. I Norden finns tidigare sex fynd från Island och ett väldigt gammalt fynd från Finland, 1847. I Storbritannien har dock arten setts ett 40-tal gånger.

Dvärgsnäppans litenhet framgår med önskvärd tydlighet vid sidan om fisktärnan. Foto: Ronny Malm.

Inte mindre än sex vitgumpsnäppor sågs i landet under året, varav tre i Skåne. Bilderna visar den fågel som sågs på Nabben 25–30 augusti. Foton: Henrik Ehrenberg.

Vitgumpsnäppa *Calidris fuscicollis** (6, 3)

1 ad Äspet, Åhus 23.7 (John Andersson, Karin Magnander m.fl.), 1 ad Nabben, 25–30.8 (Håkan Eliasson, Bengt Grandin, Mattias Ullman m.fl.) och 1 ad Torupa flo 29.8 (Sven Johansson). Ett exceptionellt uppträdande med tre fynd samma år! Sedan tidigare finns sex fynd (1978, 1982, 1993, 1994, 2005 och 2011) fördelade på maj, juni, augusti och oktober. I resten av östra och sydöstra Sverige sågs ytterligare minst tre fåglar och uppträdandet i Sverige med totalt 6 ex i landet saknar motstycke.

Tuvsnäppa *Calidris melanotos*° (103, 1)

En 1K Börringe mad 3–9.9 (Tommy Holmgren, Jonas Holmqvist m.fl.).

Återigen ett magert uppträdande med endast ett fynd. Tidpunkten passar väl in i tidigare fyndbild med höstfynd av ungfåglar.

Dubbelbeckasin *Gallinago media*

Spelande fåglar: 3 ex Starby, SO Ängelholm, 1–9.5 (Olof Strand, Stefan Siwersson m.fl.), 1 ex Nöbbelövs mosse 4.5 (Mikael Olofsson), 1 ex Torreberga 7.5 (Stefan Wahlstedt), 3 ex Isteräset 9–15.5 (Sven Englund, Magnus Ny

m.fl.) och 2 ex Vombs ängar 21–22.5 (Mattias Ullman, Rasmus Jakobsson m.fl.).

Ytterligare 1 ex stöttes vid Klingavälsåns utlopp 8.5° (Jonas Bergman Laurila, Cecilia Bergman, Stefan Wulff) och 1 ex på Vombs ängar 23.5° (Harald Ris).

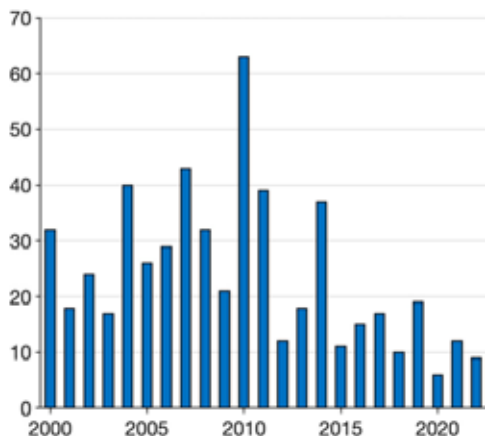
Under perioden 1–22.5 påträffades tio spelande samt två rastande på sex olika lokaler vilket ligger strax under medelvärdet för senaste 10-årsperioden (11 ex/år).

Fynd under hösten: 1 ex Kalinaåns mynning, Spillepeng 12.9° (Michael Averland), 1 ex Nöbbelövs mosse 17–26.9° (Petter Olsson, Robert Rydbeck, Michael Tobler m.fl.) och 1 ex Björkhäll, Hammarsjön 22.9° (Thomas Lindblad, Ulf Gärdenfors).

Sammanlagt tre höstfynd är i linje med tidigare år. Normalt görs mindre än en handfull fynd under sydflyttningen i augusti–september.

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*

En hona Gislövshammar 30–31.5 (Hans Larsson) var enda fyndet under våren. Ytterligare ett år med endast ett vårfynd faller tyvärr väl in i fyndbilden, då fyra av de senaste fem åren endast producerat just en fågel. Under syd-

Figur 1. Antalet noterade smalnäbbade simsnäppor i Skåne 2000–2022.

sträcket sågs en 1K Äspet 6–12.8 (Jan Linder, Peter G Bengtsson, Christer Neideman m.fl.), 1 ex Äspet 25.8 (Anders Hansson, Carl Magnus Svahn, Hans Cronert), en 1K Nabben 25–30.8 (Björn Malmhagen, David Olausson, Rune Larsen m.fl.), en 1K Näsbyholmssjön 2–7.9 (Roland Holmström, Bertil Johansson, Leif Karlsson m.fl.), en 1K Järavallen, Lundåkrabukten

5.9 (Nils Kjellén), två 1K Perslundsdammen 9.9 (Bo-Göran Bengtsson), 1 str Nabben 26.9 (Mattias Ullman, Måns Karlsson, Nils Kjellén m.fl.) och en 1K Sydstranden Falsterbo 29.9 (gm Björn Malmhagen). Sammantaget ett riktigt magert uppträdande med endast nio fåglar 6.8–29.9. Sedan 2010 har minskningen av antalet skånska fynd under sydsträcket varit tydlig (Figur 1).

Endast två gånger tidigare, sedan 1975, har det påträffats färre fåglar: 7 ex 1996 och 6 ex 2020.

Brednäbbad simsnäppa

Phalaropus fulicarius°

1 2K Båstads hamn 30.1 (Hans-Åke Gustavsson, Dan Persson m.fl.), 2 str Rålehamn, Tjällran 6.10 (Bengt Andersson, Nils Kjellén, Björn Erixon), 1 str Båstads hamn 9.10 (Jörgen Fritzson, Edvin Klein, Simon Stenberg Jönsson), 1 1K Klagshamns udde 12.10 (Janne Dahlén m.fl.) och 1 1K Vombsjöns utlopp 20.11–26.12 (Gert Ljungqvist, Mikael Ljungqvist m.fl.). Fem fynd av sex ex är en ganska normal årssumma.

Skånes första inlandsfynd av brednäbbad simsnäppa. Vombsjön 20 november. Foto: Christian Nilsson.

Årets observationer faller också tidsmässigt väl in i den tidigare fyndbildens med enstaka vinterfynd och flest fynd under årets tre sista månader. Det som stod ut var fyndet i Vombsjön, vilket blev Skånes första inlandsfynd.

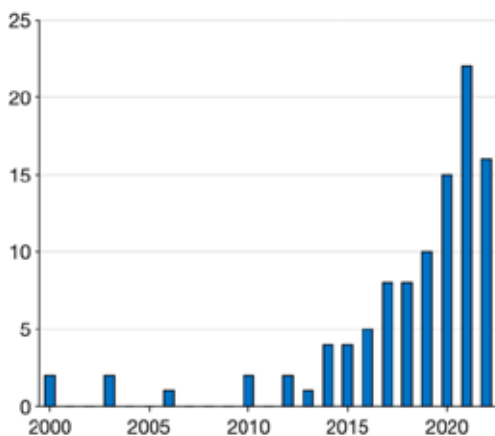
Drillsnäppa *Actitis hypoleucos*

1 ex Simrishamns hamn 1–7.1 (Bengt Andersson, Lars Johnsson m.fl.). Detta var andra året i rad med vinterfynd och årets fågel var kvar sedan 2021. Vinterfynd är mycket ovanliga och senast arten observerades under en vintermånad var 2021 (flera fynd) och 2015. Sedan millennieskiftet har det endast gjorts en handfull vinterfynd i Skåne.

Skogssnäppa *Tringa ochropus*

Under januari–februari gjordes sju fynd av 7 ex: 1 ex Habodammarna 5.1 (Per Olof Lippe), 1 ex Gissleberga kvarn, Svalöv 11.1 (Johan Gustafsson), 1 ex Hörte hamn 15.1 (Ingrid Evaldsson, Karin Bjerre), 1 ex Skrivaremöllan, Torna Hällestad 22.1 (Elias Melchert Thelaus, Jacob Gustafsson), 1 ex Rögle säteri 5.2 (Göran Paulson), 1 ex Betongplattan, Fyledalen 8.2 (Marie-Louise Bárány) och 1 ex Skurup 22.2 (Richard Bergendahl).

Decemberfynd gjordes på sex olika lokaler med 9 ex: 4 ex Vombs östra vattenverksdammar

Figur 2. Antalet övervintrande skogssnäppor i Skåne 2000–2022.

3.12 (Wilhelm Lennman, Peter Anderson m.fl.), 1 ex Källekärrsängarna 4.12 (Daniel Melchert), 1 ex Fördröjningsdammen, Södra Sandby 19.12 (Inger Svensson), 1 ex Skrivaremöllan, Torna Hällestad 19.12 (Erik Sjögren), 1 ex Frihult, Sövedsjön 20.12 (Richard Bergendahl) och 1 ex Klingavälsåns mynning 22.12 (Jens Morin).

Sammanlagt gjordes 16 vinterfynd, ganska koncentrerade till sydvästra Skåne. Antalet är lite lägre än under 2021 men fortfarande den näst högsta siffran någonsin. Trenden med fler vinterfynd står sig alltså (Figur 2). Troligtvis är det milda vintrar som gör att fler skogssnäppor försöker sig på övervintring. Ytterligare faktorer som kan spela in är en högre skådaraktivitet både på kommunlistor och månadslistor.

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis*

1 ex Löddesnäs 1.5 (Lars Nilsson, Dan Persson m.fl.), 1 str N Löddesnäs 4.5 (Petter Olsson), 1 ex Plattformen, Lundåkrabukten, 20.5 (Nils Kjellén, Anders Wänge Kjellsson, Joakim Hagström) och 1 1K Näsbyholmssjön 31.8 (Mats Rellmar). Tre majfynd och ett augustifynd faller väl in i den tidigare fyndbildens.

Grönben *Tringa glareola*

På Svenskmyr, Healt, sågs 2 ex 5–8.5 (Ward Tamsyn, Patric Carlsson), 1.6 (Björn Herrlund) samt 9.6 (Ward Tamsyn). Fåglarna har varnat och spelflugit både i maj och i juni. Fortfarande 15.6 sågs två fåglar på lokalen (Lennart Persson). Sjunde året i rad som det ses fåglar på potentiell häcklokal i Skåne.

Storlabbe *Stercorarius skua*

Under första halvåret noterades endast 2 str Kullen 10.4 (Mårten Müller) och 1 str Kullen 27.5 (Petter Olsson, Peter Olsson m.fl.). Därefter dök höstens första fåglar upp i juli med 1 str Yttre Kattvik 14.7 (Peter G Bengtsson) samt 4 str Kullen 26.7 (Patrik Söderberg, Dan Persson). Avsaknad av västvindar under sensommaren gjorde att arten ej sågs i augusti, utan det dröjde till 13.9 innan uppträdandet ökade. Som

mest noterades 6 str Kullen 14.9 (Mårten Müller, Anders Lindén m.fl.) samt 5 str Kullen 6.10 (Anders Eriksson, Tommy Eriksson m.fl.). Året avslutades med ett Östersjöfynd; 1 str Simrishamn–Sandhammaren 16.11 (Raul Vicente, Hans Larsson m.fl.).

Totalt sågs 51 storlabbar med följande månadsfördelning: april (2), maj (1), juli (5), september (17), oktober (26) samt november (2). Av dessa sågs fyra utanför nordväst. Detta får anses som en relativt dålig årssumma, framförallt med tanke på det explosionsartade uppträdande arten haft sen 2017 med som flest 460 ex under 2018. Senast färre än 50 ex noterades var 2015. Tyvärr finns data från brittiska öarna som visar att storlabben drabbades hårt av fågelinfluenzan (Camphuysen et al. 2022).

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus*

Året inleddes med en 3K+ som passerade Ribersborg 30.1 (Göran Hausenkamp m.fl.). Därefter dröjde det faktiskt till hösten innan fler sågs. Majoriteten var ungfåglar som sågs på sträck i sydost, med cirka tio individer i oktober och 20 i november. Bästa dagar var 5 ex 17.10 (Lars Johnsson, Sven Splittorff m.fl.), 5 ex 1.11 (Daniel Melchert, Sven Splittorff m.fl.) och 6 ex 4.11 (David Erterius, Jörgen Bernsmo m.fl.). I nordväst sågs cirka sex individer (två i september och fyra i oktober, endast två av dessa rapporterade som ad) och sydväst endast en (en ungfågel vid Nabben 1.10). Totalt sågs alltså uppskattningsvis 38 ex under året med följande månadsfördelning: jan (1), september (2), oktober (15), november (20). Ett mediokert uppträdande, dock inget bottenår.

Kustlabb *Stercorarius parasiticus*

Årets första kustlabb sågs vid Domsten 25.3 (Bengt Andersson). Under våren räknades totalt mediokra 31 ex i sydost, och den högsta sträcknoteringen rör 12 str Domsten 15.4 (Mårten Müller, Klas Rosenkvist m.fl.). Hösten bjöd inte på några riktigt stora labbdagar. Totalt bokfördes 265 ex, med 55 str Simrishamn 25.8 (Lars

Johnsson) och 57 str Kiviks hamn 27.9 (Daniel Melchert) som högsta noteringar. Årets sista rapport rör en 1K str Simrishamn 14.11 (Jörgen Bernsmo, David Erterius).

Fjällabb *Stercorarius longicaudus*

Ett riktigt dåligt år. Under hösten sågs blott cirka åtta ungfåglar, varav sex i sydost, en i sydväst och en i nordväst: 1 str Simrishamn 3.9 (Nils Kjellén), 1 rast Friseboda 4.9 (Greger Flyckt, Hans Cronert), 2 1K str Simrishamn–Sandhammaren 4.9 (Lars Johnsson, Hans Larsson, Sven Splittorff m.fl.), 2 str Brantevik–Sandhammaren 8.9 (Gert Ljungqvist, Sven Splittorff, Thomas Nilsson), 1 str Yttre Kattvik 15.9 (Kjell Wallin), 1 str Holmaboden, Ravlunda 24.9 (Daniel Melchert), 1 str Nabben 24.9 (Mattias Ullman, Emil Lundahl, Petter Olsson m.fl.) och 1 str Simrishamn 24.9 (Peter Klerstad).

Alkekung *Alle alle*

Totalt endast 14 alkekungar med följande månadsfördelning: januari (3), februari (1), oktober (4), november (4) samt december (2). Som mest noterades 2 str Ribersborg 30.1 (Krister Olsson, Göran Hausenkamp m.fl.) samt 2 str Kullen 12.11 (Klas Rosenkvist, Henrik Johansson, Mårten Müller). Utanför nordväst rapporterades fyra individer, alla kring Lommabukten med 1 rast Klagshamns udde 23.10 (Josef Chaib, Fredrik Herrmann m.fl.) som det sydligaste fyndet. Antalet alkekungar fluktuerar kraftigt, men årets siffra är långt lägre än normalt då medianen ligger på cirka 40 individer.

Sillgrissla *Uria aalge*

Från Hallands Väderö rapporterades 165 ex 29.4 (Thomas Wallin, Karl G Nilsson, Bengt Paulsson), vilket tillsammans med en liknande siffra från 2020 tyder på att en ökning skett sedan den senaste uppskattningen om cirka 50 par från 2017.

Likt tordmule uppträdde arten mycket magert på sträck hela året. Som mest noterades 87 str Kullen 5.2 (Klas Rosenkvist, Mårten Müller,

Alkekung, Klagshamns udde 23 oktober – ett av blott 14 ex under året. Foto: Madeleine Danielsson.

Henrik Johansson samt 84 str Kåseberga. 31.5 (Sven Splittorff) under första halvåret följt av 56 str Simrishamn 16.11 (Raul Vicente, Hans Larsson, Bengt Bengtsson m.fl.) samt 37 str Kullen 12.11 (Klas Rosenkvist, Henrik Johansson, Mårten Müller) under andra halvåret.

Tordmule *Alca torda*

Från Hallands Väderö inkom rapporter om 107 ex 29.4 (Thomas Wallin, Karl G Nilsson, Bengt Paulsson), vilket skulle innebära något färre än de 60 par som rapporterats 2017–2020. Utöver fynd på denna välkända häckplats inkom rapporter om ungfåglar från Skälderviken, men inga häckningsindicier. Däremot sågs återigen fåglar under häcktid i Landöskärgården, med som mest 12 ex 19.3 (Greger Flyckt, Patrik Olofsson). Kan vi se starten på en etablering i området?

Sträcket var generellt sett magert. För ovanlighetens skulle stod ostkusten för de högsta siffrorna både vår och höst; 68 str 5.4 (Sven Split-

torff, Staffan Sundin, Thomas Nilsson m.fl.), 245 str 4.11 (Gert Ljungqvist, Fredrik Andersson, Nils Eriksson m.fl.) samt 161 str 8.11 (Sven Splittorff, Thomas Nilsson), samtliga från Sandhammaren. Sen ungefär fem år tillbaka har mängden sträckande fåglar på ostkusten ökat. På västkusten noterades som mest 241 str Kullen 12.11 (Klas Rosenkvist, Henrik Johansson, Mårten Müller).

Tobisgrissla *Cephus grylle*

Från Skånes enda kända häcklokal, Hallands Väderö, rapporterades som mest 100 ex 17.6 (Lars Eric Rahm). Enligt senaste populationsuppskattningen från 2017, bör området husera cirka 300 par. Sedan dess har som mest drygt 180 par rapporterats (2020). Dock har ingen ordentlig inventering genomförts. Likt tidigare år har fynd med häckningsindicier rapporterats från Skälderviken; 7 parningsceremonier Vejbystrand 17–23.4 (Martin Gierow), 3 spel/sång Kullen 30.4 (Henrik Ehrenberg, Monica

Pedersen) samt 6 obs i häcktid, lämplig biotop Rönnen 25.6 (Johan Åhlén). Dock inga konstaterade häckningar.

Vårsträcket i sydost gav som mest 22 str 7.2–5.6 (Sven Splittorff m.fl.). Detta är lägsta vårsiffran sedan Rrk Skåne började sammanställa rölseerna av tobisgrissla 2014. Höststräcket producerade mer normala 93 str 3.7–27.12 (Sven Splittorff m.fl.), med som mest 13 str Simrishamn 4.11 (David Erterius, Richard Ottvall m.fl.).

Lunnefågel *Fratercula arctica*°

Under året gjordes endast två fynd, en från vardera årets första och sista månad; 1 str Tjällran 19.1 (Nils Kjellén) samt 1 2K+ str Kullen 27.12 (Klas Rosenkvist). Detta är något färre än medelvärdet under 2010-talet på 4,5 individer/år. Avsaknaden av rejäla väststormar under året är en av orsakerna till det försiktiga uppträdandet.

Tretåig mås *Rissa tridactyla*

Året inleddes med 117 str Hovs hallar 14.1 (Tomas Svensson, David Erterius, Hans-Åke Gustavsson m.fl.), 121 str Rålehamn 27.1 (Nils Kjellén), 130 str Mistluren, Kullaberg 27.1 (Dan Persson, Lars Göte Nilsson) och 114 str Rålehamn 18.2 (Nils Kjellén) i samband med hårda vindar från västsektorn. Enstaka fåglar noterades i nordväst under sommaren: sammanlagt cirka 13 individer under juli månad, varav 8 str Kullen 27.7 (Johan Svedberg).

Höstens högsta dagsnotering blev 387 str Kullen 27.12 (Dan Persson, Stefan Siwersson, Anders Lindén m.fl.), följd av 168 str Kullen 12.11 (Mårten Müller, Klas Rosenkvist, Henrik Johansson). Från östkusten blev den högsta dagsnoteringen 7 1K str Friseboda 1.11 (Mats Johannesson, Jan Linder) och totalt sågs cirka 43 sträckande under hösten på ost- och sydkusten. Från Falsterbo rapporterades cirka 15 sträckande individer under oktober/november, inklusive 4 1K str Nabben 1.11 (Mattias Ullman, Juho Könönen).

Skrattmå *Chroicocephalus ridibundus*

Största ansamlingen av höstrastande fåglar var 12 000 ex Björkaåns utlopp, Vombsjön 25.9 (Gert Ljungqvist) och under våren noterades 5 000 ex Vombsjön 3.4 (Gert Ljungqvist).

Högsta sträcksiffran blev 3 845 str Ljungens Camping 11.7 (Björn Malmhagen) och från sydost kan nämnas 1 260 str Kåseberga. 8.7 (Sven Splittorff).

Dvärgmå *Hydrocoloeus minutus*

Under vårsträcket blev den högsta dagsnoteringen 37 ad str Smygedungen 4.5 (Nils Kjellén), följd av 22 str Kåseberga. 28.4 (Sven Splittorff, Tomas Svensson, Thomas Nilsson m.fl.). Den högsta ansamlingen av rastande fåglar var 20 ex badplatsen Gamla Bo, Ringsjön 10.5 (Lars Lundquist). Inga indikationer på häckning har rapporterats.

Höstens högsta sträcksiffror blev 1 493 str Sandhammaren 1.11 (Gert Ljungqvist, Bengt Legnell). Andra noterbara sträcksiffror var 766 str Sandhammaren 4.11 (Gert Ljungqvist, Fredrik Andersson, Nils Eriksson m.fl.), 724 str Sandhammaren 14.11 (Sven Splittorff, Thomas Nilsson, Gert Ljungqvist m.fl.) och 682 str Simrishamn 1.11 (Thomas Lindblad, Ulf Gärdenfors, Sven Johansson m.fl.). Från Nabben noterades 119 str 1.11 (Mattias Ullman, Juho Könönen) och 120 str 13.11 (Mattias Ullman, Nils Kjellén).

Rosenmå *Rhodostethia rosea** (4, 1)

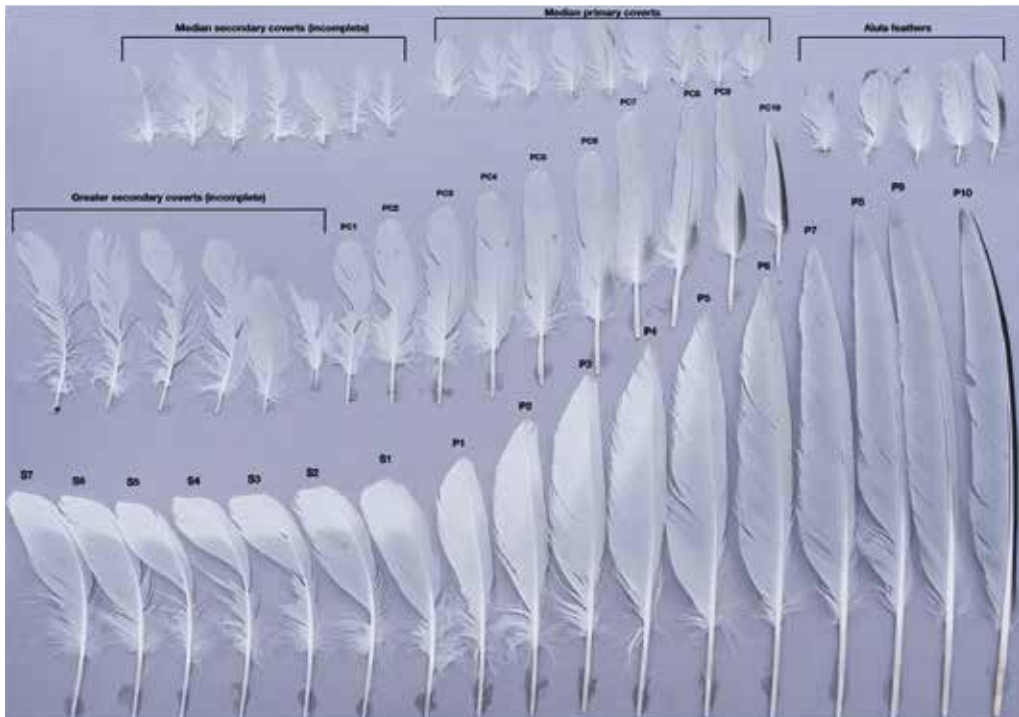
En 3K rosenmå hittades död vid Höllvikens strand 26.4 (Johanna Klein) och blev Skånes femte fynd och det enda fyndet i landet under året. Fågeln bedömdes ha varit död i mer än en månads tid och kan självklart ha drivit en längre sträcka till havs innan den strandade.

Svarthuvad må *Ichthyaetus melanocephalus*°

Under vår och försommar noterades cirka 28 äldre (3K+) fåglar, varav följande sågs i par: 2 ad Rudeboksvägen, Lund 30.3 (Mikael Olofsson),

Den döda rosenmåsen som hittades av Johanna Klein. Foto: Falsterbo Fågelstation.

Några av rosenmåsens fjädrar. Montage: Johanna Klein; Annotering: Björn Malmhagen.

Svarthuvad mås. Torsjön 18 april. Foto: Ronny Malm.

2 ad str Adlersro, Östra Tommarp 5.4 (Hans Larsson), 2 ad Salviken 9.4 (Kenny Nordström), 2 ad str Sandhammaren 9.4 (Sven Splittorff, Staffan Sundin), 2 3K Landgrens Holme, Falsterbonäset 1.5 (Robert Rydbeck) och 2 ex Habo ljun 28.5 (Maria Persson, David Nilsson). Fåglarna på Landgrens holme påbörjade ett häckningsförsök med observerad parning och bobygge 6.5 (Tommy Holmgren) samt ruvning 10.5 (Christer Landgren). Därefter sågs dock fåglarna inte mer, varför man får förmoda att häckningen misslyckades. Under vår och försommar noterades även cirka 10 2K-fåglar i landskapet, vilket är ett ovanligt högt antal.

Totalt noterades cirka 24 1K-fåglar mellan 4.9 och 21.10. Fynd av två fåglar eller fler var: 2 1K Lomma Södra 7.9 (Lars Nilsson), 2 1K Hammar 10.9 (David Erterius), 3 1K str Bunkern, Hovs hallar 14.9 (Emil Lundahl, Mårten Wikström, David Erterius m.fl.) och 2 1K str Kullens fyr 15.9 (Mattias Ullman, David Erterius). Samtliga fynd av 1K-fåglar gjordes längst kustbandet, som mest några kilometer från havet.

Fiskmåsar *Larus canus*

Bästa dagsnoteringen av sträckande fåglar var 1 428 ex Hamnen, Kåseberga. 11.9 (Sven Splittorff) och de största ansamlingarna var 12 000 ex Vombsjöns badplats 3.4 (Gert Ljungqvist) under våren samt 10 000 ex Björkaåns utlopp, Vombsjön 25.9 (Gert Ljungqvist) under hösten.

Rysk fiskmåsar *Larus canus heinei*

En adult kandidat dokumenterades fint på Revet, Simrishamn 11.11 (David Erterius, Bengt Bengtsson, Magnus Ullman). Vi kan även nämna att en rapport godkännts av Rk rörande en ad str Simrishamn 16.11 2018 (Jörgen Bernsmo), d.v.s. dagen efter att det hittills enda godkända fyndet i landet dokumenterades av samma observatör på samma plats. Rk har meddelat (Rk-nytt 1/23) att underarten inte kommer att granskas av Rk framöver med hänvisning till att *L. c. canus* övergår klinalt i *L. c. heinei* samt att man utifrån dagens kunskap endast kan identifiera de mest extrema individerna, vilket gör det omöjligt att få en klar bild av underartens förekomst hos oss.

Fiskmås, sannolikt av underarten *Larus canus heinei*. Revet, Simrishamn 11 november. Foto: David Erterius.

Kaspisk trut *Larus cachinnans*

Arten är ju sedan ganska länge relativt vanligt förekommande i landskapet och en grov uppskattning är att cirka 1 100 ex har setts under året. Kaspisk trut kan ses årets alla månader, men peaken låg i september då cirka 30 % av observationerna gjordes. Lägst antal noterades i juni och, liksom i maj, rör det sig då nästan uteslutande om yngre fåglar. Endast en äldre fågel sågs under juni; 1 4K+ Revet, Simrishamn 18.5 (Hans Larsson) men denna individ uppvisade relativt tydliga hybriddrag, precis som observatören noterat. Sammantaget tyder allt på att arten fortsatt verkar ganska ointresserad av att börja häcka här. Den första juvenila fågeln noterades i Simrishamn 15.7 (Jörgen Bernsmo, David Erterius) och den största ansamlingen av ungfåglar var 15 1K Simrishamns hamn 15.8 (Hans Larsson). I september rastade hela 53 ex i blandade åldrar Revet, Simrishamn 7.9 (Hans Larsson, Bengt Bengtsson), vilket är den nästa högsta siffran från landskapet någonsin. Högsta sträcksisiffran blev 34 str Simrishamn

9.9 (Tomas Svensson, Hans Larsson, David Erterius m.fl.), vilket utgör nytt sträckrekord för Skåne.

Ett antal färgmärkta individer noterades under året och som väntat är ursprunget främst från Polen och Belarus.

Medelhavstrut *Larus michahellis*^o

Den adulta medelhavstruten som i slutet av förra året pendlade mellan Flyinge och Trelleborg sågs även in på 2022; 1 ad Flyinge kungsgård 6–12.1 (Elias Melchert Thelaus, David Erterius). På samma lokal sågs även en 2K hona 7.1 (David Erterius). Under våren gjordes följande fynd: 1 3K Revet, Simrishamn 11.5 (David Erterius, Hans Larsson) och 1 2K Revet, Simrishamn 22.5 (David Erterius, Mikael Edlund). Under sommaren och hösten sågs 1 ad Simrishamns hamn 13.7 (Lars Johnsson, Peter Klerstad), 1 ad Småbåtshamnen, Simrishamn 30.7 (Viktor Eriksson, David Erterius), 1 ad Flyinge kungsgård 3–13.8 (Daniel Melchert, Robert Rydbeck), 1 1K Simrishamn hamn 4–5.8 (Da-

Adult medelhavstrut, Trelleborg 25 november. Foto: Ola Marklund.

vid Erterius, Bengt Andersson), 1 ad Simrishamns hamn 4.8 (David Erterius), 1 ad Oljesjön, Malmö hamn 12.8 (Johan Fagefors), 1 ad Revet, Simrishamn 2.9 (Lars Johnsson), 1 ad Revet, Simrishamn 6.9 (Per Jakobsson), 1 1K Örnahusen 8.9 (David Erterius, Jörgen Bernsmo), 1 ad str Simrishamn 9.9 (David Erterius, Jörgen Bernsmo), 1 ad Trelleborgs soptipp 3.11 (Ola Marklund), 1 ad Flyinge kungsgård 10.11 (Daniel Melchert), 1 ad Trelleborgs soptipp 22–28.11 (Ola Marklund, Joakim Hagström, Mats Havskogen), 1 ad Trelleborgs soptipp 25.11 (Joakim Hagström, Ola Marklund), 1 ad Flyinge kungsgård 6.12 (Daniel Melchert, Dan Hammarlund, Wilhelm Lennman) och 1 2K hona Flyinge kungsgård, Flyinge 25.12 (David Erterius).

Årets 21 individer är en relativt hög siffra och man kan notera att andelen 1K-fåglar var låg samt att en stor andel av fynden låg ganska tidigt/sent på året. Hela sex individer sågs på Flyinge kungsgård och fyra på Trelleborgs soptipp,

vilket till stor del förklaras av regelbunden bevakning, men i övrigt var det sydost som fortsatt stod för merparten av fynden.

Tundratrut *Larus heuglini*

Tre kandidater rapporterades: 1 2K hona Revet, Simrishamn 22.4 (David Erterius, Johan Hammar, Hans Larsson m.fl.), 1 2K Revet, Simrishamn 27.4 (Bengt Bengtsson) och 1 3K hane Trelleborgs soptipp 20.5 (Ola Marklund). Återstår att se hur Rk behandlar dessa.

Silltrut *Larus fuscus*

Samma individ som noterades i slutet av förra året, sågs nu som 2K vid Hököpings 21.1 (Janne Dahlén. I slutet på året rapporterades 1 1K Änggården, Egeside 1.12 (Lars Åke Friberg), 1 1K Revet, Simrishamn 9.12 (David Erterius) och 1 1K Flyinge kungsgård 18.12 (Daniel Melchert). De förväntade februarifynden av adulta fåglar i den västra delen av landskapet uteblev med undantag för 1 ad Pildammsparken, Mal-

mö 23.2 (Stefan Cherrug), vilket påminner om föregående års mönster.

Rapporterna rörande häckande östersjösilltrutar i nordost var få: Sammanlagt har det rapporterats uppskattningsvis fyra par från Landöskärgården under häckningstid (Nils Waldemarsson) och 4 ad Gruarna 9.6 (Greger Flyckt, Patric Österblad, Patrik Olofsson).

Även rapporterna rörande nordsjösilltrutarna under häckningstid i nordväst var få: 10 ad Hallands Väderö 5.6 (Henrik Johansson) och 16 ad Båstad 14.6 (Robin Mårtensson). Utöver detta rapporterades 2 ad Rönneholms mosse 8.6 (Johan Svedholm).

Det är svårt att bedöma om de två underarterna genomgår faktiska nedgångar, eller om rapporteringen helt enkelt brister, men minskningen av antalet rapporterade fåglar från såväl nordost som nordväst är anmärkningsvärd.

Enstaka individer som matchar den västliga formen *Larus fuscus graellsii* noterades under året, men eftersom ovasidans gråton hos *L. f. intermedius* är variabel är det svårt att säkerställa att dessa individer verkligen härstammar från t ex Brittiska öarna. Det finns även övergångsformer mellan *L. f. graellsii* och *L. f. intermedius* som häckar i Holland, vilket ytterligare försvårar bestämmningsläget. Goda kandidater till västliga fåglar är i alla fall: 1 ad Oljesjön, Malmö hamn 5.8 (Mark Hammarstedt) och 1 ad Revet, Simrishamn 7.9 (Hans Larsson, Bengt Bengtsson).

Småtärna *Sternula albifrons*

I Vellinge kommun, där arten inventeras varje år, häckade i år 72 par. Detta är bara drygt hälften av antalet från 2021 (133 par). Häckutfallet på en av de bästa lokalerna, Näsholmarna, rapporteras ha varit dåligt, möjligen på grund av predation från räv. Det ska dock tilläggas att antalet par 2021 var betydligt högre än vanligt och årets antal är normalt i ett längre perspektiv (Ullman 2022). Vid inventering av skärgårdskusten i nordost, vilket inkluderar lagunen vid Äspet, hittades sju par (Patrik Olofsson). Strö-rapporter med häckningsindicier från andra de-

lar av Skåne ger ingen användbar bild om artens populationsutveckling utanför Falsterbo och skärgården i nordost.

Höststräcket blev mediokert med 23 str Sandhammaren 25.7 (Sven Splittorff, Staffan Sundin, Gert Ljunqvist m.fl.) och 43 str Nabben, Falsterbo 1.8 (Mattias Ullman) som högsta antal. Arten sträcker väldigt tidigt, i stor grad mitt i sommaren innan sträckbevakningen startar på allvar.

Skräntärna *Hydroprogne caspia*

Marsfynd görs långt ifrån varje år, men i år sågs 1 ex vid Löddesnäs 31.3 (Lars Nilsson). På Eskilstorps holmar häckade ett par, den första häckningen i sydväst på några år. Att arten ses frekvent i sydvästra Skåne under våren och sommaren beror framför allt på att det häckar minst 30 par på närliggande Saltholm (Danmark), där den första häckningen i modern tid gjordes 2008, varefter antalen successivt ökat. Det verkar gå bättre för skräntärnorna på Saltholm än för de som häckar på öarna utanför Foteviken. Om det beror på bättre näringsförhållande eller på mindre predation, eller både och, är oklart (Ullman 2022). I skärgården i nordost, där en inventering av sjöfåglar genomfördes under sommaren, häckade 1 par på Gruarna, söder om Edenryd. Dessa fick ut två flygga ungar (Patrik Olofsson).

Efter häckningen samlas numera stora antal skräntärnor i framför allt två områden. Vid Klingavälsåns mynning, Vomb fanns som mest 46 ex såväl 16.7 (Peter T Salmon) som 26.7 (Simon Fors, Karl-Erik Splittorff) och ännu 6.9 fanns 27 ex kvar (Peter T Salmon). I Lomma-bukten sågs som mest 32 ex vid Spillepeng 22.7 (Henrik Hansen, Karl Gunnarsson) och 25 ex fanns kvar där 9.8 (Karl Gunnarsson). Utanför dessa områden sågs som mest 11 ex Sövedsjön 21.8 (Gert Ljungqvist). På de utpräglade sträck-lokalerna noterades inga större antal under hösten. Notabelt är att ett antal fåglar sågs i oktober (sedan tidigare finns endast två oktoberfynd): 1 1K Krankesjön 1.10 (Nils Kjellén), 2 str O

Smygedungen 1.10 samt upp till 3 ex Vombsjön 1–2.10 (Anders Wänge Kjellsson, Nils Kjellén, Petter Olsson m.fl.).

Skäggtärna *Chlidonias hybrida** (12, 2)

Det enda fyndet utgörs av 2 ex Krankesjön 17.5 (Anders Hansson, Arne Elsson m.fl.), typiskt avseende lokal och aningen tidigt vad gäller datum. Det är andra året i följd med ett fynd i Krankesjön och totalt tio av de 14 individerna som rapporterats genom åren har setts där. Det syns en viss ökning av fynden på senare år, vilket rimligen beror på att arten spridit sig norrut. Den har ökat i Polen under 2000-talet och numera häckar några par även i Baltikum.

Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus*°

Årets enda fynd utgörs av 1 1K födosökande runt Näsholmarna, Foteviken 21.8 (Janne Dahlén). Det är anmärkningsvärt att inga vårfynd gjordes, då några brukar ses även då sträckvädret inte är optimalt (sydostvindar), framför allt i Krankesjön där den varit nära nog årlig

på våren. Men det var inte bara Skåne som de vitvingade tärnorna nonchalerade under våren. De enda fynden i övrigt var fyra fynd på Öland 6.5–20.6, samt ett höstfynd vardera på Öland och i Uppland.

Svarttärna *Chlidonias niger*

Det enda högre antalet under vårsträcket var 27 str Kåseberga 10.5 (Tomas Svensson).

Häckningar noterades vid Hercules dammar med 14 par som fick ut nio flygga ungar, vid Klosterviken där elva par fick ut tio flygga ungar samt vid Krankesjön där två par misslyckades med sina häckningar. Minskningen i Krankesjön kan möjligen bero på ökad konkurrens om boplatserna med skrattnås och fisktärna (Patrik Olofsson). Totalt 27 par visar på en svag nedgång jämfört med föregående år och trenden är oroväckande.

Till skillnad från övriga tärnarter var sträcket på Nabben individrikt, främst tack vare några få bra dagar. Totalt räknades 92 ex i de standardiserade räkningarna, att jämföra med medel på

Skäggtärnor vid Krankesjön 22 maj. Arten ökar i Europa och har spridit sig åt nordväst från kärnområdet i Ukraina och dess grannländer. Kanske sker snart en häckning i Sverige? Foto: Christian Nilsson.

54 ex. Högsta dagssiffror var 33 str 1.8 (Mattias Ullman) och 23 str 27.8 (Mattias Ullman, Måns Karlsson, Mikael Bauer). Inga tvåsiffriga sträcksiffror noterades i övriga Skåne.

Kentsk tärna *Thalasseus sandvicensis*

Häckningskolonin på Landgrens holme, Skanör, som etablerades med 12 par 2018 fortsätter att växa. Efter 104 par 2019, 204 par 2020 och 316 par 2021 fanns här i år hela 415 par. Tärnorna häckar innanför ett elstängsel som håller borta prederande däggdjur. I juni visade det sig att fågelinfluensa drabbat kolonin och många vuxna och ungar dog. Flera par försökte sig då på en andra häckning i juni/juli (Ullman 2022).

Observationer som skulle kunna indikera häckning rapporteras i likhet med tidigare år från Åspet, men ungfåglar här mitt i sommaren härrör sannolikt från häckningar i västra Blekinge. Inventeringen av skärgården i nordöstra Skåne visade inte på några häckande kentska tärnor (Patrik Olofsson).

Silvertärna *Sterna paradisaea*

Högsta sträcksiffror under våren var 321 str Habo ljun, Lomma 24.4 (Lars Nilsson), 324 str Smygedungen 4.5 (Nils Kjellén) och 270 str Smygedungen 9.5 (Nils Kjellén). Stora antal silvertärnor ses framför allt vid friska ostvindar, och sådant var det inte så mycket av i år, varför vårsträcket förflöt utan några verkligt spektakulära siffror.

Fisk-/silvertärna

Sterna hirundo/S. paradisaea

Sträcksiffrorna här gäller sammanslagningar av rapporter av bestämda och obestämda individer, eftersom olika observatörer rapporterar samma fåglar i olika grad som bestämda/obestämda. Under våren räknades som mest 795 ex Kåseberga 18.4 (Sven Splittorff, Thomas Nilsson, Magnus Stangenberg m.fl.), 816 ex Kåseberga 19.4 (Sven Splittorff), 1 118 ex Kåseberga 28.4 (Sven Splittorff, Tomas Svensson, Thomas Nilsson m.fl.) och 546 ex Smygedungen 30.4 (Roy Blad, Clas Cronlund). Vid samtliga dessa tillfällen dominerade fisktärna stort.

Döda kentska tärnor och skrattmåsar, alla offer för fågelinfluensan 2022. Foto: Mikael Kristersson.

Höststräckets högsta antal var inte i närheten av förra årets enorma sträck, då det bland annat sågs över 8 000 str på Sandhammaren under en enda dag. Detta beror framför allt på att högtryck är tärnsträckets värsta fiende, samtidigt som tärnorna själva gärna håller sig till invanda sträckdatum. Vid högtryck koncentreras tärnorna inte alls till kustlinjen som de gör vid exempelvis friska eller hårda sydvästvindar som ledde till rekordantalen under 2021.

Höststräcket bjöd i alla fall på några höga sträckssiffror i form av 826 ex Smygedungen 22.7 (Matts Lindbladh), 1 884 ex Sandhammaren 23.7 (Sven Splittorff, Gert Ljungqvist), 1 470 ex Nabben, Falsterbo 25.7 (Tobias Ljungqvist), 1 011 ex Smygedungen 26.7 (Matts Lindbladh, Erik Hirschfeld, Johan Claesson), 2 000 ex Sandhammaren 28.7 (August Thomasson, Bengt Hansson), 1 850 ex Sandhammaren 7.8 (Sven Splittorff, Gert Ljungqvist) samt 1 734 ex Sandhammaren 8.8 (Sven Splittorff, Magnus Stangenberg, Daniel Steen). I de fall det finns angivet så har även i dessa fall fisktärnorna varit kraftigt dominerande.

Dessa antal är ganska höga i ett historiskt perspektiv men med tanke på några av toppdagarna på senare år framstår årets tärnsträck som relativt måttligt. På Nabben räknades totalt 6 805 ex (bestämda och obestämda) jämfört med över 17 000 ex 2021 (Mattias Ullman).

Storlom *Gavia arctica*

Storlom i lämplig häckmiljö rapporterades i år endast från två sjöar i norra Skåne. Ett par med en unge fanns vid Raslängen 6.7 (Göran Flyckt) och 5 ad fanns i Värjsjön under både juli och augusti (Seth Nilsson). Detta är det lägsta antalet rapporterade möjliga häckningar på länge.

Svarnäbbad islom *Gavia immer* °

I januari sågs 1 rast i området Juleboda – Ravlunda 1–4.1 (Johan Fagefors, Daniel Melchert m.fl.), 1 rast 10–11.1 Malen, Båstad (Bengt Larsson m.fl.) och troligen samma str V Yttre Kattvik 14.1 (Mattias Ullman m.fl.) samt 1 ad str SV

Rålehamn 27.1 (Nils Kjellén). Vårens enda fynd var 1 ad str NV Nabben 7.5 (Janne Dahlén). Under hösten sågs en 2K str V Yttre Kattvik – Hovs hallar 14.9 (Mårten Wikström, Emil Lundahl m.fl.), 1 ad rast Yttre Kattvik – Hovs hallar 8.10 (Pontus Wennesjö, Frida Johnsson m.fl.), 1 str Yttre Kattvik 16.10 (Liese Hanisch), 1 ad str Brantevik 14.11 (Magnus Ullman) och årets sista låg utanför Råå 8.12 (Bryan Smith). Totalt tre fåglar i januari, ett vårfynd och fem under hösten ger nio ex under året. Uppräddandet och lokaler är ganska typiska, men antalet höstfynd ligger lite under medel för de senaste 20 åren.

Vitnäbbad islom *Gavia adamsii* °

Först ut var 1 rast Fredshög 31.1 (Joakim Hagström, Peter Öhrström). Under våren sågs 1 2K str Kåseberga 10.5 (Tomas Svensson) samt 1 ad str V Kullen 14.5 (Petter Olsson). Under hösten sågs 1 2K från Nabben 26.9 (Måns Karlsson m.fl.). Totalt fyra fynd är normalt och att det är tydligt lägre andel höstfynd än för den svartnäbbade släktingen är också typiskt.

Obestämd islom *Gavia immer*/G. *adamsii*

Årets enda rapport blev 1 str S Höganäs 6.10 (Karl G Nilsson).

Klykstjärtad stormsvala

Oceanodroma leucorhoa

Blott ett fynd gjordes under året; 1 str Domsten 11.10 (Bengt Andersson). År med endast ett fynd har bara förekommit tre gånger sedan millennieskiftet. Dessa sammanfaller med år som saknar gynnsamma vindar. 2000-talets median är på 11 individer/år och medel på 33 individer/år.

Stormfågel *Fulmarus glacialis*

Under året noterades fynd enligt följande månadsfördelning: jan (4), feb (7), mars (1), april (13), maj (5), juli (8), september (23) samt oktober (4). Totalt 67 individer, varav 9 ex i Öresund. Som mest noterades 12 str Kullen 14.9 (Mårten Müller, Anders Lindén m.fl.). Detta är

en mycket låg årssumma, men inte så oväntat med tanke på avsaknaden av gynnsamma vindar. Som vanligt inkom också ett antal rapporter om döda fåglar; 1 ex Spillepeng 31.1 (Kenneth Bengtsson), 1 ex Rydebäck 12.2 (Olof Strand) samt 1 ex Lomma kustdammar 12.4 (Mats Havskogen, Lars Nilsson).

Scopolilira *Calonectris diomedea** (0, 1)

Sverige fick sitt första godkända fynd av arten i och med att en individ sträckte förbi Kullen 14.9 (Anders Lindén, Mårten Müller). Vad som bedöms vara samma individ sågs dagarna efter i Danmark. En obestämd gulnäbbad/scopolilira noterades tidigare samma dag från Rålehamn, Tjällran (Bengt Andersson, Nils Kjellén). Med största sannolikhet handlar det om samma fågel. För säker bestämning krävs god dokumentation av vingundersidan. Kullen är bevisligen en mycket bra lokal för fina observationer av artparet, då landets första godkända fynd av systerarten gulnäbbad lira gjordes här så sent som 2021.

Ung (2K) vitnäbbad islom. Kåseberga 10 maj.
Foto: Tomas Svensson.

Sveriges första säkert bestämda Scopolilira. Kullen 14 september. Foto: Mårten Müller.

Grålira *Ardenna grisea*

Likt förra året noterades ingen grålira förrän i september. Månaden gav 2 str Kullen 13.9 (Dan Persson, Stefan Siwersson), minst 9 str på flera lokaler i nordväst 14.9 (Mårten Müller, Anders Lindén m.fl.) samt 2 str Kullen 15.9 (Mattias Ullman, David Erterius m.fl.). Även i oktober noterades några: 1 str Torekov 2.10 (Martin Dribe, Håkan Nilsson), 2 str Yttre Kattvik 6.10 (Jan Linder, Gert Ljungqvist m.fl.), 1 str Kullen 8.10 (Henrik Hansen, Henrik Johansson), 2 förbi Båstads hamn 11.10 (Carl Tholin, Ann-Mari Tholin m.fl.), 2 str Hovs hallar 11.10 (Tomas Svensson, David Erterius, Johannes Rydström m.fl.) samt 1 str Domsten 11.10 (Bengt Andersson). Den sistnämnda blev årets enda observation söder om Kullen. Året avslutades med 1 str Tjällran 27.12 (Tobias Lilja Nordin, Jan Skidell). Således noterades uppskattningsvis 23 individer fördelade på september (13), oktober (9) samt december (1). Detta är en fullt normal fyndbild.

Mindre lira *Puffinus puffinus*

Första fyndet blev 1 str Kullen 27.5 (Lars Hansson, Ida Hansson m.fl.). Därefter sågs fler i juli: 1 str Kullen 9.7 (Petter Olsson, Wilhelm Lennman m.fl.), 1 str Kullen 10.7 (Bernt Nielsen), 1 str Kullen 14.7 (Klas Rosenkvist) samt 2 str Kullen 26.7 (Dan Persson, Patrik Söderberg). I augusti noterades en födosökande utanför Torekofs hamn 21.8 (Klas Rosenkvist, Moa Pettersson m.fl.), en för Sverige mycket udda observation av arten. Hösten bjöd på 1 str Hovs hallar samt andra lokaler 14.9 (Mårten Wikström, Emil Lundahl m.fl.), 2 str Hovs hallar 6.10 (Bengt Allberg, Irene Hammarström), 1 str Yttre Kattvik 8.10 (Pontus Wennesjö, Frida Johnsson m.fl.), 1 str Höganäs 9.10 (Karl G Nilsson) samt sist ut 1 str Hovs hallar och andra lokaler 11.10 (Tomas Svensson, David Erterius, Johannes Rydström m.fl.). Uppskattningsvis alltså 13 individer under året, vilket är en relativt hög siffra. Knappt dubbelt så många som medianen på sju individer/år sedan *FiSk* startade 1975. Fyndet i maj är det 10:e för månaden.

Balearisk lira *Puffinus mauretanicus** (15, 1)

1 str Kullen 14.9 (Mårten Müller, Anders Lindén)

Detta är Skånes 16:e fynd och det första sedan 2019 då en fågel sågs på samma lokal 12.10. Det faller väl inom artens fyndbild. Föregående fynd är fördelade på juli (3), augusti (6), september (4) och oktober (2).

Svart stork *Ciconia nigra*

Först ut var 1 ad Fyledalen 18–21.4 (Mikael Jonsson m.fl.) och under resten av april, maj och juni finns ytterligare tio rapporter, ganska väl spridda över Skåne. Inte någon gång under våren har mer än 1 ex setts samtidigt och det är uppenbart att flera av observationerna avser samma exemplar. Även i år har en fågel setts kring Söderåsen under större delen av sommaren, men inga uppgifter som tyder på häckning finns. I augusti sågs minst två yngre fåglar, båda troligen 2K, på sträckförsök i Falsterbo och Bingsmarken, 1 ex Sövdeborg och 1 ad vid Rövarekulan (kvar sedan juli). Årets två sista rapporter avser 1 rast Vegeå, Kågeröd 4.9 (Joaquim Lundahl), vilken kan vara samma individ som tidigare setts vid Söderåsen och 1 ex Torna Hällestad 12.9 (Tor Hjelmér). Rrk bedömer att minst fem fåglar setts under våren och troligen också fem ex under sommar/höst. Uppträdandet är normalt för senare år.

Havssula *Morus bassanus*

Havssulan uppträdde likt tidigare år mycket talrikt. Första halvårets högsta sträckssiffror blev 85 str Kullen 27.1 (Dan Persson, Lars Göte Nilsson) samt 50 str Kullen 5.2 (Klas Rosenkvist, Mårten Müller, Henrik Johansson). Samtidigt noterades många födosökande sulor i Öresund hela våren, med som mest 150 Domsten 11.4 (Peter Svensson, Bengt Andersson). Som vanligt ökade antalen under hösten i samband med västliga vindar. Flest blev 985 str Tjällran 14.9 (Bengt Andersson, Nils Kjellén), 510 str Yttre Kattvik 11.10 (Kjell Wallin) och 400 str Kullen 6.10 (Dan Persson). Tillflödet

bidrog till ökad mängd sulor i Öresund, med en topp på 375 fiskande Sofiero slott 16.10 (Christer Strid).

Längs landskapets Östersjökust uppträdde arten likt de senaste åren relativt talrikt. Precis som förra året sågs havssulor här alla månader förutom under juli. Flest blev 11 str Nabben 8.10 (Mattias Ullman, Måns Karlsson m.fl.).

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Vid Brödjeholmen, Landöskärgården räknades i år imponerande 1 275 aktiva bon 16.5 (Nils Waldemarsson) och detta är den högsta siffran hittills i området. Övriga antal, under häckningstid, som kan nämnas var cirka 500 bon på Gråen, Landskrona 2.5 (Paul-Eric Jönsson), cirka 300 ex i koloni på Vannebergaholmen 20.4 (Thomas Lindblad, Ulf Gärdenfors) och 140 ruvande Fägö, Ivösjön 30.4 (Linda Niklasson).

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis*

Från Hallands Väderö i slutet av april rapporteras 50 ex i lämplig biotop på Vinga skär och 12 ruvande på Orskären (Thomas Wallin, Karl G Nilsson, Bengt Paulsson). Detta tyder på att häckningskolonin på Väderön fortsätter att öka i storlek. Häckningsresultat från lokalen saknas, men vi vet att många ungfåglar sågs både i Halland och Skåne under senhösten.

Högsta antal i januari var 45 rast Rålehamn 27.1 (Nils Kjellén) och därefter avtog antalen som vanligt snabbt på Bjärehalvön. Under hösten samlades ganska stora antal relativt tidigt och 50 ex sågs redan 10.9 utanför Vejbystrand (Henrik Johansson, Mårten Müller). Tydligt fler individer än tidigare år sågs i år också på Kulaberg. Överlägsen toppnotering där var 96 rast utanför Arild 12.11 (Thomas Svanberg). I samband med djupa lågtryck i oktober sågs också, vid flera tillfällen, tvåsiffriga antal sträckande mot sydväst vid Kullen. Arten är dock fortfarande mycket sällsynt i Öresund och endast fyra fynd godkändes där under året. Överraskande nog gjordes hela tre av dem på Nabben och den 1K-fågel som sträckte syd där 12.9 (David

Erterius m.fl.) var den första godkända någon-sin från Falsterbo och även den första utanför Nordvästskåne.

Ny toppnotering noterades vid Grytskären med minst 135 ex (hög andel ungfåglar) 1.12 (Anders Lindén). Arten ökar uppenbart fortfarande i Skåne. Fler fåglar än tidigare försöker sig på häckning på Hallands Väderö och fler ungfåglar än tidigare sågs under senhösten. Tills vidare har Rrk dock fortsatt granskning (foto eller blankett) på observationer i Öresund.

Bronsibis *Plegadis falcinellus** (15, 1)

Vad som troligen avser samma kringströvande individ sågs enligt följande: 1 ad Gäddängen 22.5 (Johan Johnmark, Oscar Stahle m.fl.), 1 ad Store Ma våtmark, Öved 23.5 (Olof Ramel m.fl.), 1 ad Klingavälsåns utlopp 23.5 (Jens Morin m.fl.) och till sist 1 ex Vellinge ängar 26.5 (Peder Clase, Peter Öhrström m.fl.). Dagarna innan fågeln vid Gäddängen dök upp sågs det bronsibis både på Öland, i Halland och i Östergötland och minst en av dessa lär utgöra samma individ som sågs i Skåne. Samtidigt som fågeln sågs på Vellinge ängar, sågs dock 2 ex tillsam-

En bronsibis sågs på flera platser i landskapet, här vid Öved 23 maj. Detta är Skånes blott 16:e fynd, men sannolikt kommer arten att ses allt oftare framöver.

Foto: Christian Nilsson.

mans på Öland. Senast det begav sig i Skåne var i april 2018 då 1 ex sågs på Knösen. Intressant nog avser fyra av de fem senaste fåglarna i landskapet vårfynd. Tidigare har höstfynd dominerat. Arten ökar som häckfågel i Västeuropa och detta ligger säkert bakom ökningen av observationer i södra Sverige under våarna.

Skedstork *Platalea leucorodia*° (62, 1)

Observationer enligt följande: 1 ex Farhult 25.5 (Jan Svensson), 1 ex Flygeltofta ängar, Lundåkrabukten 25–26.5 (Emil Lundahl m.fl.), 1 ex Kämpingevassen 27–28.5 (Patrik Lagerstedt m.fl.), 1 ex Lilla Hammars näs 29.5 (Peter Öhrström) och slutligen, någon timme senare, 1 str V Skanörs Ljung 29.5 (Johan Lorentzon). Rrk bedömer att samtliga observationer utgörs av samma individ. Fågeln var troligen 2K och dessutom var den individmärkt med en gul flagga på höger tibia, gissningsvis från något holländskt projekt.

Rördrom *Botaurus stellaris*

Spelande rördrommar noterades på ett tjugotal lokaler under våren. Vid Krankesjön rapporteras upp till fyra tutande hanar, och från Hammar-sjön som mest två.

Natthäger *Nycticorax nycticorax*° (10, 1)

En adult natthäger höll hov kring Tommarpsåns utlopp (Åbackarna) i Simrishamn 20–22.5 (Johan Hammar m.fl.) och blev Skånes elfte fynd. Tidigare har faktiskt blott tre adulta fåglar setts: Yngsjö 29–30.5 1981, Kåseberga 29–30.4 samt 29–30.5 1995, och Södåkra 3–5.5 2000. Utöver dessa finns fyra fynd av ungfåglar under hösten eller vintern (1863, 1996, 2007 och 2015), en 2K-fågel i slutet av april 2007, och två 3K-fåglar (2006 och 2014). Även om maj är den månad som bjudit på flest så har natthägern – trots de få fynden – faktiskt noterats under sju av årets månader: januari, april, maj, juni, oktober, november och december.

Adult natthäger. Simrishamn 20 maj. Foto: Lennart Jeppsson.

Många stora ansamlingar av ägretthäger kunde ses under senhösten. Havgårdssjön 28 november.
Foto: Christian Nilsson.

Ägretthäger *Ardea alba*

Uppträdande i stort likt det från 2021. Vintern var mild och i januari fanns minst 60 ex väl utspridda i landskapet. Största ansamling var 16 ex Snogerödsdammen, Östra Ringsjön 9.1 (Lars Lundquist). Ett visst inflöde noterades redan i mitten av mars, vilket är lite tidigare än de flesta år. Vårsträcket passerade annars som vanligt snabbt förbi och antalen i både april och maj bleknar i jämförelse med dem under hösten. Under årets alla månader utom juni sågs flockar på minst 10 ex på minst en lokal, i många fall på flera. Från andra halvan av juli ökade antalen och sedan steg de som vanligt ytterligare i augusti. September var åter igen den månad med flest individer i rörelse och minst 350 ex bör ha setts totalt. Större flockar då var bland annat 38 rast Bakdjupet, Falsterbo 15.9 (P-G Bentz) och 44 str Nabben 30.9 (Mattias Ullman, Måns Karlsson). Totalt under hösten räknades 243 utsträckande i Falsterbo och även i år var antalen

förhållandevis jämnt fördelade från början av augusti till slutet av november. I december fanns över 100 ex, kanske över 150 ex, kvar i landskapet. Större flockar som rapporterats då var t.ex. 30 ex Krageholmsjön 7.12 (Nils Söderbom), 35 ex Krankesjön 8.12 (Sören Svensson) och 34 ex Oppmannasjön 9.12 (Hans Cronert). Rrk bedömer att minst 900 ex setts i landskapet under året.

Silkeshäger *Egretta garzetta*° (70, 5)

Först ut var 1 str S Hittarps rev 27.4 (Mårten Müller) och troligen samma individ Bunkeflo strandängar 29.4 (Karin Bjerre m.fl.). Aprilfynd är fortfarande ovanliga. Därefter sågs 2 str O Klingavälsåns utlopp 22.5 (Jens Morin m.fl.), 1 rast Vellinge ängar 2.6 (Mattias Ullman) och 1 ex Roys Hörna, Klagshamn 9–10.7 (Anders Larsson, Krister Olsson m.fl.). Eftersom observationerna är ganska utspridda tidsmässigt bedömer Rrk att 5 ex varit inblan-

dade och detta är högsta antalet sedan 2007 då 6 ex sågs. Vid minst fyra tillfällen tidigare har 2 ex setts tillsammans. En mycket hög andel observeras i västra Skåne i maj–juni och i västra Skåne.

Mindre skrikörn *Clanga pomarina*^o

Årets enda individ sågs vid Benestads backar 11.6 (Nils Kjellén). Vårfynd är fortfarande relativt ovanliga. Att endast en individ ses har även hänt 2019 samt 2010 och under 2015 uteblev arten helt. Sedan 2000 ligger snittet på 3,8 ex per år och detta är en liten minskning jämfört med 1980- och 1990-talen.

Stäppörn *Aquila nipalensis** (39, 1)

Ett vårfynd gjordes med 1 3K kring Toarp, Törninge och Tutarmossen, Svedala 27–28.3 (Mark Hammarstedt m.fl.). Senast det begav sig var 2020 då hela fyra olika individer sågs under året. Under 00-talet sågs totalt nio individer, men under 10-talet endast sex.

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

Sju par gick till häckning men det var bara två av dessa som fick ut ungar (David Folkesson). Totalt blev resultatet tre flygga ungar (Anser 2022:4).

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

En 2K Yngsjösjön 8.1–28.2 (Anders Rimne m.fl.). Första övervintraren tillika fjärde januarifyndet och tredje februarifyndet. I februari även en honfärgad individ vid Vombs ängar 13.2 (Martin Gierow) och troligen samma individ Sjötorps ängar, Krankesjön 28.2 (Ingrid Evaldsson).

Stäpphök *Circus macrourus*

Årets första var 1 ad hane str N Löddesborg, Vikhög 5.4 (Gunnar Eriksson) och totalt rapporterades 14 stäpphökar under våren t.o.m. 4.6. Höstsäsongen inleddes på Nabben med 1 ad hona str 17.8 (Mattias Ullman, Måns Karlsson) och avslutades på samma lokal med 1 1K str 14.10 (Mattias Ullman, Jon Jörpeland). Räkningarna i Falsterbo gav 27 stäpphökar under hösten.

En väl betittad ung stäpphök fanns utanför Torna Hällestad, där den huserade med tusentals finkar.
Foto: Christian Nilsson.

Ängshök *Circus pygargus*

Under perioden 28.4–18.9 rapporterades ett trettiotal ängshökar med spridda observationer även under sommaren. Det är dock inget som tyder på häckning i landskapet. Inom ramen för den standardiserade sträckräkningen i Falsterbo noterades åtta ängshökar varav 1 2K+ hona och 7 1K (Mattias Ullman m.fl.).

Röd glada *Milvus milvus*

Inte mindre än 4 427 ex bokfördes inom ramen för de standardiserade räkningarna på Nabben och det är den tredje högsta årssiffran hittills. Högsta dagsnoteringen var 688 str 4.10 (Mattias Ullman, Måns Karlsson m.fl.).

Brun glada *Milvus migrans*

Under året finns inga uppgifter som tyder på häckning inlagda på Artportalen, men det är ändå mycket troligt att det häckar ett antal par i Skåne numera. I början av året sågs minst fyra fåglar i landskapet. Kring Yngsjö fanns både en adult och en 2K (Carina Mattsson, Lennart Jeppsson m.fl.), kring Ugglarps broar, Klippan fanns samma adult som vanligt (Henrik Johansson m.fl.), i området Blentarp–Krageholm–Fyledalen fanns minst 1 ex 16.1–23.2 (Lars Leonardsson m.fl.). I andra halvan av mars sågs 3 ex på nya lokaler i södra Skåne och detta handlade möjligen om nyanlända fåglar. Under vårsträcket räknades inte mindre än 11 str kring Hittarp–Domsten i april och detta är klart fler än tidigare år. Under hösten bokfördes 99 utsträckande i Falsterbo (Mattias Ullman, Måns Karlsson m.fl.) och detta är den näst högsta årssumman hittills. I december var som vanligt minst 1 ex tillbaka kring Yngsjö kapell (Thomas Lindblad m.fl.).

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

Totalt konstaterades 40 påbörjade häckningar, varav 34 lyckades. Totalt producerades 59 ungar, av vilka 40 ringmärktes. Samma antal häckningar som förra året, men med en handfull fler ungar kläckta. (David Folkesson).

En ung tornuggla blev den tredje att ringmärkas på Falsterbonäset. De tidigare två ringmärktes 1952 respektive 1974. Tittar man i Falsterbos statistik för arten så finner man också att nästan två hundra tornugglor bomärktes (i andra delar av Skåne) under 1960-talet, då arten fortfarande häckade talrikt i landskapet. Foto: Björn Malmhagen.

Tornuggla *Tyto alba**

Årets enda var 1 1K ringmärkt vid Falsterbo fyr 19.10 (Janne Dahlén, Timmy Micallef, Kaj Svahn m.fl.). Liksom vid fynden 7.11 2020 och 6.11 2019 skedde det i samband med riktad ringmärkning av hornugglor. Den mörka, kalla, stilla och klara kvällen innebar optimala förhållanden för ugglefångst – samma kväll ringmärktes även 78 hornugglor och två jordugglor. Strax före kl. 21 satt tornugglan i nätet tillsammans med fyra hornugglor och visades sedan upp för glada besökare på Kolabacken.

Pärluggla *Aegolius funereus*

Under våren observerades endast en spelande hane vid Bäen, Kristianstad kommun 24–29.3 (Lasse Sunnerstig m.fl.). Ett bottenår således, vil-

ket dock sker med jämna mellanrum, där några exempel från senare tid är 2019, 2014, 2011 och 2006. En individ som hittades i centrala Simrishamn släpptes efter rehabilitering 21.4 (Kent O Andersson). Två fynd gjordes under hösten: 1 2K död efter kollision med fönster Barsebäck 19.9 (Kenneth Bengtsson) och 1 ex Åskebäskan, Vombs fure 23.10 (Wilhelm Lennman m.fl.).

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*

Sammanlagt åtta fynd av spelande fåglar gjordes under våren: Ekeshultssjön 14.2 (Ulf Oscarsson), 1 spel Bodarpa sjö 28.2 (Christer Neideman), Smedjebacken, Kågeröd 1.3–31.5 (Thomas Arnström), Dalhem, SO Söderåsen 15.3 (Mona Hansson, Lars Mandorf), Hökön 30.3–1.4 (Lars Lundquist, Lars Helgesson m.fl.), Bokholms mosse, SO Söderåsen 11.4 (Johan Gustafsson), Forestad, Riseberga 12.4 (Petra Borgcrantz) och Vankiva-Röe, Hässleholm 18.4 (Bengt Nordin).

Under hösten gjordes två fynd: 1 ex Nöttebackar, Båstad 13.10 (Phil Benstead) och 1 ex Vombs fure 21.10–1.12 (Wilhelm Lennman m.fl.).

Jorduggla *Asio flammeus*

Under årets första två månader gjordes 20 fynd av totalt 24 övervintrande jordugglor medan det i december gjordes elva fynd om totalt 12 ex. Likt tidigare år sågs ett fåtal individer under sommaren, vilka rimligen galler översomrande ugglor: 1 ex Ljunghusen, Falsterbonäset 30.6 (Christer Persson), 1 ex Görslövsån, Ornakärr 3.7 (Ulrik Alm) och 1 ex Köpingsbro 5.8 (Camilla Holm).

Hornuggla *Asio otus*

Häckning konstaterades på 20 lokaler väl spridda i landskapet (därtill fanns ytterligare en lokal med trolig häckning). Förutom dessa gjordes observationer med lägre häckningskriterier på ytterligare 15 lokaler. Dessutom slogs svenskt rekord i antal ringmärkta hornugglor på en och samma natt när hela 78 hornugglor hamnade i näten vid Falsterbo fyr 19–20.10 (Janne Dahlén, Timmy Micallef, Kaj Svahn m.fl.). Som intensivast var märkningen mellan kl. 20–21 då

18 ugglor fångades, därefter sjönk aktiviteten långsamt till kl. 01.30 då näten drogs ihop. Under samma natt ringmärktes även en tornuggla, två jordugglor och 14 sånglärkor. Perfekta väderförhållanden bidrog troligtvis starkt med obefintlig vind, perfekt sikt och minimal störning av månsken.

Berguv *Bubo bubo*

Enligt Arne Hegemann (*Anser* 2022:4) konstaterades 15 revir. I minst sex av dessa påbörjades häckning och alla var framgångsrika. Totalt blev det minst 16 ungar varav 14 blev ringmärkta. Häckningsutfallet är alltså klart bättre än fjolårets bottennotering om blott fem ungar. Det publika paret i Hardeberga stenbrott häckade inte, eftersom hanen tyvärr inte setts sedan vintern.

Lappuggla *Strix nebulosa*° (79, 11)

Inga misstänkta häckningar, men ändå ett starkt år för lappuggla med fynd av totalt elva olika individer. Fynden var väl fördelade över landskapet, med observationer från Nordost såväl som Österlen och Falsterbohalvön.

Inga häckningar konstaterades, men många lappugglor sågs. Åsumfältet 28 februari. Foto: Hans Cronert.

Under föråret sågs 1 ex Lilla Byröna, Arkelstorp 13.1 (Preben Kristensen), 1 ex Lilla Roslätt, Svedala 10.2 (Vincent Bengtsson, Karin Olne) och på samma lokal igen 24–25.2 (Kerstin Öfverbeck m.fl.), 1 ex Bokskogen, Ö Skabersjö 14.2 (Erik Hirschfeld), 1 ex Almåsa 20.3 (Krister Olsson m.fl.), 1 ex Södra furet, Norra Åsum 27–28.2 (Magnus Ny, Hans Cronert), 1 ex Garnisonen P2, Finjasjön 3.3 (Ulf Lundh), och 1 ex Måsalücke mosse, Sankt Olof 7–11.3 (Sven Johansson, Bengt Andersson, Johan Niss). Fotografering visar att observationerna i Malmötrakten (Lilla Roslätt och Almåsa, rimligtvis även Bokskogen, Ö Skabersjö) gäller samma individ som sågs 11.12 2021 i Rörslöjden, Malmö.

Under senhösten observerades 1 ex Ratkegården 31.10 (Greger Flyckt), 1 ex Havängs sommarby, Haväng 6.11 (John Kvarnbäck m.fl.), 1 ex Skanörs ljun 12.11 (Nils Kjellén), 1 ex Ågerups mölla 15.11 (Mattias Kytölä), 1 ex Bäckhalladalen, Simrishamn 28.11 (Anna Nordlund) och 1 ex Vombs fure 31.12 (Musse Björklund, Lars Thornberg, Erik Sjögren m.fl.).

Härfågel *Upupa epops*

Häckning konstaterades i Lunds kommun där ett par byggde bo i en hålig björk och fick ut en unge 17.6–13.8 (Staffan Bensch, Jens Morin m.fl.). Förutom häckningen gjordes även ett fynd av en spelade individ vid Skärålid 26.6 (Isac Dahlström).

Under våren och sommaren gjordes ytterligare elva fynd på olika håll: 1 ex Källstorp cirka 15.4 (Lars Wremert), 1 ex Brantevik 16.4 (Staffan Bensch m.fl.), 1 ex Knösen 17.4 (Björn Malmhagen, Karolina Adolphson m.fl.), 1 ex Trelleborg 25.4 (Monica Lidberg), 1 ex Ribersborg, Malmö 27.4 (Göran Hausenkamp), 1 ex Kullaberg 30.4 (Agne Paulsson), 1 ex Ekeröd 9.5 (Johan Lindén), 1 ex Sjötorps ängar, Krankesjön 5.6 (Erik Jägervall, Göran Lenz m.fl.), 1 ex Skanör, Falsterbonäset 22.7 (Joel Tammisto), 1 ex Hyllinge, Genarp 1.8 (Lena Thorén) och 1 ex Dragesholm, Kågeröd 9.8 (Helena Kastenbom). Observationer saknades helt under den västvindspräglade hösten, men häckning och tolv ströfynd innebär ändå ett starkt år för härfågel.

Härfågel på häckplats i Lunds kommun. Foto: Christian Nilsson.

Biätare *Merops apiaster*°

Skånes tredje häckning av biätare gjordes vid Backåkra, Hagestads naturreservat 7.6–21.8 (Hans Cronert, Leif Karlsson m.fl.). Paret häckade i en upptrampad sandblotta i en betad slänt och fick totalt ut fem ungar. Innan det blev uppenbart att de försökte häcka hade uppgifterna redan hunnit spridas och häckningen gjordes därför offentlig när ungarna börjat bli flygga. Många hundra tillresta kunde bevaka föräldrarna när de flitigt fraktade hem humlor, fjärilar och trollsländor. De första ungarna lämnade boet kring 8.8, därefter hölls sig familjen i närheten fram tills 21.8 då alla sju sågs på vingarna tillsammans första gången. Mer information om häckningen finns i *Anser* 2022:4 ("Biäthäckning vid Backåkra" av Hans Cronert och Gert Ljungqvist).

Övriga fynd under året: 1 ex Glumslövs backar 11.5 (Mikael Olofsson), 1 ex Falsterbo fyr 1.6 (Christer Landgren), 2 ex Ravlunda 5.6 (Ingemar Ander), 7 ex Sösdala, Hässleholm

23.8 (Bengt Hansson, Tove Thomasson), 1 ex Nybroåns mynning 26.8 (Nils Eriksson). Fyndet från Sösdala bedöms vara Backåkra-familjen och visar att biätare kan vara rörliga över större områden efter häckningen innan de påbörjar flytten söderut. Fyndet från Ravlunda 5.6 gäller eventuellt även det paret innan de etablerat sig i Backåkra. Fyndet vid Nybroåns mynning handlar möjligtvis också om en fågel från Backåkra.

Kungsfiskare *Alcedo atthis*

Under januari gjordes 29 fynd, vilket kan jämföras med de cirka 200 fynden under januari 2021. Negativ påverkan av fjolårets kyliga februari är tydlig. Årets antal motsvarar ungefär nivån från januari 2013 då beståndet liksom nu hade decimerats av kalla vintrar.

Säker eller trolig häckning rapporterades från fem kommuner (Hässleholm, Klippan, Malmö, Svalöv och Ängelholm), varav häckningen i Malmö tyvärr blev plundrad av däggdjur. Under häckningstid (april–juli) observerades kungs-

Biätarparet på platsen för häckning vid Backåkra vid upptäckten 7 juni. Foto: Hans Cronert.

fiskare på sammanlagt 50 lokaler väl spridda i landskapet. Även under december rapporterades den från drygt 50 lokaler, alltså tydligt fler än i januari. Höga antal i december speglar troligen en lyckad häckningssäsong, men beror kanske också på att temperaturerna var milda långt in på hösten.

Göktyta *Jynx torquilla*

Häckning konstaterades på sex lokaler (kommunvis: Kristianstad 3, Hässleholm 2, Örkelljunga 1) och ytterligare en trolig häckning skedde i Svalövs kommun. Lägre häckningskriterier (mestadels spelande hanar) rapporterades från sammanlagt drygt 100 lokaler, men det är svårt att uppskatta hur många som gäller häckande eller rastande fåglar. Göktytans vårflyttning sker huvudsakligen från mitten på april till mitten på maj. Ser man enbart till datumen så kan man konstatera att det under perioden 20.5–31.7 rapporterades göktyta från cirka 30 olika lokaler utöver de med säkra eller troliga häckningar.

Mindre hackspett *Dryobates minor*

Konstaterad häckning rapporterades från sju lokaler, och trolig häckning från ytterligare elva lokaler. Från mars till augusti kom rapporter med häckningskriterier från totalt 144 väl utspridda lokaler, där de tio kommunerna med flest fynd var Kristianstad (28), Hässleholm (18), Lund (16), Simrishamn (10), Klippan (9), Helsingborg (7), Hörby (7), Sjöbo (7), Ängelholm (6), och Örkelljunga (6).

Spillkråka *Dryocopus martius*

Säkra eller troliga häckningar rapporterades från 23 lokaler. Totalt gjordes fynd med något häckningskriterium (mestadels spelande individer) på cirka 200 lokaler.

Aftonfalk *Falco vespertinus*^o

Förra årets stiltje fortsatte med en lugn vår, men desto fler aftonfalkar dök upp under hösten. Under våren 1 ad hane Silvåkratornet, Krankesjön 17.5 (Nils Kjellén) och samma dag 1 ad hane str

Ung aftonfalk vid Börringe mad 3 september – en av många i Skåne under hösten. Foto: Tommy Holmgren.

O Rönnen (Olof Strand). Höstens obsar började med 1 1K Skanörs ljun 16.8 (Mattias Ullman) och totalt sågs uppskattningsvis 25 ex under perioden. Sammanfattningsvis ett bra år för arten.

Jaktfalk *Falco rusticolus*°

En 1K Vombs ängar 20.9 (Gunder Jönsson, Gunilla Lundborg m.fl.), 1 1K str Nabben 9.10 (Mats Waern, Juho Könönen m.fl.), 1 1K Teraviken, Landön 19.10 (Hans Cronert, Magnus Ny) och 1 1K Grytskären, Vejbystrand 4.11 (Håkan Johansson, Nina Fransson). Fyra fynd är en bra årssumma för jaktfalk och septemberfågeln tar över fenologirekordet för hösten med fem dagar från fyndet på Kullaberg 25.9 1983.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Totalt 14 ungar från fyra häckningar, varav sju blev ringmärkta. En återhämtning från förra årets bottenresultat med endast tre ungar (Alf Petersson). För mer detaljer se *Anser* 2022:4.

Sommargylling *Oriolus oriolus*

Antalet rapporter ligger i linje med tidigare år och det verkar inte ha varit några häckningar utanför kärnområdena Vombsänkan och sträckan Simrishamn–Kristianstad. Det är i princip ogörligt att avgöra antalet revir utifrån rapporterna i Artportalen, men geografiskt förefaller de stämma relativt väl med utbredningen så som den visas i Skånes fågelatlas (Bengtsson & Green 2013). Kanske ligger populationen kvar kring de 60 par som man uppskattade fanns 2008.

Svartråka *Corvus corone corone*

Enstaka svartråkor har setts på ett trettiotal lokaler. Som mest 3 ex tillsammans på Nabben, Falsterbo 4.5–2.9 (Janne Dahlén m.fl.).

Pungmes *Remiz pendulinus*

Mats Johannesson, Olof Persson och Peter Öhrström rapporterar i *Anser* 2022:4 om ytterligare ett dåligt år för pungmesen: ”I sydvästra Skåne observerades fyra hanar och tre honor. Endast två häckningar lyckades med nio ungar som

resultat medan tre häckningsförsök misslyckades på grund av predation. Möjligen kan några ungar ha överlevt i ett av de plundrade bona, då det skedde runt det datum då ungarna skulle bli flygga. I nordöstra Skåne observerades fyra hanar och två honor. Två lyckade häckningar konstaterades. I det ena boet kom fem ungar på vingarna medan vi på grund av dess belägenhet inte säkert kunde fastställa antalet ungar i det andra. Troligen gjordes ytterligare något häckningsförsök i området.

Inga andra häckningar är kända men naturligtvis kan något enstaka försök ha gjorts på någon okänd lokal. Pungmesen fortsätter att minska och förekomsten är den sämsta sedan 1970-talet. Information från Nederländerna, Danmark och Tyskland visar på likartade trender och tyvärr är risken stor att vi snart förlorar pungmesen som häckfågel.”

På sin höjd alltså endast tioalet häckningsförsök under året, och konstaterat inblandade fåglar är få (endast åtta hanar och fem honor, totalt konstaterades 14 flygga ungar).

Tofslärka *Galerida cristata*°

Vid Falsterbo fyr uppehöll sig 1 ex 6–9.6 (Peeter Boldt-Christmas, Stephen Menzie, Josef Chaib m.fl.). Detta är den första tofslärkan sedan 2019 och det endast sjätte fyndet från och med 2011. Den forna häckfågeln är numera en riktig raritet även i Skåne.

Berglärka *Eremophila alpestris*

Endast fyra fynd gjordes i början av året: 1 ex Klagshamns udde 3.1 (Fredrik Herrmann), 2 ex Ravlunda skjutfält 13.2–12.3 (Ulf Gärdenfors, Sven Johansson, Thomas Lindblad m.fl.), 1 ex Norrebro hamn, Bjärehalvön 23.2 (Lennart Andersson, Ingvar Torsson, Hans Sundström) och 5 ex Glimminge plantering 27.2 (Mats Ljunggren). Totalt 9 ex är ett extremt lågt antal, att jämföra med mer normala 30 ex under föråret 2021.

Hösten inleddes med 1 ex Utvälinge 7–9.10 (Bryan Smith, Patric Carlsson, Linda Svahn m.fl.) och 1 ex Hovs hallar 8.10 (Eskil Friberg,

Tofslärkan har blivit en riktig raritet. Fågeln på fotot sågs vid Falsterbo fyr 6–9 juni och är det första fyndet sedan 2019. Foto: Madeleine Danielsson.

Kasper Wieck, Carl Sörensen m.fl.). Därefter noterades ytterligare 37 ex fram till nyår, med som mest 6 ex Malmö hamn 31.10–20.12 (Stefan Cherrug, Mark Hammarstedt, Janne Knuts-

son m.fl.) och lika många vid Äspet 23.11–30.12 (Erik Törnblom, Hans Cronert, Ingrid Laike m.fl.). Fynden hade annars en koncentration till nordväst och endast 2 ex sträckte ut vid Nabben, Falsterbo (Mattias Ullman), att jämföra med ett medel i de standardiserade räkningarna på 9 ex.

Rostgumpsvala *Cecropis daurica*° (39, 1)

Vid Nabben, Falsterbo sträckte 1 1K 25.10 (Mattias Ullman, Måns Karlsson, Teet Sirotkin m.fl.). Detta utgör det 40:e fyndet men är ändå högst anmärkningsvärt eftersom det rör sig om både det första höstfyndet och den första ungfågeln. Den typiska observationen av arten är en gammal fågel i maj. Fem dagar senare sågs för övrigt en liknande individ vid Kråkenabben i Blekinge.

Bergtajgasångare

Phylloscopus humei ° (26, 2)

Ett ex som rastade vid Simrislund 2.10 (Hans Larsson, Bengt Andersson m.fl.) utgör det hit-

Första höstfyndet av rostgumpsvala i Skåne blev en ungfågel på Nabben 25 oktober. Foto: Mattias Ullman.

tills tidigaste höstfyndet i landskapet. Tidigaste höstfyndet sedan tidigare var 20 oktober. Under samma vecka i månadsskiftet september-oktober skedde ett kraftigt inflöde av östliga sångare till framförallt Öland. Det handlade mestadels om videsångare, men även ett par mycket tidiga brunsångare och även där en bergtajgasångare. En trolig orsak till detta tidiga uppträdande är den kallfront med minusgrader som täckte stora delar av Ryssland veckorna innan och som då fått dessa fåglar att röra sig västerut tidigare än normalt. Årets andra fynd gjordes under en för Skåne typisk tid med en långstannande individ vid Lomma Södra 28.11–17.12 (Göran Kulle, Lars-Göran Lillvik, Harald Ris m.fl.).

Tajgasångare *Phylloscopus inornatus*

Under året observerades sammanlagt 35 individer fördelade på 30 fynd perioden 24.9–22.10. Alltså ett fortsatt magert antal i förhållande till den senaste tioårsperioden. Detta trots en period med mycket ostvind under slutet av september och början av oktober. Som vanligt var det Bingsmarken som var den lokal som ståtade med flest fynd i och med totalt tolv ringmärkta.

Obest. bergtajga-/tajgasångare

Phylloscopus humei / *Ph. inornatus*

En observation av en sen obestämd tajgasångare gjordes i Skanörs norra stadspark 29.10 (Johan Lorentzon). Fågeln var tyst under observations-tillfället och kunde inte ses tillräckligt bra för en säker bestämning.

Kungsfågelsångare *Phylloscopus proregulus*°

Fem fynd får anses vara ett högt antal i relation till de senaste årens ganska magra uppträdande. Man får gå tillbaka till 2017 för att hitta en högre årssumma, då det sågs hela nio ex. Observationerna var väl fördelade under en för arten normal tidsperiod. Nämnas kan dock den på Sankt Pauli kyrkogård i Malmö som utgör det tredje senaste fyndet i Skåne hittills. Fynden fördelade sig enligt följande: 1 ex Gislovshammar 3.10 (Raul Vicente), 1 ex Frälgård,

Brantevik 22–23.10 (Joakim Karlsson, Mikael Karlsson m.fl.), 1 ex Falsterbohus 23.10 (Måns Karlsson, Johan Lorentzon m.fl.), 1 1K ringm. Falsterbo fyr 10.11 (Björn Malmhagen, Alan Harkess, Krister Hjalte) samt 1 ex S:t Pauli kyrkogårdar 23–25.11 (Mikael Bauer, Christer Igelström m.fl.).

Gransångare *Phylloscopus collybita*

Observationer under vintermånaderna utgjordes av 17 ex i januari, 5 ex i februari och 28 ex i december. Fynden följer tidigare års mönster där antalen sjunker succesivt under vintermånaderna, sannolikt beroende på att endast de tuffaste individerna överlever. Under december 2021 sågs hela 41 ex att jämföra med de endast fem individerna som observerades i februari 2022.

Sibirisk gransångare

Phylloscopus collybita tristis°

Samtliga nio som godkänts som *Phylloscopus collybita tristis* under året har dokumenterats med bild eller ljudinspelning, vilket underlättat valideringen av denna svårbestämda underart. Samtliga gjordes under oktober–november, som också historiskt är den period då underarten framförallt uppträder. Jämfört med de senaste två årens rekordartade uppträdande med 29 ex under 2020 och 26 ex 2021, får hösten antal anses vara en återgång till ett mer normalt uppträdande.

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus*

Ytterligare ett mycket gott år för trastsångaren med 13 sjungande hanar. Tre av dessa kunde sedermera konstateras ha funnit en hona. Dock kunde matande fåglar enbart konstateras på två av lokalerna, Löddesnäs respektive Björkesåkra-sjön. Tyvärr finns inte några rapporter rörande häckningsframgången från någon av dessa lokaler. Ytterligare långstannande hanar fanns på flera platser, och häckning kan mycket väl ha genomförts även på några av dessa. Totalt rapporterades 23 ex fördelade på 16 fynd.

Trastsångare. Fulltofta 11 juni. Arten förefaller just nu öka i Skåne. Foto: Martin Berggren.

Busksångare

Acrocephalus dumetorum° (46, 2)

Två sjungande fåglar noterades med 1 sj Trelleborgs soptipp 25.5 (Joakim Hagström, Ola Marklund m.fl.) och 1 sj Rönneholms mosse 31.5–18.6 (Lars Helgesson, Lars Lundquist m.fl.).

ängar 18–30.5 (Linda Niklasson, Lasse Sunnerstig m.fl.). Efter tre goda år för vassångaren är tre fåglar en återgång till de mer beskedliga antal som arten uppvisade under milleniets första decennium.

Flodsångare *Locustella fluviatilis*

Fyra sjungande fåglar är ett fortsatt lågt antal men i nivå med de senaste årens uppträdande. Fynden var 1 sj Äsperöd 4–9.6 (Per Askerlund m.fl.), 1 sj Näsby fält 9–11.6 (Hans Cronert, Magnus Ny m.fl.), 1 sj Näsby Gård, Araslövssjön 3.7 (Ola Svensson, Bengt Nordin) samt 1 sj Köpingsbro sockerbruk 17–23.7 (Fredrik Andersson, Tobias Lundström m.fl.). Fågeln vid Araslövssjön ringmärktes också då den fastnade i ett av näten på denna CES-ringmärkningsplats.

Vassångare *Locustella luscinioides*

1 sj Löddesnäs 23–26.4 (Christian Nilsson, Julius Wengelin Grantén m.fl.), 1 sj Flyinge kungsgård 26.4 (Daniel Melchert) samt 1 sj Håslövs

Flodsångare vid Köpingsbro sockerbruk 17 juli. Foto: Thomas Nilsson.

Svarthätta *Sylvia atricapilla*

Under vintermånaderna sågs tre ex i januari, två i februari samt sex i december. Sammanlagt 11 ex ligger på samma nivå som de senaste åren och utgör en normal vinterförekomst i landskapet.

Höksångare *Sylvia nisoria*°

1 1K ringm Falsterbo fyr 15.8 (Johan Lorentzon) och 1 1K ringm Torreberga 16.10 (Richard Ek, Peter Malm, Stefan Malm m.fl.). Utöver dessa två ungfåglar sågs det även sjungande höksångare på två lokaler under häckningstid. På den ena lokalen sågs även en hona, men inga ytterligare häckningsindicer kunde konstateras.

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapilla*

Två säkra häckningar är rapporterade, men det visar inte artens sanna numerär. I januari gjordes fynd på åtta lokaler och i december på 13 lokaler. Största ansamlingar var max 9 ex Falsterbo 15–17.10 (Måns Karlsson m.fl.) och 14 1K ringmärkt Bingsmarken 15.10 (Bo Petersson, Richard Bergendahl).

Brandkronad kungsfågel x kungsfågel

Regulus ignicapilla x *R. regulus*

1 ex Alnarp 30.10 (Tomas Flyman). Blandhäckningar är konstaterade i Sverige, men fynden är få. I Skåne, artens starkaste fäste, finns blott en handfull fynd.

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Ganska fåtalig under vinter–vår. Enda större flock var 250 ex Norra Vång, Edenryd 10.1 (Linda Niklasson). Under höst–vinter var arten talrikare och flockar större än 200 ex sågs på 50 lokaler. Största flockar var 2 000 ex Bromölla 25.10 (Linda Niklasson), 1 000 str Kullaberg 27.10 (Stefan Siwersson) och 1 650 str Stenbänken, Helsingborgs stad 31.10 (Gustaf Persson).

Trädgårdsträdskrypare

Certhia brachydactyla°

Inga konstaterade häckningar men sjungande individer fanns på tolv lokaler under våren, alla

utom en i nordväst. Totalt noterades individer på cirka 25 lokaler. Antalet revir (11 sj + 4 par) är lägre än toppåret 2020 som hade ett 20-tal revir och flera konstaterade häckningar. I år dock fler observationer i sydvästra Skåne med fynd på inte mindre än sju lokaler jämfört med två 2020. Det finns alltså fler individer att hitta i landskapet samtidigt som nyhetens behag kanske börjar klinga av i nordväst? Dokumentation krävs för observationer på nya lokaler så har du ingen kamera – spela in lätet med mobiltelefonen! Observationerna utanför nordvästra Skåne blev: 1 sj Hörte hamn 15.2–14.4 (Gustav Tallroth m.fl.), 1 ex S:t Petri kyrka, Malmö 15.1 (Oskar Löfgren m.fl.), 1 ex S:t Pauli kyrkogård, Malmö 19.10–18.12 (Mikael Bauer m.fl.), 1 ex Örtofta slott 12–14.11 (Olof Ramel, Peter Elfman m.fl.), 1 ex Lundagård, Lund 14.12–31.12 (Mikael Olofsson m.fl.), 1 ex Lunds reningsverk 27.12 (Magnus Karlsson m.fl.) samt 1 1K ringmärkt Falsterbo Fågelstation 24.9 (Marc Illa Llobet m.fl.), tillika den 29:e ringmärkta i Falsterbo.

Rosenstare *Pastor roseus*° (75, 2)

En 1K str Nabben 27.8 (Björn Erixon, Leif Lindvall m.fl.) och 1 1K str Nabben 9.9 Måns Karlsson, Mattias Ullman m.fl.). Två höstfynd är rätt typiskt men senast två rosenstarrar sträckte ut samma höst i Falsterbo var 2014.

Ung rosenstare vid Nabben 27 augusti.
Foto: Hans-Åke Gustavsson.

Ringtrast *Turdus torquatus*

Under perioden 30.3–10.5 gjordes fynd av minst 82 ex på 63 lokaler, vilket får klassas som en mager vår. Den största ansamlingen var max 8 ex Björkeröds by, Kullaberg 14.4–2.5 (Per Karsten, Max Jensen m.fl.). Under hösten noterades 19 ex på 18 lokaler och till skillnad från vårens uppträdande får höstens ses som gott. Alla observationer gjordes i oktober.

Blåhake *Luscinia svecica*

Ett dåligt år för den rödstjärniga underarten. Smått sensationellt är att det faktiskt sågs fler vitstjärniga blåhakar än rödstjärniga och att det inte gjordes något vårfynd av den rödstjärniga. Några av de listade fynden nedan skulle kunna vara vitstjärniga då de gjordes på häcklokaler: 1 ex Gömslet, Krankesjön, 27.8 (Siri Caspersen), 1 honf Kolabacken 30.8 (Christer Landgren, Madeleine Danielsson), 2 ex Löddesnäs 1.9 (Lars Nilsson), 1 1K ringmärktes Hasslarps dammar 4.9 (Henrik Johansson m.fl.), 1 honf

Grytskären, Vejbystrand 10.9 (Holger Holgersson m.fl.), 1 ex. Sandön 11.9 (Mikael Jönsson) och 1 ex Lunds reningsverksdammar 23.9 (Nils Kjellén).

Vitstjärnig blåhake

Luscinia svecica cyanecula^o

Denna underart fortsätter att öka i Skåne och har i år häckat på minst tre lokaler. I Farhultsviken fanns två revir och minst fem juvenila fåglar sågs 13.4–7.9 (Henrik Johansson, Dan Persson m.fl.), ett par matade ungar vid Sandön 14.4–23.6 (Leif Klinteroth, Henrik Johansson m.fl.) och minst två par fick ut minst tre ungar vid Löddesnäs. På den sistnämnda lokalen fanns som mest fyra revirhävande hanar 16.4–19.8 (Lars Nilsson m.fl.). Utöver häckningarna gjorde följande fynd: 1 sj Björkesåkrasjön 19.4 (Christer Sjögren), 1 sj Flyinge kungsgård 23.4 (Daniel Melchert), 1 sj Klingavälsåns utlopp 10.5–6.6 (Jens Morin m.fl.), 1 sj Silvåkratornet, Krankesjön 20–22.5 (Björn Sigurdsson m.fl.), 1 hane Terekudden,

Allt fler vitstjärniga blåhakar produceras i Skåne – här en av minst tre ungar vid Löddesnäs.
Foto: Martin Berggren.

Bunkeflo strandängar 5.7 (Stefan Cherrug m.fl.) och 1 2K+ hane ringmärktes Flommen 10.9 (Damon Groot m.fl.). Under sommaren gjordes ett fynd av en "blåbröstad" blåhake vid Habobadet, Habo ljunng 26–28.7 (Per Olof Lippe, Ingemar Andell), där det rimligtvis borde rört sig om den vitstjärniga rasen. Samma sak gäller för den ungfågel som ringmärktes i Flommen 5.8 (Björn Malmheden m.fl.).

Sydnäktergal *Luscinia megarhynchos** (10, 1) Skånes elfte sydnäktergal sjöng vid Jägersro, Malmö 22.5–6.6 (Mikael Bauer m.fl.). Det sjätte fyndet gjordes 2011, så nästan hälften av fynden är gjorda sen dess. Kanske kommer arten bli mer regelbunden framöver?

Tajgablåstjärt *Tarsiger cyanurus*° (11, 1) Skånes tolfte tajgablåstjärt ringmärktes vid Falsterbo fyr 1–2.10 (Falsterbo Fågelstation). Fågeln var en ungfågel och både ålder och tidpunkt är typisk för artens höstuppträdande i landet.

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

Först ut var 1 sj Botaniska trädgården, Lund 8.5 (Mikael Sörensson). Sju fynd under våren och sommaren gäller sjungande hanar som inte uppenbart var rastande fåglar: 1 ex Kullaberg 17.5 (Karl G Nilsson), 1 2K Gislövs Stjärna 19–30.5 (Sven Johansson m.fl.), 1 ex Hagestads naturreservat 26.5–3.7 (Stefan Wahlstedt m.fl.), 1 ex Söderåsens Nationalpark 29.5–26.6 (Isac Dahlström, Jörgen Olsson), 1 ex Brännebo 3–5.6 (Kari Svahn, John Kvarnbäck), 1 ex Bivackskogen, Ravlunda skjutfält 13–21.6 (Mats Olsson m.fl.) och 1 ex Eksholmssjön 21.6–7.7 (Alexander Zackrisson m.fl.). I Hagestads naturreservat sågs 2 hanar samtidigt 12–18.6 (Richard Ek m.fl.).

Totalt gjordes 17 fynd av 18 ex under våren, vilket är något färre än normalt. Under hösten rapporterades endast 17 fynd, vilket är det lägsta sedan 2009. Liksom för andra tättingar med östlig utbredning gjorde dominerande västvintrar under hösten att större inflöden uteblev.

Tajgablåstjärten ökar i Sverige och ses allt oftare i södra Sverige. Denna blev skånes tolfte och ringmärktes i Falsterbo 1 oktober. Foto: Tomas Svensson.

Mindre flugsnappare, Hagestad naturreservat 7 juni.
Foto: Hans Cronert.

Halsbandsflugsnappare *Ficedula albicollis*

1 hane Klagshamns udde 24.4 (Fredrik Herrmann m.fl.), 1 hane Brantevik 8.5 (Bengt Andersson, Sven Johansson), 1 hane sj Kullaberg 11.5–1.6 (Stefan Siwersson m.fl.). Totalt tre fynd med typisk fyndbild sett till tid och plats. Hanen som hävdade revir på Kullaberg var rimligen samma som fanns på ungefär samma plats förra året.

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros*

I Artportalen finns 15 säkra och 17 troliga häckningar rapporterade, men det visar inte alls artens numerär i landskapet. I januari–februari gjordes fynd på 34 lokaler med som mest 4 ex på västra stranden i Trelleborg 6.1 (Mattias Ullman) och i dec sågs fåglar på 30 lokaler med som mest 5 ex Världens ände, Ystad 7.12 (Thomas Nilsson).

Svarthakad buskskvätta *Saxicola rubicola*

Nytt rekordår för då minst 34 par skred till häckning. Tidigare rekordet på 28 par var från 2020. Av årets par fick åtminstone 20 ut ungar, även det rekord! Allt eftersom arten blir vanligare så väcker den mindre uppseende och färre

Vitgumpad buskskvätta, Landön 30 september.
Foto: Hans Cronert.

fågelskådare besöker varje häckningslokal. Det är därför sannolikt att man konstaterar en lägre andel lyckade häckningar nu än när arten bara häckade med några få par i landskapet. Det är även sannolikt att någon häckning missas av samma anledning. Under januari–februari sågs 3–4 ex och i december 7 ex.

Vitgumpad buskskvätta

*Saxicola maurus** (2, 1)

En ungfågel fanns vid Landön 30.9–3.10 (Hans Cronert m.fl.). Utseendet pekade tydligt mot vitgumpad buskskvätta, och detta har sedemera bekräftats genom DNA-analys av insamlad avföring. I Skåne finns sedan tidigare ett tjugotal fynd av obestämda vitgumpade/amurbuskskvättor (*Saxicola maurus* / *S. stejnegeri*), men blott två fynd av fåglar som bestämts till *Saxicola maurus*.

Strömstare *Cinclus cinclus*

Säker häckning är noterad på tre lokaler och trolig häckning på en lokal. Mörkertalet är säkerligen signifikant. Den skånska populationen uppskattades till 20 par efter Atlasinventeringen.

En citronärle hona ringmärktes och sågs i Falsterbo i augusti. Foto: Björn Malmhagen.

Citronärle *Motacilla citreola*^o (94, 2)

I Falsterbo gjordes tre observationer under augusti gällande 1 ad hona ringmärkt 5–6.8 (Marc Illa Llobet, Timmy Micallef, Björn Malmhagen m.fl.), 1 ad hona Nabben 15.8 (Mattias Ullman, Måns Karlsson) samt återfångst av den ringmärkta honan 18.8 (Marc Illa Llobet). Då fågeln vid Nabben rapporteras ha vänt och dragit norrut igen är det rimligast att anta att alla tre observationerna gäller samma individ. Därefter sågs 1 1K Klören 18.9 (Henrik Johansson, Mårten Müller). Två fynd är numerärt ganska normalt, men förra årets fyra gjordes alla i maj. Vädret under sträckperioden inverkar tveklöst på fyndbild.

Engelsk sädesärle *Motacilla alba yarrellii*^o

Under våren, från 19.3–22.5, gjordes sju fynd varav tre rapporterats med bild. Dessa avser 1 hona Norrebro hamn, Bjärehalvön 19.3 (Henrik Johansson), 1 hane Böstes strandängar 23.3 (Mattias Ullman, Lars Sundlöf), 1 hane

Torekov 2–10.4 (Göran Fries, Magnus Hellén, Petter Olsson m.fl.), 1 ex Stavstensudden 6.4 (Silke Klick), 1 hane Stavstensudden 15.4 (Ola Marklund), 1 2K hane Borstahuset 19.5 (David Gustafsson) samt 1 ex Farhult 22.5 (Petter Franzén). Av bilder och beskrivningar att döma bör det varit två olika individer vid Stavstensudden. Samtliga fynd är från Skånes västra och södra kust, vilket stämmer bra med normal fyndbild.

Fältpiplärka *Anthus campestris*

Som en av landets sällsyntaste och mest hotade häckfåglar inventerades fältpiplärkan noggrant både 2020 och 2021 (27 par, varav 16 skred till häckning 2021). Detta gjordes inte 2022, och spontanrapporteringen ger inte någon användbar bild av beståndsutvecklingen.. Rikligt med observationer finns från kända lokaler som Ravlunda skjutfält, Drakamöllan och Friseboda, men det är omöjligt att göra några användbara jämförelser med tidigare år.

Större piplärka *Anthus richardi* °

Årets fynd utgörs av 1 ex Lilla Hammars näs 11–12.9 (Anders Kling, Tord Andersson, Jon Sund m.fl.), 1 ex Kämpingevassen 17.9 (Peter Öhrström, Per Johan Ulfendahl, Kerstin Ulfendahl), 1 ex Lilla Hammars näs 24.9 (Oskar Löfgren) och 1 ex Smygedungen 1.10 (Peter Malm, Stefan Malm). Fyra fynd är normalt för senare år, men väldigt lågt i förhållande till början på 2000-talet. De låga årssummorna avlöser varandra på ett sätt som gör att det inte enbart går att hänvisa till vind- och väderförhållanden under sträckperioden som orsak till att arten verkar bli mer sällsynt. Minskningen förefaller permanent.

Sibirisk piplärka *Anthus hodgsoni** (8, 1)

Enda fyndet var 1 ex Habo ljun 15.10 (Inge-mar Andell). Många skådare har insett att det kan vara värt att titta noga på sena piplärkor i skogs- och dungmiljö och sedan det första fyndet 2011 har arten setts de flesta år. Även i övriga Sverige ökar antalet fynd successivt.

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*

Värfynd görs i princip årligen men är fortsatt sällsynta. I år noterades 1 ex Sjötorps ängar, Krankesjön 29.4 (Nils Kjellén) och 1 ex Klingavälsåns utlopp, Vombsjön 14.5 (Bengt Larsson). Aprilfyndet är det första för Skåne någonsin! I landskap där arten är vanligare på vårsträck förekommer den något mer regelbundet.

Arten har långsiktigt minskat under höststräcket vilket förstärks av årets antal, som fördelas på uppskattningsvis 68 ex i september och 16 ex i oktober. Totalt 84 ex är något under fjolårets 93 ex, men rejält under de antal som rapporterades längre tillbaka i tiden. I de standardiserade räkningarna vid Nabben, Falsterbo räknades i år 9 ex, att jämföra med fjolårets 22 ex, vilket var en av de bättre årssummorna på senare år. Årsrekordet vid Nabben på 198 ex 1991 och dagsrekordet på 31 ex 12.9 samma år förefaller i den kontexten helt surrealistiska idag.

Vattenpiplärka *Anthus spinoletta*

Efter att arten upptäcktes som en regelbunden övervintrare i mitten av 90-talet ökade den först snabbt, för att sedan kraftigt minska. På senare år har fyndbildens stabiliserats genom att enstaka individer ses på platser där de återkommer årligen samt att ett och annat fynd görs på nya lokaler. Totalt sågs 8 ex under föråret (t.o.m. 2.4). De flesta fynden gjordes i nordväst, förutom 1 ex Oxaholmen, Nymölla 2–23.2 (Magnus Ny, Linda Niklasson m.fl.) och 1 ex Örtofta sockerbruksdammar 6–9.1 (David Gustavsson, Petter Olsson, Martin Dribe m.fl.).

Hösten inleddes med 1 ex Strandbaden, Nyhamnsläge 13.10 (Ulf Carle) och därefter ett inlandsfynd gällande 1 ex Nöbbelövs mosse 19.10 (Mikael Olofsson). Under avslutningen av året noterades ytterligare 14 ex, vilket är ett ganska lågt antal. Detta beror framför allt på att endast 4 ex sågs i nordväst, där majoriteten annars brukar ses. I övrigt finns fynd från Falsterbo, Skillinge, Vitemölla, Skräbeåns mynning vid Nymölla, samt inlandsfynd från Örtofta sockerbruksdammar och Vombs ängar.

Bergfink *Fringilla montifringilla*

Återigen ett bokollonår, och i vanlig ordning väljer då många bergfinkar att stanna i Sverige. Redan från mitten av oktober började stora mängder ses. Till exempel sågs minst 30 000 ex vid Hemmenköp 18.10 (Krister Hjalte). Från november finns flera rapporter om stora mängder från trakterna kring Ravlunda skjutfält. En tidig morgonobservation rörande tiotusentals fåglar som flög förbi Maglehem 6.11 (Ulf Gårdenfors) fick observatören att ana att dessa övernattat någonstans i trakterna av Ravlunda skjutfält. I detta område hittades mycket riktigt en sovplats, men det dröjde till slutet på januari 2023 (Ronny Andersson, Rolf Landström). Sovplatsen omfattade i januari ett drygt 1.5 hektar stort granparti, och även om fler fåglar möjligen kan ha anslutet under januari 2023 så fanns nog sannolikt kring miljonen fåglar här i slutet på 2022.

I övrigt rapporterades även 100 000 ex från Ivetofta 18.12 (Magnus Ny). Rapporter från Blekinge, speciellt under inledningen av 2023, visar att det i trakterna av Ryssberget finns en annan stor sovplats. Denna är dock i skrivande stund fortfarande inte lokaliserad.

Bändelkorsnäbb *Loxia bifasciata*

Först ut var en hane Simrishamn 2.1 (Agne Paulsson), men därefter finns bara rapporter från hösten. Totalt rör det sig om ett tiotal individer: 1 ex Bromölla 21.8 (André Julinder), 6 ex Klippan 31.8 (Bengt Hertzman), 1 ex Terraviken 19.10 (Hans Cronert, Magnus Ny), 1 ex Landön 23.10 (Hans Cronert) och 1 ad hane Bromölla 25.12 (Magnus Ny).

Gulhämpling *Serinus serinus*

Det är oerhört svårt att göra en bedömning av antalet häckande par. De senaste åren har det känts som att försök till sammanslagningar av fynd och bedömningar av totalantal på olika lokaler förstört mer än det tillfört. Flera par kan häcka inom samma område och fåglarna är dessutom ofta ganska rörliga. Hädanefter kommer vi bara att sammanfatta de stora dragen och presentera antalet rapporter med de olika kategorierna av häckningskriterium möjlig, trolig och säkerställd reproduktion. Säkerställd reproduktion: Ingen rapport, men 1 1K rapporterades 13.8 från en lokal där stationära fåglar fanns under vår och sommar, så det är ju inte omöjligt att häckning skett. Trolig reproduktion: Minst nio i Kristianstads kommun, tre i Simrishamns kommun, minst fem i Ystads kommun och en i Vellinge kommun. Totalt minst 18. Möjlig reproduktion: Det finns rapporter från ytterligare 59 lokaler om möjlig reproduktion (d.v.s. spel/sång eller motsvarande häckningskriterium) under perioden 1 april–31 juli. Ett fynd sticker ut: under en punkttaxering söder om Knäbäckshuset 19.5 noterades hela 8 ex (Åke Lindström). Noterbart är också att endast två av fynden gjordes utanför kustområdena, 1 sj. Torreberga 30.4 (Stefan Wahlstedt) och 1 ex. sj.

Toarp 1.5 (Krister Olsson). För att få en bättre bild av antalet gulhämplingar i Skåne borde en mer grundläggande inventering göras i framför allt i kärnområdena Ystad, Kivik, Juleboda, Fri-seboda och Åhus. Årens första sågs på två lokaler 1.4 och årets sista noterades 10.11. Största flocken var 8 ex Sannarna, Åhus 25.9 (Magnus Unger).

Lappspurv *Calcarius lapponicus*

Efter förra årets bottennotering blev det fler fynd – och detta trots att arten uteblev i Falsterbos standardiserade räkningar. Antalet individer fördelade sig på januari (7), februari (1), september (6), oktober (19), november (5) och december (6). Totalt landar antalet på 39 ex.

Kornspurv *Emberiza calandra*

Kornsparven inventerades i år igen inom Länsstyrelsens åtgärdsprogram för hotade arter. Resultatet redovisas i *Anser* 2022:4 men kan sammanfattas med 67–68 revirhållande hanar, cirka 85 flygga ungar och att en ny liten population hittades vid Rinkaby-Horna, Kristianstad. (Petter Olsson, Richard Bergendahl m.fl.)

Ortolansparv *Emberiza hortulana*°

Två värfynd, båda på Hallands Väderö, i form av 1 ex Tångakärret 14.5 (Karl G Nilsson, Sebastian Sjöfors m.fl.) och 1 ex Kappelhamn 15.5 (Karl G Nilsson, Sebastian Sjöfors m.fl.). En individ kom med i den standardiserade räkningen vid Nabben 1.9 (Emil Lundahl, Teet Sirotkin, m.fl.) och en individ noterades under passiv nattinspelning, sk. Nocmig, på Jönköpingsgatan i Helsingborg 12.9 (Mårten Müller).

Dvärgspurv *Emberiza pusilla*° (70, 3)

Ett ex Skanörs vångar 15.1–6.2 (Mattias Ullman m.fl.) samt sannolikt samma individ på samma lokal 13.3–14.3 (Richard Ek, Karl-Gustav Sjölund m.fl.). Under hösten 1 str Nabben 8.10 (Niklas Andersson, Mattias Ullman m.fl.) och 1 str på samma lokal 28.10 (Mattias Ullman, Nils Kjellén m.fl.). Tre individer är ett normalt

Väl betittad dvärgsparv. Skanörs vång januari–februari.
Foto: Johannes Rubensson.

uppträdande under de senaste tio åren efter höga antal 2021 och 2020, med 9 respektive 11 ex.

Videsparv *Emberiza rustica*[°] (39, 2)

Två ex Gislövs Stjärna 1.10–2.10 (Bengt Andersson, Sven Johansson) utgör årets enda fynd. Videsparven har en svagt ökande fyndbild med en till två individer per år de senaste åren från att tidigare knappt ha varit årlig.

Baltimoretrupial *Icterus galbula*^{*} (0, 1)

En ung baltimoretrupial blev ett oväntat tillskott till den svenska artlistan när den dök upp vid en fågelmatning i Förslöv 11.12 (Bo Jotsvik, Ros-Marie Jostvik, Håkan Johansson m.fl.). Fågeln sågs året ut och fanns kvar i området till 23.4 2023. Ett inflöde av arten verkar ha skett till Europa under oktober då Storbritannien fick sitt 26:e, Irland sitt 6:e och Frankrike sitt första fynd. Sedan tidigare finns tio fynd på Azorerna, fyra fynd på Island, två fynd i Nederländerna, två fynd i Norge och ett fynd i Spanien (*tarsiger.com*).

Sveriges första baltimoretrupial upptäcktes vid en fågelmatning i Förslöv 11 december Foto: Henrik Ehrenberg.

Dukat fågelbord. Förslöv 17 december. Foto: Tommy Holmgren.

FENOLOGI

Dagens möjligheter att dokumentera fågelfynd och faktumet att flertalet fenologirekord är extrema gör att observationer som tangerar rekord eller avser nytt rekord kräver foto- eller ljuddokumentation för bedömning. Denna regel frångås endast om observationsbetingelserna är goda, t.ex. om observatören är synnerligen erfaren och ser den aktuella fågeln ytterst bra eller om fågeln i fråga ses av flera trovärdiga/erfarna fågelskådare. Att lägga tid på att försöka bedöma en mager beskrivning av en under normal årstid mycket vanlig fågelart är både frustrerande och meningslöst. Det faller på observatören att göra noggranna anteckningar och i möjligaste mån dokumentera sitt fynd. Rrk bedömer inte fynd som tangerar eller sätter nytt rekord i tidsmässigt uppträdande om inte ovan nämnda förutsättningar infrias. För en del arter kan fotokrav gälla även under andra perioder i de fall observationen är mycket avvikande. Dokumentera alltid dina avvikande fynd även om det inte råkar vara ett

rekord. Fåglar handhållna under ringmärkning undantas naturligtvis från regeln (om inga omständigheter gör fyndet mindre trovärdigt).

Årets fenologi bjöd på få överraskningar. Under våren blev det dock ett nytt rekord för rödstrupig piplärka 29 april, vilket även utgör första aprilfyndet i Skåne. Ett vinterfynd finns sedan tidigare, nämligen i Malmö hamn 1–6 januari 2001. Brun kärrhök är numera en årlig övervintrare med någon enstaka ungfågel som dröjer sig kvar. Arten kommer att utgå från fenologilistan inom några år om trenden fortsätter. Tidiga obsar gjordes för fisktärna 25 mars, stäpphök 5 april, trädgårdssångare 30 april och buskskvätta 14 april. Från hösten kan nämnas ett exceptionellt sent fynd av spovsnäppa 6 november, vilket är en månad senare än medianen för arten. Rekordet från december 1999 är visserligen nästan en månad senare men den individen hade en benskada, vilket kan förklara kvardröjandet. Ett sent fynd gjordes även av skräntärna 2 oktober.

Rödspoven anlände prick på sin median 22 mars och välkomnades med vinterkänsla. Foto: Hans Cronert.

TABELL 3
Fenologi våren 2022

Art	Datum	G/D Lokal	Observatör	Median	Extremdatum
Årta	17.3	Kåseberga	Sven Splittorff	21.3	1.3-08°
Vaktel	2.5	Torupa flo	Marie-Louise Bárány	5.5	23.4-11°
Nattskärre	7.5	Kåseberga	Sven Splittorff, Nils Eriksson	8.5	29.4-09°/-12°
Tornseglare	2.5	Kattarp	Ronny Johansson	1.5	19.4-88°
Gök	29.4	Flera lokaler	Flera observatörer	27.4	22.4-94
Kornknarr	15.5	Örtofta	Pontus Dejenfelt	15.5	8.5-13/-20
Småfläckig sumphöna	18.4	Pulken	Carl Christian Tofte	18.4	2.4-17°
Skärtläcka*	11.2	Farhultsviken	Patrik Söderberg, Peter Franzén m.fl.	1.3	V
Större strandpipare	11.2	Borstahusen/ Bunkeflo strandängar	Benny Hansson, Milton Johansson/ Per-Magnus Åhrén	9.2	V
Mindre strandpipare	26.3	Farhultsviken	Peter Franzén	26.3	19.3-99°
Småspov	12.4	Sövde & Erikssdal, S Sjöbo	Martin Stjernman, Åke Lindström	4.4	22.3-04°
Rödspov	22.3	Håslövs ängar	Hans Cronert, Jan Linder	22.3	8.3-97 (V)
Brushane	18.3	Klingavålsåns utlopp	Sven Jönsson, Per-Olof Andersson m.fl.	15.3	V
Myrsnäppa	16.5	Äspet	Ulf Nilsson, Robert Rydbeck	13.5	10.5-08°/-13°
Spovsnäppa	16.5	Äspet	Thomas Lindblad, Ulf Gärdenfors m.fl.	12.5	29.4-12°
Mosnäppa	27.4	Torupa flo	Sven Johansson	28.4	18.4-18°
Skärsnäppa	8.5	Torekovs rev			
		/Hallands Väderö	Henrik Johansson/Klas Rosenkvist	18.5	9.6-79
Småsnäppa	10.5	Sandön, Utvälinge	Henrik Johansson	2.5	15.3-88
Dubbelbeckasin	1.5	Starby ängar	Olof Strand	1.5	27.4-01°/-20°
Smalnäbbad simsn.	30.5	Gislövshammar	Hans Larsson	26.5	12.5-74
Drillsnäppa*	12.4	Skillinge/Södra Sandby	Christian Swensson/Timmy Micallef	12.4	V
Grönbenä	14.4	Flera lokaler	Flera observatörer	15.4	8.4-99°/-04°(V)
Svartsnäppa	17.3	G Sandön, Utvälinge	Henrik Johansson	27.3	4.3-21°
Gluttsnäppa	8.4	Håslövs ängar	Hans Cronert	3.4	25.3-12°
Kustlabb	25.3	Domsten	Bengt Andersson (d.ä.)	26.3	3.3-19°
Småtärna	15.4	Smygedungen	Roy Blad, Stefan Malm, Peter Malm	12.4	30.3-10°
Skräntärna	31.3	D Löddesnäs	Lars Nilsson	2.4	19.3-16°
Svarttärna	30.4	Äspet	Bengt Andersson (annan)	24.4	9.4-78
Kentsk tärna	7.3	Kämpingevassen	Peter Öhrström	10.3	V
Fisktärna	25.3	G Smygedungen	Nils Kjellén	3.4	25.3-14°/-22°
Silvertärna	8.4	Yttre Kattvik	Jan Skidell	7.4	31.3-17°
Fiskgjuse	21.3	Lökagården, Stenestad	Henrik Johansson	21.3	17.3-91
Bivrråk	4.5	Flyinge ängar	Allan Gunnarsson	4.5	29.4-19°
Brun kärrhök*	10.3	Odarslöv	Pål Axel Olsson	9.3	V
Stäpphök	5.4	G Löddesborg, Vikhög	Gunnar Eriksson	9.4	4.4-18° (V)
Ängshök	28.4	D Gnalöv, Gislöv	Bengt Bengtsson	28.4	18.4-05°/07°
Göktyta	15.4	D S:t Pauli kyrkogård, Malmö/ Kristinehem, Hässleholm	Mikael Bauer m.fl./Pål Axel Olsson	14.4	3.4-11°
Aftonfalk	17.5	Ö Krankesjön/Rönne	Nils Kjellén/Olof Strand	11.5	10.4-14°
Lärfalk	16.4	Karpalundsammarna	Svante Söderholm, Elisabeth Sturesson	17.4	13.4-05/06
Sommargylling	6.5	Trolle-Ljungby mosse	Magnus Ny	7.5	3.5-87
Törnskata	4.5	Bockholmens mosse/ Salviken	Johan Gustafsson/Peder Weibull	2.5	23.4-96°
Pungmes	26.3	Strömnäs, Löddesnäs	Mikael Grantén	2.4	10.3-85 (V)
Berglärka	12.3	Knäbäcksdösen, Ravlunda skjutfält	Agne Paulsson, Lennart Jeppsson m.fl.	25.3	2.5-98°

TABELL 3 – Forts.
Fenologi våren 2022

Art	Datum	G/D	Lokal	Observatör	Median	Extremdatum
Backsvala	14.4		Scaniaparken, Malmö	Henrik Spovin	5.4	25.3-14°
Ladusvala	31.3		Ribersborg, Malmö	Anders Björkman	30.3	19.3-99°
Hussvala	14.4		Klagshamn/Pulken	Anders Larsson/Carl Christian Tofte	10.4	2.3-19°
Grönsångare	18.4		Flera lokaler	Flera observatörer	18.4	12.4-20°
Lövsångare	12.4		Flera lokaler	Flera observatörer	8.4	4.4-01/05/11
Sävsångare	16.4	D	Östra Krankesjön	Pedde Klementsson	18.4	12.4-02°/16°
Rörsångare	21.4		Löddesnäs	Joakim Hagström	23.4	16.4-05°
Kärnsångare	9.5		Håslövs ångar	Judit Brolid, Lars Nilsson	8.5	4.5-99°/03
Härmsångare	6.5		Botaniska, Lund/ Stenshuvud	Mikael Sörensson/Jan-Olov Svedberg	6.5	2.5-04/09°/18°/20°
Flodsångare	4.6		Äsperöd, Hallaröd	Per Olof Askerlund	18.5	7.5-15°
Vassångare	23.4		Löddesnäs	Christian Nilsson m.fl.	3.5	14.4-81
Gräshoppsångare	28.4		Löddesnäs/Lomma	Lars Nilsson, Petter Olsson/ Lars-Göran Liljvik	27.4	23.4-20°
Trädgårdssångare	30.4	G	Höjebacke, Svalöv	Paul Tuvesson	2.5	29.4-20°
Höksångare	29.5	D	Hallands Väderö	Mikael Haraldsson m.fl.	28.5	9.5-01° (V)
Ärtsångare	16.4		Flera lokaler	Flera observatörer	16.4	10.4-18° (V)
Törnsångare	24.4		Malmöhus	Alex Regné	23.4	19.4-18° (V)
Sidensvans	5.4		Friseboda	Thomas Lindblad	3.5	30.5-87 (S)
Ringtrast	30.3	D	Ribersborg, Malmö	Göran Hausenkamp m.fl.	2.4	23.3-85 (V)
Grå flugsnappare	2.5	D	Gislövs stjärna/ Ribersborg, Malmö	Jörgen Bernsmo/Göran Hausenkamp, Karl Pettersson	1.5	22.4-14° (V)
Rödstjärnig blåhake			Inga vårfynd!		8.5	30.4-12°/14°
Vitstjärnig blåhake	13.4		Farhultsviken	Henrik Johansson, Leif Klinteroth	10.4	31.3-21°
Näktergal	30.4		Eriksdal, Fyledalen	Alex Regné, Sanna Persson	28.4	23.4-18°
Mindre flugsnappare	8.5		Botaniska, Lund	Mikael Sörensson	7.5	1.5-01°/12°
Svartvit flugsnappare	15.4		Grevie	Leif Klinteroth	16.4	8.4-20°
Rödstjärt	12.4		Nöbbe lövs mosse	Mikael Olofsson	8.4	5.4-05/16° (V)
Buskskvätta	14.4		Isternäset/Kungsmarken	Svante Söderholm, Elisabeth Sturesson/ Kristaps Sokolovskis	17.4	12.4-85/16°
Stenskvätta	19.3		Ängelsbäcksstrand	Henrik Johansson	24.3	15.3-90 (V)
Sydlig gulärta	16.4		Flera lokaler	Flera observatörer	14.4	7.4-10° (V)
Nordlig gulärta	27.4	D	Vejbystrand	Anders Lindén	27.4	20.4-95°
Fältpiplärka	8.5		Haväng/Knäbäcksdösen	Johan Gustafsson/ Dan Hammarlund, Elisabet Hammarlund	27.4	13.4-04°/10°
Trädpiplärka	13.4		Farhultsviken	Henrik Johansson	11.4	4.4-00/18°
Rödstrupig pipplärka	29.4	G	Sjötorps ångar	Nils Kjellén	8.5	29.4-22° (V)
Rosenfink	7.5		Båstad	Mats Alinder	10.5	1.5-84/00/02
Vinterhämpling	18.4		Ribersborg, Malmö	Henrik Hansen	29.4	S
Lappspärv	17.2	D	Norra hamnen, Malmö	Mark Hammarstedt, Mats Havskogen	23.4	23.5-81
Snöspärv	3.4		Åsper/Hammenhöj	Anders Hansson/Kent O Andersson	3.4	3.5-86
Ortolanspärv	14.5	G	Tångakärret, Hallands Väderö	Karl G Nilsson, Sebastian Sjöfors m.fl.	2.5	24.4-93/94

* Vinterfynd finns detta år

** Sommarfynd finns detta år

V = Vinterfynd

G = Godkänd °

D = Dokumenterad (ljud/bild)

Mediandatum baseras på den senaste 10-årsperioden

TABELL 4
Fenologi hösten 2022

Art	Datum	G/D	Lokal	Observatör	Median	Extremdatum
Årta	14.10		Hasslarps dammar	Henrik Johansson	13.10	8.11-16°
Vaktel	21.9		Lilla Hammars näs	Mattias Jonsäter	5.9	23.10-16°
Nattskärre	2.10		Salviken	Jonas Nilsson	5.10	13.11 -20°
Tornseglare	2.10		Beddingestrand/ Lerberget	Roine Strandberg/Thomas Svanberg	10.10	14.11-82
Gök	1.10	död	Åkarp	Kenneth Bengtsson	1.10	1.11-10°
Kornknarr	21.7		Stångby mosse	Lars Åke Friberg	22.7	29.9 -20°
Småfläckig sumphöna	8.10		Inre Foteviken	Måns Grundsten	27.9	2.11-00°
Skärfläcka	2.12		Måkläppen	Per Johan Ulfendahl	21.11	V
Större strandpipare	7.12		Skanörs revlar	Johan Östberg, Björn Malmhagen	9.11	V
Mindre strandpipare	2.10	D	Örtofta dammar	Jonas Nilsson, David Gustavsson	22.9	3.11-00°
Småspov	1.10		Rönnen	Henrik Johansson, Johan Åhlén	1.10	29.10-06°
Rödspov (inkl. <i>L. l. islandica</i>)*			Övervintrade på Falsterbonäset		2.11	V
Brushane	15.11		Sandön, Utvälinge	Rolf Svensson	15.11	V
Myrsnäppa	10.9		Salviken	Harald Ris, Anton Kvarnbäck, Robert Tuveson	15.9	5.10-80
Spovsnäppa	6.11	G	Bakdjupet, Skanör	Johan Lorentzon, Dan Hammarlund	3.10	3.12-99°
Mosnäppa	22.9		Nabben, Falsterbonäset	Emil Lundahl, Hans-Åke Gustavsson, Mattias Ullman m.fl.	17.9	30.9-96
Skärsnäppa	1.10		Sandhammaren	Sven Splittorff, Magnus Stangenberg	1.10	28.8-82
Småsnäppa	1.11	G	Järavallen, Lundåkrabukten	Nils Kjellén	18.10	22.11-87
Dubbelbeckasin	22.9	G	Björkhäll, Hovby ängar	Thomas Lindblad, Ulf Gärdenfors	12.9	28.11-10°
Smalhäbbad simsn.	29.9		Sydstranden, Falsterbo stadspark	gnm Björn Malmhagen	19.9	10.10-03°
Drillsnäppa	17.10		Revet, Simrishamn	Kent O Andersson	28.10	V
Grönben	12.10		Klagshamns udde	Stefan Cherrug	9.10	4.11-90 (V)
Svartsnäppa	18.11		Stureholms våtmark	Lennart Söderberg	16.11	V
Gluttsnäppa	13.11		Bunkeflostrand/Skanör	Christer Igelström/Johan Lorentzon m.fl	18.11	20.12-21°
Kustlabb	14.11		Simrishamns hamn	Jörgen Bernsmo, David Erterius	29.10	27.11-02°
Småtärna	4.9		Nabben, Falsterbonäset	Mattias Ullman, Emil Lundahl	11.9	2.10-78
Skräntärna	2.10		Vombsjöns badplats	Petter Olsson, Robert Rydbeck	24.9	4.10-75
Svarttärna	29.9		Nabben, Falsterbonäset	Mattias Ullman, Måns Karlsson	27.9	5.11-08°
Kentsk tärna	29.10	D	Sandön, Utvälinge	Henrik Ehrenberg	30.10	V
Fisktärna	4.11		Sandhammaren	Sven Splittorff, Fredrik Andersson m.fl.	28.10	20.11-96°
Silvertärna	4.11	D	Nabben, Falsterbonäset	Mattias Ullman, Juho Könönen m.fl.	29.10	4.12-11°
Fiskgjuse	20.10		Grytskären, Vejbystrand	Karl G Nilsson, Thomas Wallin m.fl.	8.11	15.12-00°
Bivräk	13.10		Nabben, Falsterbonäset	Mattias Ullman, Jon Jörpeland	12.10	22.11-05°
Brun kärrhök	10.12	D	Löddesnäs	Lars Nilsson, Jonas Nilsson m.fl.	7.11	V
Stäpphök	14.10		Nabben, Falsterbonäset	Mattias Ullman, Jon Jörpeland	12.10	3.11-98° (V)
Ängshök	18.9	D	Lilla Hammars näs	Krister Olsson, Lennie Stranne	17.9	19.10-11°
Göktyta	12.9		Ivetofta	Linda Niklasson	28.9	13.10-99
Aftonfalk	3.10	G	Skanörs ljung	Oddvin Lund	19.9	14.11-09°
Lärkfalk	16.10		Nabben, Falsterbonäset	Mattias Ullman, Måns Karlsson	11.10	9.11-78
Sommargylling	29.8	G	Vombs vattenverk	Viktor Nilsson	22.8	6.9-78
Törnskata	14.10		Rålehamn, Tjällran	Raul Vicente	17.10	16.11-18°
Pungmes	25.9		Flera lokaler	Flera observatörer	15.10	V
Berglärka	8.10		Utvälinge/Hovs Hallar	Bryan Smith/Eskil Friberg m.fl.	9.10	25.9-93

TABELL 4 – Forts.
Fenologi hösten 2022

Art	Datum	G/D	Lokal	Observatör	Median	Extremdatum
Backsvala	6.11		Skanörs ridklubb	Johan Lorentzon, Björn Malmhagen	23.10	19.11-20°
Ladusvala	14.11		Stavstensudden	Christer Sjögren, Lars Sundlöf	16.11	10.12-06°
Hussvala	16.10		Baskemölla	Bengt Andersson (d.y.)	2.11	17.11-05°
Grönsångare	3.9		Bingsmarken	Per Johan Ulfendahl	9.9	30.9-83°
Lövsångare	15.10		Stora Herrestad	Bengt Celander	29.10	22.11-10°
Sävsångare	16.10	R	Torberga	Richard Ek, Stefan Malm, Peter Malm	3.10	4.11-00°
Rörsångare	22.10		Vombsjöns västra ängar	Jens Morin	20.10	6.11-02°
Kärrsångare	20.9	R	Södra Flommen	Falsterbo Fågelstation	26.9	10.10-15°/17°
Härmsångare	1.9	R	Falsterbo fyr/Hasslarp	Falsterbo Fågelstation/Henrik Johansson	7.9	2.10-81°
Flodsångare	23.7		Köpingebro	Peter G Bengtsson	31.7	27.9-00°
Vassångare			Inga höstfynd		27.7	17.9-83°
Gräshoppsångare	25.9	R	Sjötörps ängar, Krankesjön	Harald Ris, Staffan Bensch, Kristaps Sokolovskis m.fl.	27.9	14.10-18°
Trädgårdssångare	26.9		Sankt Hans backar	Petter Olsson, Wilhelm Lennman	8.10	18.11-07°
Höksångare	16.10	R	Torberga	Richard Ek, Stefan Malm, Peter Malm m.fl.	6.9	1.12-09° (V)
Ärtsångare	11.10		Bromölla	Nils Waldemarsson	16.10	7.12-86 (V)
Törnsångare	1.10		Nabben, Falsterbonäset	Måns Karlsson	2.10	31.10-14° (V)
Sidensvans	7.10		Linero, Lund	Sigvard Persson	12.10	15.9-14°
Ringtrast	31.10		Spillepeng	Anton Kvarnbäck	2.11	6.12-07°
Grå flugsnappare	7.10		Skåne-Tranås	Marie-Louise Bårány	10.10	6.11-88/92 (V)
Blåhake	23.9		Lunds reningsverksdammar	Nils Kjellén	5.10	23.11-97
Näktergal	4.9		Koloniområdet, Lunds reningsverk	Petter Olsson	9.9	3.11-90
Mindre flugsnappare	8.10	D	Västra Ingelstad	Tommy Holmgren	11.10	16.11-86
Svartvit flugsnappare	2.10		S:t Pauli kyrkogårdar	Mikael Bauer	6.10	12.11-13°
Rödstjärt	28.10	D	Ribersborg, Malmö	Karl Pettersson	28.10	22.11-74° (V)
Buskskvätta	31.10		Östra Tvet, Vombs ängar	Lars Råberg	27.10	9.12-06° (V)
Stenskvätta	17.11		Norra hamnen, Malmö hamn	Mark Hammarstedt	6.11	V
Gulärta	30.10		Nabben, Falsterbonäset	Mattias Ullman, Juho Könönen	30.10	2.12-09° (V)
Fältpiplärka	6.9		Falsterbo	Tommy Holmgren	12.9	15.10-01°
Trädpiplärka	30.10		Lomma kustdammar	Lars Nilsson	27.10	8.12-74
Rödstrupig pipplärka	12.10		Äspet/Lindängen, Malmö	Thomas Lindblad/Joakim Hagström	12.10	31.10-97° (V)
Rosenfink*	1.9	D	Nabben, Falsterbonäset	Mattias Ullman, Emil Lundahl, Teet Sirotkin m.fl.	15.9	14.11-20° (V)
Vinterhämling	23.9		Gråläge/Foteviken	Bengt Hertzman/Anders Hansson	26.9	18.9-99 (S)
Lappspärv	11.9		Lilla Hammars näs	Fredrik Svensson	9.9	13.8-92
Snöspärv	29.9	D	Sibirien, Ängelholm	Anders Lindén	4.10	14.9-20°
Ortolanspärv	12.9	D	Helsingborgs stad	Mårten Müller	10.9	16.10-01°

* Vinterfynd finns detta år

** Sommarfynd finns detta år

V = Vinterfynd

G = Godkänd °

D = Dokumenterad (ljud/bild)

R = Ringmärkt

Mediandatum baseras på den senaste 10-årsperioden

Referenser

- Camphuysen, C. J., Gear, S. C., & Furness, R. W. (2022). Avian influenza leads to mass mortality of adult Great Skuas in Foula in summer 2022. *Scott. Birds* 42, 312–323.
- Copernicus. 2022. Copernicus: Europe experiences warmest October on record. Från <https://climate.copernicus.eu/copernicus-europe-experiences-warmest-october-record> (Publicerat 2022-11-07)
- Waarneming. 2023. Explore: observations. Från <https://waarneming.nl/fieldwork/observations/day-list/> (Hämtat 2023-03-05)
- Bird Guides. 2022. Unprecedented Pallid Swift influx reaches Britain. Från <https://www.birdguides.com/news/unprecedented-pallid-swift-influx-reaches-britain/> (Publicerat 2022-10-31).

Det är inte alltid lätt att komma nära svarttärnor. Under häckningen håller de sig ute i våtmarker, och i övrigt har de en pelagisk livstil. Denna ungfågel i Simrishamn 4 augusti var ovanligt samarbetsvillig.
Foto: David Erterius.

Fåglar i Skåne

Fåglar i Skåne 2022 är Skånes Ornitologiska Förenings årsbok.

SkOF för fåglarnas talan, håller koll på hur fåglarna har det och hur bestånden utvecklas.

Medlemmarnas inventeringar är viktiga redskap i detta arbete.

SkOF bevakar fågelintressena som remissinstans.

Det gäller yttranden om vindkraftverk, vägar, täkter, stadsplanering, skyddsjakt och mycket mera.

SkOF och lokalföreningarna arrangerar intressanta föreläsningar och genomför ett stort antal utflykter i det skånska landskapet.

Föreningen tar även fram material om intressanta områden i Skåne för att underlätta besök av fågelskådare.

SkOF är huvudman för Falsterbo Fågelstation, som bedriver flyttfågelforskning och miljöövervakning.

SkOFs medlemmar har tillsammans byggt upp föreningens kompetens sedan 1952.

Hjälp till att fortsätta och utveckla detta bygge för fåglarnas skull!

Skånes Ornitologiska Förening

www.skof.se

